

Inarin kunta

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022

INARI
Voimakas luonnostaan

Dnro 57/02.02.02/2023

Valtuusto 22.6.2023 § 32

Inarin kunta

Sijainti	68°54'18"N, 027°01'49"E
Maakunta	Lapin maakunta
Seutukunta	Pohjois-Lapin seutukunta
Hallinnollinen keskus	Ivalo
Perustettu	1876
Viralliset kielet	suomi, pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame

Inari on Suomen suurin kunta ja yksi suurimmista ja kansainvälisimmistä matkailukunnista. Inari sijaitsee Euroopan unionin pohjoisimmassa kulmauksessa, keskellä Pohjoiskalottia. Se on laajuudeltaan 5 prosenttia Suomen pinta-alasta.

Inari on arktisen elämäntalouden kasvukeskus Suomessa. Matkailun ja sen lukuisten oheispalveluiden lisäksi alueen keskeisiä elinkeinoja ovat metsätalous, porotalous, kalastus sekä muut yksityiset palvelutoiminnot. Merkittäväksi elinkeinoksi on muodostunut kylmäteknologia ja erityisesti auto- ja rengastestaus.

Kuva: Pyöräilyhanke

Kuva: Pertti Turunen

Kunnan tuloveroprosentti on 19,0 %. Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
- muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Kansikuva: Juha Kauppinen

Sisällys

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	5
2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE	7
2.1 Talousarvion 2022 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen.....	8
2.2 Kuntastrategia ja visio	9
2.3 Yleinen taloudellinen kehitys	9
2.3.1 Toimintaympäristön kehitys.....	10
2.3.2 Työvoima, työllisyys.....	11
2.3.3 Väestörakenteen kehitys.....	13
2.4 Ympäristöasiat.....	14
2.5 Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019 – 2025 osana toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmaa....	14
2.6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.....	20
2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta.....	22
2.8 Talousarvion sitovuus.....	24
2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet.....	27
3. KÄYTTÖTALOUSOSA.....	32
3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)	34
3.2 Kunnanhallitus	35
3.2.1 Yritys- ja kehittämispalvelut	39
3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet.....	45
3.4 Eläkemenot.....	46
3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	47
3.5.1 Avohoito	50
3.5.2 Laitoshoido ja asumispalvelut	52
3.5.3 Lääkäritoiminta.....	56
3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva.....	57
3.5.5 Suun terveydenhuolto	60
3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	62
3.6 Erikoissairaanhoido	65
3.7 Sivistyslautakunta	67
3.7.1 Varhaiskasvatus	69
3.7.2 Esi- ja perusopetus	75
3.7.3 Lukiokoulutus	77

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut	80
3.7.4.1 Kansalaisopisto	80
3.7.4.2 Kirjasto	82
3.7.4.3 Kulttuuri	85
3.7.4.4 Liikuntapalvelut	88
3.7.4.5 Nuorisotyö	91
3.8 Tekninen lautakunta	94
3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu	98
3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen	100
3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta	103
3.8.4 Pelastuslaitos	105
4. TULOSLASKELMA	106
4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit	106
4.2 Valtionosuudet	107
4.3 Poistot	108
4.4 Koko kunnan tuloslaskelma (ulkoinen)	109
5. INVESTOINTIOSA	112
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA	120
7. TASE	126
8. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ	130
9. KONSERNITILINPÄÄTÖS	132
10. HENKILÖSTÖ	138
11. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2022 ALLEKIRJOITUS	150
12. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	151
1 Kuntakonsernin rakennekaavio	151
2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2022	152
3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet	153
4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2022	154
5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet	155
6 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	160
7 Tasetta koskevat liitetiedot	166
8 Annetut takaukset	176
9 Konsernituloslaskelman, -taseen ja – rahoituslaskelman laadintaperiaatteet	177

10 Tilintarkastajien palkkiot	179
11 Tilintarkastuskertomus 2022	180
13. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	181
13.1 Kalatalouden kehittämisrahasto	181
13.2 Ruokapalvelu liikelaitos	187
13.3 Tilapalvelu liikelaitos	194
13.4 Saariselän kehittämisrahasto	200

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022 muodostui Inarissa hyväksi alueellisen talouden kehityksen vuodeksi ottaen huomioon poikkeuksellisen aikakauden. Alkuvuodesta oli vielä voimassa joitain koronarajoitustoimia koskien muun muassa ravintoloita ja liikuntapalveluita. Lisäksi Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset Euroopan talouteen ovat tuoneet omat haasteensa toimintaympäristöön. Koko kansantalouden ja myös Inarin kunnan tasolla epävarmuutta aiheuttavat mm. pakotteiden seurauksena tapahtunut Venäjän kaupan voimakas heikentyminen, energian hinnan nousu ja matkailussa tapahtuneet muutokset. Matkailun elpyminen on kuitenkin ollut Inarin kunnan alueella yllättävän nopeaa vuoden 2022 toisella puoliskolla ja positiivinen kehitys on jatkunut myös alkuvuodesta.

Inarin kunnan väkiluku kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 28 asukkaan verran, ollen joulukuun lopussa 7036. Muuttajia saattaisi olla enemmänkin, mutta asuntopula rajoittaa tällä hetkellä alueen väestön kehitystä. Työllisyys onkin kehittynyt suotuisaan suuntaan jo parin viime vuoden ajan. Työttömien osuus on vähentynyt vuoden 2020 17,8 %:n tasosta viime vuoden 11,4 %:iin. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut laskusuunnassa. Monin paikoin on myös työvoimapulaa.

Verotulot ylittyivät talousarvioon nähden kaikissa veroerissä. Suhteellisesti merkittävin ylitys oli yhteisöveron kohdalla. Yhteisöveron tuotto toteutui noin 1,3 milj. euroa suurempana kuin oli arvioitu ja verotulot kokonaisuutena toteutuivat noin 2,1 milj. euroa suurempina kuin oli arvioitu. Jo nämä luvut kertovat, että monilla alueen yrityksillä menee hyvin, vaikka joillain osa-alueilla kustannusten nousu onkin aiheuttanut kohtuuttomia tilanteita. Valtionosuuksia kertyi vuonna 2022 noin 27,8 milj. euroa eli lähes arvioidun verran.

Nettoinvestoinnit toteutuivat 2,5 milj. euron tasolla, mikä oli noin 1,6 milj. euroa arvioitua vähemmän. Tämä johtui pääosin siitä, että Inarin koulun liikuntasalia koskeva isohko hanke ei toteutunut, vaan siirtyi kuluvan vuoden Inarin koulun leasing-hankkeeseen.

Kunnan tilikausi oli 1,759 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on huomattava ylitys talousarvioon nähden. Muutettu talousarvio laadittiin 0,783 milj. euroa alijäämäiseksi. Tilikauden hyvään tulokseen vaikutti verotulojen arvioitua parempi kehitys, sivistystoimen arvioitua suuremmat valtionavustukset sekä Lapin sairaanhoitopiirin ja Kolpeneen kuntayhtymän ylijäämäpalautukset jäsenkunnille viime ja edellisiltä vuosilta. Kunnan kertynyt ylijäämä kasvoi vuonna 2022 noin 19 milj. euron tasolle.

Myös Inarin kuntakonsernin tulos vuodelta 2022 oli kohtuullisen hyvä. Kuntakonsernin ylijäämä oli 1,499 milj. euroa ja konsernin kertynyt ylijäämä kasvoi noin 34 milj. euron tasolle. Viime vuosi oli edellisen vuoden tapaan kunnan suurimmalle tytäryhtiölle Inergia Oy:lle haasteellinen. Venäjän hyökkäyssota käynnisti monia muun muassa energian tuotantoon liittyviä kehityskulkuja, joilla on todennäköisesti vaikutuksia Inergia konsernin toimintoihin sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Haluan kiittää Inarin kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä vuodesta 2022!

Tommi Kasurinen
Kunnanjohtaja

Arvio tulevasta kehityksestä

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueille vuonna 2023 tulee olemaan merkittävä muutos monella tasolla, mutta Inarin kunnan osalta sen taloudelliset vaikutukset jäävät toivottavasti vähäisiksi. Sen sijaan yleinen kustannustason ja korkojen nousu vaikuttaa todennäköisesti ainakin lyhyellä aikavälillä kunnan talouteen, vaikka muutosten kokonaisvaikutusta onkin vaikea ennustaa. Esimerkiksi Suomen Pankki kuitenkin arvioi, että talouskasvu tulee hidastumaan ja inflaation kiihtymisen riski on edelleen olemassa. Suomen asema turvallisena investointiympäristönä ja matkailijoiden kokema turvallisuus ovat tekijöitä, jotka voivat heijastua myös Inarin aluetalouteen, vaikka tilanne onkin tällä hetkellä monin tavoin jopa erittäin hyvä. Lienee kuitenkin todennäköistä, että turvallisuustilanne ja kauppasuhteet Euroopassa eivät palaudu entiselleen lähivuosien aikana. Tämä tilanne heijastuu luonnollisesti myös kunta- ja elinkeinotoimintaan.

Investointien osalta Inari on edelleen kiinnostava kohde ja useita, erityisesti matkailuun liittyviä hankkeita on vireillä paljon. Rakennuskustannusten ja korkojen tulevaa kehitystä on kuitenkin vaikea arvioida. Tämä epävarmuus saattaa heijastua ainakin hankkeiden kokoon ja toteutusaikatauluun. Kokonaisuutena Inarin ja kuntakonsernin taloudellinen tilanne on kuitenkin vakaa, vaikka edellä mainitut muutokset aiheuttavatkin jonkin verran epävarmuutta ja siten tarvetta aktiiviseen tilanteen seuraamiseen.

2. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN RAKENNE

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat (tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase), liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset. Tilikauden tuloksen ja toiminnan rahoituksen tarkastelu esitetään tulos- ja rahoituslaskelman avulla. Kokonaistarkasteluun kuuluu myös kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Lisäksi toimintakertomuksessa voidaan nostaa esille olennaisia, liitetiedoissa esitettyjä tapahtumia. Toteutumisvertailussa esitetään erikseen käyttötalouden ja investointien toteutuminen sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosien toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen esitetään tehtävittäin toimintakertomuksessa. Kunnan tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase sekä konsernitase, -tuloslaskelma ja konsernin rahoituslaskelma. Liitetiedot jakaantuvat kunnan liitetietoihin ja konsernin liitetietoihin. Kunnan liitetiedot sisältävät myös liikelaitoksia koskevat tiedot. Tilinpäätöksessä esitetään lisäksi liikelaitosten ja taseyksiköiden erillistilinpäätökset.

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja tai pormestari (KuntaL 113 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymisestä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa. (KuntaL 115 §.) Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. (KuntaL 115 §.)

Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa tulisi antaa lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. (KPL 3a:2 §.)

2.1 Talousarvion 2022 laadinnan lähtökohdat ja toteutuminen

Talousarvio 2022:

Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 21.6.2021 vuoden 2022 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2023 – 2024 laadintaohjeet, joiden mukaan taloussuunnittelun lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Kunnanhallitus päätti, että taloussuunnittelukehys vuodelle 2022 on kuluvaan vuoden toteutuma-arviot, lisättynä indeksikorotukset palkkoihin ja hankintoihin sekä erikseen perustellut toiminnalliset muutokset. Taloussuunnittelun lähtökohtana tulee olla talouden tasapaino. Lisäksi tavoitteena tulee olla kantokykyinen talous, joka pystyy kantamaan palvelukiinteistöjen investointikuorman (mm. koulut, päiväkodit) lähitulevaisuudessa. Taloussuunnittelussa on huomioitu tuleva hyvinvointialueuudistus. Talousarvio on suunniteltu vuosien 2023 ja 2024 osalta ilman sosiaali- ja terveystoimea sekä pelastustoimea.

Verotulojen ja valtionosuuksien arvioinneissa on käytetty Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennusteita. Vuoden 2022 tilikauden tulos koko kunnan osalta on alijäämäinen n. 0,5 milj. euroa. Suunnitteluvuodet 2023 ja 2024 näyttäytyvät tässä vaiheessa keskimäärin 0,5 milj. euroa ylijäämäiseltä.

Valtuustolle esiteltiin 23.9.2021 talousarvion suunnittelutilannetta, minkä jälkeen valtuusto kävi lähetekeskustelun vuosien 2022 – 2024 talous- ja toimintasuunnitelman perusteista ja sisällöstä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen Inarin kunnassa toimintakatteen (nettomenot) osalta oli n. 55,752 milj. euroa eli talousarvio toteutui suunnitellusti. Toimintakatteen toteutumaprosentti oli 100 %.

Verotuloja kertyi n. 32 milj. euroa eli n. 2 milj. euroa arvioitua enemmän. Tuloveroja kertyi n. 0,5 milj. euroa arvioitua enemmän, kiinteistöveroja kertyi n. 0,4 milj. euroa arvioitua enemmän ja yhteisöveron tuotto oli 1,3 milj. euroa arvioitua enemmän. Valtionosuuksia kertyi n. 27,8 milj. euroa eli n. 0,057 milj. euroa arvioitua enemmän. Poistojen ja arvonalentumisten määrä oli yhteensä n. 3,9 milj. euroa.

Tilinpäätös oli n. 1,759 milj. euroa ylijäämäinen, kun taas muutetussa talousarviossa tulos oli arvioitu n. 0,783 milj. euroa alijäämäiseksi (alkuperäinen talousarvio oli n. 0,527 milj. euroa alijäämäinen).

Investointien nettomenot olivat n. 2,5 milj. euroa. Nettoinvestoinnit toteutuivat n. 1,6 milj. euroa arvioitua pienempinä. Vuodelle 2022 suunniteltua 3 milj. lainaa ei nostettu. Lainoja lyhennettiin n. 1,5 milj. euroa. Kunnan kassatilanne jatkuu vahvana. Kassan maksuvalmius tilikauden lopussa oli 65 päivää.

Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä oli n. 1,499 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä konsernitaseessa on n. 34 milj. euroa. Vuosikate oli n. 10,993 milj. euroa. Investointimenot (netto) olivat n. 11,7 milj. euroa.

2.2 Kuntastrategia ja visio

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee huomioida kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskevat palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Valtuusto on hyväksynyt 12.12.2019 Inarin päivitetyn kuntastrategian.

Kuntalaiset, alueen yhteisöt, luottamushenkilöt ja kunnan henkilöstö ovat luoneet yhdessä näkemyksen Inarin kunnan tulevaisuudesta ja tulevasta tekemisen painopisteistä – Arktisen Inarin strategia 2030. Strategia ei ole ainoastaan suunnitelma, vaan se on tavoitteellista yhdessä tekemistä.

Kuntastrategian keskeiset painopisteet ovat inarilainen toimintatapa, arktinen luonto, voimakas identiteetti ja yhteisö sekä ainutlaatuinen kulttuuri.

Tavoitteiden toteutuminen

Strategia kantaa nimeä *Arktisen Inarin strategia 2030 visionaan: Suomen suurin. Euroopan kaunein. Luonnollisesti Inari.*

Kuntastrategia pohjaa vahvasti kunnan toiminnan arvoihin sekä sen toimintaympäristöön. Elinvoima-asiat on käsitelty yksityiskohtaisemmin valtuuston hyväksymässä elinvoimaohjelmassa, joka on tiiviisti mukana kuntastrategian toteuttamisessa ja muodostaa osan koko kunnan strategista ohjausta.

2.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön mukaan verorahoitusta on kertynyt vuonna 2022 kunnille hyvin siitäkin huolimatta, että yhteisöveron jako-osuuden korotus ja covid-19-tukiin liittyvät valtionosuuslisäykset päättyivät. Paikallishallinnon menot ovat kuitenkin kasvaneet tuloja nopeammin. Kulutusmenojen kasvua ovat ylläpitäneet vuonna 2022 palvelutarpeen kasvun lisäksi hoito- ja palveluvelan purkaminen sekä hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtävien laajennukset, joissa kustannukset nousevat vuosittain. Lisämenoja on aiheutunut myös Venäjän hyökkäyssotaa pakenevien ukrainalaisten maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja mm. opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille. Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien siirtyessä hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle, kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Kuntahallintoon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) luettavat tehtävät painottuvat entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. (VM; *Taloudellinen katsaus, talvi 2022.*)

Kuntaliiton pääekonomisti tuo julkaisussaan esille, kuinka viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen. Sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sote-valmistautuminen. Vuoden alussa asetettiin vielä lukuisia koronarajoitustoimia muun muassa ravintoloiden ja liikuntapalveluiden toiminnalle, eikä koronapandemia ole hävinnyt yhteiskunnastamme sen jälkeenkään. Kuntien sote-palvelut toimivat koronan ennaltaehkäisyssä, testaamisessa ja potilaiden hoidossa varsin ketterästi muun muassa valtion koronatuella avustamana.

Helmikuussa käynnistynyt sota Euroopassa aloitti puolestaan ennätysellisen pakolaisaallon, varautumistimet ja mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta toistaiseksi kuntien palvelut ovat toimineet hyvin myös tässä kriisissä. Voimakkaimmin viime vuoden tilinpäätösarvioita heilauttavat kuitenkin poikkeukselliset myyntivoitot muun muassa sote-kiinteistöistä. Satunnaiserät väistyvät tulevina vuosina, mutta niiden mukana väistyvät myös kuntien sote-paineet. Tulevina vuosina kuntien talous ja palveluiden järjestäminen on ennustettavampaa.

Jo etukäteen tiedettiin, että verokehitys oli viime vuonna niin kunnissa kuin valtiolla vahvaa. Yhteisöveron tuotto kasvoi peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia. Myös peruspalvelujen valtionosuudet kasvoivat sote-uudistuksen alla reilulla kuudella prosentilla. Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut, muun muassa sähkö, kaasu ja lämmitys, nousivat viime vuonna ripeästi. Energiakulut lisääntyivät edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena. Keskeisenä tekijänä olivat kuntien korkosuojaukset ja ostoihin liittyvät pitkät sopimuskaudet. (Kuntaliitto; pääekonomistin palsta 22.2.2023.)

Talouselämä julkaisun mukaan Suomen talous luisui tekniseen taantumaan, kun bruttokansantuote supistui viimeisellä vuosineljänneksellä 0,6 prosenttia. Tällä tarkoitetaan tilannetta, jossa BKT supistuu kahdella peräkkäisellä vuosineljänneksellä. Suomalaisten ostovoima heikentyi, investoinnit kääntyivät laskuun, ja alkuvuosi 2023 tulee todennäköisesti jatkumaan vaisuna, ekonomistit arvioivat. Suomen vuoden 2022 bruttokansantuote kasvoi 2 prosenttia, mutta kasvu tehtiin alkuvuonna. Loka–joulukuussa bruttokansantuote supistui 0,6 prosenttia. (Talouselämä 28.2.2023.)

2.3.1 Toimintaympäristön kehitys

Toimintaympäristön talouden kehitys on kuntien kannalta keskeinen menestystekijä. Toimintaympäristön hyvään kehitykseen liittyy yleinen taloudellinen kehitys maailman talouden ja kansantalouden osalta. Erittäin oleellisena osana on myös alueellinen talouskehitys sekä eri toimijoiden merkitys elinvoiman, kasvun ja työllisyyden edistämässä.

Olennaista toimintaympäristön kehitykselle on, miten alueen matkailu ja elämystalous on elpynyt koronapandemian jälkeen. Elpyminen on Inarin kunnassa alkanut ja se näkyy mm. työllisyyden positiivisena kehityksenä mikä luonnollisesti näkyy puolestaan positiivisena väestönkehityksenä.

2.3.2 Työvoima, työllisyys

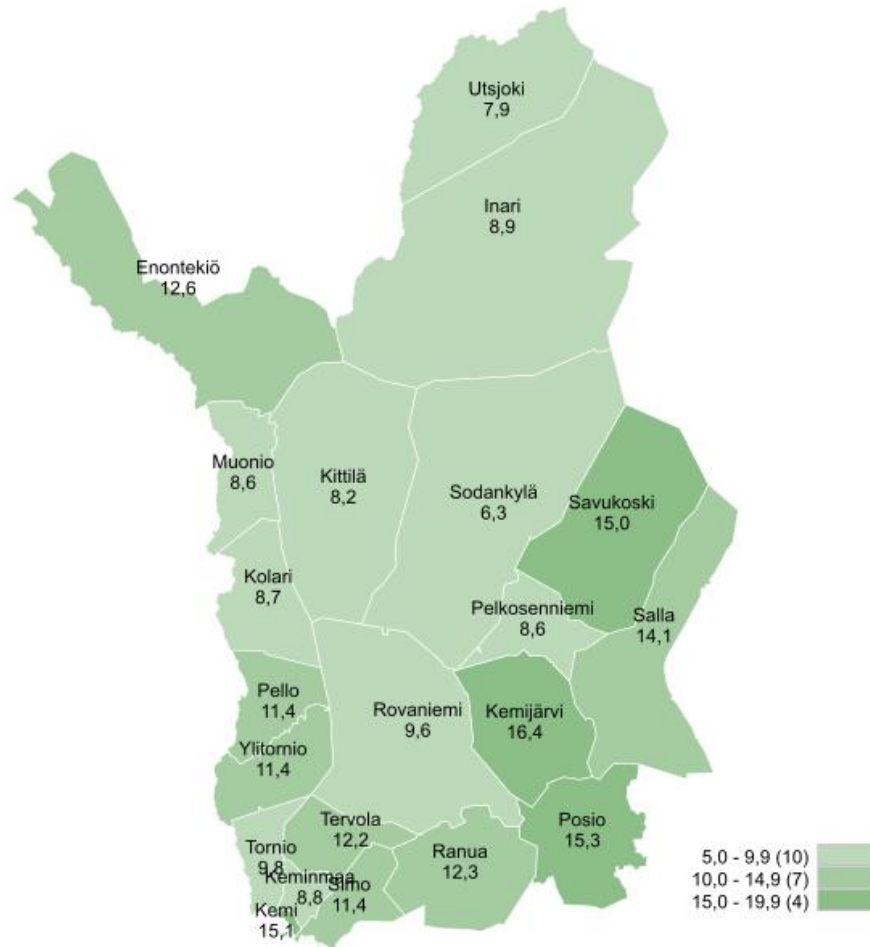
Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa koko maassa 9,9 % ja Lapissa 10,5 %. Työttömien osuus työvoimasta alitti joulukuussa 10 % kymmenessä Lapin kunnassa. Alimmat osuudet olivat Sodankylän 6,3 %, Utsjoen 7,9 % ja Kittilän 8,2 %. Korkeimmat osuudet (yli 15 %) olivat Kemijärvellä, Posiolla ja Kemissä. Kuudessatoista Lapin kunnassa työttömiä oli vähemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten työttömyys väheni Pelkosenniellä, Inarissa, Muoniossa, Ylitorniolla, Rovaniemellä ja Sodankylässä. Neljässä kunnassa (Kemijärvi, Kemi, Ranua, Keminmaa) työttömiä oli saman verran tai enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Myös palautumisessa koronapandemiaa edeltäviin lukuihin on edelleen eroja. Suhteellisesti selvimmin alempana joulukuun 2019 lukua oltiin Pelkosenniellä, Ylitorniolla, Pellossa ja Savukoskella. Viidessä kunnassa (Muonio, Utsjoki, Simo, Kemijärvi, Kittilä) työttömiä oli joulukuussa enemmän kuin vastaavana kuukautena kolme vuotta aiemmin.

Työttömyyden trendejä Lapissa v. 2022:

- Työttömiä 730 enemmän kuin marraskuussa, mutta 790 vähemmän kuin vuotta aiemmin.
- Lomautusten osuus puolet joulukuun työttömyyden lisääntymisestä.
- Työttömien osuus työvoimasta 10,5 % alin Sodankylän 6,3 %.
- Pitkäaikaistyöttömiä 800 vähemmän kuin vuotta aiemmin.
- Työpaikkoja ilmoitettiin avoimeksi 2 330.
- Kaikkien työnhakijoiden määrä 4 330 alempi kuin edellisen vuoden joulukuussa.

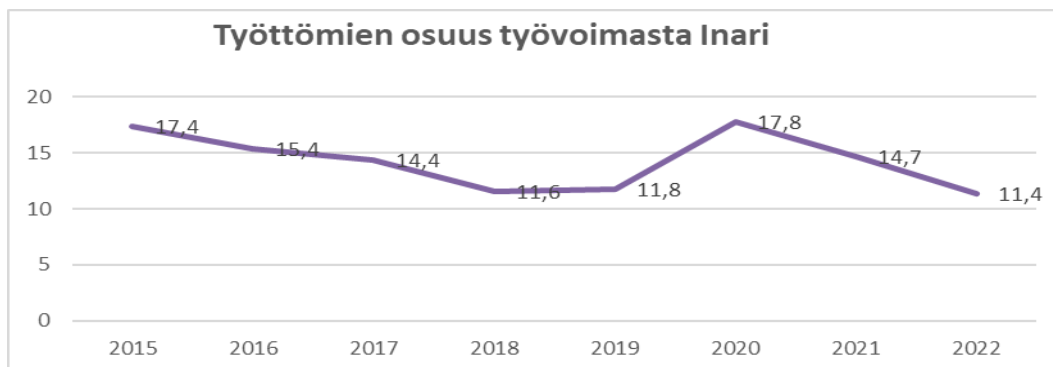
Inarin kunnassa työttömyysprosentti on jonkun verran vaihdellut vuoden 2022 aikana. Korkeimmillaan työttömyysprosentti oli toukokuussa 14 %. Työllisyyskatsauksen mukaan 31.12.2022 työttömien prosenttiosuus saman ikäisestä työvoimasta Inarissa oli 8,9 %. Vastaava luku vuonna 2021 oli 10,8 %. Työttömyysasteen vuoden 2022 keskiarvo oli 11,4 %, vastaavan luvun vuonna 2021 ollessa 14,7 %. Avoimia työpaikkoja Inarissa oli vuoden 2022 lopussa 157, kun taas vastaava luku v. 2021 oli 159. Pitkäaikaisten työttömien osuus työttömistä joulukuun lopussa oli 107 henkilöä, vastaavaan aikaan luku edellisellä vuonna oli 146 henkilöä. Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Lähde: TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto, joulukuun tilanne.2022

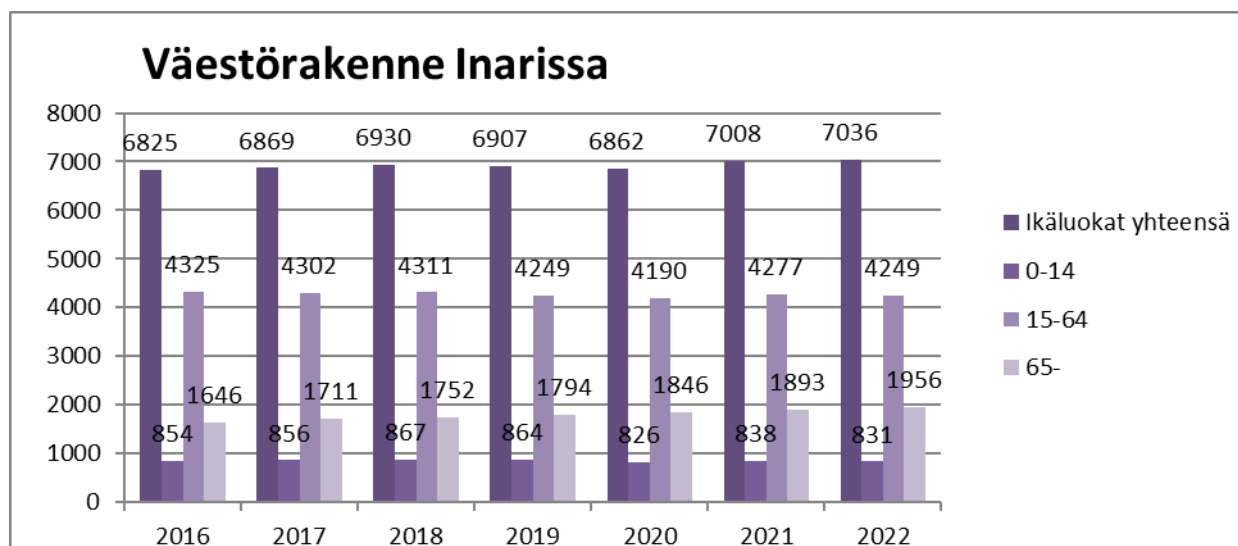

Työttömyys%, vuosien keskiarvot

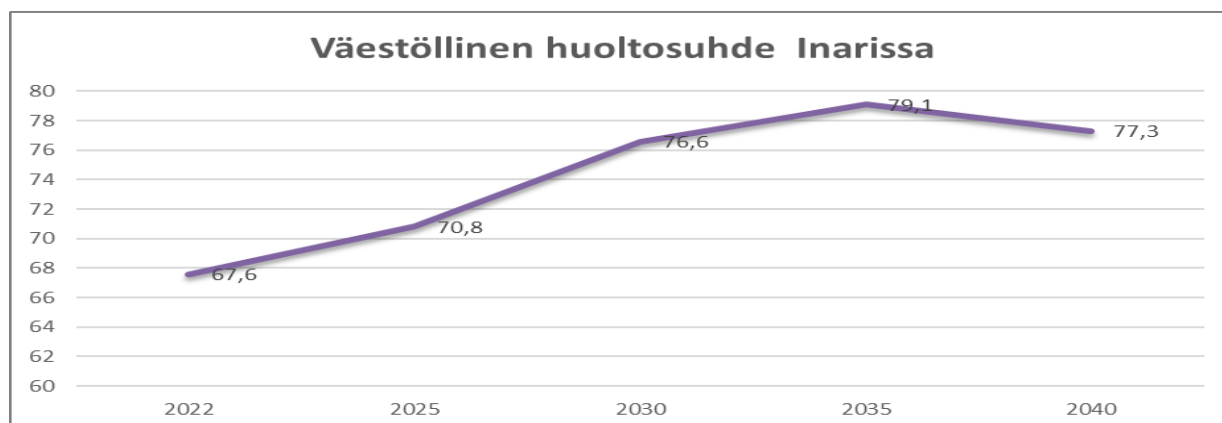
2.3.3 Väestörakenteen kehitys

Tilastokeskuksen vuoden 2022 alussa julkaiseman väestön ennakkotilaston mukaan Inarin kunnan asukasmäärä on 31.12.2022 oli 7036. Lopullisen väkiluvun Tilastokeskus julkistaa kuluvan vuoden maaliskuun lopussa. Vuoden 2021 lopullinen väkiluku oli 7008.

Lähde: Tilastokeskus tammikuu 2023

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde, eli lasten ja eläkeikäisten määrä sataa työikäistä kohden on nousussa ja sen arvioidaan jatkavan nousuaan. Tilastokeskuksen tuoreimman julkaistun useamman vuoden ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa vuoteen 2040 saakka. Huoltosuhde heikkenee myös Inarin kunnassa ainakin vuoteen 2035 saakka.

Lähde: Tilastokeskus 2021

2.4 Ympäristöasiat

Viiden kunnan yhteistoiminta-alue, Arktisen Lapin ympäristönsuojelu, aloitti toimintansa 1.1.2020. Laajemat maa-aines- ja ympäristölupa-asiat on keskitetty Sodankylään, erityislakien mukaiset tehtävät ja valvontatehtävät on hajautettu eri toimialueiden viranhaltijoille siten, että kullakin viranhaltijalla on tiettyjä erityisosaamis- ja vastuualueita.

Toiminta on vuoden 2022 vakiintunut ja asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan toimijat ovat olleet tyytyväisiä yhteistoiminta-alueen toimintaan.

2.5 Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019 – 2025 osana toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmaa

Kunnanhallitus / talousarvio 2022 tavoitteet:

Kunnan yritys- ja kehittämispalvelut ovat osa kunnanhallituksen alaista hallinto-osastoa. Yritys- ja kehittämispalvelut toteuttaa kunnan elinvoimaohjelman painopistealueita, joita ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari.

Kunnanhallitus edistää toiminnallaan myös elinvoimaohjelman painopisteitä: yritysten toimintaedellytysten edistäminen, fyysisen ja digitaalisen saavutettavuuden kehittäminen ja sijainnista etua ja elinvoimaa.

Inarin kunnan viestinnässä tuodaan esiin elinvoimaohjelman tavoitteita aktiivisesti. Arktisuus, saavutettavuus ja yrittäjämönnteisyys näkyvät viestinnässä ja kuntamarkkinoinnissa visuaalisesti, teksteinä sekä toimenpiteinä. Paikallisesta elinvoimasta viestiminen on kunnan tehtävä ja se vahvistaa paikallisten ylpeyttä Inarista ja sen arktisista erityispiirteistä. Digitaalisuus huomioidaan sähköisen asioinnin sekä etäkokous- ja koulutusmahdollisuuksien kehittämisessä. Turvallisuusviestintä ja yhteistyö viranomaisten ja järjestöjen kanssa on hallinnon keskeinen tehtävä. Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistaminen mm. budjetointiin ja hyvinvoinnin edistämistyöhön kuuluu hallinnon koordinoimiin tehtäviin.

Inarin kunta on saanut valtionavustusta Kirakkajoen kunnostamisen ja luonnonuoman palauttamismahdollisuuksien selvittämiseen kalatalousvaikutuksineen. Kalatalouden kehittämisrahaston investointiohjelman mukaan Veskonien kalahallia laajennetaan vuonna 2022, mikäli siihen saadaan avustusta. Laajennuksella edistetään paikallisen kalan käyttöä ja jalostamista alueella.

Kunnan hyvinvointikoordinaattorin yhtenä tehtävänä on järjestöyhteistyö ja sen kehittäminen. Muun muassa kyläyhdistykset ovat tärkeä yhteistyötaho, ja tavoitteena on edistää kylien kehittämistä esimerkiksi Leader-rahoituksen turvin.

Tavoitteiden toteutuminen

Hallinto-osaston yritys- ja kehittämispalvelut toteuttavat kunnan elinvoimaohjelman painopistealueita, joita ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Yritys- ja kehittämispalvelut on käsitellyt elinvoimaohjelman toteutumista kohdassa 3.2.1.

Valtuusto hyväksyi kunnan maapoliittisen ohjelman loppuvuodesta 2022. Ohjelma nojaa kuntastrategiaan ja kunnan elinvoimaohjelmaan ja siihen on aukikirjoitettu kunnan maapolitiikan tavoitteet ja toimintalinjat. Maapoliittinen ohjelma ottaa kantaa eri maankäyttömuotojen yhteensovittamiseen alueen eri elinkeinojen osalta.

Tietoliikenneyhteyksien kehittäminen eteni Ivalon alueella, kun Valokuitunen Oy rakensi valokuituverkkoa alueelle. Kunnan asukaslehti julkaistiin suunnitellusti kaksi kertaa. Sosiaalisen median viestinnässä tuotiin esille myös elinvoimaohjelman painopisteitä. Turvallisuusviestinnässä ajankohtaista oli energian säästämiseen liittyvä viestintä syksyn ja talven aikana. Etätyö, etäkokoukset ja –koulutukset ovat arkipäivää. Sähköistä asiointia kehitettiin mm. siten, että kansalaisopisto otti käyttöön sähköisen maksujärjestelmän.

Kunnan osallisuus- ja tervetulo-ohjelma hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa 2022. Osallistuva budjetointi on vakiintunut osaksi kuntalaisten osallistamista. Järjestöyhteistyötä tehtiin aktiivisesti hyvinvointikoordinaattorin ja kehittämiskoordinaattorin toimesta mm. yhteisissä yhdistystapaamisissa ja kylien neuvoston kokouksissa.

Veskonniemen kalahallin laajennus ei toteutunut vuonna 2022, koska valtionavustushakua ei avattu. Vapaa-ajan kalastusta tuettiin mm. uuden jäähilekoneen hankinnalla Inarin satamaan sekä jäähilekontin hankinnalla Veskonniemen satamaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta / talousarvio 2022 tavoitteet:

Inarin kunnan elinvoimaohjelman toteuttamisessa sosiaali- ja terveyslautakunnan keskeinen vastuu on huolehtia riittävien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja alueellisesta saatavuudesta 31.12.2022 saakka. Matkailu ja muut kehittyvät liiketoiminnot edellyttävät tekijöilleen myös tehokkaat ja hyvälaatuiset julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Sosiaali- ja terveysosasto pyrkii osaltaan vaikuttamaan käynnissä olevaan Hyvinvointialueen valmisteluun siten, että asia huomioidaan myös tulevan Lapin Hyvinvointialueen toiminnassa.

Matkailijoille suunnattavien palvelujen osalta tehdään vuoden 2022 aikana yhteistyötä myös alueellisen yksityisen toimijan kanssa.

Palvelujen tuottaminen vaatii henkilöstöresursseja. Sosiaali- ja terveysosasto on esittänyt vuodelle 2022 joitakin toiminnallisia muutoksia, joilla pyritään parantamaan henkilöstön saatavuutta.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2022 alkupuolella sosiaali- ja terveysosaston toimintaan vaikutti vielä edellisen vuoden puolella karanteeniin määrättyjen matkailijoiden palvelujen järjestäminen. Vuoden 2022 aikana luovuttiin pandemian torjuntaa liittyvästä raskaasta testaus- ja jäljitystoiminnasta, joka vapautti resursseja varsinaiseen toimintaan. Yksityisen palvelutuotannon puolelta ei paikkakunnalla ollut tarjolla riittävästi yrityksille ja matkailijoille suunnattuja terveyspalveluja. Palvelujen kysyntä ohjautui terveyskeskuksen vastaanotto- ja päivystyspalveluihin, jonka seurauksena vastaanotoille pääsyä joutui odottamaan aikaisempaa kauemmin.

Pandemiaan sairastui vuoden 2022 aikana enemmän kuntalaisia ja kunnan työntekijöitä, kuin edellisinä vuosina. Haastavasta pandemiatilanteesta huolimatta sosiaali- ja terveysosasto pystyi tuottamaan riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kuntalaisille ja matkailijoille

Sijaistyövoiman saatavuudessa oli koko vuoden aikana haasteita. Heikosta työvoimatilanteesta johtuen jouduttiin mm. vuodeosaston toimintaa supistamaan.

Sivistyslautakunta / talousarvio 2022 tavoitteet:

Sivistyslautakunnan toimialue on monen haasteen paineessa. Nopeasti muuttuva lainsäädäntö haastaa meitä niin työvoiman saatavuuden kuin palveluiden järjestämisen osalta. Reagointi vaatii uusia rekrytointiteja ulkopuolisten vaateiden muuttuessa ja osaavan väen eläköityessä.

Inari tulee saada näkymään ulkopuolelle houkuttavana asuinpaikkana, joka samalla tuo meille työvoimaa ja helpottaa rekrytointitilannetta. Inarin merkitys sivistyskuntana Suomen kuntien joukossa saa uuden merkityksen, kun osoitamme muille, millainen on moderni oppimisympäristö ja kuinka siellä toimitaan.

Tähän päästään sillä, että koulutamme henkilöstön toimimaan ajanmukaisen pedagogiikan mukaisesti ja luomme sille hyvät puitteet niin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa kuin vapaan sivistystoimen osallakin. Tässä meitä edesauttavat investoinnit, jotka tehdään näkyviksi. Samaan aikaan kehitämme edelleen henkilöstön osaamista ja toimintakulttuuria niin vanhoissa kuin uusissakin tiloissa.

Aktiivinen yhteistyö alueen toimijoiden ja yritysten kanssa lisäävät tietoisuutta oman alueen vahvuuksista ja mahdollisuuksista. Tarkoituksena perusopetuksessa ja lukiossa on saada koulutettua vahvan minäkuvan omaavia inarilaisia nuoria, olivatpa he jatkossa täällä kotiseudullaan tai muualla.

Hyvät vapaa-ajan palvelut lisäävät alueen houkuttelevuutta. Niiden osalta tärkeitä tekijöitä ovat helppo löydettävyys ja hyvä saavutettavuus.

Tavoitteiden toteutuminen

Henkilöstön rekrytointi on haastavaa osalla työtehtävistä. Varhaiskasvatuksessa puute on suurin, erityisesti saamenkielisissä erityisosaajissa. Siellä lainsäädännölliset haasteet ovat olleet viime aikoina nopeita ja niiden täyttäminen vaatii kunnallista reagoimista, jota on tehty henkilöstörakennetta muuttamalla. Inarin kunnalla on työnantajana ja sijainniltaan imua, mutta yksittäisiä erityisosaajia puuttuu. Investoinnit ovat olleet mielenkiintoa nostavia. Muuttoa paikkakunnalle on, mutta sitä rajoittaa osaltaan asuntotilanne.

Verkkokoulutukset ovat tulleet tärkeäksi osaksi osaamisen kehittämistä. Niillä säästetään, kun matkustamiseen ei tarvitse käyttää työaikaa. Usein tieto on saatavissa etäkoulutuksella. Edelleen lähikoulutuksiakin tarvitaan ja niitäkin on jälleen koronan jälkeen tarjolla. Ammatillisen koulutustarjonnan saamiseksi paikkakunnalle, on pyritty vaikuttamaan oppilaitoksiin.

Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteen valmistuminen on parantanut palveluiden tasoa. Vapaa-aikapalveluiden kehittämiseksi investointien lisäksi toiminta ja tiedottaminen olemassa olevista mahdollisuuksista on tärkeää. Erityisesti tiedottaminen muutostilanteissa korostuu.

Tekninen lautakunta / talousarvio 2022 tavoitteet:

Tarpeita vastaavat tontit ja joustavat tilaratkaisut/yhteistyön selkiyttäminen ja koordinointi

Maankäyttö- ja rakennusluvissa on siirrytty nettipohjaiseen hakuprosessiin (Lupapiste.fi).

Maankäytön suunnittelulla tuotetaan tontteja erilaisiin käyttötarkoituksiin. Konsernin sisäistä tiedonsiirtoa kehitetään ja parannetaan.

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä:

Teknisellä osastolla ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa, mutta sisäisenä toimintamallina on, että pienet hankinnat kilpailutetaan suoraan alueella toimivilta yrityksiltä ja laajemmat hankinnat kilpailutetaan Hilmassa ja uutena portaalina Clouidiassa. Kilpailutuksesta pyritään tiedottamaan alueella toimivia yrittäjiä.

Toimivat ja turvalliset yhteydet/ Turvallisen tie ja reittiverkoston rakentaminen: Katuverkoston saneeraamista jatketaan, Virkistysreittien saneeraus ja pohjustus miellyttävän liikuntakokemuksen mahdollistamiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Tarpeita vastaavat tontit ja tilaratkaisut/yhteistyön selkeyttäminen ja koordinointi

Maanpoliittinen ohjelma hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa 2022. Ohjelman tarkoituksena on linjata kunnan maanpoliittiset arvot ja toimintatavat sekä kunnan kanta ajankohtaisiin ympäristövaikutuksiltaan merkittäviin hankkeisiin.

Uusista rakennuslupahakemuksista edelleen n. 90 % jätettiin sähköisesti kattaen etenkin kaikki vähäistä suuremmat rakennushankkeet. Rakennusvalvonta toteutti keväällä 2022 asiakaspalvelukyselyn kehittämistarpeiden kartoittamiseksi.

Asemakaava-alueilla toteutettiin ajantasaistuksia ja tarkastuksia vastaamaan tämän hetkisiä ja tulevia tarpeita. Asemakaava-alueen laajennuksia on edistetty Inarin Juutuanvaaran ja Ivalon etäpään asuinalueilla tonttitarjonnan kasvattamiseksi. Saariselällä on käynnistetty Viskitien loma-asuntoalueen kaavoitustyö.

Kaavoitus tekee tiivistä yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa Inarin kunnan kaavoituksen kehittämistarpeiden kartoituksessa. Alueella on pääosin potentiaalia kasvulle tonttitarjonnan puitteissa ja haasteina olevat tarpeet on pääosin tiedostettu tulevaa suunnittelua varten.

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä.

Hankinnat ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

Toimivat ja turvalliset yhteydet/Turvallisen tie- ja reittiverkoston rakentaminen

Kunnan yleisten alueiden suunnitteluun (puistot, satamat, torit, leikkipuistot jne) on saatu uutta potkua vuonna 2022 aloittaneen suunnitteluinsinöörin toimesta. Suunnitteilla olevia kohteita ovat olleet muun muassa: perhepuisto Ivaloon, Männikön virkistysreitti, Inarin ja Nellimin satamat, Vuopajanniemen suunnittelu, pieneläinten hautausmaa, torit ja toripaikat kunnan alueella.

Lisäksi kunnan leikkikenttien valaistuksista on tehty kartoitus ja suunnitelmat. Valaistus on pääasiassa toteutettu. Leikkikenttien yleisilmettä tullaan tarkastelemaan myös muutoin.

Yhdyskuntarakentamisen investointeina toteutettiin vuonna 2022: Käyräniemen satamaa korjailtiin ja sinne rakennettiin myös laituri, Kotalahden tien parannus toteutettu, Inarin Puustellinrantaan toteutettiin vene-laituri ja ranta-alueita maisemoitiin, Juutuanvaaran hiihtostadionille rakennettiin lumetusjärjestelmä ja uusittiin kaukalo, Huuhkajan tulvapenger korotettiin.

Kadunrakentamisessa sekä katuvalaistuksessa toteutui saneerauksia ja kokonaan uusia kohteita Ivalossa ja Inarissa.

Kunta toteutti yhdessä Inarin Lapin Vesi Oy:n kanssa Sudentien alkupään ja siihen liittyvän vesi- ja viemäri-verkoston saneerauksen.

Ruokapalvelu liikelaitos / talousarvio 2022 tavoitteet:

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä

Ruokapalvelu liikelaitoksella ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa. Elintarvikesopimuksissa tukeudutaan Lapin sairaanhoitopiirin hankintarenkaaseen. Sopimuksen ulkopuolelle on jätetty tuore leipä, peruna, kasvikset, tuore kala ja poro, nämä hankinnat voidaan esim. kilpailuttaa suoraan alueella toimivilta yrityksiltä. Hankinnat, jotka liikelaitos kilpailuttaa, kilpailutus tehdään Clouidia-portaalissa. Kilpailutuksista pyritään tiedottamaan alueella toimivia yrittäjiä.

Ruokapalvelu liikelaitokseen tehdään hankintastrategia.

Ruokapalvelu liikelaitos on mukana hankkeessa, jonka tavoitteena on luoda lähiruoan edistämistä tukeva toimintamalli julkisiin ruokapalveluihin vähähiilisyys, aluetalous ja pk-yrittäjyys huomioiden.

Kestävät liikenne- ja liikkumispalvelut/Digitaalisen liikkumisen palvelualueen ja mobiilipalveluiden kehittäminen

Ruokapalvelu liikelaitoksen tehtäväkohtaisena tavoitteena on edistää alueellista yhteistoimintaa.

Luonnon ja kulttuurin omalaatuisuus/ Paikallisten luonnontuotteiden saaminen markkinoille

Ruokapalvelu liikelaitos pyrkii käynnistämään toimenpiteitä aiemmin tehdyn ” Arktiset luonnonvarat, luonnonvarojen kehittämisohjelma Inarin kunnassa 2017 – 2021 ” –julkaisun pohjalta.

Luonnon ja kulttuurin omalaatuisuus/ Paikallisuuden, arktisuuden ja erityispiirteiden hyödyntäminen matkailussa

Ruokapalvelu liikelaitos pyrkii suosimaan lähiruokaa hiilijalanjäljen pienentäjänä.

Tavoitteiden toteutuminen

Ruokapalvelu Liikelaitokselle ei laadittu erillistä hankintastrategiaa. Osallistuminen lähiruokahankkeeseen jatkui vuonna 2022. Lähialueen kuntien kanssa jatkettiin toteutettua leipähankintaa. Lähialueen kuntien kanssa toteutettiin kalahankinnassa yhteiskilpailutus. Toiminnassa hyödynnettiin lähiruokaa noin kerran kuukaudessa.

Tavoitteiden toteutumiseen vaikutti mm. varautuminen COVID -19 pandemian ja COVID-19 ohjeistukset. Inarin koulun suunnittelua jatkettiin Ruokapalvelun osalta.

Tilapalvelu liikelaitos / talousarvio 2022 tavoitteet:

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä:

Tilapalvelu liikelaitoksella ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa, mutta sisäisenä toimintamallina on, että pienet hankinnat hankitaan suoraan tai kilpailutetaan alueella toimivilta yrityksiltä. Suuremmat hankinnat, jotka liikelaitos kilpailuttaa tehdään Clouidia-portaalissa. Kilpailutuksesta tiedotetaan alueella toimivia yrittäjiä.

Tavoitteiden toteutuminen

Alueella toimivilta (paikallisilta) yrityksiltä hankittiin pääosa Tilapalvelun teettämistä rakennus- ja ylläpito- töistä. Kahdessa hankinnassa oli ulkopaikkakuntalainen yritys. Toisella paikalliset työntekijät ja toinen käytti alihankintana paljon paikallisia urakoitsijoita.

2.6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Talousarvio 2022 tavoitteet:

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Terveydenhuoltolaki (1326/2010) 12 § velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma on kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Se on tärkeä osa kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa tunnistettujen tarpeiden ja niistä johdettujen hyvinvointitavoitteiden tulee ohjata kunnan hyvinvointityötä. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa esitetyt hyvinvointi- ja turvallisuusindikaattorit liitetään muuhun tietoon kunnan toimintaympäristöstä, ja tietoa hyödynnetään toimialojen talouden ja toiminnan suunnittelussa. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi.

Onnistunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö edellyttää, että työtä ohjaavat selkeät rakenteet. Inarin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyö rakentuu hyvinvointi- ja turvallisuuskertomustyön ympärille. Valtuustolle valmistellaan kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma, jossa asetetaan käytettävissä olevaan tietoon perustuen koko valtuustokauden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet sekä niitä tukevat toimenpiteet. Valtuustokausittaisen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään vuosittain osana hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen vuosiraporttia. Se valmistellaan vuosittain samanaikaisesti tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa. Vuosiraporttia hyödynnetään toimialojen seuraavan vuoden talouden ja toiminnan suunnittelussa. Näin hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus- ja suunnitelma tukee kunnan päätöksentekoa, auttaa priorisoimaan toimintaa ja varmistaa toiminnan resurssit. Se liittyy strategisen hyvinvointijohtamisen kiinteästi eri toimialojen käytännön työhön.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä koordinoi hyvinvointikoordinaattori. Hyvinvointikoordinaattorin tehtävinä on mm. hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelmallinen edistäminen, yhteistyön koordinointi eri toimialojen ja järjestöjen kanssa, osallisuuden edistäminen ja hyvinvointikertomuksen laadinta. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tukee poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja. Työryhmään on nimetty hallintojohtaja, sosiaali- ja terveysjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö, talouspäällikkö ja hyvinvointikoordinaattori.

Valtuustokauden 2021–2025 laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma valmistellaan kahdessa osassa. Ensimmäinen osa on laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuosilta 2017–2020. Se sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvoinnin tilaan sekä valtuustokauden 2017–2020 tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumiseen. Ensimmäinen osa hyväksyttiin valtuustossa 17.6.2021 § 25. Toinen osa on hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022–2025. Siinä määritellään valtuustokauden 2021–2025 hyvinvoin-

nin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopistealueet, tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmistelu on aloitettu syksyllä 2021, ja se tulee valtuuston käsiteltäväksi alkuvuodesta 2022.

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet on kirjattu talousarviossa lautakuntien alle. Asetetut toimenpiteet pohjautuvat laajassa hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa tunnistettuihin inarilaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta koskeviin haasteisiin sekä toimialojen ajantasaiseen tietoon kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Toimenpiteiden toteutumista seurataan vuoden 2022 aikana. Toteutuma raportoidaan valtuustolle vuonna 2023 valmisteltavassa hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2022 vahvisti olemassa olevia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita. Olemassa olevia toimintamalleja jatkettiin, sekä vakinaistettiin. Valtuustokausittaisen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen ja -suunnitelman lisäksi kunnassa valmisteltiin vuonna 2022 useita hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen liittyviä erillissuunnitelmia ja -ohjelmia, kuten osallisuusohjelma. Osallisuusohjelma koostuu yhteen Inarin kunnassa jo olemassa olevat osallisuuskeinot ja kuntalaisten osallistumismahdollisuudet. Olemassa olevien keinojen lisäksi osallisuusohjelmassa linjataan tulevaisuuden tavoitteita ja kehittämiskohteita osallisuuteen liittyen. Osallisuusohjelman toteutumista seurataan osana Inarin kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä. Kehittämistoimenpiteistä vastaavat Inarin kunnan toimialat yhteistyössä muiden sidosryhmien, kuten järjestöjen kanssa osana omaa toimintaansa.

Vakiintuneet toimintamallit jatkuivat suunnitellusti vuonna 2022. Yhdistysten kanssa tehtävää yhteistyötä jatkettiin yhdistysiltojen sekä uutiskirjeiden avulla, ja Osallisuuskeskus Ainola jatkoi toimintaansa edellisvuosien tapaan. Saamen kielikahvila järjestettiin myös säännöllisesti vuoden 2022 aikana ja se on saanut hyvän vastaanoton kuntalaisten keskuudessa. Myös Selvä-peli työryhmä on jatkanut kokoontumistaan ja järjestänyt tapahtumia vuoden aikana nuorille.

Alkuvuonna järjestettiin kunnan yhteinen avustushaku. Vuoden 2022 kaikkien toimialojen yhteisessä avustushaussa avustuksia myönnettiin yhteensä 80 000 euroa. Yhteisessä avustushaussa myönnettiin kunnan yleisavustukset, kohdeavustukset ja kyläyhdistysten avustukset. Tämän vuoden yhteisessä avustushaussa myönnettiin lisäksi kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti 2000 euron tuki kyläyhdistysten defibrillaattorihankintoihin. Avustukset olivat haettavissa 17.1.–7.2.2022. Myös osallistuva budjetointi järjestettiin alkuvuodesta jo neljättä kertaa. Osallistuva budjetointi kasvattaa yhä suosiotaan vuodesta toiseen. Hyväksytyjä ääniä annettiin yhteensä 427, mikä on yli sata ääntä enemmän kuin viime vuonna. Osallistuvassa budjetoinnissa voitti tänä vuonna sivukylien harrastusvälineiden hankinta, sekä Jänkkävaaran alueen kehittäminen.

Open Agenda-hankeeseen osallistuminen ja osallisuusohjelman laatiminen olivat yksi suurempi toimenpide vuonna 2022. Hankkeen puitteissa kokeiltiin uutta Inari-appi sovelluskokeilua, jonka lisäksi laadittiin osallisuuskysely, sekä työpajoja ohjelman tietopohjaksi. Open agenda-hanketta koordinoi Inarissa hanke-työntekijä.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on huomioitu hyvinvointisuunnitelman mukaisesti toimialojen toiminnassa. Suunnitellut toimenpiteet toteutuivat pääsääntöisesti. Vuoden 2022 hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan tarkemmin lautakuntien alla kohdassa ”Vuoden 2022 hyvinvointisuunnitelman mukaiset toimenpiteet”.

2.7 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta on kunnan toiminnan omaa valvontaa. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää Inarin kunnan ja tytäryhteisöjen toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan tavoitteena on myös erehdyksen, virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja toteaminen sekä kunnan varojen huolellisen hoidon turvaaminen. Jatkuvalla valvonnalla pyritään varmistamaan muun muassa talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä johdolle oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (Kuntal 123 §). Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus puolestaan hyväksyy ohjeet ja vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Ohjeet ovat tulleet voimaan 26.9.2017.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti tunnistamalla mahdolliset riskit. Johdon ja esimiesten tulee varmistua valvonnan toimivuudesta ja riittävyydestä osana päivittäistä johtamista.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön tulosalueellaan sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Raportointi tehdään vuosittain – viimeistään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Nopeita toimenpiteitä vaativat asiat raportoidaan välittömästi kunnan johdolle. (Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, kohta 3.4.)

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Inarin kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä on arvioitu menneeltä tilikaudelta. Raportointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toteutettiin tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä ns. itsearviointina, keskittyen arvioimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä tarvittavia kehittämistoimenpiteitä. Konserniyhteisöiltä on pyydetty raportit sisäisen valvonnan ja ris-

kienhallinnan järjestämisestä ja miten se on toiminut – onko mahdollisesti havaittu puutteita ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää. Raportointi on toteutettu Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeasiakirjaan sisältyvällä sisäisen valvonnan arviointilomakkeella.

Tämä selonteko perustuu kunnan konserniyhteisöjen raportoinnista muodostuneeseen kokonaiskäsitykseen kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta. Valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu *sisäisen toimintaympäristön ja toimintakulttuurin; riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan; valvontatoimenpiteiden sekä seurannan* näkökulmista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytila kuntakonsernissa on keskimäärin edelleen hyvällä tasolla. Valvontaympäristö koostuu pääosin kunnan säännöistä ja ohjeistuksista, joissa määritellään vastuut ja tehtävät sekä yhdenmukaiset toimintatavat. Kunnan yhteiset, sisäiset ohjeet ovat ajan tasalla ja ne tunnetaan hyvin. Tunnistettujen riskien dokumentaatio ja valvonta kunnan toimialoilla voidaan sanoa olevan jokseenkin kattavaa, joskin joillakin toimialoilla riskien tunnistaminen, arviointi ja dokumentointi vaativat edelleen kehittämistä. Yhteisöissä on käytössä omia erilaisia työkaluja säännölliseen riskien arviointiin ja dokumentointiin. Kunnan sisäisen valvonnan ohjeeseen on liitetty tätä varten työkalu *Inarin kuntakonsernin riskianalyysilomake*, joka helpottaa arviointia ja dokumentointia. Sisäisen valvonnan prosessi on vakiintunut osaksi koko kuntakonsernin tavanomaista toimintaa. Vuosittainen raportointi tilinpäätöksen yhteydessä on sisäistetty hyvin ja esille tuotujen epäkohtien ja epävarmuuksien osalta sisäiseen valvontaan esitetään myös kehittämissuunnitelmia.

Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista talouden ja toiminnan riskeistä, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kunnan ja kuntakonsernin toiminnalle. Viime vuonna vielä kohtalaiseksi riskiksi osoitettiin vuonna 2021 käyttöön otetun uuden talousjärjestelmän raportoinnin toimimattomuus. Tältä osin talousraportoinnissa tunnistettiin luotettavuusriski, mikä heijastui puutteellisesti kunnan sisäiseen raportointiin sekä valtakunnalliseen kuntatietoraportointiin. Talouden raporttien luotettavuusongelma konkreetisoitui vuoden 2021 tilinpäätöstä laadittaessa ja tilintarkastuksessa. Sekä tilinpäätös että tilintarkastus venyivät tavanomaista pidempään. Ongelmat saatiin suurelta osin ratkaistua Sarastia Oy:n kanssa vuoden 2022 syksyllä.

Omaisuuksien tasearvostus on todettu viimeisten vuosien aikana liian korkeaksi eräiden emokunnan heikkokuntoisten rakennusten kohdalla. Tätä ryhdyttiin korjaamaan alaskirjauksilla jo vuonna 2021 ja korjausta jatkettiin vielä viime vuoden aikana.

Kunnan pitkäaikaisten lainojen korkoriskikartoitus on tehty vuosien 2019 ja 2020 vaihteessa puolueettoman rahoitusriskien hallinnan asiantuntijan toimesta. Inarin kunnan lainasalkun suojausaste on tuolloin ollut kohtuullisella tasolla. Korkomarkkinoilla on vuoden 2022 toisella puoliskolla tapahtunut suuria muutoksia. Korkotaso on noussut huomattavasti. Inflaation nousukehityksen vuoksi EKP (Euroopan keskuspankki) on pakotettu jatkamaan tuntuvia koronnostoja. Kunnan lainasalkun suojaaminen on tällä hetkellä ajankohtainen asia.

Seuraavassa tuodaan esille konserniyhteisön keskeisiä raportoituja havaintoja ja epävarmuustekijöitä:

Sisäiseen toimintaympäristöön ja toimintakulttuuriin liittyvässä arvioinnissa esille tuotiin resurssipula joidenkin tehtävien edellyttämästä henkilöstömäärästä ja kehittäminen henkilöstöresurssin käytön tehokkuuden organisointi osaamisperusteisesti. Jonkun verran koetaan puutetta siitä, että varmistaako johto, että ohjeita ja sääntöjä noudatetaan.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta toteutuvat keskimäärin hyvin. Mahdolliset riskit tunnistetaan hyvin, mutta tunnistettujen riskien merkitystä ei aina arvioida systemaattisesti. Riskien dokumentoinnissa koetaan jonkun verran puutteellisuutta edelleen.

Valvontatoimenpiteitä arvioitaessa esiin nousi puute teknisen toimen toimintaprosessien dokumentoinnissa. Puutetta on jonkun verran tehtävien eriyttämistarpeiden arvioinnissa ja vaarallisten työyhdistelmien kartoituksessa, Tilapalvelu liikelaitos.

Sisäisen valvonnan seuranta koetaan toteutuvan pääsääntöisesti hyvin, joskin säännöllisessä arvioinnissa voisi olla parantamisen varaa. Säännöllisyys toteutuu useilla toimialoilla vain tilinpäätöksen yhteydessä tapahtuvassa raportoinnissa.

Toimialakohtaiset raportit, joiden perusteella tämä selonteko on laadittu, löytyvät Inarin kunnan hallinto-osastolta.

2.8 Talousarvion sitovuus

Talousarviossa 2022:

Talousarvion sitovia eriä ovat *kuntalain 110 §:n* mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. (Kuntaliitto 2016.)

Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien ja johtokuntien esityksiä eikä perusteluja. Varsinaiset valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnan johtavat viranhaltijat.

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle (suunnitelmakausi). Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan. Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston, tietohallinnon ja yritys- ja kehittämisspalvelut) ja kehittämiss- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä kalatalouden

- kehittämisrahaston ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveystoimen alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
  4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
  5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
  6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
  7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto
  8. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli nettomenot.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetyt taseyksiköt kalatalouden kehittämisrahasto ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto. Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Kunnan palvelukseen otettavasta tilapäisestä määräaikaisesta (pl. sijaiset) henkilöstöstä on oltava maininta informatiivisuuden vuoksi henkilöstöohjelmassa (tilapäistä henkilöstöä ei lasketa henkilöstön lukumäärään). Talousarvio, taloussuunnitelma ja kuntasuunnitelma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita. Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimielimille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ole korkeampia kuin varattu määräraha. Maanhankintoihin voidaan käyttää käyttötalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kirjattavia maamyynnin myyntivoittotuloja.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimielin toisin päättä.

Talousarvion toteutuminen

Kunnan talousarvio yhteensä toteutui sitovuuden osalta. Toimintakatteen toteutuma koko kunnassa oli n. 55,752 milj. euroa eli lähes saman verran kuin oli arvioitu, arvion ollessa 55,747 milj. euroa. Toteutusprosentti oli 100,0 %. Sosiaalitoimen nettomenot ylittyivät 0,766 milj. euroa kun taas erikoissairaanhoidon nettomenot alittuivat 0,656 milj. euroa. Sivistystoimen nettomenot alittuivat n. 0,5 milj. euroa. Kunnanhallituksen nettomenot alittuivat n. 0,3 milj. euroa. Valtuuston ja teknisen toimen nettomenot ylittyivät hieman. Nettomenojen ylityksiä oli myös liikelaitoksilla ja taseyksiköillä.

Tavoitearvot, väkiluku

Talousarvio sekä toimintasuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022
Väkiluku	6930	6907	6862	7008	7036 (TA 2022: 6945)

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2022 asukasluku 7036 on ennakkotieto joulukuun lopusta Tilastokeskuksen julkistuksen mukaan. Sen mukaan vuodelle 2022 asetettu tavoite ylittyisi jälleen reippaasti eli 91 asukkaan verran. Myös vuoden 2021 lopulliseen lukuun verrattuna asukasluku v. 2022 nousisi 28 asukkaan verran. Tilastokeskus julkaisee lopullisen v. 2022 asukasluvun 31.3.2023.

2.9 Inarin kunnan omistajapolitiikka ja kunnan yhteisöjen erityistavoitteet

Erityistavoitteet vuosina 2022 -2024:

Inergia Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. yhtiölle asetetaan tavoite nostaa liikevoitto 15 %:iin:
2. yhtiön vuosittainen tuloutustaso Inarin kunnalle on 0,8 milj. euroa vuosittain
3. yhtiölle asetetaan ympäristötavoite selvittää yksin tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kaukolämmön tulevaisuuden tuotantotapojen vaihtoehtoja liittyen vihreään siirtymään
4. yhtiölle asetetaan ympäristötavoite jatkaa Kirakkakönkään vaelluskalahankkeen toteuttamista yhdessä kunnan kanssa
5. Inergia-konsernin tuotteiden hinnoittelu pyritään pitämään pääsääntöisesti kohtuullisella valtakunnallisella tasolla siten, että verkosto-omaisuuden arvo säilyy

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Inergia-konsernin liikevoitto oli 12%, joten Inergia ei saavuttanut tavoitettaan vielä vuoden 2022 aikana. Konserniyhtiöistä liikevoittotavoitteen saavutti Inergia (18%), Northgrid (18%) ja Tunturiverkko (15%). Inergia Lämpö (7%) ei saavuttanut tavoitetta. Inarin Lapin Vesi (-9%) jäi tavoitteesta kauas. Toimintaan vaikuttaneita tekijäitä ja tulevaisuuden näkymiä on avattu tarkemmin yhtiöiden toimintakertomuksissa.
2. Tavoite toteutuu, hallitus esittää 0,8M€ osinkoa.
3. Inergia Lämpö on selvittänyt geotermisen lämmityksen mahdollisuutta ja hakenut omistajan ennakkokäsitystä kierrätyspuulla tuotettavalle lämpökeskukselle. Inergia Lämpö on rakentanut maalämpökohteen pilottina yhteistyössä Inarin Kiinteistöjen kanssa. Inergia Lämpö on hakeutunut ja tullut hyväksytyksi uusiutuvaa energiaa tuottavaksi lämpöyhtiöksi. Inergia Lämmön asiakkaat voivat jatkossa ostaa kaukolämpönsä uusiutuvalla energialla tuotettuna.
4. ELY-keskus toteuttanut Inergian myötävaikutuksella vanhan uoman kutusorastuksen elokuussa 2022
5. Aineellisten hyödykkeiden tasearvo on kasvanut 2,7M€ tilikauden aikana. Sähköverkon hinnoittelu on pysynyt muuttumattomana vuodesta 2017. Kohonneiden tuotantokustannuksien takia kaukolämmön hintaa nostettiin 1.8.2022 alkaen. Vesihuoltomaksuja korotettiin 1.1.2022 alkaen, mutta vesi on edelleen edullista omakotitalossa asuville.

Inarin Kiinteistöt Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. Konsernin kiinteistöjen salkutuksen loppuun vienti ja kiinteistöjen myynti salkutuksen perusteella.
2. Tietojohtamisen kehittäminen kiinteistöjen kunnan ja huollon hallinnassa ja kiinteistöhuolto-osaamisen keskittäminen Inarin Kiinteistöt Oy:öön.
3. Inarin Kiinteistöt-konsernin tarkoitus on edistää kunnan asuntokannan uusiutumista ylläpitäen tasapainoista taloutta.

Erityistavoitteet:

1. Inarin Kiinteistöt Oy omalta osaltaan osallistuu yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin ja toteuttaa kiinteistöpoliittista ohjelmaa.
2. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin kiinteistöhuollosta ja laitoshuollosta kunkin yksikön kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisessa laajuudessa.
3. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluita tarvittaessa ja erikseen niin sovittaessa.
4. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla taloudelliset resurssit huomioiden.
5. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitusosuudesta yhdessä emoyhtiön kanssa. Omarahoitusosuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 1,50 €/m²/kk.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohtaisesti emoyhtiön kanssa sovittulla tavalla.
7. Keskinäinen KOy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Kiinteistöjen salkutus on totutettu osaksi kiinteistöpoliittista ohjelmaa ja ohjelma on hyväksytty omistajan toimesta. Luovuttavaksi määritettyjen kohteiden myynnin valmistelu on aloitettu.
  2. Kiinteistöt-konserni ja InLike Oy ovat Haahtelan ylläpito-ohjelmiston piirissä. Toimintaa laajennetaan kuluvan vuoden aikana myös Vasatokkaan. Konsernin tietojohdantamisjärjestelmää päivitetään kuluvan vuoden aikana vastaamaan paremmin tulevaisuuden tarpeita.
  3. Hankkeet toteutettu tapauskohtaisesti omistajaohjauksen mukaisesti
-
1. Hankkeet toteutettu tapauskohtaisesti omistajaohjauksen mukaisesti
  2. Toteutunut
  3. Rakennuttamispalveluita tuotetaan Tilapalvelulle, Vasatokalle ja Inarin vuokra-asunnot Oy:lle
  4. Peruskorjauksia tehdään omana työnä n. 1M€:lla vuodessa siten, ettei kokonaisvelkämäärä kasva
  5. Toteutunut
  6. Toteutunut
  7. Toteutunut, koulun pihapiiriin rakennettavan uudisrakennuksen suunnittelu käynnissä

Kiinteistökehitys InLike Oy (konserni)

Omistajatavoitteet:

1. Yhtiö toteuttaa InLiken kiinteistöjen salkutuksen ja toteuttaa strategian pidettävistä kiinteistöistä ja luovuttavista kiinteistöistä yhdessä Inarin Kiinteistöt Oy:n kanssa 30.6.2019 mennessä.
2. Yhtiö pyrkii aktiivisella omistajapolitiikalla vapauttamaan pääomia uusien kiinteistökehityshankkeiden aikaansaamiseksi.

Erityistavoitteet:

1. Kiinteistökehitys InLike Oy kehittää aktiivisesti omia toimitilapalveluitaan ja reagoi nopeasti muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin.
2. Kiinteistökehitys InLike Oy pyrkii toiminnallaan mahdollistamaan erilaisten toimitilapalveluiden kehittymistä kunnassa ja auttaa sopivien toimitilojen löytämisessä.
3. Kiinteistökehitys InLike Oy jatkaa yhtiön kannattavuuden parantamista erikseen määriteltyjen kiinteistöjen realisoinnilla sekä jatkuvalla toiminnan tarkastelulla.
4. Yhtiö investoi vuosina 2021-2022 olemassa olevien rakennusten energiatehokkuuteen, jotta liiketoiminta pystytään pitämään kannattavana myös tulevaisuudessa.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Kiinteistöjen salkutus on totutettu osaksi kiinteistöpoliittista ohjelmaa ja luovuttavat kiinteistöt laiteaan myyntiin, kunhan kiinteistöpoliittinen ohjelma hyväksytään omistajan toimesta
2. Kaksi kohdetta myytyinä aikana, kun yhtiö ollut Kiinteistöt Oy:n hallinnassa. Saadut varat käytetty energiatehokkuushankkeisiin.
1. Kunnan vuokrasopimuksien päättymisen jälkeen vapautuneisiin kohteisiin on saatu vuokralaisiksi valtion virastoja – kaikki kohteet on vuokrattu
2. Aktiivista vuoropuhelua yritysten kanssa käydään jatkuvasti
3. Energiatehokkuushankkeiden investoinnit ovat rasittaneet tulosta. Kulurakenteen muutoksella kannattavuutta on saatu viime vuonna parannettua.
4. Inarin paloaseman maalämpöhanke valmistui vuoden 2022 lopussa. Sähkönkulutuksen odotetaan puolittuvan hankkeen myötä.

Nuoris- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

Omistajatavoitteet:

- yhtiön talous on ylijäämäinen ja mahdollistaa nuorisokeskustoiminnan kehittämisen Inarissa
- yhtiö toimii aktiivisesti osana kunnan työllistämistoimintaa
- yhtiön tilat ovat kohtuulliseen hintaan kunnan ja muiden toimijoiden käytössä
- yhtiö toimii Inarin nuorisotyön tukena.

Erityistavoitteet:

1. Yhtiön taloutta pyritään kehittämään niin, että koronan aiheuttamat taloudelliset vahingot jäisivät mahdollisimman pieniksi.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, mihin liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2023 – 2024. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, jolloin omarahoitusosuudeksi jää 150 000,00 – 180 000,00 €. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomallainalla tai kunnan lainatakauksella. Ensimmäisessä vaiheessa (2019) on suoritettu päärakennuksen perusteellinen kuntokartoitus, jonka perusteella korjaustarve budjetoidaan tarkemmin. Hankkeen investointisuunnitelman ja aikatauluksen teko aloitetaan vuoden 2021 aikana. Koronan aiheuttaman taloustilanteen vuoksi suunnitelmia on siirretty.
3. Lisärakentamisen mahdollisuutta kartoitetaan ja suunnitelma tehdään vuoden 2022 aikana. Kartoitusta on siirretty koronan aiheuttaman tilanteen vuoksi.
4. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkatkailu ja luontoliikuntapalvelut sekä esteettömyys matkailussa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteena olleen peruskorjauksen suunnittelua on tehty sen verran, että hallitus on käynyt eri skenaarioita ja vaihtoehtoja läpi ja kiinteistöön tehtiin osin Okm:n rahoittama kartoitus elokuussa 2022.

Yhtiön toiminnan kehittäminen edellisvuosiin verrattuna toteutui liikevaihdon sekä toiminnan kasvun osalta, mutta tulos jäi miinukselle nousseiden kustannusten ja avustuksen palautuksesta johtuen.

Toimintaa on kehitetty mm luontokoulua pilotoimalla sekä viemällä vastuullisuus- ja kestävän kehityksen asioita eteenpäin. Vasatokalle myönnettiin Grey key- sertifikaatti ja STF- merkki kesän 2022 aikana.

Inarin kunnan asettamat yleiset ja yhtiölle asetetut tavoitteet ovat tilikauden osalta toteutuneet osittain. Yhtiö on harjoittanut nuorisomatkatkailuun liittyvää perusliiketoimintaa ja tavoitteiden mukaista kasvua niin toiminnan luvuissa kuin myynnissäkin on saatu. Yhteydenottoja ja viestintää alueen toimijoihin, sekä markkinointia ja näkyvyyttä on lisätty.

Saariselkä Oy (konserni)

Saariselkä Oy:n kiinteistöomistuksen sekä myytävien tonttien selvitystyötä jatketaan vuoden 2022 aikana.

Tavoitteiden toteutuminen:

Joulukuussa 2022 hiihtokeskuksen Teollistamissopimuksen mukainen lunastus saatiin lunastajan toiveiden mukaisesti päätökseen. Saariselkä Oy:n omistuksessa olleiden Vaeltajantien tonttien esisopimuksen mukaisesti viimeinen tonttikauppa Valo Investment Holding Oy:n kanssa saatiin tehtyä joulukuussa 2022.

Saariselän Siula Oy

Yhtiön tilannetta selvitetään edelleen. Yhtiö on ollut suunnitelmissa laittaa myyntiin uuden kuukkelin valmistuessa.

Tavoitteiden toteutuminen:

Inarin kunnalla on hallussaan koko osakekanta, joten myynnin voi toteuttaa tarpeen vaatiessa nopealla aikataululla.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttösuunnitelmilla toimielimet jakavat toimielimien ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin. Vastaavasti toimielimet jakavat investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimielimien vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimielimen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksytyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimielimen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

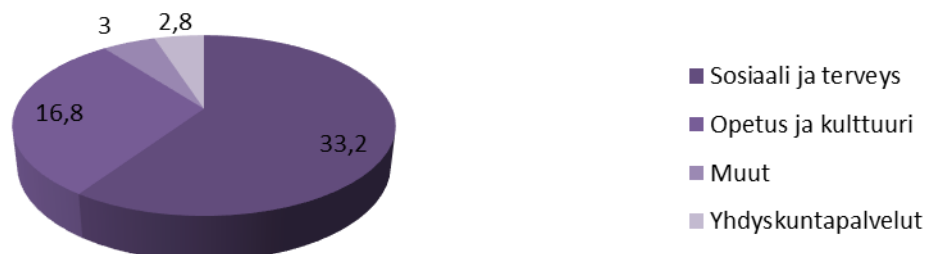
Toimielimet vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projekteista on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion käyttösuunnitelmien nettomenot toteutuivat peruskunnassa n. 0,668 milj. euroa arvioitua pienempinä. Sivistyslautakunnan nettomenot alittuivat n. 0,5 milj. euroa. Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisen toiminnan nettomenot ylittivät yhteensä n. 0,1 milj. euroa. Kunnanhallituksen nettomenot alittuivat 0,3 milj. euroa.

Nettokäyttökustannukset peruskunta 2022 (milj. €)

Peruskunnan nettokäyttökustannusten jakauma v. 2022.

Peruskunta

Talousarvion toteutuminen 31.12.2022

Käyttötalous, tulojen ja menojen erotus eli netto

	Tilihierarkia	TA 2022	TP 2022	Jäljellä
17210 VALTUUSTO	Total	-88 645	-115 540	26 895
	Toimintatuotot	10 000	16 103	-6 103
	Toimintakulut	-98 645	-131 643	32 998
17214 KUNNANHALLITUS	Total	-2 843 109	-2 526 913	-316 196
	Toimintatuotot	213 150	383 176	-170 026
	Toimintakulut	-3 056 259	-2 910 089	-146 170
17217 ELÄKEMAKSUT	Total	-284 669	-328 092	43 423
	Toimintatuotot		2 038	-2 038
	Toimintakulut	-284 669	-330 130	45 461
17218 KEHITTÄMINEN JA YHTEISTYÖHANKKEET	Total	-28 500	1 704	-30 204
	Toimintatuotot	250 500	211 620	38 880
	Toimintakulut	-279 000	-209 916	-69 084
17230 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	Total	-33 181 179	-33 223 776	42 598
	Toimintatuotot	5 316 909	5 928 354	-611 445
	Toimintakulut	-38 498 088	-39 152 130	654 043
17240 SIVISTYSLAUTAKUNTA	Total	-17 305 028	-16 756 665	-548 363
	Toimintatuotot	2 236 614	3 004 945	-768 331
	Toimintakulut	-19 541 642	-19 761 610	219 968
17250 TEKNINEN LAUTAKUNTA	Total	-1 915 926	-1 951 952	36 027
	Toimintatuotot	555 443	877 721	-322 278
	Toimintakulut	-2 471 369	-2 829 673	358 304
17260 Lapin pelastuslaitos	Total	-869 768	-869 768	0
	Toimintakulut	-869 768	-869 768	0
Total		-56 516 822	-55 771 002	-745 821

Talousarvion toteuma 98,7 %

INARIN KUNTA
Peruskunta

3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta toteuttamalla Inarin kuntastrategiaa.

Tehtävät

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Päätää kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, konserniohjauksesta, talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Strategiset painopisteet:

Arktinen luonto
Voimakas identiteetti ja yhteisö
Ainutlaatuinen kulttuuri

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallituksen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Kuntastrategia</p> <p>Talous- ja toimintasuunnitelma</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p>	<p>Hyvinvoinnin edistäminen, osallistaminen, organisaation kehittäminen</p> <p>Tasapainoinen ja kestävä talous</p>	<p>Maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin, osallisuus- ja tervetulo-ohjelma hyväksyttiin, hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025 hyväksyttiin, kunta-organisaatiossa valmistauduttiin sote-palvelujen siirtymiseen hyvinvointialueelle mm. yhtiöittämällä ruokapalvelut.</p> <p>Koko kunnan tilinpäätös oli n. 1,7 milj. euroa ylijäämäinen</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Talousarvion toteuttaminen</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p>		<p>Koko kunnan toimintakatteen (nettomenot) toteutuma oli 100,1 %.</p>

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.

Tunnusluvut, valtuusto

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot		8	10	16	60
Toimintamenot	-55	-129	-99	-132	-33
Toimintakate (sitova)	-55	-121	-89	-116	-30
Tunnusluvut €/asukas 7036	-8	-17	-13	-16	

Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustolle ei ole asetettu sitovia tavoitteita. Valtuusto piti kertomusvuonna 8 kokousta ja käsitteli 67 asiaa. Valtuusto mm. hyväksyi Inarin kouluhankkeen kustannusarvion ja rakennuttajan, hylkäsi Inarin Miesniemen ranta-asemakaavaehdotuksen, hyväksyi hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman vuosille 2022-2025, valitsi uuden kunnanjohtajan ja teknisen johtajan, päätti liittyä Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n osakkaaksi ja näin ollen ulkoistaa ruokapalvelut ja hyväksyi maapoliittisen ohjelman sekä osallisuus- ja tervetulo-ohjelman.

Talousarvion toteutuminen

Valtuuston talousarvio ei toteutunut suunnitellusti, toteutuman ollessa 130 %. Ylitys kohdistui suurimmaksi osaksi tarkastustoimeen. Vuonna 2022 suoritettu vuoden 2021 tilintarkastus oli hyvin haasteellinen ja kesti tavanomaista pidempään johtuen vuonna 2021 käyttöön otetusta uudesta talousjärjestelmästä ja sen toimimattomuudesta. Tilintarkastajan mukaan epäselvyyksiä liittyi mm. käyttöomaisuustileihin ja konsernitietoihin.

3.2 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on keskittyä kuntalain edellyttämien tehtävien hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten elinolojen ja hyvinvoinnin kehittyminen.

Tehtävät

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloushoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta. Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta, saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat, saamenkielinen tiedotus.

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- toimintasuunnittelu ja konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huolehditaan myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Kuntastrategian toteuttaminen			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Kuntalaisten hyvinvointi; palvelun laatu, toimivat palvelut, hyvä hallintotapa</p> <p>Kuntastrategian toteuttaminen</p> <p>Onnistunut elinkeinopoliitika</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p>	<p>Palvelun saatavuus, riittävyys, kohdentuvuus, asiakastyytyväisyys</p> <p>Avoin ja tehokas hallinto, työhyvinvointi</p> <p>Hyvinvoinnin edistäminen, kuntalaisten ja sidosryhmien osallistaminen, organisaation kehittäminen; asiakaspalaute</p>	<p>Tavoitteet toteutuivat. Palvelut toteutettiin suunnitellusti.</p> <p>Tavoitteet toteutuivat pääosin. Henkilöstön tehtävänkuvia ajantasaistettiin henkilövaihdosten yhteydessä. Etätöitä on mahdollista tehdä tarpeen ja tehtävänkuvan mukaan. Henkilöstöllä on oikeus osallistua koulutuksiin mm. Eduhousen (entinen Hallintoakatemia) koulutuslissenssin kautta.</p> <p>Useiden henkilövaihdosten myötä tehtäviä jouduttiin jakamaan ja henkilöstö jousti monin tavoin.</p> <p>Tavoitteet toteutuivat. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025 hyväksyttiin, osallisuus- ja tervetulo-ohjelma hyväksyttiin, osallistuva budjetointi toteutettiin.</p> <p>Tavoitteet toteutuivat. Maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin.</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Tasapainoisen talouden turvaaminen</p> <p>Talousarvion toteutuminen</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p>	<p>Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon</p> <p>Verrokkikuntajoukon tunnusluvut.</p>	<p>Talousarvio toteutui pääosin. Toimintakatteen toteutuma % oli 100,1.</p>

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet		
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Toteutuma
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteiden kehittäminen	Sote-uudistukseen varautuminen yhdessä VATE:n kanssa	toteutunut
	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kouluttaminen päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin (EVA) käyttöön	ei toteutunut
	Tulevan lainsäädännön ja hyvinvointialueen valmistelun huomioiminen kunnan ehkäisevän päihdetyön rakenteissa	toteutunut
	Varautuminen TE-palveluiden siirtymiseen kunnille vuonna 2024	ei toteutunut, TE-palvelut siirtyvät kunnille vuonna 2025
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	Osallisuus- ja tervetulo-ohjelman valmistelu	toteutunut
	Kuntalaisten näkemysten kartoittaminen erilaisista osallistumis- ja vaikuttamistavoista (mm. asiakasraadit) osana osallisuus- ja tervetulo-ohjelman valmistelua	toteutunut
Arjen turvallisuuden edistäminen	Kyläyhdistysten sydäniskurihankintojen tukeminen yhteisen avustushaun yhteydessä	yhteisessä avustushaussa sydäniskureiden hankintaan myönnetty avustukset toteutuivat.
	Aloitetaan vuosittaiset avoimet kylien turvallisuustilaisuudet	ei toteutunut

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Hallinnossa tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen kuntalaisten hyvinvointia silmällä pitäen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä. Kunnan laajan hyvinvointi- ja turvallisuus-suunnitelma laaditaan valtuustokausittain hytetyöryhmän ja hyvinvointikoordinaattorin johdolla. Lisäksi kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta ja turvallisuudesta raportoidaan vuosittain valtuustolle ja raporttia hyödynnetään talous- ja toimintasuunnittelussa.

TE –palvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana ja siirtoa koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2022. Palvelut siirretään esim. useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Hallinto-osaston henkilöstöön kuuluvat hallintojohtaja, viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö, talouspäällikkö, hyvinvointikoordinaattori, hallintosihteeri, arkistosihteeri ja kolme toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö. Arkistosihteerin tehtäväkuvaa muutetaan vuonna 2022 vastaamaan mm. nykyistä tiedonhallintalain asettamia tehtäviä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	65	406	213	383	80
Toimintamenot	-1 752	-2 989	-3 056	-2 910	5
Toimintakate (sitova)	-1 687	-2 583	-2 843	-2 527	11
Tunnusluvut €/asukas 7036	-246	-369	-409	-359	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat pääosin. Kunnanhallitus piti kertomusvuoden aikana 18 kokousta ja käsitteli 234 asiaa. Kunnalliset palvelut tuotettiin laadukkaasti asukkaiden, matkailijoiden ja elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti.

Lapin hyvinvointialueen valmistelu teetti paljon työtä kunnassa erilaisten tietopyyntöjen ja selvitysten takia koko vuoden. Valmistelutyö kuormitti sosiaali- ja terveystoimea, mutta myös hallinnon talousasiantuntijoita sekä Sarastian palkka- ja taloushallintoa. Tämä näkyi myös talous- ja palkkahallinnon palvelujen saatavuuden heikentymisenä erityisesti loppuvuoden aikana.

Hyvinvointialueuudistus edellytti ruokapalvelujen uudelleen järjestämistä. Kunta ei voinut myydä ruokapalveluja hyvinvointialueelle eikä hyvinvointialue kunnalle. Valtuusto päätti liittyä Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n osakkaaksi ja Ruokapalvelu liikelaitoksen toiminta ja henkilöstö siirtyi liikkeen luovutuksella yhtiölle.

Kunta osallistui Lapin liiton Tekijöiden Lappi – Työhyvinvointia kunta-alalle hankkeeseen, jossa toteutettiin mm. työhyvinvointikysely hallintohenkilöstölle ja luottamushenkilöille, koulutusta tiedolla johtamisesta ja työyhteisöviestinnästä sekä kuntajohtajien valmennusta.

Vuoden 2022 aikana hallinto-osaston henkilöstössä oli todella paljon muutoksia irtisanoutumisten ja työvapaiden takia. Henkilövaihdoksia oli useita ja kunnanjohtajan sekä elinkeinojohtajan tehtävät hoidettiin sisäisin järjestelyin syksyn ja talven ajan, jolloin resurssivaje oli 2-4 henkilöä. Uutena resurssina perustettiin taloussuunnittelijan virka mm. talousraportointiin sekä talousarvion ja tilinpäätöksen valmistelutyöhön. Vuosi on vaatinut henkilöstöltä todella paljon joustamista ja sitoutumista erilaisia haasteita kohdatessa.

Vuoden aikana saatiin yhteistyössä toimialojen kanssa hyväksyttyä hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025, osallisuus- ja tervetulo-ohjelma sekä maapoliittinen ohjelma, jotka kaikki toteuttavat kuntastrategiaa.

Saamen kielistrategian täytäntöönpanossa korotettiin saamen kielilisiä muiden saamelaisalueen kuntien tasolle. Kaikille avoin saamen kielikahvila järjestettiin noin kerran kuukaudessa osallisuuskeskus Ainolassa.

Hankkeet: kunta oli mukana Tekijöiden Lappi – Työhyvinvointia kunta-alalle -hankkeessa, Open Agenda -hankkeessa, jossa valmisteltiin kunnan osallisuus- ja tervetulo-ohjelma sekä Lapin polku -esiselvityshankkeessa, jossa selvitetään ja suunnitellaan Pohjois- ja Tunturi-Lapin yhtenäistä vaellusreittiä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio ei toteutunut sitovuuden osalta, nettomenot alittuivat n. 300 000 euroa, toteutuman ollessa 89 %. Suurimmat alitukset: Kunnanhallituksen oma toiminta alittui toimintakulujen osalta n. 100 000 euroa ja Yritys- ja kehittämispalveluiden toimintakulut alittuivat n. 123 000 euroa. Talousarvion alittuminen kohdistui suurimmaksi osaksi henkilöstömenoihin.

3.2.1 Yritys- ja kehittämispalvelut

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Yritys- ja kehittämispalvelujen tehtävänä on hoitaa ja kehittää Inarin kunnan elinkeinotoimea, joka sisältää kuusi eri osa-aluetta: elinkeino- ja yrityspalvelut, kansainvälisyyspalvelut, aikuiskoulutuksen koordinointi, kehittämishanketoiminta, elinkeinopoliittinen edunvalvonta ja muu elinkeinotoimea tukeva toiminta. Elinvoimapaalvelut toimii hallinto-osaston alaisuudessa.

Vuoden 2022 hyvinvointisuunnitelman mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkitavoite	Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Toteutuma
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteiden kehittäminen	Varautuminen TE-palveluiden siirtymiseen kunnille vuonna 2024	TE-palvelut siirtyvät vasta vuonna 2025 kunnille. Osallistuttu infotilaisuuksiin ja tehty yhteistyötä sidosryhmien kanssa asiaan varautumisessa.	Toteutunut
Elinkeinoelämän ja yrittäjien toimintaedellytysten tukeminen	Elinkeinoelämän tukeminen ja elinvoimaisuuden edistäminen mm. hanketoiminnalla (esim. Golden Route of Lapland -yritysryhmähanke, Inari monipaikkaisuuden huippukohdeksi -hanke) Yrittäjien koulutukset yrittäjien tarpeiden perusteella	Suunnitellut hankkeet toteutettiin onnistuneesti vuonna 2022. Yrittäjille järjestettiin joitakin koulutuksia vuoden 2022 aikana.	Toteutunut Toteutunut
Kestävän ja vastuullisen matkailun edistäminen	Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa -hanke ajalla 1.1.2022–31.6.2023	Kestävää ja vastuullista matkailua on edistetty Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa -hankkeen toimenpiteillä.	Toteutunut

Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	Hyvinvointipäivän järjestäminen	Hyvinvointipäivä järjestetty yrittäjävetoisena yritys- ja kehittämispalveluiden rahoittamana syksyllä 2022.	Toteutunut
--	---------------------------------	---	------------

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa:

Inarin kunnan Yritys- ja kehittämispalveluiden vuoden 2022 talousarvio ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelma perustuvat valtuuston 22.8.2019 § 29 hyväksymään Inarin kunnan elinvoima 2019-2025 –ohjelmaan. Elinvoimaohjelman kärjet ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Valituilla painopisteillä korostetaan tahtotilaa toimia yritysmyönteisesti, edistää Inarin saavutettavuutta ulkoisesti ja kunnan alueen sisällä sekä vahvistaa Inarin arktisia erityispiirteitä. Elinvoimaohjelmaa päivitetään tarvittaessa vuosittain.

Talousarvion toimintatulojen osuus perustuu vuosittain vaihtelevaan hankerahoitukseen, avustuksiin sekä pieniin markkinointituottoihin kuten tapahtumien ja mainoskampanjoiden yritysmaisuusuuksiin. Hankerahoituksen osuus vaihtelee riippuen siitä mille ja minkä suuruusluokan hankkeille saadaan rahoituspäätös. Hankerahoitus on kunnan ulkopuolelta tulevaa toimintatuloa ja perustuu aktiiviseen kunnan elinvoiman ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Yrittäjän Inari: Inarin kunta tuottaa yritysneuvontaa omana toimintana ja vuoden 2022 talousarvioon on sisällytetty mm. uusien yritysneuvontatyökalujen kustannuksia. Inarin kunnalla on käytössä kunnan kotisivuilla avautuva uusi ja monipuolinen yritys- ja palveluhakemisto, jossa on näkyvillä runsaat 700 inarilaista yritystä. Inarin kunta markkinoi eri tahojen lyhytkoulutuksia ja tarvittaessa järjestää myös yrityksille lyhytkoulutuksia ja -kursseja. Inarin kunta myöntää oppisopimuskoulutustukea inarilaisille yrityksille työntekijöidensä tai yrittäjän omaan oppisopimuskoulutukseen. Yritys- ja kehittämispalvelut tarjoavat aikuisopiskelijoille tentinvalvontapalvelua. Yhteistyötä yritysrahoituksen neuvonnan osalta tehdään kiinteästi Leader Pohjoisin Lappi ry:n kanssa.

Saavutettava Inari; Inarin kunta tekee edunvalvontatyötä lentoliikenneyhteyksien lisäämiseksi, turvallisen tie- ja reittiverkoston kehittämiseksi, kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja etenkin tietoliikenneyhteyksien saamiseksi. Inarin kunta on mukana Lapin liiton laajakaistahankkeessa, jonka avulla pyritään saamaan laajakaistayhteydet Inarin taajamiin. Inarin kunta on aktiivisesti mukana tukemassa alueellisen sähköautolatausverkoston kehittämistä, tarjoamalla muun muassa tietoa eri tukimuodoista ja kannustamalla yrityksiä yhteistyöhön asian tiimoilta sekä mahdollisesti myös hallinnoimalla yhteishankintojen kilpailutuksia. Inarin kunnalla on kilpailutetut ostopalvelusopimukset menopaluu liikenteenä asiointiliikennereiteistä reiteillä Nitsijärvi-Näätäjä, Angeli-Inari, Lisma-Inari ja Nellim-Ivalo.

Arktinen Inari: Inarin kunnan tärkein toimiala työvoiman määrällä ja liikevaihdolla mitattuna on matkailu ja siihen kunnassa panostetaan jatkossakin voimakkaasti. Inarin kunta käyttää vuoden 2022 talousarviosta määrärahaa Inari-Saariselkä-matkailualueen kehittämiseen pääasiassa kunnan osakkuusyhtiönsä, Inari-Saariselkä Matkailun, kautta. Inarin kunta jatkaa Lapin tunnetuksi tekemistä yhteistyössä myös Lapin kuntien yhteisesti omistaman brändi- ja markkinointitoimisto House of Laplandin kanssa. Muita matkailua tukevia palveluita ovat Metsähallituksen kanssa yhteistoiminnassa järjestettävä matkailuinfo –toiminta Inarissa, Ivalossa ja Saariselällä sekä kuntaosuus SkiBus –toiminnassa.

Yritys- ja kehittämispalvelujen kansainvälisiin tehtäviin kuuluvat vieraskielisten yrittäjien palvelun ja neuvonnan lisäksi kansainväliset tapahtumat, kuten vuosittain järjestettävä matkailuseminaari. Koulutusta järjestetään vuosittain tullimuodollisuuksiin ja muihin kansainvälistymistöimiin liittyen sekä jaetaan tietoa

muiden organisaatioiden järjestämistä koulutuksista. Eri toimialojen yrityksille järjestetään tutustumis- ja messumatkoja lähialueille ja EU:n alueelle. Vuoden 2022 tapahtumista päätetään tapauskohtaisesti. Yritys- ja kehittämispalvelut on tehnyt sopimuksen Sør-Varanger Utvikling –kehitysyhtiön kanssa osallistumisesta ICE Innovate Cool Experiences –hankkeeseen, jonka puitteissa järjestetään neljä tapahtumaa yrityksille vuosina 2021-2022. Rahoitus tapahtumiin osallistumiseen haetaan yhdessä kumppanien kesken.

Inarin kunta on mukana Leader- ja ns. Kalaleader -toiminnoissa yhteistoimintasopimusten mukaisesti rahoituskahdella 2022-2027.

Vuodelle 2022 jatkamme kolmea jo käynnissä olevaa hanketta; Saariselkä kansainväliseksi pyöräilymatkailukohteeksi –kehittämishanke (1.1.2020 - 31.3.2022), Inari monipaikkaisuuden huippukohteeksi –kehittämishanke (17.5.2021 - 30.4.2022) ja Golden Route of Lapland –yritysryhmähanke (1.1.2021 - 31.5.2022). Golden Route Lapland–hankkeen lopputuotos on ympärivuotinen, laadukas kiertomatkailutuote pohjoisimassa Lapissa. Hankkeessa on mukana yhdeksän matkailualueen yrittäjää hankerahoittajina. Inari monipaikkaisuuden huippukohteeksi –hankkeessa tehdään toimintamalli etätyölle sekä monipaikkaisuudelle Inarissa. Saariselän pyöräilyhankkeessa on luotu markkinointisuunnitelma hankeajalle sekä viisi vuotta hankkeen jälkeen, ja sen mukaan on luotu maastopyöräilytuotteita, markkinointimateriaalia ja testattu markkinointia käytännössä Inari-Saariselkä-matkailualueella yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa.

Inarin kunta on jättänyt rahoitushakemuksen Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa –kehittämishankkeesta (1.1.2022 - 30.6.2023).

Vuodelle 2022 tulee haettavaksi ”Tiedolla johtaminen osaksi strategista päätöksentekoa” –hanke, jossa muun muassa päivitetään kuntamme tilastot ajan tasalle ja luodaan malli ja ohjeet tilastojen pitämiseksi ajan tasalla myös jatkossa. Hankkeen keräämää tietoa voidaan hyödyntää toisessa suunnitteilla olevassa ”Invest in Inari” –kuntamarkkinointihankkeessa, jossa Inari tuodaan esille kiinnostavana paikkana asua, elää ja yrittää.

Yritys- ja kehittämispalvelut ovat mukana muiden ulkopuolisten hankehallinnoijien kuten Lapin liiton, Lapin yrittäjät ry:n, Lapin AMKin ja Leader Pohjoisin Lappi ry:n hankkeissa kuntarahoitussuudella, partnerina tai ohjausryhmän jäsenenä. Vuonna 2022 Yritys- ja kehittämispalveluissa työskentelee vakituisesti neljä henkilöä ja 3-5 hanketyöntekijää.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	1 121	285	168	186	11
Toimintamenot	-1 121	-1 099	-1 116	-992	11
Toimintakate (sitova)	0	-814	-947	-806	15
Tunnusluvut €/asukas 7036			-136	-115	

Tavoitteiden toteutuminen 2022

Yritys- ja kehittämispalveluiden vuoden 2022 talousarvion toteuma perustui valtuuston 22.8.2019 § 29 hyväksymään Inarin kunnan elinvoima 2019-2025 -ohjelmaan. Elinvoimaohjelman kärjet ovat Yrittäjän Inari,

Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Valituilla painopisteillä korostetaan tahtotilaa toimia yritysmyönteisesti, edistää Inarin saavutettavuutta ulkoisesti ja kunnan alueen sisällä sekä vahvistaa Inarin arktisia erityispiirteitä. Jokainen painopiste on purettu tarkemmin tavoitteiksi, toimenpiteiksi ja mittareiksi sekä vuosibudjetiksi.

Talousarvion toimintatulojen osuus perustuu vuosittain vaihtelevaan hankerahoitukseen sekä tapahtumien ja mainoskampanjoiden yritysosuuksiin. Toimintamenot liittyvät elinvoiman kärkien seuraaviin päämääriin: Yrittäjän Inari: a) Osaavan työvoiman saatavuus (mm. oppilaitosyhteistyö, oppisopimustuet, rekrytointi, muuttajakampanjat), b) sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut (mm. neuvontapalveluiden organisointi, verkostoyhteistyö, uusien yrittäjien houkuttelu, yrittäjäkasvatus, Leader-yhteistyö), c) tarpeita vastaavat tontit ja tilaratkaisut (kuuluvat konsernitasolle). Saavutettava Inari: a) Toimivat ja turvalliset yhteydet (mm. lentoliikenneyhteyksien lisääminen, turvallisen tie- ja reittiverkoston kehittäminen, tietoliikenneyhteydet, turvallisuushankkeet), b) Kestävät liikenne- ja liikkumispalvelut (mm. liikennepalvelujen kehittäminen, asiointiliikenne, digitaalisuus palveluissa), c) Maakuntakaavan kasvukäytävien tunnistaminen ja hyödyntäminen (kuuluu myös kunnanhallitukselle ja valtuustolle). Arktinen Inari: a) Luonnon ja kulttuurin omalaatuisuus (mm. matkakohteen vastuullisuus, luonnontuotteet, paikallisuuden ja arktisuuden hyödyntäminen; esim. Inari-Saariselkä Matkailu -yhteistyö, House of Lapland -yhteistyö, varautuminen ilmasto- ja lentoliikenteen vaikutuksiin), b) ympärivuotinen vetovoimaisuus (lumettoman ajan kehittäminen, lähiyhteistyö), c) Elinkeinorakenteen monipuolisuus (arktisen testaustoiminnan kehittäminen ja laajentaminen, potentiaaliselvitykset ja elokuvatuotanto). Budjetissa oli varattu määrärahaa myös hallintokuluille sekä sitomattomille määrärahoille.

Yrittäjän Inari

Yritysneuvonnassa on käytössä ollut asiakkuushallintajärjestelmä. Merkittävää on, että Inarin kunnan yritysten määrä on ollut vuonna 2022 kasvussa. Yrityskoulutuspuolella palveluina olivat oppisopimuskoulutustuen myöntäminen sekä tenttipalvelujen ja lyhytkurssien järjestäminen.

Asukasmarkkinoinnin osalta Tervetuloa Nariin -muuttajakampanjan kautta lähetettiin Inari-passeja uusille Inarin kuntalaisille. Vuoden 2021 lopussa aloitettua Inarilaista elinvoimaa -uutiskirjeiden lähettämistä yrityksille ja sidosryhmille jatkettiin vuonna 2022.

Saavutettava Inari

Yrityspalvelujen henkilöstö osallistui lentoliikenneyhteyksien ja muiden liikkumispalveluiden kehittämiseen yhteistyössä maakunnallisten toimijoiden kanssa. Yrityspalveluissa vastattiin asiointiliikenteestä sopimusten mukaisesti reiteillä Laanila-Ivalo, Nellim-Ivalo ja Nitsijärvi-Näätämö ja asiointiliikenteen kustannukset olivat 24 671 euroa. Inarin kunta tuki myös ns. skibussitoimintaa välillä Ivalo-Saariselkä ja Inari-Saariselkä. Asiointiliikenteeseen saadaan valtiontukea.

Vuonna 2022 Ivalon lentoasemalle saapui 197 987 (+79,1%) lentomatkailijaa. Luvuissa ei päästy vielä korona edeltävälle tasolle. Uusia lentoyhteyksiä Ivalon kentälle ei aloitettu vuonna 2022.

Arktinen Inari

Matkailutoimintaa on kehitetty myöntämällä matkailumarkkinoinnin toimintamäärärahaa (ostopalvelusopimus) Inari-Saariselkä Matkailu Oy:lle (Lapland North Destination) ja House of Lapland Oy:lle. Yritys- ja kehittämispalveluilla oli ostopalvelusopimus Metsähallituksen kanssa Inarin kunnan matkailuneuvontatyöstä.

Leader Pohjoisin Lappi ry:lle myönnettiin kuntarahoitusta, jota Leader käytti edelleen yritysten ja yhdistysten hankkeiden kuntaosuuksien kattamiseksi. Yrityspalveluissa autettiin yrittäjiksi suunnittelevia ja toimivia yrityksiä tukien hakemisessa ja tukineuvonnassa.

Yrityspalveluissa autettiin useampaa kotimaista ja kansainvälistä elokuvatuotantoyhtiötä etsimällä kuvauspaikkoja ja tuotantoon liittyviä oheispalveluja. Elokvatuotantojen avustamista tehdään yhteistyössä House of Laplandin Lapin elokuvakomission kanssa.

Vuonna 2022 Inari-Saariselkä-matkailualueella oli yhteensä 533 000 yöpymistä. Kansainvälisistä asiakkaista eniten oli englantilaisia, alankomaalaisia, saksalaisia ja ranskalaisia. Alkuvuonna 2022 kansainvälinen matkailu kärsi vielä koronarajoituksista, mutta testaustoiminnan ja rokotteiden ansioista kansainvälinen matkailu alkoi selvästi jo elpymään tammikuusta alkaen.

Inari-Saariselkä Matkailun uusi brändi ”Lapland North Destinations” julkaistiin huhtikuussa 2022.

Hankkeet

Vuoden 2022 aikana käynnissä oli useita hankkeita: Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää, Saariselkä kansainväliseksi pyöräilymatkailukohteeksi, Inarin kylän Master Plan, Saariselän lähipyöräilyreittien kehittämishanke, Golden Route of Lapland ja Inari monipaikkaisuuden huippukohteeksi -hankkeet.

Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää -hankkeessa tehtiin vuoden 2022 aikana toimia, joilla kehitettiin alueen kestävää matkailua ja viestintää. Hankkeessa toimii kokoaikainen hanketyöntekijä. Hankeaika 1.1.2022 – 30.9.2023.

Inarin kylän kestävän matkailun skenaariot 2035, aluesuunnittelun Master Plan -hankkeessa tehtiin syksyllä 2022 FCG Oy:n toimesta skenaariomuotoista Master Plan -suunnitelmaa Inariin ja lähikylille yhdessä alueen asukkaiden, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Yritys- ja kehittämispalvelut hallinnoi Ely-keskuksen ja yhdeksän paikallisen yrityksen rahoittamaa Golden Route of Lapland -yrityssyrmähanketta, jossa kehitetään kiertomatkatuote ja markkinoidaan kehitettyjä matkailupalveluja kansainvälisesti. Hankeaika oli 1.1.2021 – 30.11.2022. Hankehallinnointia tehtiin Inarin kunnassa oman työn ohessa.

Saariselkä kansainväliseksi pyöräilymatkailukohteeksi -hankkeessa teetettiin mm. Saariselän kesäpyöräily- ja talvipyöräilyreittikartat ja tuotettiin runsaasti pyöräilyyn liittyvää tietoa inarisaariselka.fi-sivustolle. Hankeaika 1.1.2020 - 31.3.2022. Hankkeessa toimi kokoaikainen hanketyöntekijä.

Inari monipaikkaisuuden huippukohteeksi -hankkeen teemat olivat etätöiden ja monipaikkaisuuden edistäminen Inarissa. Tavoitteena oli etätöiden osalta vapaa-ajan majoituskapasiteetin hyödyntäminen uudella tavalla ja etätömahdollisuuksien tuotteistaminen sekä viestinnän kehittäminen. Hankeaika oli 17.5.2021 - 30.4.2022. Hankkeessa oli osa-aikainen hanketyöntekijä ja hanketta hallinnoitiin oman työn ohessa.

Yritys- ja kehittämispalvelujen henkilöstö oli mukana useiden ulkopuolisten hankehallintoijien hankkeissa kuntarahoitusosuuksilla, partnerina tai ohjausryhmän jäsenenä.

Inarin kunnan yritys- ja kehittämispalvelut edesauttaa inarilaisten kylien kehittymistä hankkeiden avulla mm. Inarin kylien neuvoston kautta.

Kansainvälisyys

Venäjän Ukrainaan aloittaman sodan seurauksena Yritys- ja kehittämispalveluiden monivuotiset yhteistyösuhteet Venäjälle lopetettiin välittömästi. Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin lähialueista enää vain Norjaan.

Spirit of Inari -kansainvälinen matkailuseminaari järjestettiin 14.11.2022. Seminaariin osallistui paikan päällä runsaat 170 henkilöä ja etäyhteydellä seminaaria seurasi noin 130 katsojaa. Teemoina olivat ajankoh-taiskatsausten lisäksi mm. luontomatkailu, vastuullisuus, elokuvatuotannot ja yhteistyö.

Kansainvälisessä toiminnassa alkuvuotta 2022 leimasi alkuvuodesta edelleen koronapandemia ja siitä tie-dottaminen suomeksi, englanniksi ja norjaksi. Erityisesti Norjan raja-alueen yritysten toimintaedellytyksien parantamiseksi oli selvítettävä kulloisetkin Norjan ja Suomen rajanylityssäännöt ja tiedotettava niistä kum-paankin suuntaan. Myös vieraskieliset matkailualan yrittäjät tarvitsivat tietoja sekä koronarajoituksista, matkustusohjeista että koronatukirahoituksesta.

Henkilöstö

Vakituista henkilöstöä yritys- ja kehittämispalveluissa olivat vuonna 2022 elinkeinojohtaja, kansainvälisten asioiden koordinaattori, kehittämiskoordinaattori ja yritysneuvoja. Tämän lisäksi eri hankkeissa oli myös määräaikaisella työsopimuksella toimivia hankekoordinaattoreita. Yritys- ja kehittämispalveluissa tapahtui vuoden 2022 aikana useita muutoksia henkilöstössä vakituisten yritysneuvojan, kehittämiskoordinaattorin sekä elinkeinojohtajan irtisanouduttua. Yritysneuvoja rekrytoitiin vuoden aikana kaksi kertaa, alkuvuodesta ja kesällä. Uusi kehittämiskoordinaattori aloitti syksyllä ja hän toimi loppuvuoden myös vt. elinkeinojohta-jana.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate oli 85,1 %. Kate alittui 140 747 €. Siihen vaikutti mm. Inarin kylän Master Plan ja Saariselän lähialuereittien kehittäminen -hankkeiden toteuttamisesta saatiin päätös 2022 budjetoinnin valmistumisen jälkeen. Henkilöstökuluissa säästöä kertyi vakinaisten kuukausipalkoista, koska irtisanoutumisista johtuen kaikki paikat eivät olleet koko vuotta täytettyinä. Tapahtumia ja koulutuksia ei myöskään järjestetty suunnitellussa mittakaavassa johtuen henkilöstöresursseista. Joukkoliikenteen kuluissa tuli siirtoja vuodelle, koska liikennöitsijät laskuttivat osan matkoista tilikauden sulkemisen jälkeen. Kansainvälistä - ja lähialuetoimintaa ei myöskään ollut matkustusrajoituksista ja Venäjän suhteiden jäädyttämisestä johtuen.

Budjetin ulkopuolisia toimintamenoja, joista päätökset tehtiin vasta toimintavuoden 2022 aikana oli Skibus-sin lisärahoitukseen myönnetty 12 771 €, johon käytettiin budjettiin varattua ”irrotusmäärärahaa”. Hankkeiden asiantuntijapalveluiden ylitys oli 24 597 euroa.

3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

Toiminta-ajatus

Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, palvelujen, työllisyyden, toimialojen yhteisiin avustuksiin ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin valtuuston hyväksymän elinvoimaohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia ja elinvoimaohjelma	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Turvataan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen kehittämis- ja yhteistyöhankkeissa	Asiakastyytyväisyys, asiakaspalautteet	Käyttösuunnitelman mukaiset tavoitteet pääosin toteutuivat.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen		Nettomenot alittuivat n. 30 000 euroa.

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttaminen. Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erillisen, laaditun käyttösuunnitelman perusteella. Käyttösuunnitelma löytyy tämän asiakirjan liitetiedoista.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
<i>Toimintatulot</i>	827	277	250	212	-15
<i>Toimintamenot</i>	-1 592	-165	-279	-210	25
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-766	112	-28	2	93
Tunnusluvut€/asukas 7036	-112	16	-4	0	

Tavoitteiden toteutuminen

Käyttöomaisuuden myynnistä toteutuneet myyntivoitot toteutuivat n. 200 000 euroa. Toiminnan tavoitteet toteutuivat jokseenkin suunnitellusti. Suunnittelemtomia, toteutuneita eriä olivat Ukrainan avustus 7 000 euroa ja Osuuskunta Lumimuutoksen avustus 7 500 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Yleiskaavoitukseen varattu määräraha alittui 21 400 euroa. Käyttöomaisuuden myyntituotot (maanmyyntivoitot) alittuivat n. 50 000 euroa, maanmyyntivoittoa kertyi n. 200 000 euroa.

3.4 Eläkemenot

Toiminta-ajatus

Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia, kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistönhoidon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Eläkemaksuvelvoite	Turvataan velvoitteen täyttämisen		Eläkemaksuvelvoite toteutui suunnitellusti.

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Keskeisenä tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluvat eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
<i>Toimintatulot</i>				2	0
<i>Toimintamenot</i>	-348	-339	-285	-330	-16
<i>Toimintakate (sitova)</i>	-348	-339	-285	-328	-15
Tunnusluvut €/asukas 7036	-51	-48	-41	-47	

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoite eläkkeiden maksuveloitteesta toteutui suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen

Eläkemaksut lasketaan Kuntien Eläkevakuutuksen budjetoitiohjeen mukaisesti. KEVA:n ilmoittamalla kertomella kerrotaan kuluvan vuoden eläkemenoperusteinen ennakkomaksu. Toimintamenot ylittyivät hie-

3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kuntalaisille ja asiakkaille tarvittavat ja laadukkaat sosiaali- ja terveystalvet oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti ja osaltaan edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon, ehkäisevän päihdetyön sekä työllistymistä edistävien palvelujen järjestäminen. Lisäksi tehtävänä on järjestää ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon sekä maaseututoimen palvelut. Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalityö, avo- hoito, laitoshoido ja asumispalvelut, lääkitriminta, suun terveydenhuolto sekä ympäristöyksikkö.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat ta- voitteet	Lautakuntaan nähden sitovat ta- voitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Asukkaiden hyvinvoinnin ja ter- veyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla.</p> <p>Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vas- taavat palvelut</p> <p>Kunnallisten sosiaali- ja terveys- palvelujen tuottaminen päättyy 31.12.2022 .</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Asukkaiden hyvinvoinnin ja ter- veyden edistäminen toimivilla pe- ruspalveluilla.</p> <p>Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vas- taavat palvelut</p> <p>Kunnallisten sosiaali- ja terveys- palvelujen tuottaminen päättyy 31.12.2022.</p>	<p>Palvelujen saatavuus, asiakaspalautteet</p> <p>Lakisääteiset määräjat, valtakunnalliset ja alu- eelliset vertailut.</p>	<p>Pandemiatilanteesta huolimatta palvelut tuotettu kattavasti.</p> <p>Asiakaspalautetta seurattu Roidun avulla. Palaute pääasiallisesti hy- vää.</p> <p>Lääkäreiden avovastaanotoille pääsyajat pitkittyivät tilapäisesti vuoden 2022 aikana.</p> <p>Palvelut siirretty hallitusti Lapin hy- vinvointialueelle 31.12.2022.</p>

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Kustannustehokkaat palvelut	Kustannustehokkaat palvelut	Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannuksien seuranta verokkikuntien kanssa.	Lautakunnan alaisen toiminnan osalta kustannukset ylittivät. Erikoissairaanhoidon osalta alittuivat.
Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Asiakasmäärien seuranta.	

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet			
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoite	Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Toteutuma
Terveellinen ja turvallinen ympäristö	Tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisy (erityisesti kaatumisten ehkäiseminen)	Toimintakyvyn mittaaminen RAI-mittaristolla kaikille kotihoidon piiriin ja asumispalveluihin tuleville sekä omaishoidon hakijoille.	Tehty kattavasti.
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittäminen ja vahvistaminen	Osallisuuden vahvistaminen ja yhteistyö järjestöjen kanssa Asiakaslähtöisyyden vahvistaminen	Osallisuuskeskus Ainolan toiminnan kehittäminen. Sähköisten palvelujen kehittäminen ja lisääminen.	Osallisuuskeskuksen toiminta jatkunut aktiivisena. Virtu-palvelujen käyttö lisääntynyt.
Terveellisen, liikunnallisesti ja ravitsemuksellisesti tasapainossa olevan elämäntavan edistäminen	Terveys- ja ravitsemusneuvontaa tarvittaessa kaiken ikäisille	Terveys-, ravitsemus- ja liikuntaneuvonnan huomioiminen erityisryhmien palveluohjauksen suunnittelussa.	Yhteistyö ravitsemusterapia palveluja tuottavan Ravistamon kanssa on jatkunut.

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta oman toiminnan päättymiseen 31.12.2022 saakka. Palvelut järjestetään lakisääteisissä määräajoissa ja pääosin omana tuotantona. Palvelujen järjestämisen painopisteenä ovat avopalvelut, ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Yli 75 -vuotiaiden inarilaisten määrä kasvaa tasaisesti. Ikäihmisten määrän ja palvelutarpeiden kasvu edellyttää kotihoidon ja kodinomaisen asumisen kehittämistä. Kuntoutusta tehostamalla ja kotisairaaloitoimintaa kehittämällä tuetaan ikääntyvien toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista heidän omassa arjessaan.

Lastensuojelutyön painopiste on jatkossakin perheiden kanssa tehtävässä työssä.

Osallisuuskeskus Ainolan toimintaa kehitetään vuonna 2022. Sosiaali- ja terveystoimen toiminnoista kuntouttava työtoiminta sekä päihde- ja mielenterveystyön ryhmätoiminnan on järjestetty Ainolan tiloissa. Hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelun yhteydessä selvitetään toiminnan jatkumisen mahdollisuudet kunnan omana toimintana vuodesta 2023 alkaen.

Sote-hankkeiden kehittämistoimintaan osallistumista jatketaan. Sote-rakenneuudistus Lapissa -hankkeen hankesuunnitelman osa-alueen 3 toimenpiteisiin sisältyy toimintatapojen ja käytäntöjen yhdenmukaistaminen, jota edesauttaa tietojärjestelmiin tehtävät muutokset ja yhdenmukaistamiset. OMNI 360 Pegasos tietojärjestelmän uudistuksen keskeisimmät ja merkittävimmät muutokset ovat Lääkitys-osion, Hoitokertomus –osio, potilaskertomuksen käyttöliittymän uudistaminen, sekä hoitotyön kirjaamiseen liittyvän FinnCC –luokituksen päivitysversion 4.0 käyttöönotto. Uudistus parantaa ja yhdenmukaistaa kirjaamista ja siten vaikuttaa potilaan hoidon laatuun. Sosiaali- ja terveysosasto valmistelee yhteistyössä toimintansa aloittavan aluevaltuuston kanssa Hyvinvointialueelle siirtymistä varten tarvittavia toimenpiteitä vuoden 2022 aikana.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	5 166	6 758	5 278	5 903	12
<i>Toimintamenot</i>	-26 549	-28 295	-28 062	-29 386	-5
Toimintakate (sitova)	-21 383	-21 537	-22 784	-23 483	-3
Tunnusluvut €/asukas 7036	-3 116	-3 073	-3 281	-3 338	

Tavoitteiden toteutuminen

Pandemiatilanteesta huolimatta palvelut tuotettiin kattavasti. Lääkäreiden kiireettömille vastaanotoille pääsyajat venyivät tilapäisesti vuoden aikana. Hoitajien vastaanotoille pääsy tapahtui pääsääntöisesti määräaikojen sisällä. Pandemiatilanteesta johtuen vastaanotto toiminnan kehittämiseksi ei ollut aikaresursseja. Työterveyshuollon heikko lääkäritilanne kuormitti myös syksyn 2022 aikana terveyskeskuksen vastaanotto toimintaa.

Lastensuojelun osalta palvelut tuotettiin määräajoissa. Lastensuojelussa sijoitusten tarvetta oli edelleenkin. Työvoiman rekrytointi oli haastavaa.

Ikäihmisten palvelujen tarve kasvaa tasaisesti. Palvelutarpeiden kasvu edellyttää kotihoidon ja kodinomaisen asumisen kehittämistä. Tuetun ja tehostetun palveluasumisen paikkoja ei ole ollut riittävästi saatavilla. Tk:n vuodeosastolla on koko vuoden ajan ollut 10-14 henkilöä, jotka eivät voi enää asua kotonaan palvelujenkaan turvin, odottamassa asumispalvelupaikkaa. Palveluasumisessa asukkaat hoidetaan yleensä loppuun asti eli vapaiden paikkojen kiertotiheys on pitkä.

Roidu-asiakaspalautepäätteet olivat käytössä koko vuoden. Vastaanotoilta ja päivystyksestä kerätty palaute oli pääosin myönteistä.

Osallisuuskeskus Ainolan toiminta jatkui vuoden 2022 aikana aktiivisena. Ainolan vuokratulot siirrettiin sivistystoimen vastuulle 1.1.2022 alkaen aiemmin sovitun mukaisesti.

Hankkeet

Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	Asiakasmäärän seuranta Laadukas ja yhdenmukainen kirjaaminen kaikissa työyksiköissä kyllä/ei	Asiakasmääriä on seurattu suunnitellusti. Kaikissa yksiköissä yhdenmukaiseen kirjaukseen on panostettu, mutta siinä on edelleen kehitettävää.
---	---	---	--

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Avohoidon toiminnan keskeisin tavoite on palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti olemassa olevat resurssit huomioiden. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta ja vastuuta korostetaan terveyden edistämisessä ja sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Sairaanhoidot ja terveydenhoitajien vastaanottotoiminnassa otetaan käyttöön Oma Olo-palvelu. Fysioterapiayksikössä lisätään edelleen ennalta ehkäisevää työtä ja ryhmätoimintaa. Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden luona tapahtuvaa välitöntä asiakastyötä ja omahoitajapalveluita lisätään uuden Kotihoito Mukana mobiilijärjestelmän myötä. Kotisairaaloiminnan suunnittelu aloitetaan yhdessä vuodeosaston ja lääkitöiminnan kanssa. Inarin terveydenhoitajien ja kotihoidon tilojen suunnittelua jatketaan.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP 2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Sairaanhoidajan vastaanotokäynnit	7 598	5 372	7 000	6196	15,34
Omaishoidon tuen piirissä olevat	95	99	90	90	+/-0
Säännölliset kotihoidon käynnit	45 201	60 364	40 000	62 451	3,5

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	989	991	1 012	1 029	2
Toimintamenot	-5 979	-6 352	-6 626	-6 530	1
Toimintakate (sitova)	-4 989	-5 361	-5 614	-5 501	2
Tunnusluvut €/asukas 7036	-727	-775	-808	-782	

Tavoitteiden toteutuminen

Avohoidon palvelut pystyttiin pääsääntöisesti tarjoamaan oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti kaikilla osalla, vaikka edelleen jatkunut koronaepidemia ja siihen liittynyt rokotustoiminta vaikutti palveluiden järjestämiseen ja edellytti ajoittain lisäresurssointia.

Vastaanoton puheluiden määrä oli 16 931, joka on 17 % edellistä vuotta vähemmän. Vastaavasti käyntimäärät olivat lisääntyneet 15 %. Saapuvissa puheluisa tavoitettavuusaste oli 96 %. Sytostaattihoitoja annettiin 303, joka on 16 % edellistä vuotta enemmän ja peräti 58 % enemmän, kuin vuonna 2020. Omaolo-palvelu otettiin käyttöön vastaanotolla marraskuussa oirearvioiden osalta. Palvelua on tarkoitus laajentaa myös terveysneuvonnan palveluihin. Lisäksi vastaanotolla otettiin käyttöön Virtun sähköinen yhteydenotto-lomake. Vastaanoton ja kotihoidon henkilöstö on osallistunut kotisairaaloiminnan suunnitteluun. Mielenterveyspalveluissa potilaskäyntien määrä oli 2407, joka on 7 % edellistä vuotta vähemmän. Käyntimäärän väheneminen johtuu työntekijöiden vaihtumisesta ja ajoittaisesta henkilöstövajauksesta. Terveyskeskuspsykologin ja koulupsykologin tutkimuspalvelut hankittiin ostopalveluna. Muut psykologin toimenkuvaan kuuluvat tehtävät on hoitanut määräaikaiseen työhön palkattu psykiatrinen sairaanhoitaja. Röntgen-tutkimusten määrä oli 2870, joka on 6 % edellistä vuotta enemmän. Röntgenhoitaja on osallistunut Lapin sairaanhoitopiirin Kuvantamisen järjestelmäkokonaisuuden uudistamisen projektiin vuosina 2021 – 2022. Laboratoriotutkimusten määrä oli 69 568, joka on samaa tasoa, kuin edellisenä vuonna. Fysioterapiatoiminnassa uusina ryhminä ovat olleet kehotietoisuusryhmä ja ohjattu kuntosaliryhmä. Lisäksi koulufysioterapian vastaanottotoiminta on alkanut Ivalossa.

Kotihoito Mukana mobiilin käyttö on parantanut kotihoidon henkilöstön työjärjestelyitä ja kirjaamista. Asiakkaiden palvelu- ja hoitosuunnitelmissa on huomioitu päivitetty Rai-toimintakykyarviointit. Kiertävää osaaikaista perhehoitajatoimintaa on käytetty lisääntyvässä määrin omaishoitoperheiden tukemisessa. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 230, heistä yli 75-vuotiaita oli 171. Tämä on 21 % kaikista Inarin kunnan yli 75-vuotiasta. Tukipalveluiden piirissä oli 371, joka on 10 % edellistä vuotta vähemmän. Kaikille omaishoidon tuen kriteerit täyttäneille on tehty myönteinen palvelupäätös. Palvelukeskus Koivikkoon oli vuoden lopussa jonossa yhdeksän ikäihmistä.

Vastaanotolla ja kotihoidossa toteutettiin THL:n kansallinen vanhuspalvelujen asiakastytytyväisyyskysely. Lisäksi saamenkielisten palveluiden käyttäjille oli oma kysely. Kyselyiden tuloksia hyödynnetään palveluiden kehittämisessä.

Avohoidon henkilöstö on osallistunut Lapin sairaanhoitopiiriin järjestämiin koulutuksiin sekä erillisiin ensiapu- ja lääkehoidon sekä kivunhoidon koulutuksiin. Lisäksi kotihoidon henkilöstö on osallistunut Pegasos kotihoito Mukana-koulutuksiin. Terveystenhoitajat ovat osallistuneet kriisityön koulutukseen ja mielenterveyspalveluiden henkilöstö on osallistunut mielenterveyden ja päihdepalveluiden koulutuksiin. Röntgenhoitaja osallistui pääkäyttäjänä Titania työvuorosuunnittelu – ja laskentaohjelmiston ja Lapin Hyvinvointialueelle siirtyvien yksiköiden siirto-projektiin

Henkilöstön saatavuus on heikentynyt kaikissa ammattiryhmissä, etenkin lähihoitajien saatavuus on heikko.

Inarin kirkonkylässä terveysneuvonnan, kotihoidon ja suun terveydenhoidon tilat siirtyivät väistötiloihin Sattamatielle.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviototeuma oli 98 %. Toimintatuotot olivat 101,7 %. Toimintakulut olivat 98,6 %. Henkilöstön kulu- jen toteuma oli 95,6 %.

5.5.2 Laitoshoito ja asumispalvelut

Toiminta-ajatus

Tulosalueen keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille nykyaikaiset, kuntoutumista tukevat asuminen ja laitoshoidon palvelut.

Tehtävät

Asumispalveluiden tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaneille henkilöille.

Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen, työ- ja päivätoiminnan lisäksi myös kehitysvammaisille lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kuntoutuspalveluja.

Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa toimivat ympärivuorokautiset akuuttihoidon, pitkäaikaisen laitoshoidon sekä kuntoutukseen liittyvät palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös kiireellistä apua tarvitseville ulkopaiikkuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Riittävät ja toimivat palvelut</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Palvelujen laatu</p> <p>Palvelujen oikea-aikaisuus</p> <p>Palvelujen saatavuus</p> <p>Vuodeosaston toiminnan ja niiden muuttuminen akuuttihoidon ja kuntoutuksen yksiköksi ja avokuntoutuksen kehittäminen</p>	<p>Asiakastyytyväisyys</p> <p>Hoidon / palvelun tarpeen arviointi viivytystä käyttäen sovittuja kriteereitä, mm. RAI -arviointi, muistitiedot.</p> <p>Tarkoituksenmukaiset hoitopaikat, odotusaika jonossa alle 3 kk kun hoidon / palvelun tarve on selvitetty</p> <p>Pitkä- sekä lyhytaikaispotilaiden määrä ja hoitajaksojen kesto</p> <p>Osaston kuormitusprosentti, akuuttipotilaiden määrä, kuntoutuspotilaiden määrä</p>	<p>Asiakastyytyväisyyttä on selvitetty omaisille kohdennetuilla haastatteluilta. Vastaajamäärän pienyydestä johtuen sitovia johtopäätöksiä ei voida tehdä.</p> <p>Palvelun tarpeen arviointi on toteutettu 1-2 viikon sisällä hakeutumisen saapumisesta / yhteydenotosta.</p> <p>Asumispalvelupaikkoja ei ole riittävästi tarpeeseen nähden, joten osa asiakkaista joutunut odottamaan tk:n vuodeosastolla.</p> <p>Lyhytaikaispaikkojen määrä myös vähäinen tarpeeseen nähden. Osaan vaikuttanut se, että erilaisien sisäilmaremonttien vuoksi osa paikoista ollut poissa käytöstä pitkäaikojenkin aikoja.</p> <p>Vuodeosaston toiminnan supistaminen / potilaspaikkojen määrä ollut osan vuoden 25-30 paikkaa (37</p>

			paikan sijasta), johtuen henkilöstömäärän vähäisyydestä. Koronavaikutuksia vielä vuonna 2022.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Talousarvion toteutuminen Oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat palvelujen tarpeeseen vastaavat omat toiminnat ja ostopalvelut	Oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat palvelujen tarpeeseen vastaavat omat toiminnat ja ostopalvelut	Tarkoituksenmukaisen palvelun piirissä olevat asiakkaat Jonotiedot ja odotusajat	Tehostettujen palveluasumispaikkojen asukkaat ovat tarkoituksenmukaisissa yksiköissä. Vuodeosastopaikoista osa on ollut jatkuvasti pitkäaikaispotilaspaikkoja tai asumispalveluyksikköön pääsyä odotavia.

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Turvataan palvelujen saatavuus omalla tuotannolla ja ostopalveluina.

Asumispalveluiden sekä laitoshoidon myöntäminen perustuu palvelujen tarpeen kattavaan arviointiin huomioiden toimintakyky, avuntarve sekä toiminta- ja asuinolosuhteet. Hoidon tarpeen arviointi ja asiakassijoitustoiminta toteutetaan laitoshoidon ja kotihoidon toimijoiden kesken palveluohjausryhmän (SAS) kautta.

Kotisairaaloiminnan suunnittelu toteutetaan yhdessä vuodeosaston, kotihoidon ja lääkitöiminnan kanssa. Kotisaattohoitoa kehitetään edelleen yhteistyössä kotihoidon kanssa.

Kehitysvammahuollon omaa tuotantoa ja toimintaa kehitetään vastaamaan muuttuviin tarpeisiin vahvistamalla yhteistyötä ja uusia toimintamalleja.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Yli 75-vuotiaita	824	764	880	786	
Vuodeosasto, käyttöpäivät	9 934	8 464	10 000	8073	
Männikkö	19 986	19 711	21 000	19 662	
Kaamosranta Ryhmäkoti	3 879	3 650	3 650	3 650	
Yksityiset palveluntuottajat	12 913	13 048	12 100	12 311	

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
-------------	---------------------	---------------------	-----------------------	---------------------	---------------------------

Talous					
Toimintatulot	2 620	2 360	2 651	2 518	-5
Toimintamenot	-11 012	-11 147	-11 290	-11 320	0
Toimintakate (sitova)	-8 392	-8 787	-8 639	-8 801	-2
Tunnusluvut €/asukas 7036	-1 223	-1 254	-1 244	-1 251	

Tavoitteiden toteutuminen

Kolmannen koronavuoden 2022 aikana keskityttiin peruspalveluiden tuottamiseen sekä potilaiden, asiakkaiden ja henkilöstön suojaamiseen korona-infektiolta. Lähes kaikki kokoukset ja koulutukset toteutettiin edelleen etänä sähköisten järjestelmien kautta. Taloushallinnon ohjelmamuutokset ja toiminnalliset haasteet vaikeuttivat huomattavasti talousseurantaa koko vuoden ajan.

Henkilöstön saatavuus oli koko vuoden haasteellista, erityisesti lähihoitajien kohdalla. Toistaiseksi voimassa oleviin palvelussuhteisiin on vielä ollut muutamia hakijoita ja paikat on saatu täytettyä mutta sijaistilanne on vaikeutunut edelleen. Vanhuspalvelulain mukainen henkilöstömitoitus ympärivuorokautisessa hoidossa on lain edellyttämällä tasolla. Henkilöstö on myös joutunut tehden lisä- ja ylityötä tarvittaessa. Vuodeosaston kuormitusprosentti oli keskimäärin 74 vuonna 2022. Pysyväishoidossa oli osastolla vuodenvaihteessa kahdeksan potilasta.

Männikön palvelukodin pysyväispaikkojen kuormitusprosentti oli 97 ja asiakasvaihtuvuus vuoden aikana oli 12 asukasta. Lisäksi oli käytössä kaksi lomapaikkaa, joissa hoidettiin eri asiakkaita mm. omaishoitajien lomapäivien järjestämiseksi erillisen suunnitelman mukaisesti. Koronatilanne rajoitti edelleen Männikön virke-toimintoja alkuvuoden ajan. Ryhmäliikunnat toteutettiin pienryhmätoimintoina tai yksilötuokioina, bingot ja muut yhdessäoloit järjestettiin osastoittain pienemmille porukoille. Loppuvuonna oli jo ulkopuolisia esiintyjä ja vierailijoita.

Toimintakeskuksessa ja ryhmäkodilla jouduttiin edelleen rajoittamaan toiminnan toteuttamista johtuen koronatilanteesta alkuvuoden aikana. Päivä- ja iltapäiväkerhot, päivätoiminta ja työtoiminta toteutettiin normaalisti. Asiakasvaihtuvuutta ei ollut vuonna 2022 ryhmäkodilla eikä toimintakeskuksella. Ryhmäkodilla oli käytössä yksi lomahoitohuone. Lisäksi pihapiirin rivitalolla oleva huoneisto oli lomahoitokäytössä nuorille kehitysvammaisille.

Kunnassa toimivilta yksityisiltä palveluntuottajilta ostettiin palveluasumista 31 asumispaikalle. Asukasvaihtuvuus oli vuoden aikana 13 asukasta.

Talousarvion toteutuminen

Ikäihmisten kasvava palvelun tarve sekä palveluiden tuottaminen keskitetysti lisää sekä tehostetun että tavallisen ja välimuotoisen palveluasumisen tarvetta tuleville vuosille. Kotihoidosta siirtyvät asiakkaat ovat runsaasti hoitoa tarvitsevia. Kunta ei lisää suunnitelmallisesti omaa asumispalvelutuotantoaan tulevina vuosina vaan laitoshoidon pyrkii osaltaan, mm. kuntoutuksen tehostamisella, tukemaan kotihoitoa. Kotisairaaloiminnan suunnittelu käynnistettiin ja tavoitteena on toiminnan aloittaminen huhtikuussa 2023. Kunta osti kilpailutuksen tuloksena solmitun puitesopimuksen perusteella palveluja ja/tai yksilökohtaisilla sopimuksilla tehostettua palveluasumista yksityisiltä palveluntuottajilta.

Vaikeasta pandemiatilanteesta johtuen jouduttiin tekemään erilaisia henkilöstöjärjestelyjä, joka näkyy kohonneina henkilöstökuluina.

3.5.3 Lääkäritoiminta

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito.

Tehtävät

Järjestetään lakisääteiset ja hoidon tarpeen arvion mukaiset terveyspalvelut kuntalaisille. Vastataan ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta ja terveyden edistämisestä. Kehitetään vuodeosaston kuntouttavaa toimintaa. Vastataan päivystystarpeeseen ympärivuorokautisesti. Jatketaan päivystysajan perusterveydenhuollon puhelinkonsultaatiosopimusta sairaanhoitopiirin kanssa sovitulla tavalla. Tuotetaan osin ostopalveluna erikoissairaanhoidon lähipalveluita. Pyritään vastaamaan matkailun kasvavaan tarpeeseen terveyspalvelujen osalta yhteistyössä yksityisen palvelun tuottajan kanssa. Huolehditaan tartuntatautien ehkäisystä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Terveyden edistäminen, potilastytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> yhdenvertainen laadukas hoito, riittävät resurssit	potilastytyväisyysmittaukset, hoitojonot, T3-mittaus	Potilastytyväisyyttä on mitattu Roidun avulla. Palaute on ollut pääsääntöisesti myönteistä.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> osaava henkilöstö hoitamassa potilaita oikea-aikaisesti ja taloudellisesti ja pitkäjänteisesti	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveyshyötymalli, omahoidon edistäminen, esh-kulujen hallinta, syrjäytymisen ehkäisy	Hoitojonot, T3-mittaus, henkilökunnan hyvinvointimittaus, esh:n menojen seuranta, potilastytyväisyysmittarit	Potilastytyväisyyttä mitattu.

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Kehitetään taloudellisesti kestävää hoitoa, hoitopolkuja ja yksilöllisiä hoitosuunnitelmia moniammatillisesti. Vastaanotto toiminta on tehokasta, yksilöllistä ja viiveetöntä. Osaaminen on korkeatasoista ja ajan tasalla. Henkilökunta on motivoitunut pitämään ammattitaitoa yllä koulutusten avulla. Panostetaan lapsiin ja nuoriin sekä omaishoittoon, kotisairaanhoitoon ja saattohoidon kehittämiseen. Inarille on myönnetty poikkeusluvalla ympärivuorokautinen päivystys 31.12.2024 saakka. Turvallista ja kestävä matkailua pyritään kehittämään myös matkailijoiden ja matkailualan työntekijöiden terveyden valossa. Tehostetaan tartuntatautien ehkäisyä ja diagnostiikkaa sekä tiedottamista. Valmistaudutaan yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa tulevaan Hyvinvointialueen käynnistymiseen. Pyritään huomioimaan saamelaisväestön kulttuurilliset ja kielelliset kysymykset palveluja kehitettäessä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP 2022	Poikkeama % TA/TP 2022
-------------	---------	---------	-----------	---------	---------------------------

Vastaanottokäynnit	12 656	12 584	15 500	12 206	
Päivystyskäynnit lääkärillä	2 085	2 142	2 300	2 333	
Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP 2022	Poikkeama %
	(1000 €)	(1000 €)	(1000 €)	(1000 €)	TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	872	906	866	942	9
Toimintamenot	-2 354	-2 322	-2 386	-2 448	-3
Toimintakate (sitova)	-1 482	-1 416	-1 520	-1 506	1
Tunnusluvut €/asukas 7036	-216	-202	-219	-214	

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kunnassa on toteutettu potilaslähtöistä ja tasokasta lääkäritoimintaa. Vastaanottoaikoja oli tasaisesti saatavilla lähes koko vuoden ajan, vaikka koronavirusinfektio koetteli vielä kuntaa kesään 2022 saakka. Jono kiireettömälle vastaanotolle on nyt reilu kuukausi, mutta oli pahimmillaan vuonna 2022 yli 2 kk. Ympäri vuorokautinen päivystys jatkuu poikkeusluvalla 31.12.2024 saakka. Sairaanhoidopiirin kanssa tehdystä puhelinkonsultaatiosopimuksesta on saatu edelleen positiivista palautetta, toiminta jatkuu toistaiseksi. Kotimaisen matkailun suotuisa kehitys ja ulkomaalaisten matkailijoiden palaaminen näkyvät varsin korkeina päivystyskäyntimäärinä. Työterveyshuollon heikko lääkäritilanne kuormittaa lääkäritoimintaa. Lääkärit kävivät ahkerasti koulutuksissa, ja myös työpaikan sisäinen koulutustoiminta oli aktiivista. Potilaiden tyytyväisyyttä seurattiin Roidun palautelaitteella. NPS-luku oli koko vuoden yli 80, kun se terveydenhuollossa on keskimäärin 62 (kuinka moni suosittelisi palveluita).

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui lääkäritoiminnan osalta suunnitelman mukaisesti. Myyntituottoja kertyi arvioitua enemmän. Toimintamenot toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Lääkäritilanne oli hyvä ja sijaisia oli hyvin tarjolla.

3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva

Toiminta-ajatus

Sosiaalityö ja toimeentuloturva ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia, tukevat arkielämässä selviytymistä. Sosiaalityöllä pyritään ehkäisemään syrjäytymistä sekä tukemaan ihmisten omatoimisuutta.

Tehtävät

Tehtävänä on järjestää kuntalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi suunnitellut, laadukkaat ja riittävät lakisääteiset sosiaalipalvelut moniammatillista verkostotyötä käyttäen. Työ on ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä lainmukaisten tukitoimien järjestämistä.

Tulosalueeseen kuuluvat palvelut ovat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammais- palvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, kuntouttava työtoiminta, työllisyyden hoito sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Peruspalvelut järjestetään tehokkaasti</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Lakisääteiset palvelut järjestetään kuntalaisille</p> <p>Määräaikojen noudattaminen</p> <p>Palveluprosesseista ajantasaiset kuvaukset ja soveltamisohjeet</p>	<p>Lakisääteisten määräaikojen noudattaminen</p> <p>Valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti</p>	<p>Palvelut on tuotettu lakisääteisiä määräaikoja noudattaen.</p> <p>Palvelut on tuotettu valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti.</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Talousarvion toteutuminen</p>	<p>Talousarvion toteutuma.</p>	<p>Kuljetuspalveluiden ja lastensuojelun sijaishuollon kustannukset ylittivät.</p>

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Aikuissosiaalityö on tavoitteellista, pitkäjänteistä ja monialaista työtä sosiaalisen ja taloudellisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden parissa. Aikuissosiaalityössä laaditaan kaikille aikuissosiaalityön asiakkaille palvelutarpeen arviointi, jossa arvioidaan asiakkaan tuen ja palvelujen tarve kokonaisvaltaisesti. Palveluntarpeen arvioinnin perusteella myönnettyjen palvelujen tavoitteena on asiakkaan itsenäinen selviytyminen, kuntoutuminen ja elämänhallinnan edistäminen. Lakisääteistä täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kunnassa myönnetään kunnan omien soveltamisohjeiden mukaisesti.

Aikuissosiaalityö ja TE-toimisto laativat asiakkaan kanssa yhdessä aktivointisuunnitelman, jonka perusteella voidaan tarjota esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa. Työllisyyden hoidon pääpaino on pitkäaikaistyöttömille tarjottavissa palveluissa ja työllistymispolkuja pyritään löytämään esimerkiksi palkkatukityöllistämisen kautta. Kunnan pitkäaikaistyöttömien osallistaminen vaikuttaa Kelalle maksettavien maksuosuuksien vähentymiseen. Työttömille itselleen toiminta on yksi työkalu kuntoutumiseen ja oman elämän hallintaan sekä suuntautumiseen takaisin työelämään. Työllisyyden hoito on siirtymässä kuntien vastuulle viimeistään vuonna 2024.

Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa. Osallisuuskeskus Ainolan toiminta on vilkasta ja järjestöjen ja yhdistysten jatkuvassa käytössä sosiaalitoimen oman toiminnan lisäksi. Ainolaan on palkattu emäntä, joka hoitaa hävikkiruuan jakoa yhdessä kuntouttavan työtoiminnan kanssa sekä tekee muita Ainolan toimintaan liittyviä tehtäviä.

Päihdetyön toimintamallit ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelma päivitetään. Päihdetyössä panostetaan ennaltaehkäisevään päihdetyöhön, koulujen kanssa tehtävään yhteistyöhön, sekä työikäisten päihdeasiakkaiden moniammatillisesti järjestettävään hoitopolkuun.

Lastensuojelun asiakkuuteen tullaan tyypillisesti lastensuojeluilmoituksen kautta. Lastensuojeluilmoituksesta sosiaalityöntekijä aloittaa palvelutarpeen arvioinnin, jonka aikana arvioidaan lapsen / perheen tuen ja palvelujen tarvetta. Valtakunnallisesti lastensuojelun asiakkuuteen tulevilla lapsilla ja perheillä on laajasti moniammatillisen tuen tarvetta ja pitkittyneitä vaikeita tilanteita. Lastensuojelun riittävä resurssointi, työntekijöiden jatkuva kouluttautuminen sekä saumaton yhteistyö muiden viranomaisten kanssa ovat tehokasta perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä.

Vammaispalveluissa asiakkaille laaditaan moniammatilliset palvelusuunnitelmat sosiaalityöntekijän palvelutarpeen arvioinnin pohjalta. Yhteistyötä tiivistetään keskussairaalan kuntoutusohjauksen ja lääkinnällisen kuntoutuksen kanssa. Tavoitteena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Perheoikeudellisissa palveluissa tehdään lakisääteiset isyyden selvitykset sekä lapsen huoltoon, asumiseen, tapaamisiin ja elatukseen liittyvät sopimukset. Lisäksi tarvittaessa järjestetään lapsen ja vanhemman välisiä valvottuja tapaamisia ja vaihtotilanteita. Lastenvalvoja tekee yhteistyössä lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kanssa tuomioistuinten pyytämiä olosuhdeselvityksiä lapsen ja perheen tilanteesta.

Jatketaan pilotointia "Sosiaalityön ja hyvinvointioikeuden osaamisen vahvistaminen-laadun tae koulutuksessa ja työelämässä (2019-2022)- hankkeen" kanssa. Hankkeen tavoitteena on luoda uudenlaisia yhteistoimijuuden malleja sosiaalityön juridisen osaamisen vahvistamiseksi.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP 2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Toimeentulotuen käsittely-aika	1 pv	1 pv	5 pv	5 pv	+/-0
Kuntouttavassa työtoiminta hlö:t	23	27	37	22	-41
Työmarkkinatuen kuntaosuus €	357 005	533 273	508 000	500 000	-2

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	92	168	108	169	57
Toimintamenot	-4 024	-5 160	-4 772	-5 779	-17
Toimintakate (sitova)	-3 932	-4 992	-4 664	-5 610	-20
Tunnusluvut €/asukas 7036	-573	-712	-672	-797	

Tavoitteiden toteutuminen

Lapsiperheiden palveluissa ennaltaehkäisevään työhön panostettiin vuoden 2022 aikana. Kouluille palkattiin sosiaaliohjaaja, jonka toiminnan jalkauttaminen aloitettiin loppukevästä 2022 ja jatkettiin koulujen kesäloman jälkeen. Koulun sosiaaliohjauksen tavoitteena on ollut muun muassa varhainen puuttuminen koulukiu-

saamiseen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Positiivista muutosta on jo havaittu, ja sosiaaliohjaajan tehtävät otettu hyvin kouluilla vastaan. Koulun sosiaaliohjauksen myötä yhteistyö koulun ja sosiaalityön välillä lisääntyi ja kynnykset yhteydenottoon madaltui.

Lastensuojelun avohuollon tukitoimia on pyritty lisäämään ja yksilöllistämään perheiden tarpeita paremmin vastaaviksi. Vanhemmuuden tukemiseen panostettiin käyttämällä erilaisia perhetyön toimintamalleja ja jonkin verran ostopalveluna tuotettua pariterapiaa ja laitostuotoista perhekuntoutusta. Pitkäkestoiset lastensuojelun asiakkuudet vähenivät tukitoimien lisäämisen myötä.

Aikuissosiaalityön asiakkuuksissa toimintamallina on ollut palvelutarpeen arviointi kaikille uusille asiakkaille. Arvioinnin myötä on pystytty tarjoamaan asiakkaille oikea-aikaista ja tarpeenmukaista palvelua. Kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen merkitys päihde- ja mielenterveyden tukemisessa on myös ollut merkittävä, samoin päihdetyöntekijän verkostomainen ja tiivis työtapasi asiakkaiden kanssa. Kuntouttavasta työtoiminnasta asiakkaita on siirtynyt palkkatukitoihin ja opiskelemaan. Aikuissosiaalityön tiivis yhteistyö alueen oppilaitosten oppilashuollon ja etsivän nuorisotyön kanssa on osaltaan vähentänyt toisen asteen opiskelijoiden opintojen keskeyttämistä.

Talousarvion toteutuminen

Kuljetuspalveluiden kustannukset kasvoivat edelleen väestön ikääntymisen seurauksena. Lastensuojelun sijaishuollon kustannukset kasvoivat edelleen.

3.5.5 Suun terveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.

Tehtävät

Tuotetaan korkeatasoiset julkiset suun terveydenhuollon palvelut Inarin kunnan koko väestölle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Potilaiden suun terveyden edistäminen, asiakastyytyväisyys</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Asetusten mukaisten tarkastusten tekeminen, hoitohenkilökunnan tarkoituksen mukainen työnjako.</p>	<p>Asiakastyytyväisyyskysely</p> <p>Lasten tarkastusten mittarit dmf</p>	<p>Asiakastyytyväisyyttä mitattu Roidun avulla. Palaute pääsääntöisesti myönteistä.</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Koulutettu ja osaava henkilöstö hoitamassa potilaita</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Potilaiden hoito hoitotakuun ja käypä hoito-suositusten puitteissa</p>	<p>hoitopäätöskäytännön seuranta, se</p>	<p>Pandemian aiheuttamaa hoitovelkaa on. Hoitotaksot pystytty toteuttamaan hoitotakuun aikana.</p>

		raavien vapaiden erityyppisten vastaanottoaikojen seuranta	
--	--	--	--

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

COVID19-pandemiasta johtunut kiireettömän hammashoidon alasajo näkyy hammashoidossa valtakunnallisesti ja myös paikallisesti. Hoitovelkaa on kertynyt.

Hammashoidossa ennaltaehkäisevät toimet ovat keskiössä. Ennaltaehkäisy on kustannustehokasta. Tähän pitää pyrkiä jatkossakin. Kuntalaisilla on vastuu omasta suun terveyden edistämisestä sekä hammassairauksien ehkäisystä.

Suunnitelmana on tuottaa Inarin kuntalaisille lähipalveluna hammaslääketieteelliset ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet lvalon ja Inarin hammashoitoloissa. Kiireettömään hoitoon tarjotaan aika 6 viikon kuluessa. Kiireellisen hammashoidon kriteerit täyttävä potilas pääsee särkypäivystykseen samana päivänä.

Oikomishoidon erikoishammaslääkäri on palkattu suunnittelemaan ja toteuttamaan oikomishoito valtakunnallisten kriteerien mukaan. Oikomishoitoa toteutetaan yhdessä koko suun terveydenhuollon henkilöstön kanssa.

Suukirurgisia toimenpiteitä pyritään tekemään omin voimin mutta vaativimpiin toimenpiteisiin ostetaan suukirurgin palveluja. Tällä tavoin pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Hammashoitaja tekee alle kouluikäisten lasten suun tutkimukset ja ohjeistaa koko perhettä suun terveyden edistämisessä.

Asetusten mukaiset (1., 5. ja 8. luokka sekä lisäksi 3. luokka kunnan omalla päätöksellä) lasten suun tutkimukset toteuttaa hammaslääkäri, jolloin aina yksi ikäluokka tutkitaan. Tarvittava hoito pyritään antamaan saman hoitokäynnin aikana.

Ikäihmisten palveluasumisyksiköissä hammashoitaja ja suuhygienisti tekevät 1-2 vuoden välein suun terveystarkastukset. Sevettijärven ja Näätämön alueen vanhusten suun terveyttä tutkitaan vuosittain kotikäyntien avulla.

Yhteistyötä tehdään kaikkien terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP 2022	Poikkeama % TA/TP 2022
käynnit	6 756	7 725	9 000	7 050	22
asiakkaat	2 703	2 906	3 250	2 900	11
kiireetön aika	1,5 kk	1,5 kk	1,5 kk	1,5 kk	
perushoidon hoitojakson pi- tuus	3 kk	3 kk	3 kk	3 kk	

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	229	344	289	292	1
<i>Toimintamenot</i>	-1 113	-1 125	-1 247	-1 101	12
Toimintakate (sitova)	-884	-780	-959	-809	16
Tunnusluvut €/asukas 7036	-129	-111	-138	-115	

Tavoitteiden toteutuminen

Suun terveydenhuollon vuoden 2022 tavoitteet toteutuivat hyvin. Toiminta oli vakaata eikä henkilöstömuutoksia ollut juurikaan. Inarin SOTE-väistötilat valmistuivat marraskuun alussa ja toimintaa pystyttiin jatkamaan Inarissa. Lapin hyvinvointialueen valmistelutyö vei resursseja loppuvuodesta. Koronapandemia näkyi vieläkin suun terveydenhuollossa, hoitovelkaa on. Hoitojaksot kuitenkin pystytään toteuttamaan hoitokuun aikana.

Erikoishammaslääkäripalveluja ostettiin oikomiseen ja kirurgiaan. Oikojan vastaanottokäyntejä oli 358 ja suukirurgin vastaanottokäyntejä oli 84.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui suunnitellusti. Toiminta on ollut vakaata ja taloudellisesti hyvin ennustettavaa. Suuria investointeja ei tehty tällä kaudella.

3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia terveysvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät ovat siirtyneet 1.1.2020 Arktisen Lapin ympäristönsuojelu yhteistoiminta-alueen hoidettavaksi.

Tehtävät

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysvalvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupanpitoa ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikkeperäisiä epidemioita. Terveysuojelulain mukaiseen valvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, kokoontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta.

Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäiseminen.

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteitä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät.

Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

Ympäristönsuojelun viranomaispalvelut tuotetaan Arktisen Lapin ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueella. Lupapalvelut on keskitetty Sodankylään (vastuukunta), mutta Inari-Utsjoen alueen valvovan viranhaltijan toimipiste sijaitsee ympäristöyksikössä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Asiantunteva, luotettava, tasapuolinen ja joustava viranomaistoiminta</p>		<p>Viranomaistoimintaa tehty lakien ja asetusten mukaisesti.</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakoiva ehkäiseminen</p>	<p>Toimialakohtaiset valvontasuunnitelmat</p>	<p>Toteutettu toimialakohtaisia valvontasuunnitelmia.</p>

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Ympäristöterveydenhuolto: Ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelma on laadittu ja hyväksytty vuosille 2020-2024. Tavoitteena on 70-90 %:n toteuma paikalliseen valvontasuunnitelmaan nähden. Neuvonta- ja ohjauskäyntejä lisätään lakiuudistusten mukaisesti.

Eläinlääkintähuolto: Tuotetaan kunnalle määrätty lakisääteiset peruseläinlääkäripalvelut koko yhteistoiminta-alueella. Panostetaan siihen, että kunnaneläinlääkärille osoitetut valvontatehtävät toteutetaan valvontasuunnitelman 2020-2024 mukaisesti.

Maaseututoimi: Hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät yta-sopimusten mukaisesti sekä Ruokaviraston yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan.

Ympäristönsuojelu: Huolehditaan siitä, että ympäristönsuojelun viranomaistehtävät ja -palvelut tuotetaan tehokkaasti ja laadukkaasti alueellemme yhteistoiminta-aluesopimuksen mukaisesti.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP 2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Ympäristöterveydenhuollon tarkastukset (etl, tsl, tupl, as-terv) Näytteet	84	120	100-180	128	-
Eläinlääkintähuollon käynnit + valvonta käynnit	2725	3231 (2960/271)	2000-2800	3463 (3215/248)	+23,7
Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+ lausunnot ja tarkastukset)	434 (22 lausuntoa, 59 tarkastusta)	451 (24 lausuntoa, 20 tarkastusta)	300-500	350-400 (15 lausuntoa, 27 maastotarkastusta) Talvihuot 16 tarkastusta, 149 näytettä	-
Ympäristönsuojelulain mukaiset - luvat ja ilmoitukset - valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset (muut tarkastukset)					

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	117	121	135	146	8
Toimintamenot	-606	-600	-705	-722	-2
Toimintakate (sitova)	-489	-479	-570	-576	-1
Tunnusluvut €/asukas 7036	-71	-68	-82	-82	

Tavoitteiden toteutuminen

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien kokonaistoteuma oli suunnitelman mukainen huolimatta siitä, että valvontaresurssit olivat n. 0,5 htv vajaat. Valvonnan resurssivaje johtui suuresta hallinnollisen työn määrästä (eläinlääkintähuollon resurssit ja organisointi). Asia korjaantunee töiden ja tehtävien uudelleenjärjestelyä v. 2023.

Eläinlääkintähuollon hyvä resurssitilanne ja vastaanoton hyvä varustelutaso näkyy vastaanottokäyntien lisääntymisenä. Lisääntynyt eläinlääkäreiden ja vastaanottokäyntien määrä aiheuttaa haasteita vastaanotto-tilojen suhteen, mutta hyvällä töiden suunnittelulla palvelut pystytään tarjoamaan laadukkaasti.

Maaseutuhallinnon tehtävät hoidettiin suunnitelmien mukaisesti. Riistavahinkolain mukaisia maastotarkastuksia tehtiin vahinkomäärään suhteutettuna vähemmän kuin oli tavoitteena. Tarkastusvajeen aiheutti talvituhoihin liittyvät tarkastukset ja näytteiden kerääminen keväällä 2022.

Arktisen Lapin ympäristönsuojelu toimittaa raportin toimintavuodesta 2022 kevään 2023 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Valvontatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti johtuen elintarvikelakiin ja terveysuojelulakiin tulleesta veroluonteisesta valvonnan perusmaksusta. Ylimääräisiä kuluja aiheutti eläinlääkinnän lisäresurssien henkilöstökulut.

3.6 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidon toiminnan tulee olla yhdenvertaista ja oikea-aikaista. Hoitopolkujen tulee olla sujuvat eikä hoitoketju saa katketa.

Tehtävät

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden tutkimiseen ja hoitoon liittyviä palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito tarjoaa konsultaatiopalvelua ja koulutusta. Pieni osa erikoissairaanhoitoa on jalkautettu terveyskeskukseen ostopalveluna kuntalaisten palveluiden parantamiseksi ja kustannusten säästämiseksi. Terveyskeskuksessa on kardiologin, geriatrin, gynekologin, psykiatrin sekä ihotautilääkärin palveluja sopimusten mukaisesti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Vaikuttavuustavoitteet erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy ammattitaitoinen henkilökunta	Vaikuttavuustavoitteet erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon tarkoituksenmukainen tehtäväjako	keskimääräiset odotusajat, potilastyytyväisyys, hoitopalautteiden määrä	Toteutuneet aikaisempien vuosien tasolla.
Tuottavuustavoitteet hoitoajat, lähetemäärät, konsultaatiomäärät, odotusajat	Tuottavuustavoitteet Käypä hoito –suositukset, oikea hoidon porrastus	lähetemäärät, hoitopäivät, kuntalaskutus, hoitoon pääsy	Toteutuneet aikaisempien vuosien tasolla.

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Kehitetään tiedonsiirtoa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ja tehostetaan hoitoketjuja. Pyritään kehittämään rajat ylittävää erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä. Pyritään kehittämään erikoissairaanhoidon etävastaanottoja toiminnan tehostamiseksi ja kuntalaisten palveluiden parantamiseksi. Pyritään pitämään erikoissairaanhoidon lähettemäärä vuosittain viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa. Pyritään hillitsemään erikoissairaanhoidon menojen kasvua ja kehitetään ensihoidon toimintaa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP 2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	49	643	39	25	-36
Toimintamenot	-9 996	-10 151	-10 436	-9 766	6,4
Toimintakate (sitova)	-9 946	-9 507	-10 397	-9 741	6,3
Tunnusluvut €/asukas 7036	-1 450	-1 357	-1497	-1 384	

Talousarvion toteutuminen

Erikoissairaanhoidon talousarvio alittui noin 656 000 eurolla. Tämä selittyy mm. kalliiden ostopalvelujen tarpeen vuosittaisesta vaihtelusta. Muutoin erikoissairaanhoidon lähettemäärät ovat pysyneet tasaisina, samoin käyntimäärien ja hoitopäivien määrä.

3.7 Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan alaisten toimialojen tehtävänä on tuottaa palveluita, joilla turvataan toimivat sivistyspalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tehtävät

Inarin kunnan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta päättää seuraavista toimialaansa kuuluvista asioista:

1. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
2. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
3. lukiolain mukainen lukiokoulutus
4. ammatillinen koulutus
5. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
6. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
7. varhaiskasvatus
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	2 401	2 542	2 237	3 005	34
Toimintamenot	-17 450	-18 741	-19 542	-19 762	-1
Toimintakate (sitova)	-15 049	-16 200	-17 305	-16 757	-3
Tunnusluvut €/asukas 7036	-2 194	-2 312	-2 492	-2 382	

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkitavoite	Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Toteutuminen
Terveellinen ja turvallinen ympäristö	Esteetön ja turvallinen asumis-, kasvu- ja liikuntaympäristö	Jänkkävaaran ulkoilureitin kuntoportaat rahoituksen toteutuessa / Tekninen toimi, vapaa-aikatoimi	Jänkkävaaran latukäyttäjien määrä mitattiin laskurilla tammi-huhtikuussa, jolloin ladun yhteiskäyttäjämäärä oli 9643, painottuen maaliskuuhun.

			Pulkkamäen käyttäjämäärä oli tammi-huhtikuussa 1169.
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittäminen ja vahvistaminen	<p>Osallisuusohjelman laatiminen</p> <p>Yhteisöllisyyden lisääminen, yhdessä tekeminen ja osallisuuden edistäminen</p> <p>Syrjäytymisen ehkäiseminen ja sosiaalisen turvallisuuden vahvistaminen</p> <p>Kunnan ja järjestöjen yhteistyön parantaminen</p> <p>Lasten ja nuorten kuuleminen asioita ratkaistaessa</p>	<p>Sivistystoimi mukana laadinnassa</p> <p>Verkkopohjaisten palveluiden kehittäminen ja vakiinnuttaminen/Varhaiskasvatus, vapaa-aika, kulttuuri, kirjasto, kansalaisopisto</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen, lasten ja nuorten kulttuuritapahtumat/ kulttuuritoimi ja käyttöönotto</p> <p>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen /Sivistystoimi, sosiaali- ja terveystoimi, hyvinvointikoordinaattori</p> <p>Yhteistyöasiakirjan laatiminen/vapaa-aikatoimi osallisena</p> <p>Kyselyt eri aiheista lapsille ja nuorille/ koululaisille</p>	<p>Verkkopohjaisia palveluita on kehitetty ja siihen siirryttiin mm. kansalaisopiston laskutuksessa. Työ on edelleen kesken ja sitä jatketaan.</p> <p>Nuvan osallisuutta toimieliiniin on laajennettu ja näin parannettu nuorten mahdollisuutta lausua heitä koskevissa asioissa. Nuvan toimistorahastolle on laadittu säännöt, joilla nuorten on mahdollista edistää omia hankkeitaan ohjatusti.</p>

Terveellisen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Liikunnan lisääminen kohde-ryhmälle sopivalla tavalla Terveysneuvontaa kaikenikäisille	Voimaa vanhuuteen ohjelma, vertaisohjattu liikkuminen, päivätanssit/ vapaa-aikatoimi Terveys- ja liikuntaneuvonnan huomioiminen erityisryhmien palveluhjauksen suunnittelussa /Vapaa-aikatoimi	Ohjauksissa oli vuoden aikana 7638 kävijää (534 vuonna 2020-2021) ja tapahtumissa 435 kävijää (514 vuonna 2020-2021).
--	---	--	---

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet olivat olleet rajoitteiden alla kahden vuoden ajan. Rajoitusten vähennettyä toiminta pääsi vuoden loppua kohden normalisoitumaan ja erilaiset tapahtumat aukeamaan. Tämä näkyy erityisesti ohjattujen ryhmien osallistujamäärissä, joka 15-kertaistui. Määrä kertoo myös siitä, millainen merkitys vapaa-aikatoimen tiloilla ja palveluilla on kuntalaisia liikuttavan tekijöinä.

Talousarvion toteutuminen

Sivistystoimen taloudessa oli ennakoitavissa useita haasteellisia tekijöitä, jotka liittyivät paluuseen korona-ajasta, uusien investointien valmistuminen, niiden ylläpitokustannukset ja oheiskustannukset. Talousarvion toteutuma oli 96,8 %. Iso tekijä oli toimintatuottojen, tukien ja avustusten ylittyminen n.770 000 eurolla. Kuluista ylittyivät palveluiden ostot 534 548 eurolla. Toimintakate oli toteutuman suuntaisesti n. -548 000 euroa (96,8 %) alle ennakoitun.

Toimialojen toteutumat olivat seuraavat: hallinto -826 286 €, varhaiskasvatus -3 703 928 €, esiopetus -576 722 €, perusopetus -8 038 517 €, iltapäivätoiminta -321 717 €, lukio -1 045 326 €, aikuiskoulutus ja kansalaisopisto -514 863 €, kirjasto -624 545 €, kulttuuri -239 174 € ja vapaa-aikatoimi -865 587 €.

3.7.1 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään ja opiskeluun.

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään Saariselän alueen lapsille Saariselän päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lakisääteisen (subjektiivisen) varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen. Kunnallista

varhaiskasvatusta järjestetään alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (Inarissa suomen- ja saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Maksutonta esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Lakisääteistä lasten kotihoidontukea maksetaan Kelan toimesta alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille. Inarin kunta maksaa harkinnanvaraista kotihoidontuen kuntalisää alle 2-vuotiaille lapsille sekä sisaruksille kunnan päättämin ehdoin.

Varhaiskasvatus toteutetaan Opetushallituksen 19.12.2018 päättämän varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman 1.12.2019 mukaisesti.

Varhaiskasvatussuunnitelmia päivitetään huoltajien ja henkilöstön palautteiden pohjalta ja tarkennetaan vuosittain yhteisten tavoitteiden osalta. Henkilöstölle järjestetään koulutuksia, jotka tukevat osaamista sekä varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia sekä työssä jaksamista tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa työyksikköjen toiminnan ja yhteistyön kehittämiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa vuosien 2021-2023 aikana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun, johon Inarin kunta (Saariselän päiväkotitai) osallistuu verrokkikuntana. Verrokkikunnassa vastataan kokeiluun liittyviin tilastokyselyihin sekä osallistutaan lapsia koskevaan seurantatutkimukseen. Seurantatutkimuksessa arvioidaan 5-vuotiaiden lasten kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia, sosiaalisia taitoja, itsetuntoa ja hyvinvointia kolmena peräkkäisenä syksynä vuosina 2021, 2022 ja 2023.

Muut varhaiskasvatuspalvelut:

Koltansaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalon ja Sevettijärven kielipesässä. Inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalon kielipesässä sekä Inarissa, jossa toimii kaksi kielipesää.

Koululaisten hoitoa järjestetään kunnan päättämin ehdoin 1-2. lk oppilaille, jotka tarvitsevat vuorohoitoa tai erityistä tukea sekä 1. luokan oppilaille koulun loma-aikoina. Koululaisten hoito ei ole lakisääteistä ja sitä voidaan myöntää määrärahojen puitteissa kalenterivuosi kerrallaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnallista lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään kysyntää vastaavasti. Koltan- ja inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään resurssien mukaan valtionapurahoituksen (85 %) avulla. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lastensuojelu- ja perhetyötä. Varhaiskasvatuspalveluja kehitetään valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Varhaiskasvatuksen osaamisen kehittäminen	Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan ja yhteistyön kehittäminen	Henkilöstön koulutukset (määrä ja sisältö)	Koko henkilöstölle järjestettiin täydennyskoulutuksia osaamisen kehittämistä mm. lasten tuen järjestämisestä ja lastensuojelusta.
		Laadunarviointi (itsearviointi/tiimi)	Lasten vasuun ja tukeen liittyviä lomakkeita päivitettiin. Lomakkeet ovat edelleen paperiversioina.

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittäminen	<ol style="list-style-type: none"> Kasvuilmapiiri tukee lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia. Turvallinen ja myönteinen ilmapiiri Varhaiskasvatuksen toiminnassa painotetaan kielten rikasta maailmaa, luonto- ja ympäristökasvatusta sekä liikunnan merkitystä lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana Lasten tukitoimien ja henkilöstön ohjauksen kehittäminen 	<p>1-2</p> <p>Kysely yksiköille tavoitteiden toteutumisesta, itsearviointi toimintakertomus</p> <p>Päätökset lasten tukitoimista ja tukitoimet,</p> <p>Tuen portaat-ohjeistus</p>	<p>Laadunarviointia on tehty yksiköittäin omissa tiimeissä. Saariselän päiväkodin esiopetusryhmä osallistui valtakunnalliseen esiopetus-tutkimukseen ja saamenkieliset varhaiskasvatusyksiköt osallistui- vat Karvin arviointityökalun pilotti-hankkeeseen.</p> <p>Koko henkilöstölle tehtiin kysely vuoden 2022 Vasun tavoitteiden toteuttamisesta. Tavoitteet toteutuivat hyvin pääsääntöisesti joka yksikössä. Kyselyn aiheet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lasten kielellisten taitojen tukeminen - säännölliset metsäretket - kierrätyksen toteuttaminen - monipuolisen liikunnan toteuttaminen

			<ul style="list-style-type: none"> - lapselle myönteisen palautteen antaminen ja tunteiden käsittelyn tukeminen - positiivisen vuorovaikutuksen luominen ja ylläpitäminen henkilöstön kesken <p>Varhaiskasvatuksessa tehtiin vuoden 2022 aikana 10 tehostettuun tukeen tai erityisen tukeen liittyvää pedagogista selvitystä ja päätöstä</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Joustavat, oikea-aikaiset ja muutostykyiset palvelut</p> <p>Sähköisen asioinnin ja tiedottamisen kehittäminen</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti (järjestelyaika 4 kk, kiireellisessä tilanteessa 2 vk) 2. Muutoskykyinen organisaatio ja riittävä henkilöstö, joka vastaa palvelutarpeeseen. <p>-----</p> <p>Sähköisen asioinnin käyttöönoton jatkaminen ja tarvittavien ohjelmien hankinta.</p> <p>- päällekkäisen työn vähentäminen ja työnjaon selkeyttäminen.</p> <p>Sähköiset varhaiskasvatushakemukset ja päätökset</p>	<p>Varhaiskasvatuspaikkojen järjestäminen lain edellyttämässä aikataulussa.</p> <p>Henkilöstön rakenne ja määrä / lasten määrä, ikä oikeassa suhteessa henkilöstön määrään.</p> <p>Muunneltavat toimitilat</p> <p>-----</p> <p>Hakemusten määrä ja käsittelyajat</p> <p>Tiedonkulku ja selkeät prosessit,</p> <p>Salassapito ja tietosuojat</p>	<p>Kielipesin ja Saariselän päiväkotiin otettiin käyttöön laskutukseen liittyvä Läsnä-sovellus.</p> <p>Rekrytointitoimia lisättiin huomattavasti ja pääsääntöisesti vakinaisiin toimiin saatiin rekrytoitua kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä.</p> <p>Useimpiin pidempiaikaisiin sijaisuuksiin ei saatu rekrytoitua kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä eikä aina saatu palkattua lyhytaikaisia sijaisia lainkaan. Sijaisjärjestelyjä ja yhteistyötä (mm. vuorohoidon keskittäminen) eri yksiköiden välillä tehostettiin.</p> <p>Ivalon päiväkodin uudelle lapsiryhmälle valmistui lisätilat.</p> <p>Sähköisen asioinnin käyttöönottoa ja siihen liittyvää selvitys- ja pohjatyötä jatkettiin. Sähköisiä varhaiskasvatuslomakkeita, sähköistä tiedottamista ja vasulomakkeita ei saatu käyttöönotettua vuonna 2022 ohjelmantoimittajista ja toimistoresurssien vajauksesta johtuen.</p>

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Todelliset hoitopäivät	29 077	34 364	30 300	32 821	8,3
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12.	220	217	230	236	2,6
-joista ostopalvelut lapsia/ 31.12.	24	19	0	0	0
-joista vuorohoidossa 31.12. (ilta-, yö- ja/tai viikonloppu)	40	44	60	54	-10
Lapsia esiopetuksessa 31.12. (Saariselän päiväkoti)	3	0	3	5	68
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	32	32	40	39	-2,5
-joista kotihoidontuen kuntalisän saajat/ KA	19,25*	20	22	30	36,4
-joista yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	0	0	0	0	0

Tavoitteiden toteutuminen

Lapsen äidinkielen mukainen suomen- tai saamenkielinen varhaiskasvatuspaikka on järjestetty kaikille alle kouluikäisille lapsille pääsääntöisesti lain edellyttämässä aikataulussa. Ei-lakisäätteen 1-2 lk. koululaisten vuorohoidon ja 1 lk. lasten loma-ajan hoidon järjestäminen kunnan päättämin ehdoin on ollut syyskaudesta 2022 alkaen aika ajoin haasteellista ja sitä on järjestetty, mikäli henkilöstöä on ollut riittävästi ja hoitopaikoissa on ollut tilaa. Varhaiskasvatuspaikkojen tarve on vaihdellut matkailusesongin mukaan jopa kuukausittain painottuen talvisesonkiaikaan. Lasten hoitotarpeet ovat olleet edelleen useimmiten äkillisiä ja vuorohoitotarve vaihtelevaa. Lasten kokonaismäärä sekä hoitopäivien määrät kasvoivat vuoteen 2021 verrattuna. Vuorohoitotarve kasvoi noin kymmenellä lapsella vuoteen 2021 verrattuna. Myös lasten kotihoidontuen kuntalisän saajien määrä kasvoi vuoteen 2021 verrattuna.

Ivalon päiväkodin lisätilat 21-paikkaiselle lapsiryhmälle saatiin käyttöön vasta loppuvuodesta 2022, joka helpotti Ivalon osalta päiväkotihoidon tämänhetkistä järjestämistä. Lapsiryhmä oli siihen saakka toiminut väliaikaisesti käyttöönotetuissa tiloissa, päiväkodin jumppasalissa ja päiväkodin yhteisissä pienryhmätiloissa. Inarin kirkonkylässä lasten hoitotarve sekä vuorohoidon tarve kasvoi vuonna 2022. Inarin päiväkodissa toimittiin edelleen väistötiloissa kolmessa eri omakotitalossa ja väistötiloihin on ollut haastavaa lisätä lapsia. Väistötiloissa toimiminen on vaatinut enemmän henkilöstöresursseja kuin normaalisti. Inariin on yritetty rekrytoida hoitotarpeen kasvaessa perhepäivähoitajaa, mutta tointa ei ole saatu täytettyä. Inarin kirkonkylän toisen inarinsaamenkielisen kielipesän paikkaluku muutettiin 8 paikasta 12 paikkaan ja palkattiin määräaikainen lastenhoitaja toimintakaudeksi 2022-2023.

Inarin kunnassa on järjestetty tarvittaessa myös tilapäistä vuorohoitoa, mikäli varhaiskasvatuspaikoissa on ollut tilaa. Määräaikaisia työntekijöitä on palkattu lähinnä vuorohoidon tarpeeseen sekä sijaisiksi, joita on tarvittu edelleen useimmissa yksiköissä keskimääräistä enemmän erityisesti flunssaepidemioiden jatkumisen vuoksi sekä lasten tuen tarpeen kasvusta johtuen. Vuoden 2022 aikana on sijaispula kasvanut selkeästi

myös varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuspalvelujen lakisääteinen järjestäminen ja turvaaminen muuttuvissa tilanteissa on kyetty edelleen pääosin toteuttamaan oikea-aikaisen rekrytoinnin ja joustavan, työhönsä sitoutuneen henkilöstön avulla. Henkilöstöä on siirretty tarvittaessa tilapäisesti yksiköstä sekä ryhmästä toiseen äkillisten tilanteiden niin vaatiessa. Vuonna 2022 on ollut eniten henkilöstöpulaa edelleen saamenkielisistä työntekijöistä sekä sijaisista erityisesti Inarin kirkonkylässä ja Sevettijärvellä. Yleinen sijaispula on kuitenkin näkynyt vaihdellen myös muissa yksiköissä.

Varhaiskasvatuksen toimintaan vuonna 2022 vaikutti edelleen jonkin verran maailmanlaajuinen Koronaviruspandemia. Koronaan liittyvät suositukset ja ohjeet vaikuttivat kevätkaudella 2022 edelleen mm. kokoon-tumisiin, koulutuksiin ja palaverien järjestämiseen sekä vierailuihin ja retkiin. Henkilöstön ja lasten sairauspoissaoloja oli edelleen keskimääräistä enemmän.

Opetushallitus määräsi 18.2.2022 uusista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista, jotka uudistettiin vastaamaan varhaiskasvatuslain muutoksia. Suurimmat muutokset liittyivät lapselle tarjottavaan kehityksen ja oppimisen tukeen. Kolmiportaisen tuen mallin tarkoituksena oli varmistaa, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa kehityksen ja oppimisen tuen varhaiskasvatuksessa. Jokaisen lapsen tehostetun tai erityisen tuen tarpeesta tehdään erityisopettajien toimesta pedagogiset selvitykset sekä huoltajien kuulemiset yhteistyössä henkilöstön kanssa ennen tuen hakemuksen tekoa. Varhaiskasvatusjohtaja tekee selvitysten perusteella jokaisesta tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevasta lapsesta viranhaltijapäätökset. Viranhaltijapäätökset tehdään erikseen myös tuen tarpeen muutoksesta ja sen päättymisestä sekä yleisestä tuesta, mikäli siihen liittyy varhaiskasvatuslain 15 C §:n mukaisia tulkitsemis- ja avustajapalveluita.

Valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta päivitettiin Inarin kunnan suomenkielisen ja saamenkielisen varhaiskasvatuksen varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja yhteistyötahojen kanssa. Inarin kunnan päivitetty varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2022 alkaen. Opetushallitus järjesti uudistuksesta verkkokoulutuksen, johon osallistui koko henkilöstö kevätkauden 2022 aikana. Opetushallitus laati tukimateriaalia varhaiskasvatuksen henkilöstölle mm. lasten hyvinvoinnin turvaamiselle erityistilanteissa koronatilanteen jatkumisesta ja Ukrainan sodan vaikutuksista. Koko henkilöstölle järjestettiin lisäksi yhteinen koulutuspäivä elokuussa 2022 pedagogisesta tuesta varhaiskasvatuksessa. Lisäksi hankittiin pedagogiseen tukeen liittyvää kirjallista materiaalia, joka tukee vasun käyttöönottoa ja toimii työkaluna varhaisen tuen tarpeen ja oppimisvaikeuksien kartoittamisessa sekä pedagogisen tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Koko henkilöstölle järjestettiin myös lastensuojeluun liittyvää koulutusta kunnan sosiaalityöntekijöiden toimesta.

Saariselän päiväkotitoiminta osallistuu vv. 2021-2023 valtakunnalliseen viisivuotiaiden lasten esiopetuskokeiluun verrokikuntana. Esiopetuskokeilussa osallistuttiin tilastoinnin lisäksi lapsia koskevaan seurantatutkimukseen. Saamenkieliset varhaiskasvatusyksiköt osallistuivat vuonna 2022 kansallisen arviointikeskus KARVI:n järjestämään saamelaisen varhaiskasvatuksen arviointityökalun pilottihankkeeseen, joka liitetään tulevaisuudessa osaksi Valssi-laadunarviointijärjestelmää. Varhaiskasvatuksen henkilöstön edustajat osallistuivat vuonna 2022 perhekeskustoimintamallin kehittämiseen yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden palvelujen tuottajien kanssa.

Henkilöstölle järjestettiin vuonna 2022 osaamisen kehittämiseen liittyvää ajankohtaista koulutusta mm. Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja AVI:n toteuttamia ajankohtaisia verkkokoulutuksia. Lisäksi järjestettiin muuta tarvittavaa ajankohtaista koulutusta mm. lakimuutoksiin ja pedagogiseen arviointiin liittyviä koulutuksia ja työssä tarvittaviin ohjelmiin liittyviä koulutuksia. Kielipesien työntekijät ja varhaiskasvatusyksikön johtaja osallistuivat vuonna 2022 Saamelaiskäräjien järjestämiin yhteisiin kaksipäiväisiin

kehittämisen- ja koulutuspäiviin. Henkilöstön kehityskeskusteluja käytiin mahdollisuuksien mukaan joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluina. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin henkilöstön työkykyyn liittyviä neuvotteluja sekä työjärjestelyjä yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Vuonna 2022 järjestettiin varhaiskasvatuksen henkilöstölle tarpeen mukaan yksilötyönohjausta etänä. Varhaiskasvatuksen sähköisten palvelujen suunnittelua ja kehittämistä jatkettiin yhteistyössä kunnan Atk-päällikön ja ohjelmantoimittajien kanssa. Perhepäivähoidossa käytössä olevaan hoitopäivien/laskutuksen kirjaamiseen liittyvää Läsna-sovellusta laajennettiin kielipesiin ja Saariselän päiväkotiin vuonna 2022. Sähköisten varhaiskasvatushakemusten/päätösten hankinta ja käyttöönotto sekä sähköiseen tiedottamiseen ja asiakirjojen tekoon liittyvien ohjelmien käyttöönotto on edelleen siirtynyt sekä ohjelmantoimittajista että toimistoresurssien vajauksesta johtuen.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintakulut vuonna 2022 olivat yhteensä 4 801 836 € ja toimintatuotot 1 097 908 €. Talousarvion toteutuma oli 96.8 %.

Huomioitavaa vuonna 2022 on, että toimintatuottoihin sisältyi vuoden 2021 valtionavustustuloja yhteensä 164 984 euroa, jotka oli kirjattu väärälle vuodelle. Ilman näitä vuoden 2021 tuloja, varhaiskasvatuksen talousarvio olisi ylittynyt. Asiakasmaksutulot vähenivät asiakasmaksulakiuudistuksen vuoksi vuoteen 2021 verrattuna ja tulevat vähenemään samasta syystä edelleen vuonna 2023.

3.7.2 Esi- ja perusopetus

Toiminta-ajatus

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten kasvamista itsenään, kanssaihmissä ja ympäristöönsä arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan neljässä koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityistuen pienluokka vuosiluokille 0-6
3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9, lisäopetus sekä erityistuen pienluokka vuosiluokille 7-9
4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielenä on suomi. Opetusta annetaan lisäksi inarinsaamen-, koltansaamen- ja pohjoissaamenkielellä (perusopetuslaki, 10§).

Tehtävät

Opetuksen ensisijaisena tehtävänä on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen</p> <p>Motivoitunut ja kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöstö</p> <p>Terveet ja turvalliset koulujen tilat</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Opetusmenetelmien kehittäminen, opetussuunnitelman toteuttaminen</p> <p>Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen, työssä tukeminen</p> <p>Opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, joissa opiskelu on terveellistä ja turvallista</p>	<p>Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden lukumäärä, jatko-opintoihin pääsy</p> <p>Vuosittainen koulutuksen järjestäjän suorittama toiminnan arviointi</p> <p>Päätökset koulurakentamisesta</p>	<p>Opetussuunnitelman valmistelu päivitysten tekemiseksi on ollut työn alla syksyn 2022 aikana ja työ jatkuu 2023. Lukion opetussuunnitelman päivitys tuodaan sivistyslautakunnalle tammikuussa 2023.</p> <p>Päättötodistuksen sai 59 opiskelijaa.</p> <p>Arviointi toteutettiin kyselynä huoltajille keväällä 2022. Kyselyn teemoina olivat oppilas- ja opiskelija-huolto. Tulokset käsiteltiin sivistyslautakunnassa.</p> <p>Ivaloon avattiin elokuussa uusi koulukeskus ja Inarin koulun suunnittelu eteni aiotusti</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Opettajien virkojen määrän sopeuttaminen rakenteellisiin muutoksiin</p>	<p>Opettajien virat/oppilas</p>	<p>Opettajien määrä ei ole kasvanut, mutta lukumääräisesti se ei myöskään ole vähentynyt johtuen saamenopetuksen kehittymisestä ja opettajatarpeesta esimerkiksi kolmansaamen kielen opetukseen. Tarpeeseen on viimein päästy vastaamaan auttavasti.</p>

Tunnusluvut (sivistystoimen hallinnon kustannukset sisältyvät perusopetuksen tunnuslukuun)

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Nettokustannukset €/asukas					
Esiopetus	-47	-82	-66	-82	-24,2
Perusopetus	-1 137	-1 233	-1 291	-1 262	2,2
Iltapäivätoiminta	-37	-39	-72	-46	22,2

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisesti koulutyö pääsi syyslukukaudella palaamaan normaaliksi ja pandemiaan liittyvät toimet purettiin. Retkiä oli jälleen mahdollista toteuttaa aiempien vuosien tapaan.

Ison osan oppilaiden toimintaympäristö muuttui uuden koulun valmistuessa Ivaloon. Kouluun toteutettiin suunniteltu hallinnollinen muutos. Uusiin tiloihin muutettiin elokuussa. Toive muuttaa valmiisiin tiloihin ei toteutunut vaan tilojen valmiiksi saattaminen jatkui koko vuoden. Viimeistely tehdään kesällä 2023.

Inarin koulu jatkoi toimintaansa tilapäistiloissa ja uuden koulun suunnittelu eteni. Tarjouskilpailuun osallistui kaksi tarjoajaa, joista toimittajaksi valittiin Sakela-Rakennus.

Peruskoulunsa päätti 59 oppilasta. Heistä oppivelvollisuuttaan jatkoi lukiossa 28 opiskelijaa, ammattilukiossa 2, ammatillisissa opinnoissa 24 ja tutkintoon valmistavissa opinnoissa 4. Esiopetuksessa aloitti syksyllä 58 esioppilasta.

Talousarvion toteutuminen

Esiopetuksen ja iltapäivätoiminnan tunnusluvuissa on epäsuhtaa toisen kasvaessa ja toisen pienentyessä toisiaan vastaavan suuruisilla summilla. Merkittävä tekijä on tilavuokrat, joita on laskettu uudelleen, mutta suuntausta tulee tarkastella jatkossakin. Esiopetus ylittää suunnitellun toteuman 117 000, iltapäivätoiminta alittaa sen 177 000. Perusopetus toteutui 97 % tarkkuudella. Toteutuman ollessa 267 000 euroa suunniteltua vähäisempi.

3.7.3 Lukiokoulutus

Toiminta-ajatus

Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katso-
mustaan sekä paikkaansa maailmassa. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden
maailmaan sekä kehittää valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Tehtävät

Lukiokoulutus tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuuden korkea-asteen opintoihin sekä antaa opiskelu-
taidot, joita elinikäinen opiskelu vaatii. Ivalon lukiossa tuetaan nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä
esimerkiksi siten, että heille tarjotaan mahdollisuus opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidin-
kielenä.

Palvelusuunnitelma

Ivalon lukio tarjoaa laadukasta ja yksilöllistä toisen asteen opetusta alueen nuorille. Koulu tekee yhteistyötä niin paikallisesti kuin kansainvälisesti. Yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto. Kansainvälistä toimintaa toteutetaan koronarajoitukset huomioon ottaen.

Lukuvuonna 2021-2022 otetaan käyttöön uusi opetussuunnitelma ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat jatkavat opiskelua vanhan opetussuunnitelman mukaisesti. Siirtymäkautena kiinnitetään huomiota opiskelijoiden hyvinvointiin. Lisäksi valmistaudutaan siirtymiseen uuteen koulukeskukseen syksyllä 2022.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Nuorten hyvinvoinnin kehittäminen ja laadukkaat lukiokoulutuspalvelut sekä kustannustehokkaat toimintaprosessit. Lukiokoulutuksen ja perusopetuksen yhteistyön kehittäminen ja eri koulujen toimintakulttuurien yhtenäistäminen. Valmistaudutaan siirtämään toiminta Ivalon yhteiseen koulukeskukseen.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen</p> <p>Uuden opetussuunnitelman laatiminen ja käyttöönotto</p> <p>Opettajien osallisuus</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Aktiivinen ja osallistuva kansalainen</p> <p>Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto</p> <p>Opettajien osallisuus uuden opetussuunnitelman käyttöönotossa</p>	<p>Seuranta hyvinvoinnin kehittymisestä esim. kyselyt opiskelijoille</p> <p>Seuranta uuden opetussuunnitelman käyttöönottamisesta esim. kyselyt opettajille ja opiskelijoille</p> <p>Opettajien välinen yhteistyö uuden opetussuunnitelman käyttöönotossa</p>	<p>Moniammatillinen yhteistyö opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämiseksi. Hyvinvointitapahtuman järjestäminen yhteistyössä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.</p> <p>Uuden opetussuunnitelman asteittainen käyttöönotto on jatkunut, kyseessä kolmen vuoden prosessi.</p> <p>Opettajat ovat suunnitelleet ja kehittäneet opetusta uuden opetussuunnitelman pohjalta.</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit</p> <p>Ivalon koulujen välisen yhteistyön kehittäminen</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Henkilöstön virkojen määrän tarkistaminen koko Ivalon alueella</p> <p>Ivalon koulujen henkilöstöjen välisen yhteistyön tehostaminen esim. koulujen sisäisten tiimien yhteistyö</p>	<p>Tarvittavat virat/koulu</p> <p>Yhteistyön toteutumisen arviointi esim. koulujen tiimit arvioivat yhteistyötä</p>	<p>Lukion opettajista yhä useampi opettaa myös peruskoulussa. Opettajien osaamisen hyödyntäminen laajasti.</p> <p>Koulu- ja luokkarajat ylittävien opettajatiimien perustaminen. Uuden kouluyhteisön laaja-alainen kehittäminen.</p>

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Nettokustannukset €/asukas					
Lukiokoulutus	-131	-138	-145	-149	2,8

Tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2022 oli Ivalon lukiolle suurten muutosten aikaa. Syksyllä 2021 otettiin käyttöön uusi opetussuunnitelma 1. vuoden opiskelijoille. Samaan aikaan 2. ja 3. vuoden opiskelijat opiskelivat vanhan opetussuunnitelman mukaisesti. Kahden eri opetussuunnitelman toteuttaminen toi haasteita opettajille. Lisäksi uuden opetussuunnitelman mukaista oppimateriaalia ei ollut vielä saatavilla kaikissa oppiaineissa. Haasteista huolimatta uuden opetussuunnitelman toteuttaminen lähti liikkeelle hyvin ja syksyllä 2022 toinen ikäluokka aloitti opiskelun uuden opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskelijoiden hyvinvointi oli keskeisenä teemana ja heiltä kerätyn palautteen pohjalta koulussa järjestettiin hyvinvointitapahtumia. Tapahtumat järjestettiin yhteistyössä oppilashuollon toimijoiden sekä muiden ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

Suuri muutos oli myös muutto Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteeseen elokuussa 2022. Aikaisemmin lukiolla oli oma rakennus, mutta nyt lukio toimii samoissa tiloissa perusopetuksen koulun kanssa ja tämä aiheutti haasteita aluksi. Sopeutuminen muutokseen ja uusien toimintatapojen ja toimintakulttuurien luominen vie aikaa, vaikka muutoksen pyrittiin valmistautumaan etukäteen. Kehitystyö jatkuu yhä.

Ivalon lukio teki tiiviisti yhteistyötä Ivalon koulun kanssa. Elokussa 2022 järjestettiin Ivalon koulun ja Ivalon lukion henkilöstön yhteiset koulutuspäivät, joiden aiheena oli yhtenäisen toimintakulttuurin kehittäminen ja koulutyön aloittaminen Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteessa.

Yhteistyö Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa jatkui. Koulut tarjoavat yhteistyössä opiskelijoille mahdollisuuden suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto.

Vuonna 2022 Ivalon lukiosta valmistui yhteensä 23 ylioppilasta. Heistä 78,26 % suoritti toisen kotimaisen kielen kokeen, 100 % englannin pitkän oppimäärä kokeen ja 82,61 % matematiikan kokeen. Matematiikan kokeiden suorittajista 42,11 % osallistui pitkän oppimäärän mukaiseen kokeeseen ja 57,89 % lyhyen oppimäärän mukaiseen kokeeseen. Reaaliaineista suosituimpia olivat biologia ja psykologia (30,43%), maantiede ja historia (26,09 %), kemia ja terveystieto (21,74%). Seuraavina tulivat fysiikka (17,39 %) ja yhteiskuntaoppi (13,04 %). Kokelaista 17,39% suoritti saksan kielen lyhyen oppimäärän mukaisen kokeen. Muissa aineissa oli vain yksittäisiä suorittajia. Saamenkielen äidinkielen kokeen (pohjoissaame tai inarinsaame) suoritti 26,09 % kokelaista. Vuoden 2022 ylioppilaiden arvosanapisteiden keskiarvo oli 26,04 pistettä ja he suorittivat keskimäärin 6,1 koetta.

Lukion oppimäärä sisältää vähintään 75 kurssia. Vuoden 2022 ylioppilaat suorittivat keskimäärin 78,78 kurssia.

Syksyn laskentapäivänä 20.9.2022 Ivalon lukiossa oli kirjoilla 61 opiskelijaa.

Talousarvion toteutuminen

Ivalon lukion toteuma vuonna 2022 oli 104,1 %. Ensimmäisen vuoden opiskelijoille tilatut tietokoneet eivät tulleet vuoden 2021 aikana, vaan vasta kevätlukukaudella 2022. Syksyllä 2022 saatiin aikataulun mukaisesti seuraavan ikäluokan tietokoneet. Tästä johtuen kalenterivuoden aikana jouduttiin maksamaan kahden ikäluokan tietokoneet, mutta oli varauduttu maksamaan vain yhden ikäluokan tietokoneet. Tästä johtuen hankintoihin kului arvioitua enemmän rahaa. Tietokoneiden tilaukset tehtiin hyvissä ajoin, mutta maailmanlaajuinen komponenttipula vaikutti tietokoneiden saatavuuteen. Toinen menoerä, johon kului arvioitua enemmän rahaa, oli rakennusten vuokratulot.

3.7.4 Vapaa-aikapalvelut

3.7.4.1 Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Inarin kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaista ja monipuolista koulutusta sekä laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistaa itsensä kehittämisen, lisää henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoaa onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tehtävät

Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaa-avoitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Palvelusuunnitelma

Kansalaisopiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen.

Opisto kehittää aktiivisesti kurssitoimintaansa asukkaiden toiveita vastaavaksi.

Opisto tekee yhteistyötä alueen muiden oppilaitosten sekä laajemmin muiden Lapin sekä valtakunnan alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen.</p> <p>Oppimisympäristöjen kehittämisen ja osaamisen hyödyntäminen.</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Kansalaisopisto antaa elinikäisen oppimisen, kansalaisvalmiuksien ja itsensä kehittämisen mahdollisuuden ja lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia.</p> <p>Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta, joka ottaa huomioon eri ikäryhmät ja kunnan eri asuinalueet. Etäopetuksen kehittäminen.</p> <p>Kuntalaisille tarjotaan vuositasolla 6400 tuntia opetusta.</p>	<p>Opistopalaute</p> <p>Opiskelijoiden määrä (kaikki / netto-opiskelijat)</p> <p>Opetustuntien määrä</p>	<p>Työkauden 2021-2022 opistopalaute ei kerätty koronaepidemian aiheuttamien muutosten vuoksi.</p> <p>Kurssitoiveita otetaan vastaan koko työkauden ajan.</p> <p>Opiskelijoita yhteensä 2066. Netto-opiskelijoita 1027.</p> <p>Opetustuntien määrä toteutuneilla kursseilla 5932.</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Kurssimaksutuotot vuositasolla n. 60 000 euroa.</p>	<p>Kurssimaksutuottojen määrä.</p>	<p>Toimintatuotot 71 473 euroa.</p>

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Nettokustannukset €/asukas					
Kansalaisopisto	-67	-70	-69	-73	-5,8

Tavoitteiden toteutuminen

Inarin kansalaisopisto tekee yhteistyötä kunnan muiden oppilaitosten ja kirjaston kanssa, sekä laajemmin Lapin läänin alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa. Opisto on mukana Lapin kansalaisopistojen yhteistoimintaelimen, Lapin Opistopiirin, toiminnassa.

Kalenterivuodelle kursseja suunniteltiin kaikkiaan 6828 tuntia. Tästä määrästä toteutui 5906 tuntia. Kurssseja suunniteltiin koko kunnan alueelle 9 kylälle (Inari, Ivalo, Koppelo, Tolonen, Törmänen, Saariselkä, Nelli, Kaamanen, Lemmenjoki sekä etäopetuksena). Määräaikaisiin työsuhteisiin palkattiin 48 opettajaa.

Ainealueista suosituimpia olivat musiikki (1947 t), kädentaidot (1750 t), tanssi ja liikunta (1250 t) sekä kuvataiteet ja muotoilu (1002 t).

Opiskelijoita vuonna 2022 oli yhteensä 2066. Näistä netto-opiskelijoita (opiskelija lasketaan vain yhden ker-
ran) oli 1027. Netto-opiskelijoista työssä käyviä oli 47 %, eläkeläisiä 25 %, opiskelijoita 17 %, muita (kotiäiti/-
isiä, varusmies, alle kouluikäinen) 6 % ja työttömiä 5 %.

Talousarvion toteutuminen

Kansalaisopiston tilikauden tulos oli 463 706 euroa. Menot alittuivat 3,7 %. Talousarvio alittui 17 769 euroa.

3.7.4.2 Kirjasto

Toiminta-ajatus

Kirjasto on helposti saavutettava sivistys- ja kulttuurilaitos, joka pyrkii tavoittamaan kaikki kuntalaiset. Kir-
jasto edistää aktiivisesti monilukutaitoa, kielitaitoa ja kirjallisuuden harrastusta. Perinteisten aineistojen ja
palveluiden lisäksi se tarjoaa monipuolisia verkkoaineistoja ja -palveluja. Kirjasto on myös kaikille avoin, es-
teetön työskentelytila sekä joustava oppimisympäristö, joka etenkin tarjoamiensa etäopiskelu- ja etätöyös-
kentelymahdollisuuksiensa kautta tukee elinikäistä oppimista. Kirjasto on lisäksi yhteisöllinen kohtaamis-
paikka ja erilaisten kulttuuritapahtumien keskus. Moniulotteisella toiminnallaan se lisää sosiaalista ja kult-
tuurista pääomaa niin yksilötasolla kuin laajemminkin. Ylipäätään kirjasto edistää sivistystä ja aktiivista kan-
salaisuutta, mikä lisää luottamusta ja hyvinvointia Inarin kunnassa ja koko yhteiskunnassa.

Tehtävät

Kirjasto toteuttaa kirjastolain 29.12.2016/1492 6 §:n mukaisia tehtäviä. Kirjasto tarjoaa asiakas- ja tietopal-
velua sekä tilojen aukioloikäyttöä laajentavaa omatoimiaikaa. Lukemisharrastusta, monipuolista lukutaitoa,
yhteiskunnallista osallisuutta, harrastamista ja kulttuurin kokemista edistetään opastus- ja opetuspalvelui-
den sekä tapahtumien avulla. Kirjasto ylläpitää uudistuvaa, monipuolista kokoelmaa, johon kuuluu perintei-
siä ja verkkoaineistoja, sekä niihin liittyviä palveluita. Toiminnassa otetaan huomioon erilaiset asiakasryh-
mät.

Palvelusuunnitelma

Kaikilla on oikeus kirjastopalveluihin. Asiakaslähtöisyyden avaintekijöitä ovat kirjastopalvelujen esteettö-
myys, saavutettavuus ja vuorovaikutteisuus. Kirjaston kokoelmia ja palveluita arvioidaan systemaattisesti.

Palvelut tuotetaan laadukkaasti, taloudellisesti ja kaikkia osapuolia vastavuoroisesti hyödyttävässä yhteis-
työssä kunnan sivistystoimen, kunnan koulujen, muiden paikallisten toimijoiden ja Lapin kirjastojen kesken.
Kirjasto osallistuu suunnitelmallisesti kunnan kulttuurikasvatukseen kunnan kulttuurikasvatussuunnitelman
kautta. Yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa kirjasto tuo elämyksiä arkeen erilaisten kulttuuritapahtumien
avulla. Kirjastossa on lisäksi liikuntatoimen liikuntapassien myyntipiste ja liikuntavälineiden lainausmahdol-
lisuus. Inarin kirjasto osallistuu aktiivisesti myös Lapin kirjastojen yhteiseen kehittämistoimintaan.

Saavutettavuuden nimissä kirjasto tarjoaa tilojaan oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalais-toimintaan. Täyden viikkokierron omatoimikirjaston avulla tarjoamme hyvin kattavan aukiolopalvelun sekä Ivalon, että Inarin toimitiloissa kokonaisia sunnuntaipäiviä myöten. Kirjastoauton avulla lähipalvelua vie-dään säännöllisesti maantieteellisesti laajan kunnan eri osiin. Kirjastoauton reittejä ja pysäkkiaikatauluja kehitetään jatkuvasti yhteistyössä paikallisten kanssa. Auto myy apteekkituotteita. Se välittää reseptilääk-keitä.

Kirjasto tuottaa näyttelyitä sekä kirjallisuuteen ja lukemiseen liittyvää toimintaa ja tapahtumia kuten saa-men- ja suomenkielisiä satutunteja, eri-ikäisten kirjavinkkausta ja lukupiirejä. Kirjastossa markkinoidaan lu-kemisesteisille tarkoitettuja erityispalveluita (Celia).

Kirjasto ottaa aktiivisesti huomioon eri asiakasryhmät, mikä näkyy hyvin mm. laajaa paikallista kielitaitoa ja paikallistuntemusta painottavassa rekrytoinnissa. Kotiseututuntemusta ja paikallista kulttuuriperinnettä rikastetaan ylläpitämällä kirjaston Inari-kokoelmaa ja Tarinoiden Inari –verkkoarkistoa.

Kirjasto kehittää toimintaansa erilaisten kehityshankkeiden ja aktiivisen hankevalmistelutyön avulla. Kir-jasto hakee systemaattisesti hankerahoitusta toimintansa kehittämiseksi.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden si- tovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen, osallistuva ja osaava kuntalainen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palveluja kehitetään asiakasnäkö-kulmasta ja yhdessä asiakkaiden kanssa.	Kokeilujen ja kyselyiden määrä ja tulokset	Lapin kirjaston asiakastytyväisyys-kysely toteutetaan joka toinen vuosi, 2022 oli väli vuosi.
Elinikäisen oppimisen ja osaa-misen kehittäminen	Kokoelmat ovat ajantasaiset, monipuoliset ja asiakkaiden tarpei-siin sopivat. Tilat ja välineet ovat toimivat.	Tavoite: Seurattavat tun-nusluvut ovat valtakun-nallisella tasolla. kokoelmat/asukasluku hankinnat/kokoelma poistot/kokoelma kirjastoaineistoku-lut/asukas	Tavoite on toteutunut. Kokoelmat 14 yksikköä/asukas Hankinnat 500 yksikköä/1000 asu-kasta Kirjastoaineistokulut 13€/asukas(*) (*) arvio vahvistamattomien luku-jen perusteella
Lukemisen edistäminen	Lapset ja nuoret lukevat moni-puolisesti ja osaavat soveltaa lu-kemaansa.	Käyttäjäkoulutuksien ja vinkkauksien osallistuja-määrä	1618 osallistujaa kirjavinkkauksiin ja käyttäjäkoulutuksiin
Kuntamarkkinointi	Tarinoiden Inari -verkkopalvelun kehittäminen ja markkinointi	Tarinoiden kuvailumäärä	24 kuvailtua tarinaa lisätty

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>	Tavoite: Seurattavat tunnusluvut ovat valtakunnallisella tasolla.	Tavoite on toteutunut.
Lainamäärät			kokonaislainaus 15 lainaa/asukas
Käyntien määrät			fyysiset käynnit 11/asukas
			lainaajat 38 % asukkaista
		kokonaislainaus/asukas fyysiset käynnit/asukas lainaajat/asukasluku % verkkokäyntien määrä kasvava	70923 verkkokäyntiä (61923 v. 2021) eli 10/asukas (9/asukas v. 2021)
Koulutus- ja kulttuuritapahtumien osanottajamäärä		3 000 osallistujaa/v	2081 osallistujaa
Laajat aukioloajat		Aukiolotunnit	8715 h aukioloaikaa/vuosi, josta 3989 h palveluaikaa ja 4726 h omatoimiaikaa.
			63 kirjastoauton pysäkkiä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Nettokustannukset €/asukas					
Kirjastopalvelut	-87	-84	-91	-96	-5,5

Tavoitteiden toteutuminen

Kirjaston toimintaa kuvaavat laajat tilastotiedot ovat luettavissa Suomen yleisten kirjastojen tilastot -verkkopalvelussa (tilastot.kirjastot.fi, v. 2022 tilastot julkaistaan huhtikuussa 2023).

Kirjaston käyttöaste on hyvä. Kokonaislainausmäärä on edellisvuoden tasolla. Koulutus- ja kulttuuritapahtumien yhteenlaskettu osanottajamäärä kirjaston tiloissa kasvoi vuoteen 2021 verrattuna 19 %. Fyysiset käynnit/asukas ovat vähentyneet 3%, mutta vastaavasti verkkokäynnit ovat kasvaneet 15% edellisvuodesta. Inarin kunnankirjasto on mukana Pohjoisen eKirjastossa, joka tarjoaa asiakkaille laajat e-palvelusällöt. Koelmien kehittämisessä tavoitteena olivat valtakunnalliset, kokoelmien uusiutumista kuvaavat suositukset. Tässä onnistuttiin hyvin. Kirjaston kokoelma oli yhteensä 97 074 yksikköä. Kirjastoon tuli 170 lehtivuosi-keräystä. Kirjaston tiloihin ei tullut muutoksia. Saamelaiskirjaston tilojen käytettävyys parani valaisinremontin ansiosta.

Koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtiin kirjaston lukijuskasvatussuunnitelman mukaista lukutaitoyhteistyötä. Kirjastossa pidettiin satutunteja myös saamen kielillä ja kirjastoautossa annettiin käyttäjäkoulutusta inarinsaamen kielellä. Ajalla 4/2022 – 12/2023 kirjasto toteuttaa Opetushallituksen Lukuliikkeen pääosin rahoittamaa Lukutaitoyhteistyön Inarin-malli -hanketta. Hankkeessa syvennetään ja laajennetaan lukutaitoyhteistyötä monipuolisen sidosryhmäverkoston kanssa ja kehitetään uusia palvelukonsepteja.

Pitkäaikaisen kirjastoautonkuljettaja-virkailijan jäätyä eläkkeelle vakinaistettiin tehtävään oppisopimuskoulutettava 9/2022 alkaen. Pääkirjastossa täytettiin vakinaisesti kaksi avoimna ollutta kirjastovirkailijan toimea.

Inarin kirjastoauto valittiin Vuoden kirjastoksi 2022 Kuntaliiton ja Suomen kirjastoseuran järjestämässä kilpailussa. Kirjastoautonkuljettaja Terho Myyryläinen palkittiin Vuoden kirjastoammattilaisena 2022.

Talousarvion toteutuminen

Kirjaston kokonaismenot toteutuivat vuonna 2022 lähes suunnitellusti.

3.7.4.3 Kulttuuri

Toiminta-ajatus

Inarin kulttuuritoimi noudattaa 1.3.2019 voimaantullutta lakia kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019.

Kulttuuritoiminnan keskeinen toiminta-ajatus on taata monipuolinen kulttuuritarjonta kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Tavoitteena edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä. Kulttuuritoiminta pyrkii innovatiivisesti tukemaan inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia, tarjoaa täydentäviä kulttuuripalveluita ostopalveluina.

Kulttuuritoimi toimii aktiivisesti yhteistyössä eri kulttuuritoimijoiden kanssa, pyytäen tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen ja neljännen sektorin toimijoita. Yhteistyö ulottuu kotimaisten kulttuurillisten kiertue-esitysten saattamisesta inarilaisille kansainväliseen ystävyyskuntatoimintaan saakka. Toiminnan motivaattorina toimii ”kulttuuri kuuluu kaikille” –ajatus.

Tehtävät

Kulttuuritoimen tehtävänä on tuottaa tai tukea kulttuurilain 3 § mukaisia palveluita eli helposti koettavia, mahdollisimman esteettömästi saavutettavia kulttuurielämyksiä kaikenikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukio-opetuksen kanssa taaten erilaisia kulttuurielämyksiä läpi lapsen opinpolun. Kulttuuritoimi kannustaa lapsia ja nuoria etsimään kulttuuripalveluista lisäsisältöä ja kokemuksia arkeen. Aikuisväestölle, ikäihmisille ja erityisryhmille tarjotaan helposti koettavia, virkistäviä kulttuuritapahtumia arjessa jaksamisen tueksi.

Inarin kulttuuritoimi vastaa kulttuurillisen perustoiminnan ohella kunnallisen elokuvateatteri Aslakin toiminnasta sekä Inariviikot-tapahtumakokonaisuuden koordinoinnista, että markkinoinnista. Kulttuuritoimi avustaa kulttuurialan toimijoita ja eri kulttuuritapahtumien järjestäjiä harkinnanvaraisesti sekä resurssien mukaisesti. Tavoitteena osallistava kulttuuripalveluiden ideointi. Kulttuuritoimi myöntää kulttuuriavustuksia paikallisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja taiteellisten töiden toteuttamiseen. Avustuksenhakuprosessi on siirretty kunnan yhteisen avustushaun alle vuodesta 2020 alkaen. Vuosittain palkitaan ansiointunut paikallinen kulttuuria edistänyt henkilö tai yhteisö tuhannen euron arvoisella Inarilaisteko-stipendillä. Palkinto luovutetaan itsenäisyyspäivän juhlan yhteydessä. Kuntalaiset saavat jättää ehdotuksia Inarilaistekopalkinnon saajasta, mutta Inarin sivistyslautakunta ratkaisee palkinnon saajan.

Kulttuuripalveluita pyritään tarjoamaan läpi vuoden eri-ikäisille kohderyhmille sen mukaan, mitä kulttuuri-kiertueita on saatavilla. Pyritään tarjoamaan monipuolisia kulttuurilajeja; konsertteja, teatteria, tanssikursseja, kuvataidetta ja innovatiivisia poikkitaiteellisia tapahtumia.

Kulttuuritoimi pyrkii mahdollisuuksien mukaan huomioimaan toiminnassa juhluvuodet ja teematapahtumat sekä kuulemaan kunnan asukkaiden toiveita, kuten kulttuurilain 5 §:ssä ohjeistetaan. Inarin kulttuuritoimi huolehtii vuosittaisista kuntaliiton suosittamista kulttuuritapahtumista, kuten veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlallisuuksista kuntalaisille ja Inarin peruskoulujen 4.-luokkalaisille.

Kulttuuritoimi pyrkii osallistamaan kuntalaisia kulttuurin saralla ja palkkaamaan mahdollisuuksien mukaan paikallisia kulttuurialan osaajia.

Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan avulla voidaan tarjota mediakasvatuksellisia palveluita koulukoulu- ja varhaiskasvatusikäisten lasten päiväelokuvaesitysten avulla. Elokuvaesityksiä tarjotaan myös päivisin, jolloin tavoitetaan eläkeläisiä, vuorotyössä käyviä ja kuntalaisia, jotka eivät pääse iltaisin elokuvien äärelle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kulttuuripalvelut parantavat ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Monipuolisten kulttuuripalveluiden avulla voidaan lisätä kuntalaisten viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyden tuntua.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden avulla.</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Kulttuurilain 166/2019 noudattaminen.</p> <p>Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille –periaatteella toteutettavia kulttuurielämyksiä.</p> <p>Monipuoliset kulttuuripalvelut.</p> <p>Vuoden 2020 alusta Inarin kulttuuritoimi mukana Lapin lastenkulttuuriverkostossa.</p>	<p>Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä.</p> <p>Lasten ja nuorten tapahtumien määrä ja tapahtumiin osallistuneiden määrät.</p>	<p>Kulttuuritoimen järjestämien, aikuisille ja ikäihmisille suunnattujen kulttuuritapahtumien lukumäärä oli noin 80 ja niihin osallistui noin 3200 henkilöä.</p> <p>Taidenäyttelyitä järjestettiin kulttuuritila Kuulaassa 8 kpl ja niissä kävi 793 henkilöä.</p> <p>Inariviikoilla 22.-31.7.2022 oli n.6200 kävijää. Inariviikot järjestettiin kahden koronavuoden paussin jälkeen,</p> <p>Inarin kulttuurikasvatussuunnitelman puitteissa alettiin tehdä toimeksiantosopimuksia työpajaohjaajien kanssa.</p>

	<p>Eri ikäryhmille vuosittain vaihtuvat tapahtumat sekä kulttuuritoimen vuosittain järjestettävät tapahtumat.</p> <p>Kulttuuriavustusten myöntäminen niitä hakeville kulttuurialan henkilöille ja yhdistyksille.</p> <p>Peruskoulun 6.- ja 9 –luokkalaisten sekä ylioppilaiden kulttuuristipendien myöntäminen kevätkuuhlassa.</p> <p>Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan ylläpitäminen aktiivisella tasolla.</p>	<p>Kulttuuritoimelta jaettavien kulttuuriavustusten määrä.</p> <p>Vuosittain myönnettyjen stipendien määrä. Aina ei myönnetä.</p> <p>Elokuvateatterin lipunmyynnin ja oheistuotteiden myynti.</p>	<p>Tarkempi seuranta lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden saavuttamisesta ja ikärakenteesta toteutunut Lapin lastenkulttuuriverkoston kehittämisen excellin avulla.</p> <p>Myönnetty kunnan yhteisavustussummasta kulttuuriavustuksia hieman yli 8000 €.</p> <p>Keväällä 2022 myönnettiin kulttuuristipendit kolmelle oppilaalle ja yhdelle koulun musiikkiryhmälle</p>
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Tavoitteena säilyttää saavutettu tuottavuustaso ja tarjottujen tapahtumien määrä.</p>	<p>Kävijämäärät ja lipputulot</p> <p>Kulttuuritapahtumien tuotot vuosittain n. 5 000 €.</p> <p>Elokuvateatteri Aslakin tuotto riippuvainen vuosittain vaihtuvasta elokuvaohjelmistosta. Vuosituotto lipunmyynnistä ja oheistuotemyynnistä ollut usean perustoimintavuoden ajan 30 000 – 40 000 €.</p>	<p>Elokuvateatteritulot vuonna 2022: lipunmyyntitulot 38 422 € oheistuotteiden myyntitulot 7382 €.Suomen elokuväsäätiön avustus 7200 €</p> <p>Aikuisväestön kulttuuritapahtumien lipputulot 2439 €</p> <p>Lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuuritapahtumia tai -työpajoja järjestettiin 66 kpl (joista yksi oli verkkosisältö) Lapin lastenkulttuuriverkoston jäsenkuntana. Tapahtumat tavoittivat 3369 lasta, nuorta tai aikuista (ohjaajat, opettajat). Lasten ja nuorten kulttuuripalveluihin käytettiin 24 700 €. Inarin kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamista aloitettiin loppuvuodesta, mikä lisäsi toimintakuluja.</p> <p>Elokuvateatteri Aslakissa järjestettiin vuonna 2022 näytöksiä 374 kpl. Elokuvateatterin katsojamäärä oli 4791 henkilöä.</p>

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
-------------	---------------------	---------------------	-----------------------	--------------------	---------------------------

Nettokustannukset €/asukas					
Kulttuuripalvelut	-22	-30	-30	-34	-13,3

Tavoitteiden toteutuminen

Kulttuuritoimen tavoitteet toteutuivat ja saimme esitettyä Inarin kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamisen käynnistämistä varhaiskasvatyksiköihin sekä peruskouluihin ja lukioon. Varsinaiset työpajat aloittavat vuoden 20223 alussa, kun työpajaohjaajien kanssa on saatu sopimuksia tehtyä.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuritoimen talousarvio ylittyi. Toimintakulut olivat 309 213 € ja toimintatulot 70 040 €, netto 239 226 €. Toteutuma oli 115,7 %.

Suurimmat syyt kulttuuritoimen talousarvion ylittymiseen ovat Taiteen edistämiskeskuksen tukeman julkisen prosenttitaidehankinnan omavastuuosuus 8 000 € Ivalon koulu- ja kulttuurikeskus Kaarteeseen, kallistuneet toimintakulut mm. sähkölaskujen nousu. Kulttuuritoimen talousarvion ylittymiseen vaikutti myös sivistyslautakunnan hyväksymän Inarin kulttuurikasvatussuunnitelman valmistelu- ja käyttöönottokulut, joita ei oltu otettu huomioon vielä 2022 taloussuunnitelmassa.

3.7.4.4 Liikuntapalvelut

Toiminta-ajatus

Inarin kunnan Vapaa-aikatoimen tehtävänä on järjestää kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointitapahtumia ja tukea sellaisten erityisryhmien liikuntaa, joilla on vaikeuksia vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi osallistua yleisesti tarjottuun liikuntaan sekä tukea ja luoda edellytykset seuratoiminnalle. Tehtävänä on pääsääntöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen luomalla ja ylläpitämällä terveystaiteenharrastamiseen mahdollistavat puitteet kunnan alueella.

Inarin kunnan Vapaa-aikatoimi tuottaa, osallistuu ja tekee yhteistyötä kunnan alueella, sen lähikunnissa sekä kansainvälisesti järjestettävissä urheilu-, liikunta- ja hyvinvointitapahtumissa.

Tehtävät

Vapaa-aikatoimen keskeinen tehtävä on vastata liikunnanharrastamisen edellytysten luonnista kunnan alueella. Vapaa-aikatoimi järjestää monipuolista perustoimintaa ja tapahtumia kaikenikäisille kysynnän mukaan. Vapaa-aikatoimi huolehtii liikuntatilojen kehittämisestä ja ylläpidosta yhteistyössä tilojen omistajien kanssa. Vapaa-aikatoimi osallistuu ulkoliikuntapaikkojen ylläpitoon teknisen toimen tukena.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on saada kuntalaisia innostettua sekä aktivoitua terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan luomalla puitteet jotka lisäävät toiminnan helppoutta sekä madaltavat kynnystä.

Yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden kanssa (mm. terveyskeskuksen fysioterapiapalvelut) pyritään luomaan kuntouttava ja terveyttä edistävä palveluketju, joka mahdollistaa asiakkaalle hänelle sopivimman liikunta- tai kuntoutuspalvelun.

Toimintaa kehitetään tarjoamalla etäyhteyksin toteutettavia ohjauksia sekä viemällä erilaisia teemapäiviä kunnan syrjäkyliin. Mahdollistetaan erityisesti syrjäkylien lasten osallistuminen toimintaan ja tapahtumiin järjestämällä kuljetuksia. Kunnan alueella sijaitsevaa seuratoimintaa tuetaan vuosittain jakamalla avustuksia sekä tarjoamalla urheiluseuroille maksuttomien liikuntapaikkojen käyttöä.

Vapaa-aikatoimi kannustaa kuntalaisia aktiiviseen liikkumiseen ja edistää hyvinvointia ja terveyttä kehittämällä liikuntapaikkoja ja pitämällä ne helposti saatavilla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy</p> <p>Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen sellaisille henkilöille joilla on jokin vamma tai sairaus joka vaikeuttaa henkilön osallistumista yleisesti tarjottuun liikuntaan.</p> <p>Lasten liikunnan lisääminen ja tustuttaminen ulkoliikunta mahdollisuuksiin Inarin kunnan alueella.</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Kuntalaisten aktiivinen liikuntatilojen ja –paikkojen käyttö.</p> <p>Monipuolinen ohjaustoiminta.</p> <p>Hyvinvoinnin edistämisen palveluketjun kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Ohjaustoimintaa kunnan alueella toimiville erityisryhmille.</p>	<p>Kävijämäärä tilastot</p> <p>Kävijämäärät.</p> <p>Kuntalaisten hyvinvointi.</p> <p>Palautteet ryhmiltä.</p>	<p>Kävijämääriä kartoittavien vihkojen ja lappujen saatavuudesta on huolehdittu.</p> <p>Kuntalaiset käyttävät omatoimisesti hyvin kunnan liikuntatiloja, mutta ohjattua liikuntaa on kysyntään nähden liian vähän.</p> <p>Ohjattuihin liikuntaryhmiin osallistuneita elokuusta joulukuuhun vuonna 2022 on 1618 hlöä.</p> <p>Toimintakeskus, syöpäyhdistys ja sydänyhdistys saavat viikoittaista ohjattua liikuntaa. Lasten ohjattua liikuntaa ei ole ollut resurssija järjestää. Harrastamisen Suomen malli –kerhot pyrkivät täyttämään lasten ohjattujen liikuntakerhojen osiota, kuten myös kolmas sektori.</p> <p>Henkilökohtaisia liikuntasuunnitelmia, tukea ja ohjausta on toteutettu sitä tarvitseville. Liikunnanohjauksen tarve on suuri ja tätä palvelua käyttävien asiakkaiden määrät ovat nousseet. Tarkasteltava, riittääkö yhden liikuntaohjaajan resurssit, koska kysyntää on enemmän kuin pystyy tarjoamaan.</p>

	Vähän liikkuvien koululaisten aktivointi ja ulkoliikuntaan tutustuttaminen. Monipuoliset lajikokeilut ja kerhot koulun oheen.	Kouluhenkilökunnan palaute	<p>Liikuntaryhmiltä saadaan suoraa palautetta ja palautelaatikoiden kautta. Kuntosalin tärkeys on nousut asiakaspalautteissa esille. Ivalon kuntosalilla on elokuusta joulukuuhun 4200 käyntiä, josta puuttuu ryhmät.</p> <p>Alakoulujen palveluketju tilapäisesti katkennut, koska kouluilla omat ohjaajat ja liikunnonohjaajan kapasiteetti ei riitä. Tarve erityisnuorten liikunnonohjaukselle tulee huomioida jatkossa. Sen sijaan lukiolaisille on tarjottu kuntosaliohjausta.</p> <p>Erityisryhmien liikunnonohjausta järjestetään resurssien mukaan.</p> <p>Liikuntakerhot koulupäivän yhteyteen (Harrastamisen Suomen malli).</p> <p>Kuljetusten järjestäminen uimakoululaisille syrjäkylien lapsille järjestetty.</p> <p>Erilaisia tapahtumia on toteutettu. Uimakoulut ovat toteutuneet kesällä 2022. Lajiesittelyt/toimintapäivät yhteistyössä seurojen kanssa.</p>
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Liikuntapassien ja kertalippujen tuotto n. 30 000€	Myytyjen liikuntapassien ja kertalippujen määrä.	Liikuntapassien ja kertalippujen määrää ei kyetty tarkastamaan, mutta niiden vuoden tuotto on 16 350 €.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Nettokustannukset €/asukas					
Liikuntapalvelut	-87	-93	-92	-89	2,2

Tavoitteiden toteutuminen

Vapaa-aikatoimen tavoitteet liikuntatoimen toimintakaudelle ovat toteutuneet hyvin.

Talousarvion toteutuminen

Liikuntatoimen talousarvio alittui. Toimintakate sisältäen liikuntatoimen, erityisliikunnan, sekä liikunta-alueet (ulkoliikuntapaikat, sisäliikuntapaikat, sääsuojahallin ja uimahallin) olivat -625 130 € ja toteutuma oli 94 %. Vapaa-aikatoimen kokonaistalousarvio alittui. Toimintakate oli -865 587 € ja toteutuma 99,4 €.

3.7.4.5 Nuorisotyö

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikatoimen nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminään yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja -yhteisöllistä työtettä.

Tehtävät

Nuorisotilatoiminta sekä tavoitteelliset toimintaryhmät Inarissa ja Ivalossa, tiedotus- ja yhteistoiminta, tapahtumat ja kansainvälinen toiminta, järjestöjen tuki, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpaja, nuorisopoliittiset tehtävät, nuorisovaltuustotoiminta.

Palvelusuunnitelma

Vapaa-aikatoimen nuorisotyön kohderyhmänä 13-29 –vuotiaat nuoret. Nuorisotyö edistää nuorten osallisuutta ja hyvinvointia. Toiminta on kasvatuksellista ja päihteetöntä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan moniammatillista sekä -yhteisöllistä työtettä. Nuorisotyö on syrjinnästä vapaa alue. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan.

Nuorisotilat Ivalossa ja Inarissa ovat nuorille avoimena pääasiassa arkisin, ajoittain myös viikonloppuisin. Nuorisotilojen kohderyhmänä pääasiassa 10-18 –vuotiaat. Nuorisotiloilla järjestetään perustoiminnan lisäksi teematapahtumia valtakunnallisten aiheiden mukaisesti. Lisäksi järjestetään nuorille monipuolisia toimintoja ja tapahtumia nuorten toiveiden mukaan.

Tiedottamisessa käytetään monipuolisesti eri kanavia. Kohderyhmänä ovat nuorten ohella toiminnassa mukana olevien vanhemmat, työn kannalta keskeiset yhteistyökumppanit ja kuntalaiset ylipäänsä.

Nuorisotyöllä on vahva yhteistyöverkosto ja sitä kehitetään edelleen.

Nuorisotyö vastaa nuorten työpajan, Viestintäpajan, toiminnasta ja kehittämisestä. Viestintäpajan toimintoja kehitetään vastaamaan kysyntää, nuoria kiinnostavat tehtävät. Työpajalla otetaan käyttöön PAIKKO-osaa- mistodistus. Työpajalla tehdään pääasiassa kunnan omia projekteja (videot, still-kuvaus, streamaus). Näiden projektien lisäksi tehdään myös muita asiakastöitä (yksityiset henkilöt, yritykset).

Etsivä nuorisotyöntekijä huomioi jokaisen tukea tarvitsevan nuoren, selvittää osaltaan palvelutarpeet ja ohjaa heidät erilaisten palveluiden asiakkaisiksi sekä tukee nuoria muutoinkin. Nuoret voivat ohjautua työkokeiluun työpajalla, kunnan muihin omiin toimintoihin tai yritysten palvelukseen.

Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen sekä kehittäminen ja siihen liittyvät koulutustehtävät on merkittävä osa nuorisotyötä. Nuoria kannustetaan tuomaan aktiivisesti esille omia ajatuksiaan ja tarpeitaan kuule-

malla heitä. Yhteydenpitoa kunnalliseen päätöksentekoon kehitetään ottamalla nuoret mukaan heitä koskeissa asioissa jo asioiden valmisteluvaiheessa. Nuorisovaltuuston toimintaa tukee tuki-iakuinen (nuorisohjaaja).

Nuorisotyö tukee nuorisjärjestöjen sekä nuorten toimintaryhmien työtä taloudellisin avustuksin sekä tarjoamalla niiden käyttöön toimitiloja.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
Vaikuttavuustavoitteet	<p>Nuorisotilatyö Inarissa ja Ivalossa.</p> <p>Nuorille suunnattu monipuolinen toiminta ja erilaiset tapahtumat.</p> <p>Nuorten työpaja, Viestintäpaja, matalan kynnyksen palvelupisteinä.</p> <p>Viestintäpaja tarjoaa nuorille monipuolisia tehtäviä erilaisten asiakaspalvelutehtävien kautta. Nuoren ohjaaminen työpajajakson jälkeen opintoihin tai työelämään.</p>	<p>Kävijämäärät.</p> <p>Nuorten hyvinvointi, osallistujämäärät.</p> <p>Työpajan asiakasmäärät, etsivän nuorisohjaajan asiakasmäärät. Pajan asiakaspalvelutyöt.</p>	<p>Nuorisotilat Stönö ja Vintti ovat olleet avoinna. Vintti oli suljettuna kesäkuussa toimipisteen muuton vuoksi.</p> <p>Perustoiminnan oheen on järjestetty erilaisia toimintoja nuorten toiveiden mukaisesti.</p> <p>Vintillä käyneitä nuoria oli huhtijoulukuun aikana n. 820, jonka lisäksi on järjestetty kerhoja nuorille. Tammi-maaliskuun tilastoa ei löytynyt. Nuorten tarpeita ja kiinnostuksen kohteita on kuultu.</p> <p>Nuorisotila Stönön aikataulut on tehty nuorten toiveiden pohjalta. Perheleikkikerho, säbäkerhot ja keppiheppakerho ovat olleet lasten toiveiden mukaisia.</p> <p>Syyskaudella 2022 Stönöllä kävi n. 2300 nuorta eri toiminnoissa. Kerhotoiminta on ollut aktiivista.</p> <p>Nuorisotila Vintillä toimintaa on toteutettu nuorten toiveiden mukaisesti. Severtijärvellä on käyty satunnaisesti.</p> <p>Nuoren ohjaaminen ja opastaminen pajapolulle on käytössä. Nuoren tukeminen ja kannustaminen. PAIKKO-osaamistodistuksia kirjoitettiin työpajatoiminnassa 3 kpl.</p> <p>Työpajalla valmentautujia oli yhteensä 8 hlöä eri pituisilla sopimuksilla. Vuonna 2022 oli pitkiä asiakkuuksia. Yksi kunnan kesätyöntekijä suoritti kesätyön Viestintäpajalla. Oli myös lyhyitä työelämään tutustumisia.</p>

	<p>Nuorisotyöllä on eritasoisia yhteistyöverkostoja paikallisella ja maakunnallisella tasolla</p> <p>Toiminnoista tiedottaminen.</p> <p>Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen</p>	<p>Osallistumiskerrat.</p> <p>Nuorten tietoisuuden lisääminen ja osallistuminen toimintoihin.</p> <p>Edustukset kultakin koululta ja SAKK:sta.</p> <p>Kokoukset, osallistuminen kunnan päätöksentekoprosessiin, kärkihankelista.</p>	<p>Etsivän nuorisotyöntekijän asiakasmäärä vuonna 2022 oli Parentjärjestelmän mukaan 27 tavoitettua nuorta. Uusi etsivä nuorisotyöntekijä aloitti tehtävässään joulukuussa 2022.</p> <p>Etsivän nuorisotyön asiakkuuksista 38 % on päätynt asiakkaan lähtöön avoimille työmarkkinoille tai opiskelemaan vuonna 2022.</p> <p>Suurin osa nuorista on ohjautunut nuorten työpajalle etsivän nuorisotyön kautta. Osalla valmentajista on peruskoulupohja ja osalla toisen asteen ammatillinen tutkinto.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen tapahtumiin ja koulutuksiin. On osallistuttu mm. Lapin alueellisille nuorisotyöpäiville – Kläppi -tapahtumaan. Esihenkikö osallistui valtakunnalliseen Nuori 2022 -tapahtumaan Jyväskylässä.</p> <p>Käytetty monipuolisesti käytössä olevia tiedotuskanavia kohde-ryhmä huomioiden.</p> <p>Nuorisovaltuustolla on ollut vuonna 2022 yhteensä 9 kokousta.</p> <p>Nuorisovaltuustolla oli täydennysvaalit syksyllä 2022. Nuorisovaltuusto on aktiivinen ja osallistanut nuoria kunnallisessa vaikuttamisessa.</p> <p>Nuvalla on edustajansa kunnan lautakunnissa. Nuva on tehnyt aloitteita ja lausuntoja sekä osallistunut valtakunnalliseen sekä kansainväliseen nuorisovaltuustoyhteistyöhön. Nuva on järjestänyt tapahtumia mm. Inari-Pride -tapahtuman.</p> <p>Nuvan kärkihankelistassa on mainittu vuoden 2021 nuorten kuuleminen, harrastusmahdollisuudet</p>
--	---	--	---

			<p>ja kuntosalit. vuoden 2022 aikana on edistetty erityisesti nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.</p> <p>Inarin vapaa-aikatoimien hallinnoiman Harrastamisen Suomen malli -hankkeen kautta on parannettu lasten ja nuorten harrastamismahdollisuuksia eri kouluilla.</p>
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>	Nuorten työpajalla toteutetut toiminnot.	Viestintäpajan asiakaspalvelutöitä toteutui yhteensä n. 50, joista tuloja kertyi. 2400 €. Työpaja toteutettiin moneen kunnan sisäiseen tapahtumaan av-palveluista, mutta myös ulkopuolisille asiakkaille passi- ja studiokuvia ja muita v-palveluita.
	Nuorisotyön palvelumaksut 5 000 €		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Nuorisotyö	-35	-34	-33	-33	0

Tavoitteiden toteutuminen

Nuorisotoimen tavoitteet toteutuivat hyvin. Suurin haaste oli henkilöstön vaihtuvuus. Vapaa-aikasihteeri irtisanoutui 1.11.2022, josta alkaen kulttuurisihteeri sijaisti vapaa-aikasihteerin tehtäviä.

Talousarvion toteutuminen

Nuorisotoimen talousarvio toteutui kohtuullisen hyvin, talousarvio ylittyi pienesti. Toimintakulut olivat 233 987 € ja toteutuma 101,7 %.

Vapaa-aikatoimen kokonaistalousarvio alittui. Toimintakulut olivat 886 590 € ja toteuma 99,4 %.

3.8 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta tukee ja edistää kunnan strategian toteutumista.

Tekninen lautakunta vastaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön kehittämisestä ja ylläpidosta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisestä.

Tehtävät

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta, katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, mittaustoiminnasta, kartoituksesta sekä satamatoiminnasta. Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisesti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnan maankäyttöä ohjataan yhteen sovittaen ja tarkoituksenmukaisesti

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Toimivat palvelut</p> <p>Yritysten ja elinkeinojen edellytysten luominen.</p> <p>Monipuoliset ja viihtyisät elinympäristöt</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Palvelutason säilyttäminen ja parantaminen peruspalveluissa</p> <p>Asemakaavojen laatiminen kunnan kehittymisen mahdollistamiseksi</p> <p>Matkailu- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen</p> <p>Satamatoiminnan kehittäminen</p>	<p>Asiakaspalaute</p> <p>Rakentamisen määrä</p> <p>Vapaiden tonttien määrä</p> <p>Kävijämäärät</p> <p>venepaikat tavoite/toteutuneet</p>	<p>Rakennusvalvonta toteutti asiakaspalvelukyselyn, jonka tulokset positiiviset</p> <p>Toimintatuotto kasvoi, asuirakentaminen ja loma-asuirakentaminen nousussa</p> <p>Asemakaava-alueella on pääosin potentiaalia kasvulle</p> <p>Ulkoilualuiden ja reitistöjen kunnostamista ja monipuolistamista</p> <p>Inarin ja Nellimin satamien suunnittelu edennyt.</p>

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Yhteensovittava maankäyttö	Asemakaavoituksen sujuvoittaminen	Asemakaavan laatimisajat	Asemakaavoitettavan alueen suunnitelmallinen ennakoiva rajaaminen, priorisointi ja prosessin toimivuus.
Laadukas infrastruktuuri	Ympäristörakentamisen ja hoidon laadun parantaminen	investointien suunnitelmallisuus	Yleisten alueiden viihtyisyys, käytettävyys, tarpeet huomioiden.
Innovatiivisuus	Lupakäytäntöjen sujuvoittaminen	Lupien käsittelyajat	Lupakäsittelyajat varsin hyvät
	Digitaalisten aineistojen avoimien rajapintojen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Avoimien rajapintojen määrä	Sähköisen lupajärjestelmän käyttö, ensimmäiset BIM- muotoiset lupasiikirjat

Vuoden 2022 hyvinvointisuunnitelman mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkitavoite	Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Toteutuma
Liikuntapaikkojen kehittäminen	Inarin kirkonkylän jääkiekkokaukalon uusiminen Inarin hiihtostadionin lumetusjärjestelmä	Tekninen toimi toteuttanut syksyn 2022 aikana. Molemmat on käytönotettu ja toiminnassa.	Toteutunut
Turvallisen ja viihtyisän asuin- ympäristön edistäminen	Koirapuistojen valaistukset Pitkän aikavälin suunnitelman laatiminen vesisaneerauksissa ja katujen kunnostamisesta yhdessä Inarin-Lapin Vesi Oy:n kanssa	Ivalon koirapuisto on valaistu. Katujen saneerauksia toteutettu Inarin-Lapin Vesi Oy:n saneeraustarpeiden yhteydessä vuonna 2022 ja edelleen vuodelle 2023 yhteisiä suunnitelmia.	Toteutunut

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Teknisen toimen toimintaperiaate on luoda kuntalaisille vaihtoehtoisia malleja asumiseen ja yrittämiseen sekä tarjota monipuolista tonttitarjontaa. Asemakaavoitus ja kunnallistekninen suunnittelu tehdään asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin nojautuen huomioimalla suunnittelun edellyttämä vuorovaikutus osallisten kanssa. Tekninen toimi tuottaa maankäytön suunnittelun omana työnä.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Ympäristötöissä pyritään työllistämään pitkäaikaistyöttömiä.

Rakennusvalvonta tukee asiakaskeskeisellä neuvonnalla hyvää rakentamiskulttuuria ja edistää rakennushankkeen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista. Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, hyvän kuntakuva, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten sekä yleisen edun huomioon ottamisen rakentamisessa ja rakennusten käytössä sekä vastaa rakennushanketietojen tuottamisesta rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	TP 2021 (1000 €)	TA 2022 (1000 €)	2022 TP (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	553	1445	555	878	58
<i>Toimintamenot</i>	-2163	-3109	-2 471	-2 830	-15
Toimintakate (si-	-1610	-1664	-1 916	-1 952	-2
Tunnusluvut	-235	-237	-276	-277	

Tavoitteiden toteutuminen

Keskeiset tavoitteet

Toimivat palvelut:

Kaavoitus, rakennusvalvonta ja ympäristörakentaminen sekä ylläpito ovat onnistuneet toiminnallisissa tavoitteissa. Palvelutaso säilytettiin peruspalveluissa sekä matkailua edistävissä kohteissa. Yleisten alueiden suunnittelun tarpeisiin on panostettu.

Yhteensovittava maankäyttö:

Maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin kunnan valtuustossa osaksi maankäytön suunnitelmallista ohjaamista.

Yhteen sovittavan maankäytön suunnittelun merkitys taloudellisen noususuhdanteen hyödyntämisessä on korostunut. Yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisäämiselle eri tahojen kanssa on tarvetta.

Laadukas infrastruktuuri:

Kadunrakennuskohteita ja katuvalaistuksen päivittämistä toteutettiin Ivalossa ja Inarissa.

Kunta toteutti yhdessä Inarin Lapin Vesi Oy:n kanssa Sudentien loppupään Vasantien alueen ja siihen liittyvän vesi- ja viemäriverkoston saneerauksen. Yhteistyötä jatketaan edelleen.

Ympäristöhoitoa jatkettiin työllisyystöinä.

Innovatiivisuus:

Ivaloon suunnitteilla olevan uuden perhepuiston suunnittelussa on osallistettu kuntalaisia uudella aktiivisemmalla tavalla. Alueelle on suunnitteilla toimintoja kaikenikäisille ja eri toiminnoille huomioiden toimintoja ympäröivät luonnontilaisina hoidettavat vanhat niityt.

Juutuanvaaran hiihtostadionille rakennettiin tulevia vuosia varten lumetusjärjestelmä keinolampea käyttäen. Alueen kesäkäyttöön halutaan myös panostaa.

Hallitut investoinnit:

Budjetin ja investointiohjelman mukaisesti taloutta ja kuluja seuraten.

Turvallisuus:

Tulvapenkereet on kunnan vastualueella kattavat ja niiden korko varmennetaan vuosittain. Katuvalaistusta on päivitetty.

Katuvalaistusta on päivitetty.

Viihtyisyys:

Inarin Puustellinranta kunnostettiin ulkoilulle ja toteutettiin venelaituri.

Leikkipuistoihin asennettiin ja korjailtiin valaistuksia.

Inariin uusittiin kaukalo.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate oli 102 % arvioidusta. Kate ylittyi 43.961 € ilman sisäisiä kirjauksia..

3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnosta ja kehittämisestä huolehtiminen. Maankäytön suunnittelua toteutetaan asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Mittaukseen ja kartoitukseen liittyvät tehtävät sekä niihin liittyvän tiedon tuottaminen.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- maankäytön suunnittelutehtävät
- mittaus- ja kartoitustyöt
- alueiden vuokraus
- rakennuspaikkojen myynti

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Kunnan suunnitelmallinen kehittäminen	Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa.	Kaavoitusreservi	Asemakaavoituksella voitava tarjota potentiaalia kasvulle
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Matkailun ja elinkeinojen hallitun kasvun turvaava asemakaavoitus	Kaunispään, Ivalon ja Inarin asemakaavojen saneeraus ja laajentaminen asiakaslähtöisesti nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä	Vuosittain rakennettavat alueet. Työpaikkojen määrän kehitys Väestön määrän kehitys	Asemakaavoituksella turvataan yhdyskuntarakenteen kasvaminen ja kehittyminen ajan tarpeisiin Eri vastuualueiden tiivis yhteistyö Resurssien varaaminen
Yhdyskuntien kasvun edellyttävän maankäytön suunnittelun sujuvoittaminen	Sähköisten palveluiden kehittäminen	Asemakaava-alueen pinta-ala	Koulutuksesta huolehtiminen Sähköisten palveluiden mahdollisuuksien selvittely työn alla.

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Maankäytön suunnitelmia laaditaan ennakoiden tehtävät priorisoiden kulloisenkin hetken ja tulevaisuusku-
van mukaisen tarpeen mukaan. Mittaus- ja kartoitustietoihin avataan avoimet rajapinnat mahdollisuuksien
mukaan. Hallintopalveluiden tuottaminen koko teknisen osaston tarpeisiin.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020TP	2021 TP	2022 TA+M	TP2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Asemakaava- pinta-ala	1686 ha	1686 ha	1686 ha	1687 ha	0
Vapaat lomara- kennustontit	5	3	0	0	0
Vapaat asuinra- kennustontit *	95	96	90	68	24
Vapaat rivitalo- tontit (AR) *				28	
Vapaat matkailu- palvelutontit *				2	
Vapaat teollisuus- tontit	4	11	14	12	-14
Vapaat liiketontit	6	3	2	5	-150
Asemakaavan muutosala	11,76 ha	12,56 ha		36,03 ha	

- * merkityt ovat olleet aikaisemmin yhdessä kategoriassa.

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	377	537	384	561	46
Toimintamenot	-505	-607	-598	-670	-12
Toimintakate (si- tova)	-129	-70	-214	-110	49
Tunnusluvut €/asukas 7036	-18,8	-10	-31	-16	

Tavoitteiden toteutuminen

Matkailurakentaminen nousi varovaisesti, omakotitonttien kysyntä jatkui vilkkaana. Asemakaavoitusta painottui omakotialueiden laajennuksiin Inarissa ja Ivalossa sekä vapaa-ajan asuntoalueen kaavoituksella Saariselällä. Asemakaavamuutoksia valmistui mm. Ivalon koulukeskuksen alueella.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate oli 102 %. Kate ylittyi 4.352 € ilman sisäisiä kirjauksia. Tähän kohtaan merkitään lunastuskorvaukset sekä tonttivuokratulot.

3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntarakentaminen tuottaa turvallista ja viihtyisää asumista ja elinkeinotoimintaa tukevaa elinympäristöä.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- hylättyjen ajoneuvojen siirtämiset (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	Asiakaspalaute	Tarve lisätä tavoitetietoisuutta ja suunnitelmallisuutta, kuntalaisten osallistamista ja tiedottamista
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asumisen ja elinkeinon toimintaympäristöjen tuottaminen.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Uusien alueiden rakentaminen Vanhojen alueidensaneeraukset Ulkoilu- ja virkistysalueiden tuottaminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhojen alueiden saneeraukset	Tonttireservin ja suunnitelman reservin kehittäminen Yleisilmeen kohottaminen tehokkaasti, huoltovapaasti ja kestävästi Tarvekartoitukset

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

- Yhdyskuntarakentamisen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:
- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- virkistysreittien rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- venereittien merkitseminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP 2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Kaavateiden pituus	107,4 km	107,4 km	107,4 km	108 km	
Venepaikkojen lukumäärä	456	455	456	467	
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus	14,3 km	19,1 km	19,1 km	19,5 km	
Moottorikelkkareittien pituus	170 km	170 km	170 km	170 km	
Työllistettyjen lukumäärä	19	14		16	
Henkilötyövuodet	9,5	6,1		6,4	

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	77	704	73	112	53
<i>Toimintamenot</i>	-1 442	-2 263	-1 610	-1 870	-16
Toimintakate (sitova)	-1 365	-1 559	-1 537	-1 757	-14
Tunnusluvut €/asukas 7036	-199	-222	-221	-250	

Tavoitteiden toteutuminen

Katujen rakentamis- ja/tai valaistuskohdeet:

Inarin kirkonkylä

- Korppiojantie
- Kuolpunatie
- Pystykorvantie/Kiiianpuisto
- Pomminkuoppatien loppu.

Ivalo:

- Pumpulitie
- Peräsaajontie
- Jänkkävaarantie
- Salmenrannantie
- Kerttuojantie
- Vasantie alku
- Sudentien loppu.

Yksityisteiden kunnossapitoa tuettiin 62.000 eurolla vuonna 2022. Löytöeläintarhassa oli vuoden aikana laskutustietojen mukaan 18 eläintä 62 laskutusvuorokautta.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate oli 109 %. Kate ylittyi 137.825 € ilman sisäisiä kirjauksia.

3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.

Tehtävät

Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toteutuma
<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Palvelukyky, tehokkuus</p> <p>Innovatiivisuus</p>	<p><i>Vaikuttavuustavoitteet</i></p> <p>Nopea ja joustava päätöksenteko</p> <p>Paperittomaan lupamenettelyyn siirtyminen</p>	<p>Lupamenettelyn käsittelyaika</p>	<p>Lupaprosessin kehittäminen ja asiakastarpeen ymmärtäminen</p>
<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö</p> <p>Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus</p>	<p><i>Tuottavuustavoitteet</i></p> <p>Sujuva lupakäsittely ja rakennusaikainen valvonta ja ohjaus</p> <p>Oikeudenmukaiset päätökset</p>	<p>Katselmusten saatavuus</p> <p>Oikaisuvaatimusten määrä</p>	<p>Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen</p> <p>Toimiva yhteistyö, ennakoiva ohjaus ja valvonta</p>

Talouden ja toiminnan tavoitteet v. 2022 talousarviossa

Auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa.

Pyrkiä nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa, asiakasläheiseen palveluun sekä joustavaan rakennusaikaiseen valvontaan ja ohjaukseen.

Tunnusluvut	2020 TP	2021 TP	2022 TA+M	TP2022	Poikkeama % TA/TP 2022
Myönnetyt luvat yhteensä	383 kpl	413 kpl	300 kpl	439	
Rakennus- ja toimenpideluvat	181 kpl	210 kpl	200 kpl	191	
Myönnetyt m ²	24547 m ²	15366 m ²		19977 m ²	
Valmistuneet m ²	8895 m ²	11323 m ²	25000 m ²	17284 m ²	
Rakennuslupakatselmukset	423 kpl	518 kpl	368 kpl	400 kpl	

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	99	207	98	205	109
Toimintamenot	-211	-237	-263	-290	-10
Toimintakate (sitova)	-113	-31	-165	-85	48
Tunnusluvut €/asukas 7036	-16,5	-4,4	-24	-12	

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvonnan tulot nousivat paremmalle tasolle kuin aiempina vuosina. Tulojen kate kuluihin nähden oli noin 71%. Taksa on päivitetty vuonna 2021. Tulojen alitus johtuu pääosin nousseista ICT-kustannuksista ja tapahtui rakennusvalvonnan maksutuotoissa kausivaihtelun puitteissa.

Rakennusvalvonta käsitteli vuonna 2022 yhteensä 439 kpl lupa-asiaa, joista rakennus- ja toimenpidelupia 191 kpl, toimenpideilmoituksia 30 kpl ja muita (purku-, maisema-, poikkeamisluvat, suunnittelutarveratkaisut.)

Suunnittelutarveratkaisujen delegoinnin rakennustarkastajalle ja tarkastusinsinöörille johdosta suunnittelu-tarvealuetta koskeva päätös voitiin ratkaista rakennuslupapäätöksen yhteydessä.

Rakennusvalvonnan sähköisen arkiston kattavuus on kasvanut vuonna 2022. Digitointia on jatkettu omana työnä. Uusista hakemuksista 90 % jätetään sähköisesti ja ne siirretään myös sähköiseen arkistoon hankkeiden valmistuttua.

Rakennusvalvonta toteutti keväällä 2022 asiakaspalautekyselyn viimeisen parin vuoden aikana Inarin kunnan rakennusvalvonnan kanssa asioineelle pientalorakentajille. Tuloksissa nousi esiin, että parannusta kaivattiin rakentamiseen liittyvien tietojen saatavuuteen ja kattavuuteen esimerkiksi nettisivujen kautta. Kiihosta sai palvelualltius ja katselmuksien saatavuus.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate oli 40,5 %. Kate ylittyi 66.921 € ilman sisäisiä kirjauksia.

3.8.4 Pelastuslaitos

Toiminta-ajatus

Pelastustoimesta Inarin kunnan alueella vastaa Lapin pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden, joka on sijoitettu teknisen osaston talousarvioon erillisenä määrärahana.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-759	-794	-870	-870	0
Toimintakate (si- tova)	-759	-794	-870	-870	0
Tunnusluvut €/asukas 7036	-1 111	-113	-125	-124	

Tavoitteiden toteutuminen

Lapin Pelastuslaitos vastaa Inarin kunnan pelastustoiminnasta.

Talousarvion toteutuminen

Toteutui suunnitelman mukaisesti.

4. TULOSLASKELMA

4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti v. 2022 on 19,00.

Kiinteistöveroprosentit v. 2022:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Talousarviossa v. 2022:

Verotuloja arvioidaan ensi vuonna kertyvän kaikkiaan n. 30 milj. euroa. Kunnallisveroa (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 22 milj. euroa, mikä on n. 1,4 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliiton kuluvan vuoden ennuste on tällä hetkellä. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan n. 3,1 milj. euroa, mikä on n. 1 milj. euroa vähemmän kuin kuluvalla vuodelle on arvioitu. Kuluvan vuoden yhteisöveron osuutta nosti 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus. Kiinteistöveroa saataneen lähes saman verran kuin kuluvana vuonna eli n. 4,6 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2022 verotuloja kertyi kaikkiaan n. 32,146 milj. euroa. Verotuloja kertyi 7,1 % enemmän talousarvioon verrattuna ja 6,4 % enemmän vuoteen 2021 verrattuna. **Kunnallisveroa** kertyi n. 0,480 milj. euroa arvioitua enemmän. **Yhteisöveron** tuotto oli n. 1,284 milj. euroa arvioitua enemmän. **Kiinteistöveroa** kertyi n. 0,373 milj. euroa arvioitua enemmän.

Verot tilinpäätöksessä	TP 2021	TA 2022	TP 2022	muutos TP 2021/TP 2022		Ero tal.arv.
				muutos €	muutos %	
TILIVUOSI						
Verolaji						
Kunnallisvero (1000 €)	21 052	22 321	22 801	1 749	8,31	480
<i>Muutos %</i>						2,1
Yhteisövero (1000 €)	4 441	3 083	4 367	-74	-1,7	1 284
<i>Muutos %</i>						41,7
Kiinteistövero (1000 €)	4 730	4 603	4 976	246	5,2	373
<i>Muutos %</i>						8,1
VEROTULOKSI KIRJATTAVA (1000 €)	30 223	30 007	32 146	1 923	6,37	2 139
<i>Muutos %</i>						7,1

Inari

1 000 €

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
Verolaji						
Kunnallisvero	21 052	22 801	10 495	9 626	9 660	10 037
<i>Muutos %</i>	0,4	8,3	-54,0	-8,3	0,3	3,9
Yhteisövero	4 440	4 367	2 493	2 018	2 170	2 277
<i>Muutos %</i>	46,0	-1,6	-42,9	-19,1	7,5	5,0
Kiinteistövero	4 730	4 976	4 845	4 845	4 845	4 845
<i>Muutos %</i>	11,9	5,2	-2,6	0,0	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	30 223	32 144	17 833	16 489	16 675	17 159
<i>Muutos %</i>	7,0	6,4	-44,5	-7,5	1,1	2,9

4.2 Valtionosuudet

Talousarviossa v. 2022:

Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2022 yhteensä noin 10,6 miljardia euroa ja kasvavat valtakunnallisesti noin 600 miljoonalla eurolla (6,1 %) vuodesta 2021. Kuntakohtaiset prosenttimuutokset vaihtelevat suuresti mm. väestökehityksestä. Kasvusta noin puolet tulee verotulomenetysten kompensaaation kasvun kautta. Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,5 prosentin indeksikorotus (188 M€), valtionosuuksien korotus (246 M€) sekä tehtävämuutokset (117 M€). (Kuntaliitto 7.10.2021.)

Valtionosuuksia arvioidaan Kuntaliiton mukaan Inarissa kertyvän ensi vuodelle n. 27,7 milj. euroa. Kuluvalle vuodelle valtionosuuksia oli arvioitu n. 26,7 milj. euroa. Ensi vuoden valtionosuudet eivät sisällä koronatu-
kia. Vuosien 2023 ja 2024 ennusteissa on niin ikään huomioitu hyvinvointialueelle siirtyminen. Kuntaliitto julkaisi kuntakohtaisen jakoavain –työkalun, jota on voitu käyttää kyseisten vuosien arvioinnissa. Lopulliset päätökset vuoden 2022 valtionosuusrahoituksesta saadaan perinteisesti joulukuun lopussa.

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuuksia kertyi kertomusvuonna 27,757 milj. euroa eli n. 0,057 milj. euroa arvioitua enemmän ja n. 1,590 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

4.3 Poistot

Talousarviossa 2022:

Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin n. 1,8 milj. euron tasolla. Lisäksi ensi vuonna jatketaan alaskirjausohjelmaa heikkokuntoisten rakennusten kohdalla. Lisäpoistoja on tarkoitus tehdä 1,553 milj. euroa. Alaskirjaukset kohdistuvat Inarin koulurakennukseen. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso.

Talousarvion toteutuminen

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin n. 2,129 milj. euroa, mikä oli n. 0,326 milj. euroa arvioitua enemmän. Lisäksi heikkokuntoisten rakennusten (Inarin koulu ja Ivalon koulu) osalta tehtiin alaskirjauksia yhteensä 1,730 milj. euroa

4.4 Koko kunnan tuloslaskelma (ulkoinen)

Inarin kunta
Tuloslaskelma 31.12.2022 ulkoinen

Tilihierarkia	Alkup. TA	TA-muutokset	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot.-%	TP 2021
Toimintatuotot	11 466 133	0	11 466 133	10 816 898	649 235	94,34%	12 276 008
Myyntituotot	2 140 967	0	2 140 967	1 726 143	414 824	80,62%	2 573 922
Maksutuotot	3 042 546	0	3 042 546	3 318 095	-275 549	109,06%	3 143 445
Tuet ja avustukset	2 563 643	0	2 563 643	3 831 553	-1 267 910	149,46%	3 913 469
Muut toimintatuotot	3 718 977	0	3 718 977	1 941 107	1 777 870	52,19%	2 645 171
Toimintakulut	-67 187 984	-25 000	-67 212 984	-66 568 797	-644 187	99,04%	-63 390 410
Henkilöstökulut	-29 783 439	0	-29 783 439	-29 295 009	-488 431	98,36%	-28 579 131
Palvelujen ostot	-25 774 623	-25 000	-25 799 623	-26 734 340	934 717	103,62%	-25 681 667
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 704 566	0	-4 704 566	-5 579 608	875 042	118,60%	-4 680 586
Avustukset	-2 461 157	0	-2 461 157	-2 678 862	217 705	108,85%	-2 487 184
Muut toimintakulut	-4 464 199	0	-4 464 199	-2 280 978	-2 183 221	51,09%	-1 961 842
Toimintakate	-55 721 851	-25 000	-55 746 851	-55 751 899	5 047	100,01%	-51 114 402
Verotulot	30 007 000	0	30 007 000	32 146 414	-2 139 414	107,13%	30 222 742
Kunnan tulovero	22 321 000	0	22 321 000	22 800 539	-479 539	102,15%	21 052 212
Kiinteistövero	4 603 000	0	4 603 000	4 975 842	-372 842	108,10%	4 730 144
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 083 000	0	3 083 000	4 367 303	-1 284 303	141,66%	4 440 386
Muut verotulot				2 730	-2 730		
Valtionosuudet	27 700 000	0	27 700 000	27 756 711	-56 711	100,20%	26 166 607
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	27 700 000	0	27 700 000	24 644 287	3 055 713	88,97%	23 673 050
Muut valtionosuudet				3 112 424	-3 112 424		2 493 557
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	890 760	0	890 760	1 430 363	-539 603	160,58%	991 208
Korkotuotot	124 760	0	124 760	120 346	4 414	96,46%	139 506
Muut rahoitustuotot	895 000	0	895 000	1 420 034	-525 034	158,66%	968 925
Korkokulut	-125 000	0	-125 000	-95 775	-29 225	76,62%	-112 825
Muut rahoituskulut	-4 000	0	-4 000	-14 241	10 241	356,02%	-4 398
Vuosikate	2 875 909	-25 000	2 850 909	5 581 590	-2 730 681	195,78%	6 266 155
Poistot ja arvonalentumiset	-3 356 195	-231 360	-3 587 555	-3 859 360	271 805	107,58%	-3 689 775
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 803 054	0	-1 803 054	-2 128 926	325 872	118,07%	-2 297 731
Arvonalentumiset	-1 553 141	-231 360	-1 784 501	-1 730 434	-54 067	96,97%	-1 392 044
Tilikauden tulos	-480 286	-256 360	-736 646	1 722 229	-2 458 876	-233,79%	2 576 380
Tilinpäätössiirrot + (-)	-46 690	0	-46 690	36 674	-83 364	-78,55%	-45 919
Rahastojen lisäys (vähennys)	-46 690	0	-46 690	36 674	-83 364	-78,55%	-45 919
Rahastojen lisäys				0	0		-45 919
Rahastojen vähennys	-46 690	0	-46 690	36 674	-83 364	-78,55%	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-526 976	-256 360	-783 336	1 758 903	-2 542 240	-224,54%	2 530 462

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Inarin kunta, ulkoiset erät

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 726 143,31	2 573 922,27
Maksutuotot	3 318 094,53	3 143 445,37
Tuet ja avustukset	3 831 553,15	3 913 469,19
Muut toimintatuotot	1 941 107,40	2 645 171,06
Toimintatuotot	10 816 898,39	12 276 007,89
Valmisteverastojen muutos	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-23 377 424,36	-22 677 629,53
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-5 135 787,08	-5 065 121,30
Muut henkilösivukulut	-781 797,32	-836 380,48
Palvelujen ostot	-26 734 339,86	-25 681 666,64
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-5 579 607,99	-4 680 585,63
Avustukset	-2 678 862,34	-2 487 184,04
Muut toimintakulut	-2 280 978,01	-1 961 842,01
Toimintakulut	-66 568 796,96	-63 390 409,63
TOIMINTAKATE	-55 751 898,57	-51 114 401,74
Verotulot	32 146 413,94	30 222 741,57
Valtionosuudet	27 756 711,00	26 166 607,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	120 345,83	139 505,93
Muut rahoitustuotot	1 420 033,52	968 925,45
Korkokulut	-95 775,48	-112 824,94
Muut rahoituskulut	-14 240,63	-4 398,34
Rahoitustuotot ja -kulut	1 430 363,24	991 208,10
VUOSIKATE	5 581 589,61	6 266 154,93
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 128 926,32	-2 297 730,73
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-1 730 434,13	-1 392 044,00
Poistot ja arvonalentumiset	-3 859 360,45	-3 689 774,73
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 722 229,16	2 576 380,20
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	36 674,18	-45 918,60
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 758 903,34	2 530 461,60
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,2	19,4
Vuosikate/Poistot, %	145	170
Vuosikate, euroa/asukas	793	894
Asukasmäärä	7 036	7 008

Tuloslaskelma peruskunta
31.12.2022

Tilihierarkia	Alkup. TA	TA-muutokset	TA+muutokset	Toteuma	Jäljellä	Tot.-%
Toimintatuotot	8 582 616	0	8 582 616	10 423 957	-1 841 341	121,45%
Myyntituotot	1 524 027	0	1 524 027	1 826 479	-302 452	119,85%
Maksutuotot	3 012 096	0	3 012 096	3 298 060	-285 964	109,49%
Tuet ja avustukset	2 563 643	0	2 563 643	3 823 553	-1 259 910	149,15%
Muut toimintatuotot	1 482 850	0	1 482 850	1 475 865	6 985	99,53%
Toimintakulut	-65 074 438	-25 000	-65 099 438	-66 194 959	1 095 520	101,68%
Henkilöstökulut	-28 900 993	0	-28 900 993	-28 517 142	-383 852	98,67%
Palvelujen ostot	-24 569 752	-25 000	-24 594 752	-25 695 870	1 101 118	104,48%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 846 051	0	-2 846 051	-3 132 498	286 447	110,06%
Avustukset	-2 461 157	0	-2 461 157	-2 678 862	217 705	108,85%
Muut toimintakulut	-6 296 485	0	-6 296 485	-6 170 587	-125 898	98,00%
Toimintakate	-56 491 822	-25 000	-56 516 822	-55 771 002	-745 821	98,68%
Verotulot	30 007 000	0	30 007 000	32 146 414	-2 139 414	107,13%
Kunnan tulovero	22 321 000	0	22 321 000	22 800 539	-479 539	102,15%
Kiinteistövero	4 603 000	0	4 603 000	4 975 842	-372 842	108,10%
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 083 000	0	3 083 000	4 367 303	-1 284 303	141,66%
Muut verotulot				2 730	-2 730	
Valtionosuudet	27 700 000	0	27 700 000	27 756 711	-56 711	100,20%
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	27 700 000	0	27 700 000	24 644 287	3 055 713	88,97%
Muut valtionosuudet				3 112 424	-3 112 424	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	826 000	0	826 000	1 388 331	-562 331	168,08%
Korkotuotot	50 000	0	50 000	57 285	-7 285	114,57%
Muut rahoitustuotot	830 000	0	830 000	1 386 973	-556 973	167,11%
Korkokulut	-50 000	0	-50 000	-41 837	-8 163	83,67%
Muut rahoituskulut	-4 000	0	-4 000	-14 090	10 090	352,25%
Vuosikate	2 041 178	-25 000	2 016 178	5 520 454	-3 504 277	273,81%
Poistot ja arvonalentumiset	-686 188	0	-686 188	-920 945	234 757	134,21%
Suunnitelman mukaiset poistot	-686 188	0	-686 188	-920 945	234 757	134,21%
Tilikauden tulos	1 354 990	-25 000	1 329 990	4 599 509	-3 269 520	345,83%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 354 990	-25 000	1 329 990	4 599 509	-3 269 520	345,83%

5. INVESTOINTIOSA

Investointikohde	TA 2022	TP 2022	Jäljellä
1729000101 Maa-alueiden uushankinta	-150 000	-178 752	28 752
1729000102 Maa-alueiden myynti	150 000	316 574	-166 574
1729000201 Osakkeiden osto	-50 000	-50 000	0
172900130_00001 Budjetoitinkohde - tietokoneohj. / perusturva	-10 000		-10 000
172901500_00002 Kirakkajoen luonnonuoman palauttaminen	0		0
172901500_00003 Tiaisen tie	-40 000		-40 000
172903760_00002 Kalahallin laajennus, siirto vuodelta 2020	-71 500	9 804	-81 304
172904150_00002 Pommikuopantie liittymä (Inari)		-48 088	48 088
172904150_00003 Kerttuojantien jatko	-50 000	-134 691	84 691
172904150_00004 Päällystystyöt	-200 000	-39 112	-90 888
172904150_00010 Juutuavaaran hiihtolatujen kunnostus + lumetusjärjestelmän		0	0
172904150_00013 Inarin katualueet uusi projekti	-365 000	-29 469	-335 531
172904150_00014 Huuhkajan tulvapato	-40 200	-56 960	16 760
172904150_00015 Katuvalot uusi projekti	-390 000	-337 158	-52 842
172904150_00016 Ivalon katujen saneeraus uusi projekti	-385 000	-56 700	-328 300
172904150_00017 Nellimin satama	-30 000		-30 000
172904150_00018 Kotalahden satama	-30 000	-26 100	-3 900
172904150_00019 Inarin kaukalo	-24 500	-34 898	10 398
172904150_00020 Puustellinrannan satama	-100 000	-134 301	34 301
172904150_00021 Inarin satama	-100 000	-15 235	-84 766
172904150_00023 Kuolpunatie		-54 938	-15 062
172904150_00024 Inarin latujen lumetusjärjestelmä	-150 000	-148 811	-1 189
172904150_00025 Sudentien jatko, Peuratie, Vasantie		-224 248	224 248
172904150_00028 Inarin hiihtostadion		-103 206	103 206
172904150_00029 Vuopajanniemen pysäköintialue		-5 000	5 000
172904150_00030 Kerttuojantie		-20 204	20 204
172904170_00003 Saariselän kuutamoladun valaistus	-35 000		-35 000
1729063102 Saariselän keh.rahasto / Maa-alueiden myynti	100 000		100 000
172906730_00001 Budjetoitinkohde - muut koneet / Perusturva	-15 000		-15 000
172906730_00003 Yleisten tilojen kalustehankinnat (Koti Pohjoinen Oy:n asunn	-25 000		-25 000
172906740_00001 Budjetoitinkohde - muut koneet / Sivistys	-250 000		-250 000
172906740_00002 Sevettijärven uusi koulu / ensikertainen kalustus	-60 000		-60 000
172906740_00003 Ivalon päiväkotikielustus		-21 476	21 476
172906760_00002 Jäähilekone	-108 500	-68 520	-39 980
172906760_00003 Massakone	-12 000		-12 000
172906760_00004 Pakastekontti	-10 000		-10 000
172914780_00001 Budjetoitinkohde - muut koneet / Ruokapalvelut LL	0		0
172914780_00002 Koneet ja kalusto Ruokapalvelu	-100 000	-64 802	-35 198
172923510_00002 Kunnantalon autokatos	-48 845	-48 845	0
172923540_00002 Inarin koulu / suunnittelu	-700 000	-102 391	-597 609
172923540_00003 Ivalon koulukampus / valvonta	-51 193	-51 193	0
172923550_00001 Hiihtokeskus halli	-220 000	-215 160	-4 840
172923730_00002 Terveyskeskus	0	0	0
172923730_00006 Toimintakeskus	-8 500		-8 500
172923730_00007 Terveyskeskus, lämmitysjärjestelmä ja ilmanvaihto	-87 824	-72 121	-15 703
172923740_00004 Ivalon vuoropäiväkoti	27 000		27 000
172923740_00007 Ivalon päiväkotikielustus	-487 139	-487 139	0
172923750_00001 Budjetoitinkohde / korjausinv / pienet hankkeet	0		0
Netto	-4 128 200	-2 503 137	-1 625 063

INVESTOINNIT 2022

Kunnanhallitus

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kirakkajoen luonnonuoman palauttaminen	Netto	0	0	0	0	0	
	Toimintatuotot	40 000	0	40 000	0	40 000	
	Toimintakulut	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Ei toteumaa.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Tiaisen tie	Netto	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	
	Toimintakulut	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Ei toteumaa.

v.2021 tehtiin pieniä tien kunnostustöitä.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Maa-alueiden hankinta ja myynti	Netto	0	0	0	137 822	-137 822	
	Toimintatuotot	150 000	0	150 000	316 574	-166 574	211,1 %
	Toimintakulut	-150 000	0	-150 000	-178 752	28 752	119,2 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Maanmyyntituotot ylittivät 166 574 €. Maanhankintaan käytettiin n. 29 000 € arvioitua enemmän.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Osakkeiden osto	Netto	0	-50 000	-50 000	-50 000	0	100,0 %
	Toimintatuotot	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	0	-50 000	-50 000	-50 000	0	100,0 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Kunta osti Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n osakkeita 50 000 €.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kunnanhallitus yhteensä	Netto	-40 000	-50 000	-90 000	87 822	-177 822	97,6 %
	Toimintatuotot	190 000	0	190 000	316 574	-126 574	166,6 %
	Toimintakulut	-230 000	-50 000	-280 000	-228 752	-51 248	81,7 %

Sosiaali- ja terveyslautakunta

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Budjetointikohde - tietokoneohj. / perusturva	Netto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	
	Toimintakulut	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke ei toteutunut.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Budjetointikohde - muut koneet / Perusturva	Netto	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	
	Toimintakulut	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke ei toteutunut.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Yleisten tilojen kalustehankinnat (Koti Pohjoinen Oy:n asunn	Netto	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	
	Toimintakulut	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke ei toteutunut.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Toimintakeskus	Netto	-8 500	0	-8 500	0	-8 500	
	Toimintakulut	-8 500	0	-8 500	0	-8 500	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke ei toteutunut.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	Netto	-58 500	0	-58 500	0	-58 500	
	Toimintatuotot	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-58 500	0	-58 500	0	-58 500	

Sivistyslautakunta

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Budjetointikohde - muut koneet / Sivistys	Netto	-250 000	0	-250 000	0	-250 000	
	Toimintakulut	-250 000	0	-250 000	0	-250 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Ivalon koulukeskuksen kalustaminen, ei toteutunut, toteutunut leasingrahoituksella

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Sevettijärven uusi koulu / ensikertainen kalustus	Netto	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	
	Toimintakulut	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Siirtynyt vuodelle 2023

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Ivalon päiväkotikalusto	Netto	0	0	0	-21 476	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-21 476	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Sivistyslautakunta yhteensä	Netto	-310 000	0	-310 000	-21 476	-288 524	6,9 %
	Toimintatuotot	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-310 000	0	-310 000	-21 476	-288 524	6,9 %

Tekninen lautakunta

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Pommikuopantie liittymä (Inari)	Netto	0	0	0	-48 088	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-48 088	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kerttuojantien jatko	Netto	0	-50 000	-50 000	-134 691	84 691	269,4 %
	Toimintakulut	0	-50 000	-50 000	-134 691	84 691	269,4 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Päällystystyöt	Netto	-200 000	0	-200 000	-39 112	-160 888	19,6 %
	Toimintakulut	-200 000	0	-200 000	-39 112	-160 888	19,6 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke ei toteutunut. Asfaltin kallis hinta.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Inarin katualueet uusi projekti	Netto	-365 000	0	-365 000	-29 469	-335 531	8,1 %
	Toimintakulut	-365 000	0	-365 000	-29 469	-335 531	8,1 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke jatkuu vuonna 2023.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Huuhkajan tulvapato	Netto	-40 200	0	-40 200	-56 960	16 760	141,7 %
	Toimintatuotot	0	0	0	56 959	-56 959	
	Toimintakulut	-40 200	0	-40 200	-113 919	73 719	283,4 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Katuvalot uusi projekti	Netto	-390 000	0	-390 000	-337 158	-52 842	86,5 %
	Toimintakulut	-390 000	0	-390 000	-337 158	-52 842	86,5 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke pääosin toteutui. Inergian kanssa yhteistyötä.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Ivalon katujen saneeraus uusi projekti	Netto	-385 000	0	-385 000	-56 700	-328 300	14,7 %
	Toimintakulut	-385 000	0	-385 000	-56 700	-328 300	14,7 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke jatkuu vuonna 2023. Määräraha 400.000,00 siirretty vuodelle 2023.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Nellimin satama	Netto	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	
	Toimintakulut	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Suunnitteluvaihe. Hanke jatkuu vuonna 2023.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kotalahden satama	Netto	-30 000	0	-30 000	-26 100	-3 900	87,0 %
	Toimintakulut	-30 000	0	-30 000	-26 100	-3 900	87,0 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Inarin kaukalo	Netto	-24 500	0	-24 500	-34 898	10 398	142,4 %
	Toimintatuotot	10 500	0	10 500	0	10 500	
	Toimintakulut	-35 000	0	-35 000	-34 898	-102	99,7 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Puustellinrannan satama	Netto	-100 000	0	-100 000	-134 301	34 301	134,3 %
	Toimintakulut	-100 000	0	-100 000	-134 301	34 301	134,3 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Inarin satama	Netto	-100 000	0	-100 000	-15 235	-84 766	15,2 %
	Toimintakulut	-100 000	0	-100 000	-15 235	-84 766	15,2 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Suunnitteluvaihe. Hanke jatkuu vuonna 2023.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kuolpunatie	Netto	0	0	0	-54 938	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-54 938	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Inarin latujen lumetusjärjestelmä	Netto	-150 000	0	-150 000	-148 811	-1 189	99,2 %
	Toimintakulut	-150 000	0	-150 000	-148 811	-1 189	99,2 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Sudentien jatko, Peuratie, Vasantie	Netto	0	0	0	-224 248	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-224 248	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke jatkuu vuonna 2023.

Tämä on samaa projektia kuin Ivalon katujen saneeraus uusi projekti.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Inarin hiihtostadion	Netto	0	0	0	-103 206	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-103 206	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Vuopajanniemen pysäköintialue	Netto	0	0	0	-5 000	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-5 000	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kerttuojantie	Netto	0	0	0	-20 204	0	
	Toimintakulut	0	0	0	-20 204	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Hanke toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Tekninen lautakunta yhteensä	Netto	-1 814 700	-50 000	-1 864 700	-1 469 117	-395 583	78,8 %
	Toimintatuotot	10 500	0	10 500	56 959	-46 459	542,5 %
	Toimintakulut	-1 825 200	-50 000	-1 875 200	-1 526 076	-349 124	81,4 %

Kalatalouden kehittämisrahasto

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kalahallin laajennus, siirto vuodelta 2020	Netto	-155 000	83 500	-71 500	9 804	-81 304	-13,7 %
	Toimintatuotot	149 000	0	149 000	9 804	139 196	6,6 %
	Toimintakulut	-304 000	83 500	-220 500	0	-220 500	0,0 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Siirtyi vuodelle 2023.

Elyltä saatu investointiavustusta 9 804 €.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Jäähilekone	Netto	-25 000	-83 500	-108 500	-68 520	-39 980	63,2 %
	Toimintakulut	-25 000	-83 500	-108 500	-68 520	-39 980	63,2 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Jäähilekoneita hankittiin 2 kpl, Inariin ja Veskoniemeeseen sekä jäähilekontti Veskoniemeeseen.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Massakone	Netto	-12 000	0	-12 000		-12 000	
	Toimintatuotot	48 000	0	48 000		48 000	
	Toimintakulut	-60 000	0	-60 000		-60 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Siirtyi vuodelle 2023.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Pakastekontti	Netto	-10 000	0	-10 000		-10 000	
	Toimintakulut	-10 000	0	-10 000		-10 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Siirtyi vuodelle 2023.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kalatalouden kehittämisrahasto yhteensä	Netto	-202 000	0	-202 000	-58 716	-143 284	29,1 %
	Toimintatuotot	197 000	0	197 000	9 804	187 196	5,0 %
	Toimintakulut	-399 000	0	-399 000	-68 520	-330 480	17,2 %

Ruokapalvelu liikelaitos

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Koneet ja kalusto	Netto	-100 000	0	-100 000	-64 802	-35 198	64,8 %
Ruokapalvelu	Toimintakulut	-100 000	0	-100 000	-64 802	-35 198	64,8 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Valmistuskeittiön omavalvontajärjestelmä toteutui.

Uuden koulukeskuksen varustelu toteutui. Jakelukeittiön kuljetuskaappien uusiminen sekä Ivalon päiväkodin jää- ja pakastekaappien uusiminen toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Ruokapalvelu liikelaitos yhteensä	Netto	-100 000	0	-100 000	-64 802	-35 198	64,8 %
	Toimintatuotot	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-100 000	0	-100 000	-64 802	-35 198	64,8 %

Tilapalvelu liikelaitos

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Kunnantalon autokatos	Netto	0	-48 845	-48 845	-48 845	0	100,0 %
	Toimintakulut	0	-48 845	-48 845	-48 845	0	100,0 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Inarin koulu / suunnittelu	Netto	-700 000	0	-700 000	-102 391	-597 609	14,6 %
	Toimintatuotot	350 000	0	350 000	0	350 000	
	Toimintakulut	-1 050 000	0	-1 050 000	-102 391	-947 609	9,8 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Inarin liikuntatilojen rakentaminen kunnan omaan taseeseen 1 milj. € + suunnittelu 50 000 €.

Avustuksia olisi haettu 350 000 €.

Suunnittelu toteutui, mutta rakentaminen ei.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Ivalon koulukampus / valvonta	Netto	-40 000	-11 193	-51 193	-51 193	0	100,0 %
	Toimintakulut	-40 000	-11 193	-51 193	-51 193	0	100,0 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Hiihtokeskus halli	Netto	-220 000	0	-220 000	-215 160	-4 840	97,8 %
	Toimintakulut	-220 000	0	-220 000	-215 160	-4 840	97,8 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Toteutui.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Terveyskeskus	Netto	-130 000	130 000	0	0	0	
	Toimintakulut	-130 000	130 000	0	0	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:

Tämä on suljettu inv.projekti eli tälle avattu uusi

Terveyskeskus, lämmitysjärjestelmä ja ilmanvaihto

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Terveyskeskus, lämmitysjärjestelmä ja ilmanvaihto	Netto	0	-87 824	-87 824	-72 121	-15 703	82,1 %
	Toimintakulut	0	-87 824	-87 824	-72 121	-15 703	82,1 %

Hanketavoitteen toteutuminen:

Toteutui

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Ivalon vuoropäiväkoti	Netto	27 000	0	27 000	0	0	
	Toimintatuotot	27 000	0	27 000	0	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:
Käsitellään tilavuokrien yhteydessä.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Ivalon päiväkotii	Netto	-350 000	-137 139	-487 139	-487 139	0	100,0 %
	Toimintakulut	-350 000	-137 139	-487 139	-487 139	0	100,0 %

Hanketavoitteen toteutuminen:
Toteutui

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Budjetointikohde / korjausinv / pienet hankkeet	Netto	-155 000	155 000	0	0	0	
	Toimintakulut	-155 000	155 000	0	0	0	

Hanketavoitteen toteutuminen:
Toteutui

Tästä siirretty 45 000 euroa kunnantalon autokatokseen
ja loput 110 000 euroa siirretty Ivalon päiväkodille

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Tilapalvelu liikelaitos yhteensä	Netto	-1 568 000	0	-1 568 000	-976 848	-591 152	62,3 %
	Toimintatuotot	377 000	0	377 000	0	377 000	
	Toimintakulut	-1 945 000	0	-1 945 000	-976 848	-968 152	50,2 %

Saariselän kehittämisrahasto

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Maa-alueiden myynti	Netto	0	0	0	0	0	
	Toimintatuotot	100 000	0	100 000	0	100 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:
Ei toteutunut.

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Saariselän kuutamoladun valaistus	Netto	0	-35 000	-35 000	0	-35 000	
	Toimintatuotot	0	15 000	15 000	0	15 000	
	Toimintakulut	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	

Hanketavoitteen toteutuminen:
Kuutamoladun valaistuksen saneeraus edellytti odottamattomasti lisävirransyöttöä.
Nykyinen valaistuksen syöttöjohto ei riitä suunnitteluohjeiden mukaan koko reitin valaisuun turvallisesti.
Työ jäi siten talvea vasten toteuttamatta syksyllä 2022.
Lisävirransyöttö on tarkoitus toteuttaa uutena johtolinjana reitin puoliväliin kesällä 2023.
Hankkeelle on AVIn myönteinen hankerahoituspäätös: Luonnon virkistyskäyttö –avustus (2022).

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
Saariselän kehittämisrahasto yhteensä	Netto	100 000	-35 000	65 000	0	65 000	
	Toimintatuotot	100 000	15 000	115 000	0	115 000	
	Toimintakulut	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	

		Alkup. TA	TA-muutos	TA+muutos	Toteuma	Jäljellä	Tot %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto	-3 993 200	-135 000	-4 128 200	-2 503 137	-1 625 063	60,6 %
	Toimintatuotot	874 500	15 000	889 500	383 337	506 163	43,1 %
	Rahoitusosuudet	597 500	15 000	612 500	66 763	545 737	10,9 %
	Omaisuuksien myynti	277 000	0	277 000	316 574	-39 574	114,3 %
	Toimintakulut	-4 867 700	-150 000	-5 017 700	-2 886 474	-2 131 226	57,5 %

6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

Talousarviossa v. 2022:

Suunnittelukauden 2022 – 2024 nettoinvestointien määrä keskimäärin on n. 2,9 milj. euroa koko kunnassa.

Ensi vuonna nettoinvestoinnit ovat n. 4 milj. euroa. Vuonna 2022 on varauduttu pitkäaikaisen lainanottoon 3 milj. eurolla. Myös suunnitteluvuosille on suunniteltu lainanottoa 1 milj. euroa vuotta kohti. Lyhytaikaista korotonta tilapäislainaa on edellisten vuosien tapaan varauduttu antamaan mahdollisiin kylien kehittämiss-hankkeisiin yhteensä 0,2 milj. euroa. Kunnanhallitus voi erillispäätöksillä antaa tilapäislainoja mm. kylien EU- tai muihin hankkeisiin.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan lyhennyksiä ensi vuonna on n. 1,6 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan määrä olisi suunnittelukauden lopussa 12,4 milj. euroa. Tunnusluku €/asukas olisi tuolloin 1 777 euroa, mikä on edelleen alle valtakunnan tason. Manner-Suomessa tunnusluku on keskimäärin 3 350 €.

Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Ensi vuonna kunnan maksuvalmius on 47 päivää. Maksuvalmiuden hoidon kannalta riittävänä voidaan pitää kahden viikon kassan riittävyyttä.

Tunnusluku lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun. Hyvä, kun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun arvo on 1-2. Jos arvo on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Ensi vuonna tunnusluku on vähintäänkin tyydyttävällä tasolla.

Tavoitteiden toteutuminen

Investointimenot (netto) toteutuma oli n. 2,5 milj. euroa, n. 1,6 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa oli. Investointien toteutuminen esitetään tarkemmin kirjan investointiosassa.

Talousarviolainaa ei nostettu.

Asukaskohtainen lainamäärä laski edellisvuoden 1 484 eurosta 1 263 euroon asukasta kohden. Lainojen taso on edelleen alempi kuin maassa keskimäärin. Tilapäistä, korotonta lainaa kunta antoi Osuuskunta Ke-väjärven kuidulle 100 000 euroa ja Näätämön kyläyhdistykselle 19 782 euroa. Nuoriso- luotomatkailukeskus Vasatokalle 65 000 euroa ja Ivalon Urheiluampujille 14 720 euroa. Kunnan kassan riittävyyteen asetettu ta-voite toteutui. Kassan riittävyys parani edellisestä vuodesta 4 päivää ollen nyt 65 päivää.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Inarin kunta

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 581 589,61	6 266 154,93
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-186 934,15	-904 641,49
	5 394 655,46	5 361 513,44
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 874 119,37	-1 910 860,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin	56 959,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	416 991,56	1 073 722,52
	-2 400 168,81	-837 137,72
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 994 486,65	4 524 375,72
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-465 233,00	-176 200,18
Antolainasaamisten vähennykset	414 869,00	141 334,00
	-50 364,00	-34 866,18
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 513 341,46	-1 425 741,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-119 058,63	2 066 055,56
	-1 632 400,09	640 314,10
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 242,21	2 647,18
Vaihto-omaisuuden muutos	179 717,00	-179 717,00
Saamisten muutos	-379 295,68	-1 230 455,57
Korottomien velkojen muutos	533 552,48	-530 266,47
	337 216,01	-1 937 791,86
Rahoituksen rahavirta	-1 345 548,08	-1 332 343,94
Rahavarojen muutos	1 648 938,57	3 192 031,78
Rahavarat 31.12.	12 790 780,66	11 141 842,09
Rahavarat 1.1.	11 141 842,09	8 048 345,13
Rahavarojen muutos	1 648 938,57	3 093 496,96

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	10 146	9 205
Investointien tulorahoitus, %	198,1	327,9
Laskennallinen lainanhoitokate	3,8	3,7 *
Lainanhoitokate	3,5	4,1 *
Kassan riittävyys, pv	65	61 *
Asukasmäärä	7 036	7 008

* Edellisvuoden vertailulukuihin on ollut vaikutusta monelta osin seuraavien takautuvien korjausten vuoksi: Konsernitilin kirjaaminen (vaikutus kunnassa ja konsernissa)

RAHOITUSLASKELMAN JA SEN TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI 2022

Investointien tulorahoitus

= 100 x vuosikate / investointien omahankintameno.

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (= investointimenot - rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella.

Investointien omahankintamenosta rahoitettiin tulorahoituksella 198,1 %. Tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen.

Lainakanta 31.12.

= *Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)*

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Kunnan lainakanta oli 11,143 milj. euroa, kunta ei nostanut lainaa v. 2022.

Lainat ja vuokravastuut yht. 36,250 milj. euroa, 5 152 €/asukas.

Pitkäaikaista lainaa jäljellä 8 88 653 euroa, 1 263 €/asukas.

Lainanhoitokate

= vuosikate + korkokulut / korkokulut + lainojen lyhennykset. Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on 1-2. Lainanhoitokatteen tunnusluku oli 3,53

Tunnusluvun arvo laski viime vuodesta 0,57.

Kassavarat (rahavarat)

= rahoitusomaisuuteen merkityt sijoitukset, rahat ja arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassavarat paranivat 1,649 milj. euroa edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Kassan riittävyys / pv

= 365 pv x kassavarat / kassasta maksut

Kunnan kassan riittävyys tilinpäätöspäivänä oli 65 päivää.

Kassan riittävyys parani 4 pv. edellisestä tilinpäätöksestä. Kassa säilyi edelleen vahvana.

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYS

Vuosi 2022

Tulojen riittävyyttä tarkastellaan toisaalta tuloksen näkökulmasta ja toisaalta rahoituksen näkökulmasta.

Talous on heikkenevä, jos vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos negatiivinen. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelman tulojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot. Pitkällä aikavälillä tulojen ei tulisi myöskään olla menoja isommat.

Tulorahoituksen riittävyys

(Tuloksen näkökulma)

	v.2022 (1000 €)	v.2021 (1000 €)
Vuosikate	5 582	6 266
Tilikauden ylijäämä	1 759	2 530

Tuloksen näkökulmasta rahoituksen riittävyydestä voidaan todeta seuraavaa: Vuosikate pieneni n. 0,7 milj. euroa edellisestä vuodesta. Tilikauden tulosta pienensivät edelleen suurehkot alaskirjaukset. Tulos pysyi positiivisena ja näin ollen riittävänä.

Tulorahoituksen riittävyys

(Rahoituksen näkökulma)

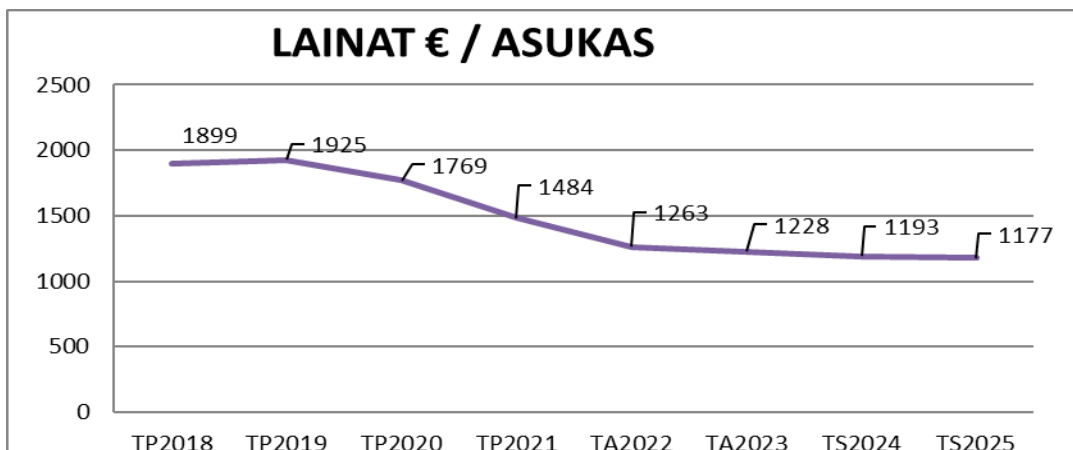
	v.2022 (1 000 €)	v.2021 (1 000 €)
Vuosikate	5 582	6 266
- pitkäaikaisten lainojen lyhennys	-1 513	-1 733
- sumupoistot / = keskim. korv. inv.tarve	<u>-2 129</u>	<u>-2 298</u>
	1 940	2 235

Talous on tasapainossa, jos vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Jos vuosikate kattaa sekä tilikauden poistot että lainojen lyhennykset, on talous vahvistuva.

Rahoituksen näkökulmasta tarkasteltuna voidaan tulojen riittävyydestä pidemmällä aikavälillä todeta seuraavaa:

Vuosikate kattoi tilikauden aikana pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja tehdyt suunnitelman mukaiset poistot, joten talouden tila jatkuu edelleen tasapainoisena ja vahvistuvana.

Lainat 31.12.2022	PERUSKUNTA	TILAPALVELU	SAARISELÄN KEHITT.RAH.	KOKO KUNTA YHTEENSÄ	Asukkaita	per/as
	€	€	€	€		€/as
TP 2009	11 020 642	6 410 074		17 430 716		2 540
TP 2010	8 930 341	8 078 747		17 009 088		2 511
TP 2011	8 090 040	7 289 365		15 379 405		2 277
TP 2012	6 749 738	6 561 964		13 311 702		1 979
TP 2013	7 504 437	6 631 754		14 136 191		2 080
TP 2014	6 554 136	6 048 959	1 826 000	14 429 095		2 119
TP 2015	5 603 834	5 316 359	3 323 400	14 243 593		2 096
TP 2016	5 755 442	6 132 885	3 140 800	15 029 127		2 208
TP 2017	4 798 924	6 074 787	2 958 200	13 831 911		2 012
TP 2018	3 942 206	6 400 742	2 775 600	13 118 548		1 899
TP 2019	3 160 888	7 526 454	2 593 000	13 280 342		1 925
TP 2020	3 119 890	8 285 045	730 400	12 135 335		1 769
TP 2021	2 343 892	7 510 302	547 800	10 401 994		1 484
v. 2022						
*lyhennykset 2022	-604 398	-726 343	-182 600	-1 513 341		
*lainanotto 2022						
31.12.2022	1 739 494	6 783 959	365 200	8 888 653	7036	1 263
v.2023						
*lyhennykset 2023	-400 000	-700 000	-182 600	-1 282 600		
*lainanotto 2023		1 000 000		1 000 000		
31.12.2023	1 339 494	7 083 959	182 600	8 606 053	7010	1 228
v.2024						
*lyhennykset 2024	-300 000	-750 000	-182 600	-1 232 600		
*lainanotto 2024	1 000 000			1 000 000		
31.12.2024	2 039 494	6 333 959	0	8 373 453	7020	1 193
v.2025						
*lyhennykset 2025	-300 000	-800 000		-1 100 000		
*lainanotto 2025		1 000 000		1 000 000		
31.12.2025	1 739 494	6 533 959	0	8 273 453	7030	1 177

Kokonaistulot ja -menot

Inarin kunta

	2022		2022
TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	10 817	Toimintakulut	66 569
Verotulot	32 146	Korkokulut	96
Valtionosuudet	27 757	Muut rahoituskulut	14
Korkotuotot	120		
Muut rahoitustuotot	1 420		
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	-211	Pakollisten varausten muutos	-24
luovutusvoitot		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	24
		luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	57	Investointimenot	2 877
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	417		
luovutustulot			
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	148	Antolainasaamisten lisäykset	196
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 513
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	2 255	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	74 927	Kokonaismenot yhteensä	71 241

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 74 927 - 71 241 = 3 685

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 4 023-(337) = 3 685

7. TASE

VASTAAVAA

31.12.2022 31.12.2021

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	157 328,80	3 791,70
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Ennakkomaksut	6 757,31	174 642,58
Aineettomat hyödykkeet	164 086,11	178 434,28

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	6 090 164,76	6 155 320,58
Rakennukset	13 158 121,68	15 222 186,12
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 347 015,97	5 996 688,56
Koneet ja kalusto	392 381,15	370 960,49
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 222 254,14	1 772 691,27

Aineelliset hyödykkeet 28 209 937,70 29 517 847,02

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	25 293 585,13	25 243 585,13
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	6 788 024,71	6 768 568,71
Muut saamiset	828 896,36	797 988,36

Sijoitukset 32 910 506,20 32 810 142,20

PYSYVÄT VASTAAVAT

61 284 530,01 62 506 423,50

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	36 340,02	25 802,07
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00

TOIMEKSIANTOJEN VARAT 36 340,02 25 802,07

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	179 717,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00

Vaihto-omaisuus 0,00 179 717,00

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	204 720,00	100 000,00
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	402 753,94	402 753,94
Pitkäaikaiset saamiset	607 473,94	502 753,94

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	1 180 676,71	1 052 673,28
Lainasaamiset	285 000,00	269 000,00
Muut saamiset	389 433,24	805 170,39
Siirtosaamiset	2 762 363,17	2 216 053,77
Lyhytaikaiset saamiset	4 617 473,12	4 342 897,44

Saamiset

5 224 947,06   4 845 651,38

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset		
rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	1 579 050,41	1 500 787,69
Rahoitusarvopaperit	1 579 050,41	1 500 787,69

Rahat ja pankkisaamiset

11 211 730,25   9 641 054,40 *)

VAIHTUVAT VASTAAVAT

18 015 727,72   16 167 210,47 *)

VASTAAVAA

79 336 597,75   78 699 436,04 *)

*) Vertailuluvussa on huomioitu takautuvasti kirjatun konserni pankkitilin vaikutus

VASTATTAVAA

31.12.2022   31.12.2021

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	37 122 295,14	37 122 295,14
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	4 381 224,07	4 417 898,25
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	17 150 973,45	14 620 511,85
Tilikauden yli-/alijäämä	1 758 903,34	2 530 461,60
OMA PÄÄOMA	60 413 396,00	58 691 166,84

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	0,00	0,00

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00

PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
-----------------------------	-------------	-------------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	39 455,15	25 674,99
Muut toimeksiantojen pääomat	500,82	500,82

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	39 955,97	26 175,81
--------------------------------	------------------	------------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 399 605,00	8 809 584,36
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00

Pitkäaikainen vieras pääoma	7 399 605,00	8 809 584,36
------------------------------------	---------------------	---------------------

Lyhytaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 489 047,36	1 372 409,46
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	220 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	2 254 596,93	2 373 655,56 *)
Saadut ennakot	51 184,35	402 896,17
Ostovelat	2 568 715,45	2 500 112,24
Muut velat	519 339,36	404 042,44
Siirtovelat	4 600 757,33	3 899 393,16

Lyhytaikainen vieras pääoma	11 483 640,78	11 172 509,03 *)
------------------------------------	----------------------	-------------------------

VIERAS PÄÄOMA	18 883 245,78	19 982 093,39 *)
----------------------	----------------------	-------------------------

VASTATTAVAA	79 336 597,75	78 699 436,04 *)
--------------------	----------------------	-------------------------

*) Vertailuluvussa on huomioitu takautuvasti kirjatun konserni pankkitilin vaikutus

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	76,2	75,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,6	28,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	18 910	17 151
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 688	2 447
Lainakanta 31.12., 1 000 €	11 143	12 776
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 584	1 823
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	36 250	13 096
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	5 152	1 869
Lainasaamiset, 1 000 €	6 788	6 769
Asukasmäärä	7 036	7 008

TASEEN JA TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI

TASEEN JA TUNNUSLUKUJEN ANALYSOINTI

Omavaraisuus-%

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvä tavoitetaso on keskimäärin 70 % -50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkarasitetta.

Kunnan omavaraisuusaste oli 76,2 %, kun se oli edellisenä vuonna 75 %.
Tunnusluku nousi 1,2 % -yksikköä. Omavaraisuusaste ylitti tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus -%

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$ (=toimintatuotot, verotulot ja käyttöomaisuuden valtionosuudet).

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoitustoimilla. Alle 40 %:n arvo on hyvä.

Kunnan tunnusluku oli 26,6 %, kun se oli edellisenä vuonna 28,5 %.
Tunnusluku laski 1,9 % -yksikköä.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista -%

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$ - Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Vuokravastuut muodostuvat liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyistä vuokravastuista ja leasingvastuista.

Kunnan tunnusluku oli 0,62 %. Edellisenä vuonna se oli 0,29 %.

8. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen 1 722 229,16 euron käsittelystä seuraavaa:

1. Siirretään kalatalousrahastosta säännön mukaisesti vuonna 2022

Rahaston vähennys 2022	36 674,18
------------------------	-----------

2. Kunnanhallitus esittää tilivuoden yli- /alijäämän liittämistä edellisten tilikausien yli-/alijäämän tilille

Peruskunta	4 599 509,19
Ruokapalvelu liikelaitos	-247 131,63
Tilapalvelu liikelaitos	-2 313 690,00
Saariselän kehittämisrahasto	-279 784,22
Ylijäämä yhteensä	1 758 903,34

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

- Kunnan taseessa ei ole kattamattomia alijäämiä.
- Ruokapalvelu liikelaitoksen taseessa on tällä hetkellä kattamatonta alijäämää 474 397,31 €.
- Tilapalvelu liikelaitoksen taseessa on tällä hetkellä kattamatonta alijäämää 1 082 899,03 €.
- Saariselän kehittämisrahaston taseessa on tällä hetkellä kattamatonta alijäämää 542 256,97 €.

Kunnan ylijäämä taseessa kattaa myös liikelaitosten ja taseyksiköiden kattamattomat alijäämät, joten lakisääteistä veloitetta tasapainottaa erikseen liikelaitoksen ja taseyksikön taloutta ei ole.

TALOUSARVIOMUUTOKSET 2022

Käyttötalousosa

Valt. 7.4.2022 § 13	Kehittämisen- ja yhteistyöhankkeiden irrotusmäärärahan korotus	25 000 €
Valt. 8.12.2022 § 57	Lisämääräraha Tilapalvelu liikelaitokselle arvonalentumisiin	231 360 €
Valt. 8.12.2022 § 57	Sivistyslautakunnan koulukuraattori- ja koulupsykologipalveluista määrärahan siirto sosiaali- ja terveystalokunnalle	104 760 €

Investointiosa

Valt. 7.4.2022 § 13	Määrärahamuutos Saariselän kehittämisrahastolle siten, että investointimenoihin lisätään ja investointituloihin Saariselän kuutamoladun valaistuksen uusimiseen	50 000 € -15 000 €
Valt. 7.4.2022 § 13	Teknisen lautakunnan investointimenoihin lisätään Kerttuojantien loppuosan rakentamiseen	50 000 €
Valt. 8.12.2022 § 57	Lisämääräraha kunnan investointiosaan Pohjois-Lapin Ruoka Oy:n osakkeiden lunastamiseen	50 000 €

Talousarviomuutokset kunnanhallituksen päätöksellä

Investointiosa

Khall 9.5.2022 § 93	Muutetaan Kalatalouden kehittämisrahaston investointiohjelmaa siten, että Veskonniemen kalahallin laajennukseen varatusta määrärahasta käytetään	
	Inarin kalahallin jäähilekoneen uusimiseen	21 000 €
	Veskonniemen kalahallin jäähilekontin hankintaan	60 000 €
	Veskonniemen kalahallin kameravalvontaan	2 500 €

9. KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toimintatuotot	41 446 057,34	42 232 833,27 *)
Toimintakulut	-89 694 976,18	-85 086 694,97
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,00	0,00
TOIMINTAKATE	-48 248 918,84	-42 853 861,70
Verotulot	31 957 631,86	30 003 006,39
Valtionosuudet	27 756 711,00	26 166 607,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	58 922,19	76 460,65
Muut rahoitustuotot	32 009,26	186 088,92
Korkokulut	-526 418,21	-618 186,96
Muut rahoituskulut	-36 796,49	51 295,24
Rahoitustuotot ja -kulut	-472 283,25	-304 342,16
VUOSIKATE	10 993 140,77	13 011 409,53
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 413 913,89	-7 508 004,19
Omistuksen eliminointierot	416,97	0,00
Arvonalentumiset	-1 730 434,13	-1 892 044,00 **)
Poistot ja arvonalentumiset	-9 143 931,05	-9 400 048,19
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 849 209,57	3 611 361,34
Tilinpäätössiirrot	24 022,02	-43 628,13
Tilikauden verot	-204 017,10	-318 745,83
Laskennalliset verot	-68 375,91	-74 224,09
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-102 053,11	-155 920,94
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 498 785,63	3 018 842,34 ***)

*) Vertailuvuoden luvussa huomioitu v.2021 purkautuneen Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaus

***) Vertailuvuoden luvussa huomioitu tytäryhtiö Saariselän Siula Oy:n v. 2021 tekemä arvonalennus 500 000,00 euroa

****) Vertailuvuoden ylijäämään vaikuttaa takautuvasti korjatut edellä mainittu Saariselän Siula Oy:n arvonalennus 500 000,00 euroa tulosta heikentäen sekä v.2021 purkautuneen Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaaminen 743 852,00 euroa tulosta vahvistaen

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46,2	49,6
Vuosikate/Poistot, %	120,2	138,4
Vuosikate, euroa/asukas	1 562	1 857
Asukasmäärä	7 036	7 008

KONSERNITASE

VASTAAVAA

31.12.2022 31.12.2021

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	507 413,38	500 461,59
Konserniliikeyarvo	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	650 286,60	696 141,74
	12 875,61	177 167,78

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 1 170 575,58 1 373 771,10

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	9 774 919,72	10 338 794,19
Rakennukset	53 764 136,51	56 205 624,84 *)
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 339 780,44	49 550 926,50
Koneet ja kalusto	4 834 672,44	4 953 176,50
Muut aineelliset hyödykkeet	190 775,15	193 454,26
	10 009 459,71	5 555 006,41

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Aineelliset hyödykkeet 129 913 743,97 126 796 982,71

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	26 310,23	26 310,23
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvo	408 631,14	360 310,38
Joukkovelkakirjasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	260 128,09	260 128,09
Muut saamiset	38 881,56	38 881,56

Sijoitukset 733 951,02 685 630,27

PYSYVÄT VASTAAVAT 131 818 270,58 128 856 384,08

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	331 597,02	278 803,63
Lahjoitusrahastojen varat	36 340,02	25 802,07
Muut toimeksiantojen varat	208 318,41	314 635,45

TOIMEKSIANTOJEN VARAT 576 255,45 619 241,15

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	723 448,40	762 816,97
Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00
Valmiit tuotteet	2 700,00	19 450,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	179 717,00
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,00	0,00

Vaihto-omaisuus 726 148,40 961 983,97

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	284 720,00	100 000,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	95 994,34	1 734 009,82
Siirtosaamiset	403 274,85	402 753,94
Pitkäaikaiset saamiset	783 989,19	2 236 763,76

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	4 924 909,39	6 157 526,22
Lainasaamiset	102 000,00	149 000,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Saamiset kunnalta	0,00	0,00
Muut saamiset	976 422,26	1 424 854,88
Siirtosaamiset	2 523 335,89	2 446 547,84
Lyhytaikaiset saamiset	8 526 667,54	10 177 928,94

Saamiset

9 310 656,73   **12 414 692,69**

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	5 632,61	9 532,26
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut arvopaperit	1 580 193,61	1 580 174,52

Rahoitusarvopaperit

1 585 826,22   **1 589 706,78**

Rahat ja pankkisaamiset

13 230 859,77   **12 001 447,95 **)**

VAIHTUVAT VASTAAVAT

24 853 491,12   **26 967 831,38**

VASTAAVAA

157 248 017,15   **156 443 456,61**

*) Vertailuluvussa huomioitu tytäryhtiö Saariselän Siula Oy:n v. 2021 rakennukseen tekemä arvonalennus 500 000,00 euroa

***) Vertailuluvussa on huomioitu takautuvasti kirjatun konsernipankkitilin vaikutus

VASTATTAVAA

31.12.2022   31.12.2021

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	37 122 295,14	37 122 295,14
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	0,00	0,00 *)
Ylikurssirahasto	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	6 907 684,78	6 931 706,80
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	32 686 595,82	29 667 753,48
Tilikauden yli-/alijäämä	1 498 785,63	3 018 842,34 *)
OMA PÄÄOMA	78 215 361,38	76 740 597,76

VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 512 000,63	1 558 447,52
KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	1 680,47	391,10
Muut pakolliset varaukset	181 467,47	258 109,91
PAKOLLISET VARAUKSET	183 147,94	258 501,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	331 597,02	278 803,63
Lahjoitusrahastojen pääomat	39 461,15	25 680,99
Muut toimeksiantojen pääomat	234 201,53	341 699,95
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	605 259,70	646 184,58
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 472 133,47	37 332 996,04
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	27 278,49	54 557,09
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Korottomat velat kunnalta	0,00	1 759,88
Muut velat	15 331 650,03	15 539 135,65
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	2 489 101,32	2 460 725,41
Pitkäaikainen vieras pääoma	56 320 163,31	55 389 174,07
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 049 566,42	6 920 004,56
Pääomalainat	0,00	0,00
Lainat kunnalta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	247 278,60
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	700 996,01 **)
Saadut ennakot	380 866,84	733 220,07
Ostovelat	5 809 649,47	5 708 395,73
Korottomat velat kunnalta	0,00	0,00

Muut velat	1 162 465,64	1 047 448,69
Siirtovelat	6 895 497,02	6 419 169,19
Laskennalliset verovelat	114 038,81	74 038,81
Lyhytaikainen vieras pääoma	20 412 084,19	21 850 551,66
VIERAS PÄÄOMA	76 732 247,50	77 239 725,73
VASTATTAVAA	157 248 017,15	156 443 456,61

*) Vertailuvuoden ylijäämään vaikuttaa takautuvasti korjatut Saariselän Siula Oy:n arvonalennus 500 000,00 euroa tulosta heikentäen sekä Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaaminen 743 852,00 euroa tulosta vahvistaen

***) Vertailuluvussa on huomioitu takautuvasti kirjatun konsernipankkitilin vaikutus

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	50,8	50,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75,5	77,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	34 185	32 687
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	4 859	4 664
Lainakanta 31.12., 1 000 €	44 549	45 258
Lainakanta 31.12./asukas	6 332	6 458
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	70 993	46 498
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	10 090	6 635
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	260	260
Henkilöstömäärä	200	170
		*)

*) Edellisvuoden vertailulukuihin on ollut vaikutusta monelta osin seuraavien takautuvien korjausten vuoksi:

- konsernitilin kirjaaminen (vaikutus kunnassa ja konsernissa)
- Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaaminen (vaikutus konsernissa)
- Saariselän Siula Oy:n arvonalennus (vaikutus konsernissa)

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 993 140,77	13 011 409,53 *)
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden verot	-204 017,10	-318 745,83
Tulorahoituksen korjauserät	-574 999,55	-1 702 586,96 *)
	10 214 124,12	10 990 076,75
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 071 909,35	-12 777 720,09
Rahoitusosuudet investointimenoihin	184 818,70	51 885,92
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 132 107,79	5 775 891,68 *)
	-11 754 982,85	-6 949 942,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 540 858,73	4 040 134,26
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-33 949,17
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
	0,00	-33 949,17
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 110 379,62	6 384 003,50
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 461 968,19	-6 335 263,14
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 355 265,35	-430 880,33 **)
	-706 853,92	-382 139,97
Oman pääoman muutokset	0,00	-900 352,00 *)
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 060,82	-60 773,58
Vaihto-omaisuuden muutos	235 835,57	-269 065,27
Saamisten muutos	3 104 454,66	-2 773 565,30
Korottomien velkojen muutos	130 892,86	3 327 406,59
	3 473 243,92	224 002,44
Rahoituksen rahavirta	2 766 390,00	-1 049 582,71
Rahavarojen muutos	1 225 531,27	2 947 695,55 **)
Rahavarat 31.12.	14 816 685,99	13 591 154,72
Rahavarat 1.1.	13 591 154,72	10 643 459,17
Rahavarojen muutos	1 225 531,27	2 947 695,55

*)v.2021 purkautuneen Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaaminen takautuvasti

***) Vertailuluvussa on huomioitu takautuvasti kirjatun konsernipankkitilin vaikutus

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulorahoitus, %	65,1	102,2
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	2,2
Lainanhoitokate	3,9	2,0
Kassan riittävyys, pv	49	47

10. HENKILÖSTÖ

Henkilöstöohjelman mukainen henkilöstön määrä oli vuoden 2022 talousarviossa 472,96 henkilöä. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä toteutuma oli 465,96 eli 1 henkilö enemmän talousarvioon verrattuna ja 9,5 henkilöä enemmän kuin vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Henkilöstökulut alittuivat n. 0,488 milj. euroa, talousarvion ollessa 29,783 milj. euroa ja toteutuman ollessa 29,295 milj. euroa.

HENKILÖSTÖOHJELMA 2022

	Lukumäärä		Lukumäärä	
	TP2021	TA 2022	Toteutunut	Muutos
KUNNANHALLITUS				
kunnanjohtaja	1	1	1	
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	1	1	1	0
HALLINTO-OSASTO				
Hallinto				
hallintojohtaja	1	1	1	
viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö	1	1	1	
tiedonhallinnan asiantuntija	1	1	1	
talouspäällikkö	1	1	1	
toimistosihiteeri	3	3	3	
hallintosihiteeri	1	1	1	
atk-päällikkö	1	1	1	
taloussuunnittelija			1	1
hyvinvointikoordinaattori	1	1	1	
harjoittelija (3 kk)				
HALLINTO-OSASTO YHTEENSÄ	10	10	11	1
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS				
Ivalon valmistuskeittiö				
ruokapalvelujohtaja	1	1	1	
ruokapalvelu esimies	1	1	1	
dieettikeittäjä	1	1	1	
keittäjä	3	3	3	
ravitsemistyöntekijä (keitiöap.)	4	4	4	
ravitsemistyöntekijä (ruoanjakaja)	6,76	6,76	6,76	
Yhteensä	16,76	16,76	16,76	
Inarin valmistuskeittiö				
keittäjä-työnjohtaja	1	1	1	
ravitsemistyöntekijä (keitiöap.)	1	1	1	
ravitsemistyönt./peruspalveluteht. (ruoanjakaja)	0,2	0,2	0,2	
Yhteensä	2,2	2,2	2,2	
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS YHT.	18,96	18,96	18,96	0
YRITYS- JA KEHITTÄMISPALVELUT				
Elinkeinojohtaja	1	1	1	
kehittämiskoordinaattori	1	1	1	
kv. asioiden koordinaattori	1	1	1	

	Lukumäärä		Toteutunut	Muutos
	TP 2021	TA 2022		
yritysneuvoja	1	1	1	
YRITYS- JA KEHITTÄMISPALVELUT				
YHTEENSÄ	4	4	4	0
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO				
Hallinto				
sosiaali- ja terveysjohtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
hallinto yhteensä	2	2	2	0
Sosiaalityö				
sosiaalityön johtaja	1	1	1	
sosiaalityöntekijä	5	5	5	
toimistosihteeri	1	1	1	
perhetyöntekijä	1	1	1	
päihdetyöntekijä	1	1	1	
sosiaaliohjaaja	1	1	1	
työvalmentaja	1	1	1	
koulukuraattori			1	1
perhetyöntekijä, määräaikainen (2)				
Sosiaalityö yhteensä	11	11	12	1
Avohoito				
avohoidon johtaja	1	1	1	
toimistosihteeri	2	2	2	
Avosairaanhoito				
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1	
terveydenhoitaja	7,5	7,5	7,5	
kansanterveyshoitaja	2	2	2	
terveyskeskusavustaja	3,5	3,5	3,5	
sairaanhoitaja	4	4	4	
puheterapeutti	1	1	1	
perheohjaaja	1	1	1	
Mielenterveys-perheneuvola				
psykologi	1	1	2	1
psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3	
Tukipalvelut				
bioanalyttikko	2	2	2	
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
röntgenhoitaja	1	1	1	
fysioterapeutti	4	4	4	

	Lukumäärä TP 2021	Lukumäärä TA 2022	Toteutunut	Muutos
tarvikevarastonhoitaja	0,5	0,5	0,5	
välinehuoltaja	1	1	1	
Kotipalvelu				
palveluohjaaja	1			
vastaava palveluohjaaja		1	1	
sairaanhoidtaja	2	2	2	
kodinhoitaja	5	4	3	
lähihoitaja	22	21	22	
lähihoitaja tehostettu kotihoito		2	2	
fysioterapeutti	1	1	1	
hoiva-avustaja	2	2	2	
saamenkielinen kylätyöntekijä	3	3	3	
Avohoito yhteensä	72,5	72,5	74,5	1
Lääkäritoiminta				
johtava lääkäri	1	1	1	
terveyskeskuslääkäri	5	5	5	
terveyskeskusavustaja	0,5	0,5	0,5	
Lääkäritoiminta yhteensä	6,5	6,5	6,5	0
Laitoshoito ja asumispalvelut				
laitoshoidon johtaja	1	1	1	
toimistos sihteeri	1	1	1	
Vuodeosasto				
osastonhoitaja	1	1	1	
sairaanhoidtaja	12	12	12	
kätilö	5	5	5	
perushoitaja	9,5	9,5	9,5	
terveyskeskusavustaja	1	1	1	
saamenkielinen lähihoitaja	1	1	1	
fysioterapeutti	1	1	1	
Ryhmäkoti Hilla ja Puolukka				
vastaava sairaanhoidtaja	1	1	1	
lähihoitaja	32	32	32	
fysioterapeutti	1	1	1	
hoiva-avustaja	1	1	1	
ravitsemistyöntekijä (perusp.)/laitoshuoltaja	1	1	1	
hoitoapulainen	3	3	3	
saamenkielinen lähihoitaja	2	2	2	

	Lukumäärä		Lukumäärä	
	TP 2021	TA 2022	Toteutunut	Muutos
sairaanhoidtaja		2	2	2
kodinhoitaja		1	1	1
Kehitysvammaisten ryhmäkoti				
hoitaja		1	1	1
lähihoitaja		8	8	8
hoitoapulainen		1	1	1
Toimintakeskus				
kehitysvammahuollon ohjaaja		1	1	1
ohjaaja		2	2	2
lähihoitaja		2	2	2
LAITOSHOITO- JA ASUMISPALVELUT				
YHTEENSÄ		91,5	91,5	91,5
				0
Suun terveydenhuolto				
terveyskeskushammaslääkäri		4	4	4
suuhygienisti		1	1	1
hammashoitaja		6	6	6
Suun terveydenhuolto yhteensä		11	11	11
Ympäristövalvonta				
Inari ja Utsjoki v. 2008 -isäntäkuntana Inari				
kunnaneläinlääkäri		3	3	3
terveydensuojelutarkastaja		2	2	2
* toinen terveydensuojelutarkastaja määrätty ympäristöyksikön johtajaksi				
Maaseututoimi				
maataloussihteeri		1	1	1
*) ympäristöyksikön johtajan tehtävät hoitaa lautakunnan määräämä viranhaltija				
Ympäristövalv. ja maaseututoimi yhteensä				
		6	6	6
				0
SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO				
YHTEENSÄ		200,5	200,5	203,5
				2

	Lukumäärä		Lukumäärä	
	TP 2021	TA 2022	Toteutunut	muutos
Tilapäiset määräaikaiset				
sosiaalityöntekijä			1	
ympäristötarkastaja	0,5			
SIVISTYSOSASTO				
Hallinto				
sivistysjohtaja	1	1	1	
hallintosihteeri	1	1	1	
toimistosihteeri	1,5	0,5	1	
sosiaalityöntekijä	1	1	1	
psykologi	1	1	1	
Yhteensä	5,5	4,5	5	0
Perusopetus				
rehtori	2	2	1,5	
apulaisrehtori			0,5	
toimistosihteeri	2	2,5	2,5	
opettajaviranhaltija	69	69	69	
joista inarinsaamenkielisessä ja inarin- saamenkielen opetuksessa	5	4	6	
joista koltansaamenkielisessä ja kolta- saamenkielen opetuksessa	1	1	1	
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	9	9	8	
tuntiopettaja (päätoiminen)	1	1	1	
joista inarinsaamenkielisessä ja inarin- saamenkielen opetuksessa				
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa		1	1	
koulunkäynninohjaaja	14	16	14	
Yhteensä	88	90,5	88	-2
Tilapäinen määräaikainen henkilöstö*)				
tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	8	
joista inarinsaamenkielisessä ja inarinsaamen- kielen opetuksessa	2	2	1	
koulunkäynninohjaaja	6	5	7	
Lukio				
rehtori	1	1	0,5	
apulaisrehtori			0,5	
toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5	
opettajaviran haltija	8	8	8	
Yhteensä	9,5	9,5	9,5	0

	Lukumäärä TP 2021	Lukumäärä TA 2022	Toteutunut	Muutos
Kansalaisopisto				
rehtori	1	1	1	
suunnittelija-opettaja	1	1	1	
opettajaviran haltija	1	1	1	
tuntiopettaja (päätoiminen)	5	5	5	
Yhteensä	8	8	8	0
Kirjasto				
kirjastotoimen johtaja	1	1	1	
kirjastonhoitaja	2	2	2	
kirjastovirkailija	3	3	3	
kuljettaja-virkailija	1	1	1	
Yhteensä	7	7	7	0
Kulttuuritoiminta				
kulttuurisihteeri	1	1	1	
Yhteensä	1	1	1	0
Vapaa-aikatoimi				
vapaa-aikasihteeri	1	1	1	
erityisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1	
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1	
liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2	
nuoriso-ohjaaja	2	2	2	
viestintäpajan toiminnanohjaaja	1	1	1	
etsivän nuorisotyön ohjaaja	1	1	1	
Yhteensä	9	9	9	0
määräaikainen liikunnanohjaaja	1		1	
Varhaiskasvatus				
varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	
varhaiskasvatusyksikön johtaja	1	1	1	
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	
toimistos sihteeri	1,5	2	2	
Päiväkodit				
päiväkodinjohtaja	3	3	3	
varhaiskasvatuksen opettaja	13	15	15	
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	
ryhmäavustaja	2,5	4	4	
lastenhoitaja	18	19	19	
päiväkotiapulainen	1	1	1	

	Lukumäärä		Lukumäärä	
	TP 2021	TA 2022	Toteutunut	Muutos
keittäjä-päiväkotityöntekijä	1	1	1	
Perhepäivähoito ja kielipesä				
perhepäivähoitaja	16	13	13	
lastenhoitaja	13	13	13	
hallintopäällikkö (inarinsaamenk. Yh)	1	-1		
toimistosihteer		0,5	-0,5	
Varhaiskasvatuksen opettaja		2	2	
Varhaiskasvatus yhteensä	74	77,5	77	-0,5
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ	202	207	204,5	-2
TEKNINEN OSASTO				
Hallinto				
tekninen johtaja	1	1	1	
hallintosihteer	1	1	1	
toimistosihteer*	1	0,5	1	
Yhteensä	3	2,5	3	0
* työsuhde ollut täytettynä osa-aikaisena				
Rakennusvalvonta				
rakennustarkastaja	1	1	1	
tarkastusinsinööri	1	1	1	
lupasihteer	1	1	1	
suunnitteluinsinööri		0,5	0,5	
Yhteensä	3	3,5	3,5	0
Yhdyskuntasuunnittelu				
kaavoitusinsinööri	1	1	1	
mittausinsinööri	1	1	1	
kaavasuunnittelija	2	2	2	
Yhteensä	4	4	4	0
Yhdyskuntarakentaminen				
maanrakennusmestari	1	1	1	
reittimestari	1	1	1	
varastonhoitaja-työvalmentaja	1	1	1	
kunnossapitotyöntekijä*	5	7	6	
suunnitteluinsinööri		0,5	0,5	
kunnossapitoinsinööri*			1	
Yhteensä	8	10,5	10,5	0
* siirto				
TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	18	20,5	21	0

Lukumäärä Lukumäärä
TP 2021 TA 2022 Toteutunut Muutos

TILAPALVELU-LIIKELAITOS

kiinteistöpäällikkö	1	1	1
projekti-insinööri	1	1	1
Yhteensä	2	2	2

TILAPALVELU-LIIKELAITOS YHTEENSÄ   **2**   **2**   **2**   **0**

HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ   **456,46**   **463,96**   **465,96**   **1**

Muutos henkilöä		7,5	2
muutos, %		1,64	0,43

Henkilöstömäärä

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vakituiset	380	362	386	391	385	385	402	415
Määräaikaiset	181	169	183	173	176	176	248	145
Työllistetyt	13	23	12	18	20	19	19	15
Oppisopimussuht.								4
Yhteensä	574	554	581	582	581	580	659	579

Henkilöstö osastoittain v. 2022

Hallinto-osasto	15 vakinaista ja 3 määräaikaista
Sosiaali- ja terveysosasto	203 vakinaista ja 66 määräaikaista, 5 työllistettyä
Sivistysosasto	202 vakinaista ja 70 määräaikaista, 1 työllistettyä
Tekninen osasto	21 vakinaista ja 4 määräaikaista, 8 työllistettyä
Ruokapalvelu-liikelaitos	19 vakinaista ja 2 määräaikaista
Tilapalvelu-liikelaitos	2 vakinaista

Osa-aikainen henkilöstö v. 2022 osastoittain

Hallinto-osasto	1
Sosiaali- ja terveysosasto	35
Sivistysosasto	27
Tekninen osasto	0
Ruokapalvelu-liikelaitos	1
Tilapalvelu-liikelaitos	0

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Sukupuolijakauma, kaikki työntekijät

	2022
Miehet	97
Naiset	482
Yhteensä	579

Vakituisen sukupuolijakauma

	2022
Miehet	62
Naiset	353
Yhteensä	415

Ikäjakauma:

0-19	5
20-24	17
25-29	44
30-34	60
35-39	64
40-44	62

45-49	70
50- 54	76
55-59	90
60-64	77
65-68	12
68-	3

Henkilöstön keski-ikä 46,11 vuotta

Vahinkotilastoja

	v. 2018	v.2019	v. 2020	v. 2021	v.2022
Työtapaturma	21	22	13	28	42
Liikenne	2	2	1	3	1
Autovakuutus	0	0	0	0	1
Vastuuvakuutus	0	0	0	1	1
Ryhmä/Koulutapaturma	7	5	7	18	9
Yhteensä	44	32	29	50	54

Henkilöstömenot 2021 - 2022		
Tili	TP 2022	TP 2021
400001 Vakinaisten kk-palkat	-8 440 908	-7 339 407
400002 Vakinaisten työsuhteisten palkat	-7 371 221	-7 559 780
400003 Vakin. tunti- ja urakkapalkat	-34 105	-44 053
400011 Sijaisten kk-palkat	-1 006 334	-456 911
400012 Vakituisten sijaisten palkat	-243 617	-583 543
400013 Sairaus- ja äitiyslomasijaisten palkat	-421 548	-484 685
400016 Vuosiloma- ja muut sijaiset	-809 438	-902 841
400017 Vuosilomansijaiset	0	-140
400018 Muut sijaiset	-1 434 907	-1 798 482
400021 Tilapäisten kk-palkat	-1 471 318	-1 237 535
400022 Tilapäisten sijaisten palkat	-119 874	-84 293
400023 Tilap. tuntipalkat ja palkkiot	0	-314
400027 Ylituntipalkkiot	-221 341	-220 064
400028 Kertatuntipalkkiot	-63 048	-47 078
400031 Työllistämispalkat	0	-6 099
400041 Erilliskorvaukset	-2 056 196	-1 981 900
400042 Varallaolokorvaukset	0	0
400051 Kokouspalkkiot	-100	-1 310
400052 Ltm-henkilöiden kokouspalkkiot	-127 137	-105 144
400053 Viranhaltijoiden kokouspalkkiot	-2 025	-1 320
400061 Vuosipalkkiot ja ans.menet.korv.	-27 083	-14 572
400062 Luottamushenkilöiden muut korvaukset	-6 219	0
400064 Asiantuntijapalkkiot ja luentokorvaukset	-7 659	-23 707
400067 Siviilipalvelumiesten pvrhat	0	-1 472
400411 Hall. ja tsto, sijaiset	-528	0
406005 Muut luontoisedut (meno)	-93 061	-81 198
406011 Luontoisedut (tulo)	93 061	81 198
408001 Jaksotetut palkat ja palkkiot	132 502	-114 947
408002 Jaksotetut lomapalkat	0	0
409001 Sairausvakuutuskorvaukset	327 045	271 902
409003 Tapaturmakorvaukset	10 271	26 163
409009 Muut korvaukset	17 362	33 901
410001 KuEL palkkaperusteinen	-3 706 251	-3 557 393
410002 KuEL eläkemenoperusteinen	-1 130 297	-1 212 336
410011 VaEL-maksut	-280 487	-293 895
410041 Eläkevakuutusmaksut	0	0
418001 Jaksotetut eläkekulut	-18 751	-1 498
418002 Jaksotetut eläkemaksut, lomapalkat	0	0
420001 Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut	-311 747	-343 119
420011 Työttömyysvakuutusmaksut	-434 599	-430 018
420021 Tapaturmavakuutusmaksut	-50 653	-45 821
420091 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-14 518	-7 978
428001 Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	29 720	-9 445
428002 Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut, lomapalkat	0	0
Total	-29 295 009	-28 579 131

11. TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN 2022 ALLEKIRJOITUS

Ivalossa 20.3.2023

Jari Huotari

puheenjohtaja

Hannu Alenius

Jarmo Huhtamella

Jari Huhtamella

Maritta Mäenpää

Heli Palolahti

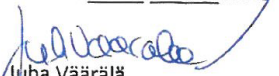

Maire Puikko

Jaana Seipiharju

Tommi Kasurinen
kunnanjohtaja

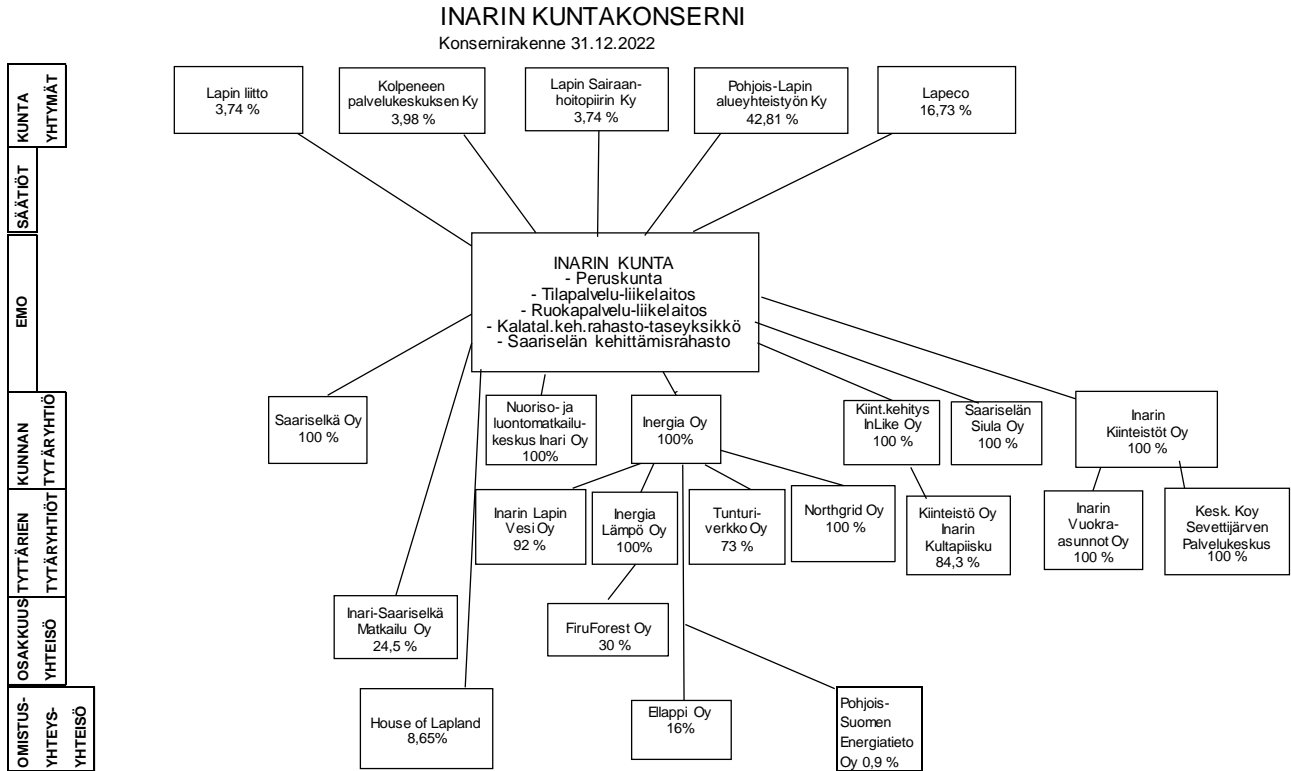
Tilinpäätösmerkintä

Ivalossa 31.5.2023

Juha Väärälä
JHT, KHT KPMG Oy AB

12. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Kuntakonsernin rakennekaavio

2 Valtuustossa päätetyt tärkeimmät asiat 2022

Uruvaarantien liittymän asemakaavan muutos

Inarin kirkonkylän kouluhankkeen määrittely ja rajaaminen sekä huomioiminen vuosien 2022–2024 talous- ja toimintasuunnitelmassa

Asemakaavan muutos: Ivalon koulukeskus

Kunnanjohtajan irtisanoutuminen ja viran haettavaksi julistaminen

Taloussuunnittelijan viran perustaminen

Inarin kunnan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022–2025

Vuoden 2021 tilinpäätöksen allekirjoittaminen ja esitys tilikauden tuloksen käsittelystä / tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen

Teknisen johtajan irtisanoutuminen

Hallintosäännön muuttaminen

Vuosien 2023–2024 talous- ja toimintasuunnitelman lähetekeskustelu

Kunnanjohtajan viran haettavaksi julistaminen/virkaa hakeneet/haastattelut/valinta

Inarin kunnan ruokapalvelujen järjestäminen 1.1.2023 alkaen

Tuloveroprosentin määrittäminen ja kiinteistöveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2023

Teknisen johtajan viran haettavaksi julistaminen/haastattelut/valinta

Inarin kunnan osallisuus- ja tervetulo-ohjelma

Inarin kunnan maapoliittinen ohjelma

Talousarvio vuodelle 2023 sekä talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2023–2025

Tilintarkastuksen kilpailuttaminen/tilintarkastusyhteisön valinta/optiovuoden käyttäminen

3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

KEHITTÄMIS-JA YHTEISTYÖHANKKEET	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
	v. 2022	v. 2022	
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet			
* P-L alueyhteistyön ky	22 000	-25 930	-3 930
* Siidan toiminta-avustus	50 000	-50 000	0
* Yksitysteiden kunnossapidon tukeminen	20 000	-11 318	8 682
* Lapinpolku, kunnan omarah.osuus	12 000	0	12 000
* Lapin liitto, Ukraina avustus	0	-7 000	-7 000
* Osuuskunta Lumimuutos	0	-7 500	-7 500
Yleiset kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.	104 000	-101 748	2 252
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet			
* Yhteinen avustushaku	90 000	-83 000	7 000
Työllisyyden kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.	90 000	-83 000	7 000
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet			
* Irroitusmääräraha	50 000	0	50 000
* Yleiskaavoitus	35 000	-13 600	21 400
* Inarin historian kirjoittaminen	-500	1 090	590
* Käyttöomaisuuden myyntituotot	-250 000	198 962	-51 038
Muut kehittämis- ja yhteistyöhankkeet yht.	-165 500	186 452	20 952
KEHITTÄMIS- JA YHTEISTYÖHANKKEET YHT.	28 500	1 704	30 204

4 Valtuuston jäsenet ja varajäsenet v. 2022

Valtuuston jäsenet ja varajäsenet

1. Alenius Hannu
  2. Avaskari Anu
  3. Hannola Janne
  4. Huotari Jari
  5. Katajamaa Marko
  6. Kemppainen Tiitu
  7. Kinnunen Aleksi
  8. Oikarinen Eira
  9. Pekkala Aslak, 22.9.2022 alkaen
  10. Pietikäinen Vesa
  11. Roos Anna
  12. Seipiharju Jaana
  13. Tammela Kari
  14. Väisänen Timo
  15. Tervahauta Janne
  16. Koivisto Anni
  17. Huhtamella Jarmo
  18. Näkkäljärvi Pirita
  19. Palolahti Heli
  20. Huhtamella Jari
  21. Franssi Eemeli
  22. Lohiniva Kari
  23. Lappalainen Essi
  24. Leivo Arto
  25. Kiviniemi Hanna
  26. Saastamoinen Petri
  27. Kustula Kirsti
- Kauppinen Henna, 22.9.22 asti

Puheenjohtajisto

Puheenjohtaja Janne Tervahauta

I varapuheenjohtaja Anu Avaskari

II varapuheenjohtaja Anni Koivisto

Valtuuston varajäsenet

Kansallinen Kokoomus ry, Kokoomus ja Kristillisdemokraatit

Yliluoma Satu

Pekkala Aslak, 22.9.2022 asti

Akujärvi Kari

Niittyvuopio Nina

Tuovila Anne

Sanila Tanja

Pitkänen Matti
Tamminen Teija

Vihreät ja RKP

Puikko Maire
Lassila Ida-Maria
Askala Anna

Suomen Keskusta

Kuhmonen Kalle
Kärnä Miia
Mäenpää Maritta
Katajamaa Tuula, 3.3.2022 asti
Lehtola Minna
Hirvasvuopio Harri
Kiprianoff Hanna-Maaria

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Valikainen Pirjo
Huhtamella Tarja
Paasilinna Sauli

Perussuomalaiset

Franssi Ari
Neffling Jarmo
Kukkamaa Rauli

Vasemmistoliitto

Törmänen Arto
Näkkäläjärvi Riitta

5 Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet

Kunnanhallitus ja lautakuntien jäsenet

Huotari Jari, puheenjohtaja
Alenius Hannu, I varapuheenjohtaja
Huhtamella Jarmo, II varapuheenjohtaja
Palolahti Heli
Mäenpää Maritta

Henkilökohtaiset varajäsenet

Akujärvi Kari
Lappalainen Essi
Kiviniemi Hanna
Kauppinen Henna, 22.9.2022 asti
Pekkala Aslak, 22.9.2022 alkaen
Katajamaa Marko
Saastamoinen Petri
Kinnunen Aleks
Puikko Maire
Kemppainen Tiitu

Sivistyslautakunta

Mäenpää Maritta, puheenjohtaja
Kauppinen Henna, I varapuheenjohtaja 22.9.2022 asti
Avaskari Anu, I varapuheenjohtaja 22.9.2022 alkaen
Koivisto Anni, II varapuheenjohtaja
Kinnunen Aleks
Tuovila Anne
Kuhmonen Kalle
Mikkonen Kauko
Pitkänen Matti
Inker-Anni Linkola-Aikio

Henkilökohtaiset varajäsenet

Harri Markku
Titola Lauri
Lohiniva Kari
Valikainen Pirjo, 1.2.2022 asti
Kemppainen Tiitu, 1.2.2022 alkaen
Lappalainen Essi
Lehtola Minna
Neffling Jarmo
Avaskari Anu, 22.9.2022 asti
Seipiharju Ari, 22.9.2022 alkaen
Pasanen Annika

Tekninen lautakunta

Katajamaa Marko, puheenjohtaja
Kuhmonen Kalle, I varapuheenjohtaja

Tammela Kari, II varapuheenjohtaja

Sanila Tanja

Hirvasvuopio Harri

Katajamaa Tuula, 22.9.2022 asti

Niittyvuopio Nina

Franssi Eemeli

Näkkäljärvi Pirita

Heikka Kati, 22.9.2022 alkaen

Henkilökohtaiset varajäsenet

Huhtamella Jari

Haataja Marko

Kemppainen Tiitu

Hannola Juha

Heikka Kati, 22.9.2022 asti

Tamminen Teija

Akujärvi Kari

Mikkonen Kauko

Kustula Kirsti

Kiprianoff Hanna-Maaria. 22.9.2022 alkaen

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Avaskari Anu, puheenjohtaja

Palolahti Heli, I varapuheenjohtaja

Lindholm Esa, II varapuheenjohtaja

Kemppainen Tiitu

Huhtamella Jari

Kiprianoff Hanna-Maaria

Lassila Ida

Leivo Arto

Seipiharju Ari

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kinnunen Aleks

Yliluoma Satu

Oikarinen Eira

Kiviniemi Hanna

Pitkänen Matti

Huhtamella Tarja

Saastamoinen Petri

Askala Anna

Vikeväkorva Mika

Tarkastuslautakunta

Leivo Arto, puheenjohtaja
Lohiniva Kari, varapuheenjohtaja
Lettinen Katja
Näkkäläjärvi Riitta
Valo Arto
Kallioinen Eila
Kustula Kirsti

Henkilökohtaiset varajäsenet

Hirvasvuopio Harri
Yliluoma Satu
Jentala Kai
Tamminen Teija
Pasanen Annika
Törmänen Arto
Tanhua Kaisa

Kunnanhallituksen elinvoimajaosto

Saastamoinen Petri, puheenjohtaja
Avaskari Anu, varapuheenjohtaja
Kukkamaa Rauli
Lappalainen Essi
Lohiniva Kari
Puikko Maire
Seipiharju Jaana
Väisänen Timo

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kuhmonen Kalle
Kauppinen Henna, 22.9.2022 asti
Tuovila Anne, 22.9.2022 alkaen
Huhtamella Jarmo
Lehtola Minna
Pitkänen Matti
Kustula Kirsti
Valikainen Pirjo
Törmänen Arto

Kunnanhallituksen konsernijaosto

Huotari Jari, puheenjohtaja
Alenius Hannu, varapuheenjohtaja
Koivisto Anni
Niittyvuopio Nina
Palolahti Heli

Varajäsenet

1. Franssi Ari
2. Näkkäljärvi Pirita
3. Väisänen Timo

Tilapalvelu liikelaitoksen johtokunta

Tammela Kari
Avaskari Anu
Kuhmonen Kalle

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kemppainen Tiitu
Tuovila Anne
Tervahauta Janne

Ruokapalvelu liikelaitoksen johtokunta

Kinnunen Aleks, puheenjohtaja
Niittyvuopio Nina
Lassila Ida

Henkilökohtaiset varajäsenet

Lappalainen Essi
Akujärvi Kari
Askala Anna

6 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankinta-arvoon.

Konsernitili

Kunnan konsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kunnan tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kunnan rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Tytäryhteisöjen rahavarat per 31.12.2022 olivat yhteensä 2 254 596,93 euroa.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistapa

Koko kunnan tuloslaskelmaan on yhdistetty peruskunta, Kalatalousrahaston ja Saariselän kehittämisrahaston taseyksiköt sekä Ruokapalvelu ja Tilapalvelu liikelaitokset. Tuloslaskelmasta on eliminoitu peruskunnan ja liikelaitosten sekä taseyksiköiden väliset keskinäiset tuotot ja kulut.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Konsernipankkitili on kirjattu takautuvasti konsolidointiohjelmassa kunnan lukuihin, jolloin se on saatu nousemaan mukaan vertailuvuoden lukuihin.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia. Edellisessä kohdassa mainitulla konsernipankkitilin kirjauksilla on vaikutusta joihinkin eriin ja tunnuslukuihin ja nämä kohdat on merkitty erikseen laskentataulukoihin.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei olennaisia oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin.

6. Yksittäiseen tase-erään sisältyvät osat, jotka koskevat useaa tase-erää

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

7. Ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi

Ei em. oikaisuja tilikauden tietoihin.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Inarin kunta

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	558 509,25	628 538,66	612 229,43	665 649,23
Sosiaali- ja terveystoimet	16 436 843,09	17 351 208,65	5 925 763,24	7 394 008,88
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 905 387,31	3 406 934,68	3 004 945,19	2 540 058,94
Yhdyskuntapalvelut	18 973 827,13	18 528 824,48	668 049,98	763 243,49
Muut palvelut	1 571 490,56	2 315 305,80	605 910,55	913 047,35
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>41 446 057,34</i>	<i>42 230 812,27 *)</i>	<i>10 816 898,39</i>	<i>12 276 007,89</i>

*) v.2021 purkautuneen Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaaminen takautuvasti vahvistaen toimintatuottoja

Verotulojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan tulovero	22 800 539,29	21 052 211,55	22 800 539,29	21 052 211,55
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 367 303,27	4 440 385,89	4 367 303,27	4 440 385,89
Kiinteistövero	4 787 059,75	4 510 409,75	4 975 841,83	4 730 144,13
Muut verotulot	2 729,55		2 729,55	
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>31 957 631,86</i>	<i>30 003 007,19</i>	<i>32 146 413,94</i>	<i>30 222 741,57</i>

Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	24 644 287,00	23 673 050,00	24 644 287,00	23 673 050,00
<i>Siiitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus (+/-)</i>	<i>2 013 396,00</i>	<i>2 038 637,00</i>	<i>2 013 396,00</i>	<i>2 038 637,00</i>
<i>Siiitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-702 904,00	-803 761,00	-702 904,00	-803 761,00
Verotulomenetyksen kompensatio	3 815 328,00	3 297 318,00	3 815 328,00	3 297 318,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>27 756 711,00</i>	<i>26 166 607,00</i>	<i>27 756 711,00</i>	<i>26 166 607,00</i>

Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	14 926 009,94	15 512 502,86
Muiden palvelujen ostot	11 808 329,92	10 169 163,78
<i>Kaupungin / Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>26 734 339,86</i>	<i>25 681 666,64</i>

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.	391,10	921,43	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	1 782,44	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-493,08	-530,33	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12.	1 680,47	391,10	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	258 109,91	311 673,05	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-76 642,44	-53 563,14	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	181 467,47	258 109,91	0,00	0,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	511 952,54	531 751,64	210 530,54	531 751,64
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	89 285,78	0,00	24 195,00
Muut luovutusvoitot	11 290,32	1 093 112,53 *)	0,00	349 260,53
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>523 242,86</i>	<i>1 714 149,95</i>	<i>210 530,54</i>	<i>905 207,17</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	23 596,39	291,14	23 596,39	291,14
Muut luovutustappiot	0,00	274,54	0,00	274,54
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>23 596,39</i>	<i>565,68</i>	<i>23 596,39</i>	<i>565,68</i>

*) v.2021 purkautuneen Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaaminen takautuvasti

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	800 000,00	800 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	7 301,67	3 686,28
<i>Yhteensä</i>	<i>807 301,67</i>	<i>803 686,28</i>

Inari
Verotulojen erittely 31.12.2022

Selvitys verotuloista ja valtionosuuksista
(tulolaskelman liite)

	Talousarvio milj. €	Ta-muutos milj. €	Toteutuma milj. €	Poikkeama milj. €
Verotulot v. 2022				
Ansio- ja pääomatuloverot	22,321	0	22,800	0,479
Osuus yhteisöverotuotosta	3,083	0	4,367	1,284
Kiinteistövero	4,603	0	4,976	0,373
	<u>30,007</u>	<u>0</u>	<u>32,143</u>	<u>2,136</u>

Kunnallisvero	Tulovero-%	Kunnallisvero		Muutos €	
		milj. €	Muutos-%	milj. €	
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	19,0	18,891	2,1	0,395	
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	19,0	19,358	2,5	0,467	
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	19,0	19,598	1,2	0,240	
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	19,0	20,057	2,3	0,459	
Verovuosi 2018 maksuunpanon muk.	19,0	20,346	1,4	0,289	
Verovuosi 2019 maksuunpanon muk.	19,0	20,837	2,4	0,491	
Verovuosi 2020 maksuunpanon muk.	19,0	20,909	0,3	0,072	
Verovuosi 2021 maksuunpanon muk.	19,0	21,614	3,3	0,705	

Kiinteistöveroprosentit	v. 2018	v. 2019	v. 2020	v. 2021	v. 2022
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Vakituisten asuinrakennusten vero-%	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muiden kuin vakit.asuntojen vero-%	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Rakentamattoman rak.paikan vero-%	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitosrakennusten vero-%	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
Yleishyödylliset yhteisöt vero-%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Kiinteistövero	Kiint.vero milj. €	Muutos-%	Muutos milj. €
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	4,234	3,5	0,143
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	4,256	0,5	0,022
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	4,288	0,8	0,032
Verovuosi 2018 maksuunpanon muk.	4,416	2,9	0,128
Verovuosi 2019 maksuunpanon muk.	4,584	3,8	0,168
Verovuosi 2020 maksuunpanon muk.	4,677	2,0	0,093
Verovuosi 2021 maksuunpanon muk.	4,735	1,2	0,058
Verovuosi 2022 maksuunpanon muk.	4,903	3,5	0,168

Yhteisövero	Yhteisövero € milj.€	Muutos-%	Muutos milj. €
Verovuosi 2014 maksuunpanon muk.	2,217	15,9	0,305
Verovuosi 2015 maksuunpanon muk.	2,379	7,3	0,162
Verovuosi 2016 maksuunpanon muk.	2,403	1,0	0,024
Verovuosi 2017 maksuunpanon muk.	2,361	-1,7	-0,042
Verovuosi 2018 maksuunpanon muk.	2,467	4,5	0,106
Verovuosi 2019 maksuunpanon muk.	2,601	5,4	0,134
Verovuosi 2020 maksuunpanon muk.	3,585	37,8	0,984
Verovuosi 2021 maksuunpanon muk.	5,032	40,4	1,447

Valtionosuudet v. 2022

	Ta2022 milj.€	Toteutuma 2022 milj.€	Poikkeama milj.€	Tp2021 milj.€
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)		22,631		21,634
Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus		2,013		2,039
Järjestelmämuutoksen tasaus				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ml. tasaukset		<u>24,644</u>		<u>23,673</u>
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet		-0,703		-0,804
Ed, vuoden opetus- ja kultt. valt.os.				
Verotulomenetysten kompensointi		<u>3,815</u>		<u>3,297</u>
Valtionosuudet yhteensä	<u>27,700</u>	<u>27,756</u>	<u>0,056</u>	<u>26,166</u>

INARIN KUNTA

POISTOSUUNNITELMA

1.7.2018 alkaen

Omaisuusryhmä	POISTOMENETELMÄ	INARIN KUNTA	KILA (v.2016) SUOSITUS
Aineettomat hyödykkeet Kehittämismenot Aineettomat oikeudet Liikearvo Osallistuminen toisen yhteisön -tiekkeisiin -ratahankkeisiin -väylähankkeisiin (sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen poistoajoja) Muut pitkävaikutteiset menot Atk-ohjelmistot Muut	Tasapoisto	2v. 5v. 2v. 15v. 30v. 2v. 2v.	2-5 vuotta 5-20 vuotta 2-5 vuotta 15-20 vuotta 30-40 vuotta 2-5 vuotta 2-10 vuotta
Aineelliset hyödykkeet Maa- ja vesialueet Rakennukset ja rakennelma Hallinto- ja laitosrakennukset -Männikön palvelukoti Tehdas- ja tuotantorakennukset Vapaa-ajan rakennukset Talousrakennukset Asuinrakennukset Kallioluolat ja -tunnelit, väestön- suojat	Ei poistoajaa <u>Tasapoisto</u> /menojään- nöspoisto	20v. 30v. 20v. 20v. 10v. 30v. 30v.	5-10 % /20-50 vuotta 10-15 % /20-30 vuotta 10-15 % /20-30 vuotta 15-20 % /10-20 vuotta 5-10 %/30-50 vuotta 4-10 %/30-70 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet Kadut, tiet, torit ja puistot Sillat, laiturit ja uimalat Muut maa- ja vesirakenteet *reitistöt, tulvasuojarakenteet Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet Muut putki- ja kaapeliverkot *mm. sadeviemäröinti, atk-verkot Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja -laitteet *mm. palovesiasemat Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet *mm. pumppaamot	<u>Tasapoisto</u> /menojään- nöspoisto	15 % 10 % 10 % 15 % 15 % 15 % 15 % 15 % 20 %	15 % -20 % /15-20 vuotta 10 % -25 % /10-30 vuotta 10 % -20 % /15-30 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 15 % -25 % /10-20 vuotta 15 % -20 % /15-20 vuotta 20 % -25 % /10-15 vuotta

Koneet ja kalusto Rautaiset alukset Puiset alukset ja muut uivat työkoneet Muut kuljetusvälineet *Henkilö- ja pakettiautot *Linja-, kirjasto-, ja kuorma-autot Muut liikkuvat työkoneet *mm, moottorikelkat, mönkijät Muut raskaat koneet Muut kevyet koneet Sairaala-, terveydenhuolto, yms. laitteet Atk-laitteet Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	15v. 8v.	15–20 vuotta 8-15 vuotta	
		4v.	4-7 vuotta	
		5v.	5-10 vuotta	
		10v.	10–15 vuotta	
		5v.	5-10 vuotta	
		5v.	5-15 vuotta	
		3v.	3-5 vuotta	
		3v.	3-5 vuotta	
	Muut aineelliset hyödykkeet Luonnonvarat Arvo- ja taide-esineet	Käytön mukainen poisto Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Käytön mukainen poisto Ei poistoaikaa
		Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan
Pysyvien vastaavien sijoitukset Osakkeet ja osuudet		Ei poistoaikaa	Suosituksen mukaan	Ei poistoaikaa

Pienet käyttömajausuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, kirjataan vuosikuluiksi.

Lisäksi käytetään kertaluoteisia poistoja (lisäpoistoja) mm, maankäytön suunnitelmiin liittyvissä aktivoinneissa ja Saariselän alueen aktivoitujen rakentamiskustannusten kohdalla.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto suosittelee poistoajojen alarajojen käyttämistä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiselle ole erityistä hyödykekohtaista perustetta.

7 Tasetta koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat hyödykkeet

Konserni

	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Konserniliikeraivo	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	107 410,26	393 051,33	0,00	0,00	696 141,74	177 167,78	1 373 771,10
Lisäykset tilikauden aikana	88 184,17	28 973,61	0,00	0,00	40 617,22	-949,59	156 825,41
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 300,00	11 300,00
Siirrot erien välillä	0,00	174 642,58	0,00	0,00	0,00	-174 642,58	0,00
Tilikauden poisto	-63 649,20	-221 199,37	0,00	0,00	-86 472,36	0,00	-371 320,93
Arvon alentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	131 945,23	375 468,15	0,00	0,00	650 286,60	12 875,61	1 170 575,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	131 945,23	375 468,15	0,00	0,00	650 286,60	12 875,61	1 170 575,58

Kunta

	Aineettomat oikeudet	Tietokoneohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	3 791,70	0,00	174 642,58	178 434,28
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	4 542,69	0,00	-4 542,69	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	11 300,00	11 300,00
Siirrot erien välillä	0,00	174 642,58	0,00	-174 642,58	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-25 648,17	0,00	0,00	-25 648,17
Arvon alentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	157 328,80	0,00	6 757,31	164 086,11
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	157 328,80	0,00	6 757,31	164 086,11

Aineelliset hyödykkeet

Konserni

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	10 338 794,19	56 205 624,84	49 550 926,50	4 953 176,50	193 454,26	5 555 006,41	126 796 982,71 *)
Lisäykset tilikauden aikana	189 294,16	1 399 517,20	4 486 357,61	718 929,35	14 471,61	9 910 558,32	16 719 128,26
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-56 959,00	-42 073,10	0,00	-85 786,61	-184 818,70
Vähennykset tilikauden aikana	-750 618,62	0,00	0,00	-9 839,92	0,00	-3 881 481,27	-4 641 939,82
Siirrot erien välillä	-2 550,00	743 688,85	628 116,26	117 032,04	0,00	-1 488 837,15	-2 550,00
Tilikauden poisto	0,00	-2 854 228,87	-3 268 660,93	-902 552,43	-17 150,72	0,00	-7 042 592,96
palautukset	0,00	-1 730 434,13	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 730 434,13
Poistamaton hankintameno 31.12.	9 774 919,72	53 764 167,89	51 339 780,44	4 834 672,44	190 775,15	10 009 459,71	129 913 775,35
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 774 919,72	53 764 167,89	51 339 780,44	4 834 672,44	190 775,15	10 009 459,71	129 913 775,35

*) Konsernin alkusaldo rakennuksien osalta sisältää v.2021 takautuvasti korjatun Saariselän Siula Oy:n arvonalennuksen 500 000,00 euroa

Kunta

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 155 320,58	15 222 186,12	5 996 688,56	370 960,49	0,00	1 772 691,27	29 517 847,02
Lisäykset tilikauden aikana	178 751,59	0,00	732 716,20	162 575,33	0,00	1 752 626,25	2 826 669,37
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-56 959,00	0,00	0,00	0,00	-56 959,00
Vähennykset tilikauden aikana	-241 357,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-241 357,41
Siirrot erien välillä	-2 550,00	557 915,08	628 116,26	117 032,04	0,00	-1 303 063,38	-2 550,00
Tilikauden poisto	0,00	-891 545,39	-953 546,05	-258 186,71	0,00	0,00	-2 103 278,15
palautukset	0,00	-1 730 434,13	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 730 434,13
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 090 164,76	13 158 121,68	6 347 015,97	392 381,15	0,00	2 222 254,14	28 209 937,70
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 090 164,76	13 158 121,68	6 347 015,97	392 381,15	0,00	2 222 254,14	28 209 937,70

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	-18 103,97	-8 676,00	162 276,21	179 939,40
Muut maa- ja vesialueet	9 793 023,69	10 347 470,19	5 927 888,55	5 975 381,18
Maa- ja vesialueet yhteensä	9 774 919,72	10 338 794,19	6 090 164,76	6 155 320,58

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Konserni

	Osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	26 310,23	360 310,38	386 620,61
Lisäykset	50 000,00	104,88	50 104,88
Vähennykset	0,00	-1 790,12	-1 790,12
Siirrot erien välillä	-50 000,00	50 000,00	0,00
Hankintameno 31.12.	26 310,23	408 625,13	434 935,36
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 310,23	408 625,13	434 935,36

Kunta

	Osakkeet	Osakkeet	Kuntayhtymä-	Muut osakkeet ja	Yhteensä
	konserniyhtiö	omistusyhteisöt	osuudet	osuudet	
Hankintameno 1.1.	24 043 085,91	19 415,00	1 136 271,96	44 812,26	25 243 585,13
Lisäykset	0,00	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00
Hankintameno 31.12.	24 043 085,91	69 415,00	1 136 271,96	44 812,26	25 293 585,13
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 043 085,91	69 415,00	1 136 271,96	44 812,26	25 293 585,13

**Jvk-, muut laina- ja muut saami-
set**

Konserni

	Jvk-lainasaa- miset	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	299 009,65	299 009,65
Hankintameno 31.12.	0,00	299 009,65	299 009,65
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	299 009,65	299 009,65

Kunta

	Jvk-lainasaa- miset	Saamiset kon- serniyhtei- söt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	7 306 428,98	0,00	260 128,09	7 566 557,07
Lisäykset	0,00	465 233,00	0,00	0,00	465 233,00
Vähennykset	0,00	-414 869,00	0,00	0,00	-414 869,00
Hankintameno 31.12.	0,00	7 356 792,98	0,00	260 128,09	7 616 921,07
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	7 356 792,98	0,00	260 128,09	7 616 921,07

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja osakkuusyhteisöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin		
				osuus omasta pääomasta (€)	osuus vieraasta pääomasta (€)	osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt						
Inergia Oy konserni	0775446-2	100,00	100,00	26 327 626,95	35 207 755,09	1 029 757,73
Inarin Kiinteistöt Oy konserni	2508024-6	100,00	100,00	7 663 264,11	15 017 633,27	123 550,36
Kiinteistökehitys InLike Oy konserni	1571435-6	100,00	100,00	5 988 093,99	4 578 911,32	43 620,00
Saariselkä Oy	2440392-0	100,00	100,00	-368 888,04	3 774 494,28	170 024,90
Nuor. ja luontomatk.k.Inari Oy	1837110-9	100,00	100,00	428 681,87	505 495,97	-237 851,21
Saariselän Siula Oy	1648168-9	100,00	100,00	401 810,24	2 043 671,81	15 578,49
Kuntayhtymät						
Lapin Sairaanhoidopiirin ky	0819616-7	3,74	3,7422	1 001 723,37	8 412 368,24	-52 984,89
Lapin Jätehuoltokuntayhtymä	2008197-9	16,73	16,7253	735 924,39	163 104,67	113 408,72
Kolpeneen Palvelukeskuksen ky	0210574-6	3,98	3,9848	96 422,34	751 126,77	-
Lapin Liitto	0937073-7	3,74	3,7400	26 477,21	142 889,13	-33 904,37
Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky	1510651-0	42,81	42,8074	21 791,79	10 551,10	385,20
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Inari-Saariselkä Matkailu Oy	0923166-5	24,50	24,50			
FiruForest Oy	3129218-1	30,00	30,00			
Omistusyhteisyhteisöt						
House of Lapland	1544440-5	8,65	8,65			
Ellappi Oy	1552557-1	16,00	16,00			
Pohjois-Suomen Energiatieto	2113616-9	0,90	0,90			
Muut osakkeet ja osuudet						
Lapin koulutuskeskus Redu						
Kuntarahoitus Oyj						
Kuntien Tiera Oy						
Sarastia Oy						
LapIT Oy						
Koha Suomi Oy						

Saamisten erittely

	Kunta			
	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	245 036,37	0,00	33 524,31
Lainasaamiset	0,00	185 000,00	0,00	120 000,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	10 000,00
Yhteensä	<i>0,00</i>	<i>430 036,37</i>	<i>0,00</i>	<i>163 524,31</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	213,30	0,00	22 023,50
Siirtosaamiset	0,00	1 146 760,25	0,00	12 421,45
Yhteensä	<i>0,00</i>	<i>1 146 973,55</i>	<i>0,00</i>	<i>34 444,95</i>
Saamiset yhteensä	<i>0,00</i>	<i>1 577 009,92</i>	<i>0,00</i>	<i>197 969,26</i>

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Siirtyvät korot	629 592,05	611 874,55	629 592,05	611 874,55
Verosaamiset	42 200,40	2 121,32	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	173 247,71	19 123,57	150 000,00	0,00
Ennakkomenot	103 309,00	7 983,81	94 566,71	0,00
Valtion tuet ja avustukset	18 463,56	21 806,11	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	0,00	6 915,10	0,00	0,00
Projektisaamiset	49 116,52	26 801,60	0,00	0,00
Korkojaksotukset	326,98	0,00	326,98	0,00
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	97 075,78	0,00	1 146 760,25	0,00
Muut siirtosaamiset	1 813 278,73	2 163 140,57	1 143 870,96	2 006 933,16
Yhteensä	<i>2 926 610,74</i>	<i>2 859 766,62</i>	<i>3 165 116,95</i>	<i>2 618 807,71</i>

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	37 122 295,14	37 122 295,14	37 122 295,14	37 122 295,14
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	37 122 295,14	37 122 295,14	37 122 295,14	37 122 295,14
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	0,00	743 852,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-743 852,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 5 1.1.	2 254 896,00	2 254 896,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 5 31.12.	2 254 896,00	2 254 896,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 6 1.1.	4 676 810,80	4 633 182,67	4 417 898,25	4 371 979,65
Siirrot rahastoon	16 746,07	45 918,60	0,00	45 918,60
Siirrot rahastosta	-40 768,09	-2 290,47	-36 674,18	0,00
Muu oma rahasto 6 31.12.	4 652 788,78	4 676 810,80	4 381 224,07	4 417 898,25
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	6 907 684,78	6 931 706,80	4 381 224,07	4 417 898,25
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	32 686 595,82	29 667 753,48	17 150 973,45	14 620 511,85
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	32 686 595,82	29 667 753,48	17 150 973,45	14 620 511,85
Tilikauden yli-/alijäämä	1 498 785,63	3 018 842,34 *)	1 758 903,34	2 530 461,60
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>78 215 361,38</i>	<i>76 740 597,76</i>	<i>60 413 396,00</i>	<i>58 691 166,84</i>

*) Vertailuvuoden ylijäämään vaikuttaa takautuvasti korjatut Saariselän Siula Oy:n arvonalennus 500 000,00 euroa tulosta heikentäen sekä v.2021 purkautuneen Kalotin oppimiskeskussäätiön säädepääoman kirjaaminen 743 852,00 euroa tulosta vahvistaen

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2022	2021
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	17 150 973,45	14 620 511,85
Tilikauden yli-/alijäämä	1 758 903,34	2 530 461,60
Kertynyt poistoero 31.12.	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	0,00	0,00
<i>Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä</i>	<i>18 909 876,79</i>	<i>17 150 973,45</i>

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purun vaikutus konsernin lukuihin

	Konserni	
	2022	2021
Laskennallisten verovelkojen muutos	11 624,09	-4 224,09
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	-67 832,37	47 931,35
Varausten lisäys (-)	0,00	0,00
Varausten vähennys (+)	-25 087,98	-62 087,98
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	1 738 645,02	1 757 025,74
Yritysosotot	0,00	0,00
Vähemmistöosuus 1.1.	0,00	0,00
Yrityskaupat ja tytäryhtiöiden omistusosuuksien muutokset	0,00	0,00
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	0,00	0,00
Poistoero	-79 911,84	-145 593,22
Vapaaehtoiset varaukset	-1 928 436,92	-1 955 675,90
Laskennallinen verovelka, 1.1.	0,00	0,00
Laskennallinen verovelka, tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	0,00	0,00

Pitkäaikaiset velat

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 995 598,58	20 854 964,01	4 179 206,86	4 779 062,76
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat konserniyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>12 995 598,58</i>	<i>20 854 964,01</i>	<i>4 179 206,86</i>	<i>4 779 062,76</i>

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksu	181 467,47	258 109,91	0,00	0,00
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>181 467,47</i>	<i>258 109,91</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Vieras pääoma

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0,00	2 254 596,93	0,00	2 373 655,56 *)
Ostovelat	0,00	339 571,94	0,00	180 354,81
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>2 594 168,87</i>	<i>0,00</i>	<i>2 554 010,37</i>

*) Vertailuluvussa on huomioitu takautuvasti kirjatun konsernipankkitilin vaikutus

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä

Ostovelat	0,00	736 111,76	0,00	715 622,31
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>736 111,76</i>	<i>0,00</i>	<i>715 622,31</i>

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut	15 084 339,55	15 309 103,96	0,00	0,00
Muut velat	247 310,48	230 031,69	0,00	0,00
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>15 331 650,03</i>	<i>15 539 135,65</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Verovelat	0,00	11 455,30	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	494 215,53	668 043,38	251 642,10	177 334,49
Lomapalkkajaksotukset	4 064 812,40	4 062 110,31	2 567 753,33	2 841 307,18
Korkojaksotukset	62 124,19	59 436,88	25 169,69	10 027,67
Korkojaksotukset	50 029,64	0,00	0,00	0,00
Tuloennakot	0,00	940,60	0,00	0,00
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	720 310,65	0,00	747 831,85	0,00
Muut siirtovelat	1 504 004,62	1 539 569,72	1 008 360,36	870 723,82
Muut pitkäaikaiset	0,00	77 613,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>6 895 497,02</i>	<i>6 419 169,19</i>	<i>4 600 757,33</i>	<i>3 899 393,16</i>

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	15 400 887,52	15 635 488,07	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	350 000,00	520 000,00	0,00	0,00
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>350 000,00</i>	<i>520 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Vakuudet ja takaukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	504 558,00	504 558,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	10 336 381,63	7 345 503,39	0,00	0,00
Muut	7 415,74	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>10 848 355,37</i>	<i>7 850 061,39</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	22 821 309,00	23 797 988,00	22 821 309,00	23 797 988,00
<i>Yhteensä</i>	<i>22 821 309,00</i>	<i>23 797 988,00</i>	<i>22 821 309,00</i>	<i>23 797 988,00</i>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	200 000,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	0,00	20 254,16	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>200 000,00</i>	<i>20 254,16</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Toimitilojen vuokravastuut	25 893 498,03	719 048,60	24 748 789,72	0,00
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	381 600,47	323 210,69	357 800,98	320 455,76
Vuokravastuut yhteensä	26 275 098,49	1 042 259,29	25 106 590,70	320 455,76
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava	269 161,41	267 342,52	139 087,62	118 450,00
Leasingvastuut yhteensä	168 871,70	198 561,02	0,00	0,00
- seuraavalla tilikaudella maksettava	97 894,04	80 563,41	0,00	0,00
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
<i>Yhteensä</i>	<i>26 443 970,20</i>	<i>1 240 820,31</i>	<i>25 106 590,70</i>	<i>320 455,76</i>

Vastuositoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	53 054 893,00	48 515 845,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	30 681,00	31 781,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 528 817,64	3 301 725,05	1 332 645,99	1 462 269,29
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannais sopimukset				
Koronvaihtosopimus (Inarin kunta)				
Koronvaihtosopimus 20.6.2017, päättyy 20.12.2026				
Nimellisarvo 31.12.	1 040 000,00	1 300 000,00	1 040 000,00	1 300 000,00
Käypä arvo 31.12.	61 772,76	-21 248,66	61 772,76	-21 248,66
Koronvaihtosopimus (Inergia Oy)				
Koronvaihtosopimus 28.12.2015, päättyy 28.12.2025				
Nimellisarvo 31.12.	590 000,00	555 000,00	0,00	0,00
Käypä arvo 31.12.	15 976,84	-8 026,30	0,00	0,00

- 7.12.2016 allekirjoitettu OP:n kanssa koronvaihtosopimuksen vahvistus (yleissopimus allekirjoitettu 21.3.2016). Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut yhden pitkäaikaisen lainan (laskennallinen pääoma 2,470 milj.) vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon 20.6.2017 alkaen. Sopimus on voimassa 20.12.2026 asti.
- Inarin kunnan sosiaalitoimiston hoitamilla välitystileillä (pankkitileillä), joita seurataan asiakaskohdaisesti sosiaalitoimistossa, on varoja yhteensä 31.12.2022 **84.265,86 €**.

8 Annetut takaukset

INARIN KUNTA

Annetut takaukset

		Alkup. määrä	31.12.2022
		Eur	Eur
Inergia Oy (kv 28.02.2013 § 23 ja khall 18.2.2013 § 68)	Kuntarahoitus Oyj	1 100 000	403 346
Inergia Oy (kv 11.6.2015 § 26 ja khall 18.5.2015 § 188)	Kuntarahoitus oyj	2 000 000	1 500 000
Inergia Lämpö (khall 1.2.2010 § 44 ja kv 25.2.2010 § 11)	OP	2 800 000	509 960
Inergia Lämpö Oy (kv. 20.9.2007 § 75)	Kuntarahoitus Oyj	450 000	15 000
Inergia Lämpö Oy (kv. 6.4.2006 § 27) Saariselän Lämpö	Kuntarahoitus Oy	1 800 000	410 000
Tunturiverkko Oy (kv 11.12.2014 § 69) Inarin sähköas.investointi	Kuntarahoitus	1 800 000	1 380 000
Inlike Oy (kv. 14.12.2006 § 83)	Svenska Handelsb.	600 000	120 000
Inlike Oy (kv. 12.04.2007 § 23)	Svenska Handelsb.	552 000	96 600
Inlike Oy (kv. 13.12.2007 § 104)	Kuntien eläkevak.	136 000	4 514
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 18)	Kuntien eläkevak.	934 000	405 240
Inlike Oy (kv. 13.3.2008 § 19)	Kuntien eläkevak.	670 000	357 240
Inlike Oy (kv. 25.2.2010 § 10)	Kuntarahoitus Oy	2 419 536	267 606
Inlike Oy (kv 2.3.2009 § 29)	Kuntarahoitus Oyj	383 000	84 650
Inlike Oy(kv. 1.3.2012 § 8)	Kuntarahoitus Oyj	525 000	65 625
Inlike Oy (kv. 20.9.2012 § 40)	POP	1 700 000	850 000
Kiinteistökehitys Inlike (Indoor-hanke II kv.25.4.2013 §41)	POP	2 200 000	1 331 579
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv.14.12.2006 § 86)	Nordea	1 235 000	548 400
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.8.2007 §67)	POP	100 000	25 000
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.08.07 §67)	POP	3 000 000	2 387 755
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 25.2.21 §5)	POP	800 000	756 485
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.09.2007 § 74)	Kuntarahoitus Oyj	755 668	640 760
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 14.2.2008 §12)	Kuntarahoitus Oyj	1 496 000	772 943
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 12.6.2008 §41)	Kuntarahoitus Oyj	370 000	0
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 29.1.2009 §22)	Kuntarahoitus Oyj	550 000	178 750
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 18.6.2009 §58 j)	Kuntarahoitus	1 660 407	1 375 784
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 23.6.2011 § 43)	Kuntarahoitus	450 300	414 287
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv. 20.9.2012 § 38)	Kuntarahoitus	85 051	0
Inarin Vuokra-asunnot Oy (kv 28.2.2013 § 24)	Kuntarahoitus Oyj	405 000	381 522
Inarin Vuokra-asunnot	Kuntarahoitus Oyj	2 750 000	2 420 000
Inarin Vuokra-asunnot (kv 16.9.2020 §40 ja khall 7.9.2020 §185)	Kuntarahoitus Oyh	700 000	630 000
Inarin Vuokra-asunnot	Kuntarahoitus	900 000	888 750
Inarin Lapin Vesi Oy (kv. 4.4.2002 § 22 ja kv. 12.6.2003 § 32)	Nordea	1 412 000	113 431
Inarin Lapin Vesi Oy (kvalt. 29.08.07§ 68)	Kuntarahoitus Oyj	640 000	140 000
Inarin Lapin Vesi Oy (kv 10.12.2020 § 59)		1 000 000	850 000
Inarin Lapin Vesi Oy	POP	500 000	466 386
Saariselän Siula Oy (kv. 5.9.2003 § 46 ja khall 1.12.2003 § 418)	Svenska Handelsb.	2 200 000	400 137
Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy (kv. 13.12.2012 § 61)	Kuntarahoitus	250 000	37 500
Saariselkä Oy (kv. 13.12.2012 § 62)	Kuntarahoitus	482 773	265 531
Saariselkä Oy (kv. 27.3.2014 § 18 khall 17.3.2014 §144)	POP	1 650 000	1 046 528
Ski Saariselkä (Hissit Oy (kv. 15.9.2011 § 50)	POP	600 000	280 000
	Kaikki Yhteensä	44 061 735	22 821 309

9 Konsernituloslaskelman, -taseen ja -rahoituslaskelman laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen menetelmät

Kuntayhtymät on yhdistelty rivi riviltä tilinpäätöshetkellä olevan peruspääomaosuuden mukaan. Tytäryhteisöt on yhdistelty menetelmällä, joka vastaa keskeisiltä osin hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa keskinäisen omistuksen eliminoinnissa on sovellettu hankintamenomenetelmää. Alakonsernien tytäryhteisöiden hankintojen yhteydessä syntynyt konserniaktiiva on kohdistettu omaisuuseriin ja ne poistetaan vaikutusaikanaan. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovellettua pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä. Osakkuusyhteisöjen hankintamenon ja hankintahetken oman pääoman ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle, lukuun ottamatta alakonsernien osakkuusyhtiöitä, joissa konserniaktiiva on jaksotettu.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen tuloslaskelmiin merkityt olennaiset sisäiset tuotot ja kulut on vähennetty konsernituloslaskelmaa laadittaessa. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Olennaiset vaihto- ja käyttöomaisuuteen sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty siltä osin, kun ne ovat tiedossa. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poistot on yhdistelty toimialakohtaisen suunnitelmapoistolaskennan mukaan. Kiinteistö- ja asuntoyhteisöihin, jotka noudattavat lyhennysmaksusuunnitelmien mukaista poistolaskentakäytäntöä, sovelletaan kiinteistötoimialalle soveltuvaa suunnitelmapoistojen laskentaa.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omaan pääomaan kuuluvista eristä.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Konsernirakenteeseen ei ole tullut merkittäviä muutoksia vuodella 2022. Pohjois-Lapin alueyhteistyön Kuntayhtymän omistusosuus muuttuu vuosittain jäsenkuntien asukasmäärän suhteessa ja sen omistusprosentti nousi hieman Inarin kunnan osalta vuonna 2022 ollen nyt 42,81 %.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin ja vertailtavuus

Inarin kunnalla on ollut käytössään konsernipankkitili, jonka alatilejä on käyttänyt osa tytäryhtiöistä. Konserni-tilin olemassaoloa ei ole aikaisempina tilikausina huomioitu kirjanpidossa, mutta nyt asia korjattu myös edelliselle vuodelle taseen saamisiin ja velkoihin ja vaikutus on eliminoitu konsernissa.

Vuonna 2021 oli tytäryhtiö Saariselän Siula Oy tehnyt arvonalennuskirjauksen, joka myöhäisen ajankohdan vuoksi oli jäänyt pois Inarin kuntakonsernin luvuista. Tämä korjaus tehty nyt takautuvasti, joten tulosvaikutus 500 000 euroa heikentää konsernin edellisen tilikauden tulosta.

Lisäksi huomattiin, että vuonna 2021 kuntakonsernista purkautuneen Kalotin oppimiskeskussäätiön alakirjaaminen on tehty virheellisesti jättäen säädepääoma 743 852,00 euroa kirjaamatta. Tämä korjaus on jälkikäteen tehty vuodelle 2021 vahvistaen käyttöomaisuuden myyntivoittoa.

Kaikki ne liitetiedot ja taulukot, joihin edellä mainituilla on ollut vaikutusta, on erikseen merkitty.

Inarin kuntakonsernin tilinpäätös 2022:

	Milj.euroa
Edellisten tilikausien ylijäämä tilinpäätöskirjassa 2021	32,44
+Kalotin oppimiskeskussäätiön pääoman tuloutus	0,74
-Saariselän Siula Oy arvonalennus	0,50
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.2021 tilinpäätöskirjassa 2022	32,68

10 Tilintarkastajien palkkiot

	Kunta	
	2022	2021
Tilintarkastusyhteisö A		
Tilintarkastus	25 308,76	23 671,00
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	0,00	0,00
Veroneuvonta	0,00	0,00
Muut palvelut	17 768,75	32 707,25
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>43 077,51</i>	<i>56 378,25</i>

11 Tilintarkastuskertomus 2022

KPMG Oy Ab
Rovakatu 20-22
96200 ROVANIEMI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus 2022

Inarin kunnan kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Inarin kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutusvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kunnan liikelaitosten erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konserni-johto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyksien havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen kohtuullisen vamuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Ivalossa 31. toukokuuta 2023

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Juha Väärälä

JHT, KHT

13. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

13.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston eriytystavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.

Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.

Palvelusuunnitelma:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta n. 4,4 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inarin kunta maksaa korkoa liittyen Kalatalousrahaston maksamaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksuun. Kalatalousrahasto on maksanut aikanaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksun 122 000 euroa. Vuonna 2012 on sovittu, että kunta maksaa em. pääomalle korkoa samoin perustein kuin RKTL (nyk. Luke) maksaa tuottoa kalanviljelylaitokseen sijoitetulle pääomalle eli 8 %. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korko 5,2 %), loput n. 1,363 milj. euroa on sijoitettu Elite Alfred Berg Oy:n kautta. Vuoden 2022 lokakuussa Elite Alfred Berg Oy sulautui EVLI Oy:öön..

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalastusalueesta ja Saamelaiskäräjistä. Lisäksi kunnanhallitus on 2.9.2019 päättänyt, että hallituksen kokouksiin kutsutaan asiantuntijajäseneksi läsnäolo- ja puheoikeudella kaupallisten kalastajien edustaja.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Kannattavuus			
Inergia Oy:n antolainan (1,2 milj.) korkotuotto	5,2 % / 5,2 %	kannattavuustavoite	valtuusto
Sijoitetun pääoman tuotto	vähintään 3 % / 1,3 %	kannattavuustavoite	valtuusto
Investoinnit			
Kustannusarvio netto	-202 000 € / -58 716 €	tuottavuustavoite	valtuusto

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	204	224	211	205	-3
Toimintamenot	-228	-241	-229	-266	-16
Toimintakate	-24	-17	-18	-61	-239
Tunnusluvut €/asukas	-3	-2	-3	-9	

Tavoitteiden toteutuminen

- Sijoitetun omaisuuden tasearvo oli avaavassa taseessa 1 500 788 euroa, päättävässä taseessa 1 579 050 euroa. Tavoite ei toteutunut tuoton osalta; toteutunut nettotuotto vuoden 2022 voitoissa ja tappioissa oli 18 879 euroa (v. 2021 70 946 €). Rahastoyhtiö EVLI:n mukaan viime vuonna sijoittajilla oli erityisen vaikeaa, kun tuottoja ei saanut juuri mistään omaisuusluokasta.
- Tavoite ei toteutunut toimintakatteen osalta, rahaston toimintatulot eivät kattaneet toimintamenoja.
- Rahaston alijäämä oli 36 674 euroa, rahastoa vähennettiin vastaava määrä. Talousarviossa tulokseksi oli arvioitu 46 690 euroa ylijäämää.
- Rahaston käytännön työt toteutettiin pääosin kuntakonsernin omana työnä.

Talousarvion toteutuminen

Nettomenot ylittivät 42 632 € talousarvioon verrattuna, toteutuman ollessa 60 702 €. Toimintamenoja oli suunniteltua enemmän ja toisaalta tuloja oli n. 6 000 euroa suunniteltua vähemmän. Toimintamenojen kasvu kohdistuu mm. Kiinteistöt Oy:ltä ostettuihin kunnossapitopalveluihin ja Sarastia Oy:ltä ostettuihin talouspalveluihin. Poistojen määrä oli n. 81 000 euroa. Alijäämäinen tilikauden tulos oli 36 674 euroa. Rahastoa vähennettiin vastaava määrä. Kertomusvuodelle suunnitelluista investoinneista toteutui Veskonniemen kalahallin jäähilekoneen hankinta. Veskonniemen kalahallin laajennukseen varatusta määrärahasta kunnanhallituksen päätöksellä käytettiin jäähilekontin hankintaan Veskonniemeen ja Inarin kalahallin jäähilekoneen hankintaan rikkoutuneen tilalle. Varsinainen Veskonniemen kalahallin laajennustyö jouduttiin siirtämään vuodelle 2023. Ely -keskukselta on saatu investointirahoitusta n. 9 800 euroa. Investointien toteutumat on esitetty tilinpäätöskirjan investointiosassa.

Veroluokan vaihto I sähköveroluokasta halvempaan, II veroluokkaan ei kalahallien kohdalla onnistunut. Kun Inergia Oy v. 2021 asiaa selvitti, oli käsitys, että myös kalahallit kuuluvat kakkosveroluokan piiriin. Muutos veroluokasta tuolloin tehtiin Inergia Oy:n toimesta ja kunnan suostumuksella. Verottaja on nyt selvittellyt perusteita silloiselle veroluokan muutokselle ja nyt päätyneet ratkaisuun, että kunta ei ole oikeutettu II veroluokan sähkön käyttäjäksi, koska kalahallien loppukäyttäjä ei ole kunta vaan kalastajat. Inarin kunta on saanut perusteettomasti II veroluokan sähköä, minkä vuoksi sähköveroluokkien erotus v. 2021 tullaan perimään takaisin. Inergia Oy on nyt tehnyt muutosilmoituksen veroluokan muuttamisesta takaisin I luokkaan.

Kalatalouden kehittämisrahaston hallitus toimikaudelle 1.8.2021 – 31.5.2025

Jari Huhtamella, pj	Anu Avaskari	Inarin kunta
Minna Lehtola vpj	Kalle Kuhmonen	Inarin kunta
Kari Tammela	Tiitu Kempainen	Inarin kunta
Kari Kyrö	Yrjö Mattila	Inarin kalastusalue
Leo Aikio	Kirsti Kustula	Saamelaiskäräjät
Arto Seppälä	Juha-Petri Kämäräinen	Lapin ELY-keskus
Juha Heinonen	Jarmo Huhtamella	Metsähallitus
Petri Heinimaa		Luonnonvarakeskus
Tapio Hakaste		MMM

Rahaston hallituksen esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintojohtaja Mari Palolahti. Lisäksi kunnanhallitus päätti 27.9.2021 § 248 kutsua kalatalouden kehittämisrahaston hallitukseen asiantuntijaksi Mika Nikulaisen kaupallisista kalastajista läsnäolo- ja puheoikeudella toimikauden loppuun 31.5.2025.

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

Kalatalouden kehittämisrahasto

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2022

Tilihierarkia	Toteuma	Ed. vuosi	Alkup. TA	TA-		Jäljellä	Tot.-%	TP 2021
				muutos	TA + muutos			
Liikevaihto	33 615,34	43 828,59	40 600,00	0	40 600,00	6 984,66	82,80%	43 828,59
Liiketoiminnan muut tuotot	171 675,81	179 602,84	170 520,00	0	170 520,00	-1 155,81	100,68%	179 602,84
Muut toimintatuotot	171 675,81	179 602,84	170 520,00	0	170 520,00	-1 155,81	100,68%	179 602,84
Materiaalit ja palvelut	-262 085,18	-239 170,76	-228 375,00	0	-228 375,00	33 710,18	114,76%	-239 170,76
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-164 066,29	-162 624,22	-162 400,00	0	-162 400,00	1 666,29	101,03%	-162 624,22
Palvelujen ostot	-98 018,89	-76 546,54	-65 975,00	0	-65 975,00	32 043,89	148,57%	-76 546,54
Henkilöstökulut	-320,00	-450,00	-308,26	0	-308,26	11,74	103,81%	-450,00
Palkat ja palkkiot	-320,00	-450,00	-304,00	0	-304,00	16,00	105,26%	-450,00
Henkilösivukulut			-4,26	0	-4,26	-4,26		
Poistot ja arvonalentumiset	-81 392,70	-82 688,17	-75 000,00	0	-75 000,00	6 392,70	108,52%	-82 688,17
Suunnitelman mukaiset poistot	-81 392,70	-82 688,17	-75 000,00	0	-75 000,00	6 392,70	108,52%	-82 688,17
Liiketoiminnan muut kulut	-3 587,85	-1 149,77	-507,00	0	-507,00	3 080,85	707,66%	-1 149,77
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-142 094,58	-100 027,27	-93 070,26	0	-93 070,26	49 024,32	152,67%	-100 027,27
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	105 420,40	145 945,87	139 760,00	0	139 760,00	34 339,60	75,43%	145 945,87
Korkotuotot	72 820,80	72 820,80	74 760,00	0	74 760,00	1 939,20	97,41%	72 820,80
Muut rahoitustuotot	32 709,49	74 730,97	65 000,00	0	65 000,00	32 290,51	50,32%	74 730,97
Muut rahoituskulut	-109,89	-1 605,90				109,89		-1 605,90
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnais	-36 674,18	45 918,60	46 689,74	0	46 689,74	83 363,92	-78,55%	45 918,60
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-36 674,18	45 918,60	46 689,74	0	46 689,74	83 363,92	-78,55%	45 918,60
Rahastojen lisäys (vähennys)	36 674,18	-45 918,60	-46 690,00	0	-46 690,00	-83 364,18	-78,55%	-45 918,60
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	-0,26	0	-0,26	-0,26	0,00%	0,00

KALATALOUDEN KEHITTÄMISRAHASTO

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelma

Kalatalouden kehittämisrahasto
(taseyksikkö)

	1-12/2022		1-12/2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-142 094,58		-100 027,27	
Poistot ja arvonalentumiset	81 392,70		82 688,17	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	105 420,40		145 945,87	
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	44 718,52	0,00	128 606,77
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-58 716,00	-58 716,00	-44 094,77	-44 094,77
Toiminnan ja investointien rahavirta		-13 997,48		84 512,00
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-249 684,27		-133 153,05	
Saamisten muutos	-42 567,92		22 872,92	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	135 015,86		76 630,74	
Korottomien velkojen muutos	27 469,85	-129 766,48	-15 797,20	-49 446,59
Rahoituksen rahavirta		-129 766,48		-49 446,59
Rahavarojen muutos		-143 763,96		35 065,41
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 579 050,41		1 722 814,37	
Rahavarat 1.1.	<u>1 722 814,37</u>	<u>-143 763,96</u>	<u>1 687 748,96</u>	<u>35 065,41</u>

Kunnallisen liikelaitoksen tase

Kalatalouden kehittämisrahasto

LL Sisäiset, Sisäiset erät, Ulkoiset erät

VASTAAVAA	1-12/2022	1-12/2021	VASTATTAVAA	1-12/2022	1-12/2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 563 055,41	2 585 732,11	A OMA PÄÄOMA	4 381 224,07	4 417 898,25
II Aineelliset hyödykkeet	1 357 047,41	1 379 724,11	III Muut omat rahastot	4 381 224,07	4 417 898,25
1. Maa- ja vesialueet	142 847,99	142 847,99	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
2. Rakennukset	1 003 164,07	1 073 194,02	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	102 474,74	113 837,49	E VIERAS PÄÄOMA	258 391,01	95 905,30
4. Koneet ja kalusto	68 520,00		II Lyhytaikainen	258 391,01	95 905,30
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	40 040,61	49 844,61	6. Saadut ennakot	120,01	
III Sijoitukset	1 206 008,00	1 206 008,00	7. Ostovelat	13 144,40	19 274,56
3. Muut lainasaamiset	1 206 008,00	1 206 008,00	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	211 646,60	76 630,74
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 076 559,67	1 928 071,44	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	0,00	0,00
II Saamiset	497 509,26	205 257,07	10. Siirtovelat	33 480,00	
Lyhytaikaiset saamiset	497 509,26	205 257,07	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>4 639 615,08</u>	<u>4 513 803,55</u>
1. Myyntisaamiset	6 491,83	21 231,59			
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	429 175,25	179 490,98			
4. Muut saamiset	9 450,75	4 534,50			
5. Siirtosaamiset	52 391,43				
III Rahoitusarvopaperit	1 579 050,41	1 500 787,69			
4. Muut arvopaperit	1 579 050,41	1 500 787,69			
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	222 026,68			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>4 639 615,08</u>	<u>4 513 803,55</u>			

13.2 Ruokapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa ateriapalveluita kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille sekä henkilöstöruokailuun. Kokous- ja cateringpalveluita liikelaitos tuottaa kuntakonsernin sisällä eri hallintokunnille ja osakeyhtiöille sekä valtion laitoksille tai vastaaville resurssien mukaan. Ruokapalvelun liikevaihdosta 98 % muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.

Tavoitteena on ravitsemussuositusten mukaisesti valmistettujen sekä laadukkaiden ja asiakkaiden tarvetta vastaavien ateriapalveluiden tuottaminen ja oman toiminnan kehittäminen. Oman toiminnan kehittämisessä huomioidaan paikallisten raaka-aineiden käyttö ja mahdollinen tuotekehitys paikallisten toimijoiden kanssa tuotteesta, jota voidaan hyödyntää ruokapalvelu toiminnassa. Jatketaan edelleen reseptiikan kehittämistä ja edistetään alueellista yhteistoimintaa.

Omaa toimintaa kehitetään osallistumalla hankkeeseen, jonka tavoitteena on luoda lähiruoan edistämistä tukeva toimintamalli julkisiin ruokapalveluihin vähähiilisyys, aluetalous ja pk-yrittäjyys huomioiden.

Lähialueen kuntien kanssa tehdään yhteistyötä mm. yhteishankinnoissa.

Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä ja asiakaspalautteella. Ravitsemussuositusten toteutumista seurataan ruokatuotannon ohjausjärjestelmällä. Liikelaitoksen tavoitteena on kustannuksellisesti ja ajallisesti hallittu toiminta, joiden saavuttamiseksi toiminnassa hyödynnetään ruokatuotannon ohjausjärjestelmää.

Palvelusuunnitelma:

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena ovat asiakkaiden tarpeet ja odotukset, toiminnan kannattavuus sekä laadukkaat ja tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Liikelaitos pyrkii huomioimaan toiminnassaan tavoitteiden mittaamisen, arvioinnin ja tuottavuuden seurannan.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Kannattavuus			
Voitto %	-16,61 (v. 2021: -16,10)		
Sijoitetun pääoman tuotto	61,91		
Investoinnit			
Kustannusarvio	100 000 €		
Toteutuma	64 802 €		

Tunnusluvut

	2020 TP	2021 TP	TP2022
Ateriamäärät:			
Ivalon alue	281 620	300 438	363 178
Inarin kirkonkylä	51 734	60 117	50 096
Sevettijärvi	8 481	9 474	10 520
Yhteensä	341 835	370 029	423 794
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-225	0	
Investointien tulo-rahoitus, %	-2 228,7	0	
Kassan riittävyys, pv	28,73	17,9	-0,16
Taseen tunnusluvut			
Omavaraisuus %	12,97	-184,35	-103,79
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	25,03	23,34	68,64
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-100	181,42	61,91
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %			
Voitto, %	-21,36	-16,09	-16,67
Quick ratio	0,79	0,32	0,43
Current ratio	0,79	0,32	0,43

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	1 305	1 486	1 535	1 495	-2,6
Toimintamenot	-1 559	-1 702	-1 539	-1 734	-12,67
Toimintakate	-254	-216	-3	-239	-7 867
Tunnusluvut €/asukas 7036					

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Tavoite ei toteutunut eri asiakasryhmille kohdennetussa asiakyselyssä ja kustannuksellisesti hallitussa toiminnassa. Oma toimintaa kehitettiin edelleen varhaiskasvatuksen ja ikäihmisten ateriapalveluissa. Kouluruokailun kehittämistä jatkettiin yhdessä Ivalon yläasteen ja lukion ruokailun kehittämissyhmän kanssa. Inarin kouluruokailun kehittäminen ei toteutunut koulun muutostöistä johtuen ja väistötilaan siirtymisen vuoksi. Ateriapalveluissa hyödynnettiin noin kerran kuukaudessa paikallista kalaa tai poroa. Osallistuttiin hankkeeseen, jonka tavoitteena oli luoda lähiruoan edistämistä tukeva toimintamalli julkisiin ruokapalveluihin vähähiilisyys, aluetalous ja pk - yrittäjyys huomioiden. Lähialueen kuntien kanssa jatkettiin toteutettua yhteishankintaa leipähankinnassa, sekä toteutettiin yhteiskilpailutus kalahankinnassa. Varauduttiin toiminnassa yhä COVID- 19 pandemiaan ja huomioitiin COVID- 19 ohjeistukset. Ivalon alueen koulujen hävikkiruoan jakamista jatkettiin yhtistyössä sosiaali - ja terveystalouden kanssa. Terveystalouden ruokasalin hävikkiruoan myyntiä jatkettiin. Hävikkiruoan myyntiä jatkettiin myös palvelukotien ja varhaiskasvatuksen jakelupisteissä. Ruokatuotannon JAMIX-ohjausjärjestelmää kehittämistä jatkettiin vastamaan Ruokapalvelu Liikelaitoksen tarpeita.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätös oli alijäämäinen noin 247 132 €. Alijäämään vaikutti ostojen nousu talousarvioon verrattuna, talousarviossa ei oltu varauduttu nousuun. Ostojen nousuun vaikutti yhä alkuvuoden varautuminen COVID -19 pandemiaan. Huomattava nousu oli elintarvikkeissa, puhdistusaineissa – ja tarvikkeissa. Ostojen nousuun vaikutti myös järjestelmän vaihdokseen liittyvät muutostyöt ja ohjausjärjestelmän kehittäminen. Alijäämään vaikutti myös myyntituottojen alittuminen. Myyntituottojen alittumiseen vaikutti COVID -19 ohjeistukset mm. alkuvuoden terveystalouden työpaikkaruokailun rajaaminen ainoastaan terveystalouden tiloissa työskenteleville, kokouksia järjestettiin teams -kokouksina. Syksyllä keittiöiden muutostyöt ja henkilöstöpula vaikeuttivat kokoustarjoilujen myymistä.

Ruokapalvelu liikelaitoksen investointiin varattiin 27 000€ lunastettavaksi Tilapalvelu liikelaitokselta Ivalon vuoropäiväkodin keittiökoneet ja –laitteet. Lunastus suoritetaan vuoropäiväkodin keittiötilan vuokratmaksun yhteydessä vuoden 2023 aikana. Valmistuskeittiön omavalvontajärjestelmän hankinta toteutui. Uuden koulukeskuksen keittiön varustamiseen varattu 23 000 € käytettiin. Jakelukeittiöiden kuljetuskaappien uusimiseen sekä Ivalon päiväkodin jää- ja pakastekaappien uusiminen toteutui.

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

Kunnallisen liikelaitoksen tuloslaskelma

	1-12/2022		1-12/2021	
Liikevaihto		1 487 413,09		1 479 079,52
Liiketoiminnan muut tuotot		7 849,30		6 841,52
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-783 807,86		-718 234,87	
Palvelujen ostot	-236 680,45	-1 020 488,31	-211 371,97	-929 606,84
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-540 834,35		-566 666,00	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-92 619,50		-95 462,08	
Muut henkilösivukulut	-15 748,09	-649 201,94	-19 898,46	-682 026,54
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset	-8 677,21	-8 677,21	-21 985,12	-21 985,12
Liiketoiminnan muut kulut		-64 072,40		-90 376,30
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-247 177,47		-238 073,76
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	45,84		15,49	
Muut rahoituskulut		45,84	-12,28	3,21
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia		-247 131,63		-238 070,55
Ylijäämä (alijäämä) ennen		-247 131,63		-238 070,55
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-247 131,63		-238 070,55

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelma

	1-12/2022		1-12/2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-247 177,47		-238 073,76	
Poistot ja arvonalentumiset	8 677,21		21 985,12	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	45,84		3,21	
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	-238 454,42	0,00	-216 085,43
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-64 801,93		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-64 801,93	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-303 256,35		-216 085,43
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-134 266,08		-159 210,70	
Saamisten muutos	4 256,42		-15 009,06	
Korottomien velkojen muutos	264 170,44		327 147,82	
Korottomien velkojen muutos	84 256,91	218 417,69	23 567,41	176 495,47
Rahoituksen rahavirta		218 417,69		176 495,47
Rahavarojen muutos		-84 838,66		-39 589,96
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	-805,10		84 033,56	
Rahavarat 1.1.	84 033,56	-84 838,66	123 623,52	-39 589,96

RUOKAPALVELU LIIKELAITOS

Kunnallisen liikelaitoksen tase

LL Sisäiset, Sisäiset erät, Ulkoiset erät

VASTAAVAA	1-12/2022	1-12/2021	VASTATTAVAA	1-12/2022	1-12/2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	66 864,76	10 740,04	A OMA PÄÄOMA	-522 731,99	-275 600,36
II Aineelliset hyödykkeet	66 864,76	10 740,04	I Peruspääoma	198 796,95	198 796,95
4. Koneet ja kalusto	66 864,76	10 740,04	IV Edellisten tilikausien ylijäämä	-474 397,31	-236 326,76
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-247 131,63	-238 070,55
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	436 799,85	391 628,85	E VIERAS PÄÄOMA	1 026 396,60	677 969,25
II Saamiset	437 604,95	307 595,29	II Lyhytaikainen	1 026 396,60	677 969,25
Lyhytaikaiset saamiset	437 604,95	307 595,29	6. Saadut ennakot	19,95	0,00
1. Myyntisaamiset	1 649,54	2 456,64	7. Ostovelat	87 740,50	41 132,25
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	413 738,07	279 471,99	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	801 000,16	536 829,72
4. Muut saamiset	22 217,34	25 666,66	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut	23 890,62	4 490,22
5. Siirtosaamiset	0,00	0,00	10. Siirtovelat	113 745,37	95 517,06
IV Rahat ja pankkisaamiset	-805,10	84 033,56	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	503 664,61	402 368,89
VASTAAVAA YHTEENSÄ	503 664,61	402 368,89			

INARIN KUNNAN RUOKAPALVELU LIIKELAITOKSEN V.2022 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Ivalossa 1.3.2023

Alekski Kinnunen
puheenjohtaja

Ida Lassila
jäsen

Marjo Tolonen
vs. ruokapalvelujohtaja

13.3 Tilapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet
<p>Tilapalvelu liikelaitos tuottaa hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.</p> <p>Palvelusuunnitelma</p> <p>Inarin Kiinteistöt Oy tuottaa Tilapalvelun rakennuksiin kiinteistö- ja laitoshuollon palvelut Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelun välisen palvelusopimuksen mukaisesti, jota päivitetään tarvittaessa. Tilapalvelu liikelaitos pyrkii tehostamaan kiinteistöjen käyttöasteita yhdessä käyttäjien kanssa ja pyrkimään eroon vajaalla käytöllä olevista tiloista.</p>

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo ja toteutuma	Tavoiteluokka	Päätöstaso
<p>Korjausvelan pienentäminen</p> <p>Korjausvelan määrä 2022 lopussa (vuoden 2019 hintatasossa)</p>	11,6 milj. €	100 € / m ²	418 € / m ²
<p>Energiankulutuksen vähentäminen</p> <p>Rakennusten energiatodistusten mukaiset energialuokat 2016 pääsääntöisesti luokkaa F</p>	Uudisrakentamisessa vähintään luokka A	Uudisrakentamisessa vähintään luokka A	Uudisrakentamisessa vähintään luokka A
<p>Toimintojen tiivistäminen</p> <p>Käyttöasteen nostaminen ja vähällä käytöllä olevista rakennuksista luopuminen</p>	27 780 m ² 7010 hlö	4 m ² /asukas	3,96 m ² /asukas

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	4 753	4 824	4 158	4 597	11
Toimintamenot	-3 401	-3 482	-3 536	-4 291	-21
Toimintakate	1 352	1 342	622	306	51
Tunnusluvut €/asukas 7036	197	191	90	43	

Talousarvion perustelut

Peruskunnalle vuokrattujen tilojen vuokriin sisältyvät energian, veden, jätehuollon, vakuutusten sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidon lisäksi laitoshuolto kiinteistökohtaisesti sovitun mitoituksen mukaan, kiinteistönhoito- ja talonmiespalvelut sopimuksen mukaan sekä pääomakustannukset.

Tavoitteiden toteutuminen

Tilikauden aikana toteutettiin Koivikon palvelukeskuksella huoneistoremontteja kahteen huoneistoon. Terveyskeskuksen lämmönvaihdin ja pumppuryhmät uusittiin sekä poistettiin tarpeettomat öljylämmityskattiloiden piiput. Kunnan varikolla 2021 toteutetun pihankuivatusjärjestelmän vaatimat roilot asfaltointiin. Jatkettiin Inarin kirkonkylän koulun hankesuunnittelua ja tehtiin urakoitsijavalinta sekä purettiin Monitoimitalo pois tulevan koulun sijoilta. Ivalon koulukeskuksen rakennustyöt jatkuvat kesään 2023 saakka, Tilapalvelu vastaa hankkeen rakennuttamistehtävistä. Toteutettiin Eetuntien päiväkodin laajennus, keittiöremontti sekä ulkovaraston muutos lämpimäksi. Kunnantalolle rakennettiin autokatos kunnan autoille. Inariin rakennettiin väistötilat koulun keittiölle ja ruokalalle sekä Inarin kirkonkylän SoTe-toiminnoille. Käynnistettiin Inarin hiihtostadionin huoltohallin rakennustyöt, jotka jatkuvat kevättalvella 2023 saakka. Loppuvuodesta myytiin Kalottikeskus.

Talousarvion toteutuminen

Liikelaitoksen liikevaihto ei kattanut toiminnasta aiheutuneita kustannuksia, investoinneista aiheutuneita rahoituskustannuksia sekä poistoja ja arvonalentumisia.

Tilikauden alijäämä on 2 313 690,00 euroa. Poikkeaman alkuperäiseen talousarvioon ja muutoksiin aiheutti talousarviossa olemattomat Inarin väistötilojen (koulu, SoTe, nuorisotilat) ja Kalottikeskuksen toimintakulut n. 537 000€, sekä näistä tulleet toimintatuotot 134 000€ sekä takavuosilta tilittämättä jäänyt Ivalon ala-asteen pikkukoulun vesivahinkokorvaus 150 000€.

TILAPALVELU LIIKELAITOS

Kunnallisen liikelaitoksen tuloslaskelma

LL Sisäiset, Sisäiset erät, Ulkoiset erät

	1-12/2022		1-12/2021	
Liikevaihto	34 677,49		36 071,82	
Liiketoiminnan muut tuotot	4 562 047,29		4 788 454,84	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-1 325 806,60		-1 215 690,46	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-180 337,96		-589,24	
Palvelujen ostot	-2 250 379,62	-3 756 524,18	-1 746 815,23	-2 963 094,93
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-107 197,84		-107 488,17	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-17 332,63		-17 239,84	
Muut henkilösivukulut	-3 814,68	-128 345,15	-4 204,78	-128 932,79
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-832 904,04		-883 621,02	
Arvonalentumiset	-1 730 434,13	-2 563 338,17	-1 392 044,00	-2 275 665,02
Liiketoiminnan muut kulut	-405 996,43		-390 263,99	
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-2 257 479,15		-933 430,07	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	304,87		260,05	
Muille maksetut korkokulut	-56 474,88		-43 296,39	
Muut rahoituskulut	-40,84	-56 210,85	-206,56	-43 242,90
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-2 313 690,00		-976 672,97	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-2 313 690,00		-976 672,97	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 313 690,00		-976 672,97	

TILAPALVELU LIIKELAITOS

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelma

	1-12/2022		1-12/2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-2 257 479,15		-933 430,07	
Poistot ja arvonalentumiset	2 563 338,17		2 275 665,02	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-56 210,85		-43 242,90	
Tulorahoituksen korjauserät	2 117,50	251 765,67	0,00	1 298 992,05
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-976 848,13		-694 496,04	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-976 848,13	0,00	-694 496,04
Toiminnan ja investointien rahavirta		-725 082,46		604 496,01
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-12 208,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	6 800,00	-5 408,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-726 343,46		-774 743,46	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	-726 343,46	0,00	-774 743,46
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	179 717,00		-179 717,00	
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-1 943 871,25		-2 832 674,69	
Saamisten muutos	61 136,06		-104 154,41	
Korottomien velkojen muutos	2 693 934,64		3 311 584,07	
Korottomien velkojen muutos	178 103,37	1 169 019,82	61 239,34	256 277,31
Rahoituksen rahavirta		437 268,36		-518 466,15
Rahavarojen muutos		-287 814,10		86 029,86
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		287 814,10	
Rahavarat 1.1.	287 814,10	-287 814,10	201 784,24	86 029,86

TILAPALVELU LIIKELAITOS

Kunnallisen liikelaitoksen tase

LL Sisäiset, Sisäiset erät, Ulkoiset erät

VASTAAVAA	1-12/2022	1-12/2021	VASTATTAVAA	1-12/2022	1-12/2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	14 168 464,37	15 751 663,91	A OMA PÄÄOMA	5 617 701,34	7 931 391,34
II Aineelliset hyödykkeet	13 777 682,33	15 366 289,87	I Peruspääoma	9 014 290,37	9 014 290,37
1. Maa- ja vesialueet	333 529,81	335 647,31	IV Edellisten tilikausien ylijäämä	-1 082 899,03	-106 226,06
2. Rakennukset	12 154 957,61	14 148 992,10	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 313 690,00	-976 672,97
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	11 388,60	E VIERAS PÄÄOMA	13 488 380,43	11 342 685,88
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 289 194,91	870 261,86	I Pitkäaikainen	5 982 577,00	6 777 158,36
III Sijoitukset	390 782,04	385 374,04	2. Lainat rahoitus- ja	5 982 577,00	6 777 158,36
4. Muut saamiset	390 782,04	385 374,04	4. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 937 617,40	3 522 413,31	II Lyhytaikainen	7 505 803,43	4 565 527,52
I Vaihto-omaisuus	0,00	179 717,00	2. Lainat rahoitus- ja	801 381,36	684 743,46
4. Muu vaihto-omaisuus	0,00	179 717,00	4. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	48 400,00
II Saamiset	4 937 617,40	3 054 882,21	6. Saadut ennakot	1 384,46	150 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	4 937 617,40	3 054 882,21	7. Ostovelat	620 463,39	321 362,17
1. Myyntisaamiset	18 185,90	17 823,97	8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	6 017 572,27	3 323 637,63
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	4 780 888,83	2 837 017,58	9. Muut velat/liittymismaksut ja muut	7 536,32	3 432,63
4. Muut saamiset	138 542,67	180 415,18	10. Siirtovelat	57 465,63	33 951,63
5. Siirtosaamiset	0,00	19 625,48	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>19 106 081,77</u>	<u>19 274 077,22</u>
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	287 814,10			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>19 106 081,77</u>	<u>19 274 077,22</u>			

Inarin kunnan Tilapalvelu –liikelaitoksen vuoden 2022 tilinpäätöksen allekirjoitus

Ivalossa 14. maaliskuuta 2023

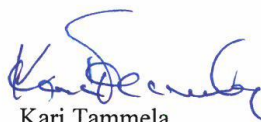
Anu Avaskari

puheenjohtaja

Jaakko Korppila

kiinteistöpäällikkö

Kari Tammela

varapuheenjohtaja

13.4 Saariselän kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 al-
lekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat
nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat
käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.” Inarin kunta ja
Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttö sopimuksia. Vuotuisessa tilinpäätöksessä on
tehty solmituista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2014 lopussa oli 9.165.818 eu-
roa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamisvastuita vuoden 2014 lopussa oli 1.283.741 euroa.
Sopimuskannassa on tulevien vuosien saatavakirjauksia 1.020.504 euroa ja korkotuottokirjauksia 470.000
euroa eli yhteensä 1.490.504 euroa. Sopimusvastuut on siirretty vuoden 2015 alusta Saariselän kehittämis-
rahastoon sellaisena kuin sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen vuoden 2014 lopussa oli. Saariselän
kehittämisrahaston sääntöjä, tehtävänjakoa Saariselkä Oy:n kanssa sekä talousarvioperusteita tarkastellaan
edelleen vuoden 2019 aikana.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä: Rahaston tarkoituksena on
Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti; kiinteis-
tökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu - ja hiihto - olosuh-
teiden sekä Saariselän kehittämiseen. Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinne-
alueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 TP (1000 €)	2021 TP (1000 €)	2022 TA+M (1000 €)	TP2022 (1000 €)	Poikkeama % TA/TP 2022
Talous					
Toimintatulot	270	563	200	71	-65
Toimintamenot	-50	-43	-30	-58	-93
Toimintakate	220	520	170	12	93

Tavoitteiden toteutuminen

Sopimus Metsähallituksen kanssa maankäyttökorvausten maksamisesta toteutui. Investoinneissa Rinnealu-
een maanluovutussuunnitelma ei toteutunut. Talousarvion muutoksena ollut kuutamoladun valaistus -han-
ketta ei ehditty toteuttaa ilmenneiden teknisten ongelmien vuoksi, joten se siirrettiin toteutettavaksi v.
2023. Hankkeelle on saatu AVI:n myönteinen hankerahoituspäätös; luonnon virkistyskäyttöavustus.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat vain n. 70 000 euroa. Tuotot sisälsivät ainoastaan maanmyyntikorvauksia. Toi-
mintamenot sisälsivät vain lumetuskustannuksia. Poistojen määrä oli n. 285 000 euroa. Tilikausi oli n.
280 000 euroa alijäämäinen, koska maanmyyntiä ei ollut eikä näin ollen talousarvioon arvioitua maanmyyn-
tivoittoa. Tilikausi oli arvioitu n. 40 000 euroa alijäämäiseksi.

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

(taseyksikkö)

Kunnallisen liikelaitoksen tuloslaskelma

LL Sisäiset, Sisäiset erät, Ulkoiset erät

	1-12/2022		1-12/2021	
Liiketoiminnan muut tuotot		70 500,00		562 937,14
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana			-2 480,00	
Palvelujen ostot	-58 053,73	-58 053,73	-40 532,12	-43 012,12
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-285 007,08	-285 007,08	-335 302,56	-335 302,56
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-272 560,81		184 622,46
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muille maksetut korkokulut	-7 223,41	-7 223,41	-5 214,63	-5 214,63
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-279 784,22		179 407,83
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-279 784,22		179 407,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-279 784,22		179 407,83

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

(taseyksikkö)

Kunnallisen liikelaitoksen rahoituslaskelma

	1-12/2022		1-12/2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-272 560,81		184 622,46	
Poistot ja arvonalentumiset	285 007,08		335 302,56	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-7 223,41		-5 214,63	
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	5 222,86	-279 999,64	234 710,75
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	280 000,00	280 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		5 222,86		514 710,75
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	-182 600,00		-182 600,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0,00	-182 600,00	0,00	-182 600,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-239 720,20		-352 334,76	
Saamisten muutos	214 200,00		-220 687,83	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0,00		187 986,70	
Korottomien velkojen muutos	-142,15	-25 662,35	33 555,93	-351 479,96
Rahoituksen rahavirta		-208 262,35		-534 079,96
Rahavarojen muutos		-203 039,49		-19 369,21
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		203 039,49	
Rahavarat 1.1.	203 039,49	-203 039,49	222 408,70	-19 369,21

SAARISELÄN KEHITTÄMISRAHASTO

(taseyksikkö)

Kunnallisen liikelaitoksen tase

LL Sisäiset, Sisäiset erät, Ulkoiset erät

VASTAAVAA	1-12/2022	1-12/2021	VASTATTAVAA	1-12/2022	1-12/2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 945 914,21	3 230 921,29	A OMA PÄÄOMA	-822 041,19	-542 256,97
II Aineelliset hyödykkeet	2 945 914,21	3 230 921,29	IV Edellisten tilikausien ylijäämä	-542 256,97	-721 664,80
1. Maa- ja vesialueet	1 330 874,64	1 330 874,64	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-279 784,22	179 407,83
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 615 039,57	1 900 046,65	E VIERAS PÄÄOMA	4 869 252,13	5 051 994,28
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,00	I Pitkäaikainen	547 800,00	730 400,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 101 296,73	1 278 816,02	2. Lainat rahoitus- ja	547 800,00	730 400,00
II Saamiset	1 101 296,73	1 075 776,53	II Lyhytaikainen	4 321 452,13	4 321 594,28
Pitkäaikaiset saamiset	402 753,94	402 753,94	2. Lainat rahoitus- ja	-182 600,00	-182 600,00
5. Siirtosaamiset	402 753,94	402 753,94	7. Ostovelat	33 728,00	33 728,00
Lyhytaikaiset saamiset	698 542,79	673 022,59	8. Korottomat velat	4 469 950,05	4 469 950,05
2. Lainasaamiset	100 000,00	100 000,00	10. Siirtovelat	374,08	516,23
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	592 054,96	352 334,76	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>4 047 210,94</u>	<u>4 509 737,31</u>
4. Muut saamiset	6 487,83	6 487,83			
5. Siirtosaamiset	0,00	214 200,00			
IV Rahat ja pankkisaamiset	0,00	203 039,49			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>4 047 210,94</u>	<u>4 509 737,31</u>			